

*An Efficiency and Effectiveness Evaluation of
Debt Restructuring Procedure :
A Comparative Case Study of
The Central Bankruptcy Court and The Corporate
Restructuring Group*

การประเมินประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลของกระบวนการ
ปรับโครงสร้างหนี้:กรณีศึกษา
เปรียบเทียบศาลล้มละลายกลาง
กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ
ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ศาลล้มละลายกลาง

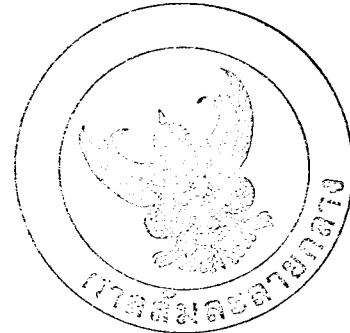
02298

เสนอ ศาลล้มละลายกลาง

จัดทำโดย คุณย์วิชัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับ
สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

AN EFFICIENCY AND EFFECTIVENESS EVALUATION
OF DEBT RESTRUCTURING PROCEDURE:
A COMPARATIVE CASE STUDY OF
THE CENTRAL BANKRUPTCY COURT AND
THE CORPORATE RESTRUCTURING GROUP

เสนอ

ศาลล้มละลายกลาง

จัดทำโดย

ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พฤษภาคม 2546

AN EFFICIENCY AND EFFECTIVENESS EVALUATION
OF DEBT RESTRUCTURING PROCEDURE:
A COMPARATIVE CASE STUDY OF
THE CENTRAL BANKRUPTCY COURT AND
THE CORPORATE RESTRUCTURING GROUP

Copy rights ©2003
ISBN : 974-537-333-8

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยโดยศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอขอบคุณศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานศาลยุติธรรม ที่มอบความไว้วางใจคัดเลือกให้ดำเนินการศึกษาโครงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) และคณะกรรมการตรวจรับงานการจ้างที่ปรึกษาที่ให้ความร่วมมือ การสนับสนุน ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการ

นอกจากนี้ ขอขอบคุณบุคลากร และเจ้าหน้าที่องค์กรธุรกิจเอกชน ทั้งที่เป็นลูกหนี้เจ้าหนี้ และผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและบริหารแผนฟื้นฟูกิจการ และภาครัฐซึ่งประกอบด้วย ศาลล้มละลายกลาง และ สปน. ที่อำนวยความสะดวกและให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและข้อมูลต่างๆ ทำให้โครงการฯ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัย

พฤษภาคม 2546

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

บทคัดย่อ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 หลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศใช้อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทแบบลอยตัว ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ขึ้นเป็นจำนวนมาก และได้มีการนำแนวคิดในการปรับโครงสร้างหนี้มาใช้ในการจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) โดยเน้นศึกษาการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของทั้งสองหน่วยงานนี้ สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มธุรกิจลูกหนี้กลุ่มธุรกิจเจ้าหนี้ และผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ รวมทั้งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของทั้งสองหน่วยงาน และข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งรวบรวมจากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ที่ผ่านมาของศาลล้มละลายกลางและของ สปน. ปรากฏว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2545 ศาลล้มละลายกลางมีจำนวนคดีที่แผนฟื้นฟูกิจการผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง หรือปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ร้อยละ 31.78 ในกรณีของ สปน. พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2544 คปน. สามารถดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จในกระบวนการของ สปน. โดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.70 ต่อปี ในกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่ และร้อยละ 26.12 ต่อปี ในกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย สำหรับภาพรวมของการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายทั้งหมด มีผลสำเร็จเพียงร้อยละ 4.87 ต่อปีเท่านั้น เนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้อยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ มิได้มีกฎหมายใดๆ มาบังคับ และลูกหนี้หลายรายเข้ามาแบบที่ยังไม่มีความพร้อม

ผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และ สปน. อาศัยตัวชี้วัดประสิทธิภาพทั้ง 3 ประการ ได้แก่ (1) การวัดงานความสามารถทำงานเสร็จสิ้นร้อยละ 80.62 และ 19.62 ต่อปี (2) การวัดต้นทุนต่อหน่วยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 34.26 และ 6.47 ล้านบาท และระยะเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 230.21 และ

IV

251.09 วัน และ (3) การวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางนั้นไม่เหมาะสม แต่กับ สเปน. นั้นเหมาะสมแล้ว ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้มีความเหมาะสมทั้งกับกระบวนการของศาลล้มละลายกลาง และ สเปน. ส่วนตัวชี้วัดประสิทธิผลทั้ง 2 ประการ ได้แก่ (1) ความสำเร็จของงาน ผลสำเร็จโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 31.78 และ 4.87 ต่อปี ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง และ (2) เงื่อนไขของความสำเร็จของการปรับโครงสร้างหนี้ ขึ้นอยู่กับความจริงใจและความสมัครใจของลูกหนี้และเจ้าหนี้ในการเข้าปรับโครงสร้างหนี้ และสถานะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะหลักจากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) รัฐบาลควรเร่งรัดการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการปรับโครงสร้างหนี้ของประเทศไทย (2) รัฐบาลควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และทำความเข้าใจกับลูกหนี้ เจ้าหนี้ และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และ (3) ปรับปรุง พรบ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในส่วนที่ขาดความเหมาะสมและเป็นอุปสรรคขัดขวางการพิจารณาดีความ และการปฏิบัติงานของศาลล้มละลายกลาง

ABSTRACT

Since 1997, after the Royal Thai Government has changed her exchange system to the managed float one, causing a great deal of non-performing loans (NPLs) in the country. The government, therefore, brought in the concept of debt restructuring procedure by setting up various responsible agencies. This research aims at comparison of such procedures between the Central Bankruptcy Court and the Corporate Restructuring Group, emphasizing on the evaluative study of their efficiency and effectiveness. The study used the data from both primary and secondary sources: primary data were collected by a field survey of business debtors, creditors and other relevant entrepreneurs as well as a depth-interview of administrators and practitioners of the two agents; and secondary data were gathered from documents of the related organizations.

Results of the research revealed that during the year 1999 to 2002, the Central Bankruptcy Court had passed the corporate restructuring plans or successful debt restructure cases for 31.78 percent of the total cases. On the other hand, the Corporate Restructuring Group had successfully restructured debts between 1998 and 2001 averaging 3.70 and 26.12 percent per annum for a large targeted and small-medium targeted groups, respectively. However, the overall outlook of the total targeted groups were accounted for merely 4.87 percent annually. These are due mainly to the debt restructures were carried out on voluntary basis no any law to enforcement and for some debtors just entered the procedure by chances.

Moreover, the results of efficiency and effectiveness evaluation of debt restructuring procedure in comparison between the Central Bankruptcy Court and the Corporate Restructuring Group were as follows: the three efficiency indexes showed that (1) measurement of work, ability to accomplish work were 80.62 and 19.62 percent per year; (2) measurement of unit cost, average expenses were 34.26 and 6.47 million

Baht, and average time period were 230.21 and 251.09 days; and (3) measurement of standard spending, the expenditures were inappropriate for the former and appropriate for the latter, furthermore, time duration were appropriate for both procedures. The two effectiveness indexes showed that (1) work accomplishment, average achieved works were 31.48 and 4.87 percent annually, besides, targeted groups' level of satisfaction were high and medium ones; and (2) conditions of success, they were relied on trust and voluntary of both debtors and creditors in debt restructuring procedure and general macroeconomic situation of Thailand as well.

The main recommendations of this research could be drawn as follows: (1) the government should speed up national economic recovery and development to create atmosphere and encouraging environment for debt restructure in Thailand; (2) likewise, the government should emphasize on public relation to educate and make better understanding to all concerned parties and also to inform them about the authorities, roles and functions of those responsible agencies; and (3) the 1940 bankruptcy laws should be reviewed, revised and corrected, especially the portions that were inappropriate and caused difficulties in performing works of the Central Bankruptcy Court.

รายนามคณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัยฝ่ายมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.วินัย	อาจคงหาญ	ที่ปรึกษาโครงการวิจัย
รศ.ดร. ชูชีพ	พิพัฒนศิริ	หัวหน้าโครงการวิจัย
รศ.จิรพรรณ	กุลติลก	นักวิจัย
ผศ.ดร. สันติยา	เอกอัคร	นักวิจัย
นายสิทธินันท์	วิวัฒนาพรชัย	นักวิจัยผู้ช่วย
นางสาวพูนศรี	สุขเสวก	ผู้ช่วยนักวิจัย
นางสาวจันทนา	ฤทธิ์สมบูรณ์	ผู้ช่วยนักวิจัย

คณะผู้วิจัยฝ่ายศาลล้มละลายกลาง

นายพิชัย	เดชพิทยากุล	ที่ปรึกษาโครงการวิจัย
นายพิชัย	นิลทองคำ	นักวิจัยอาวุโส
นายวิรัตน์	วิศิษฎ์วงศ์	นักวิจัย
นางสาวอัจฉรา	ประจันนวล	นักวิจัย
นายสมบูรณ์	รู้จักการพานิช	นักวิจัย
นางวิภาดา	ศุภะกลิน	นักวิจัย
นางสาวแหวน	ครองหนองขาม	ผู้ช่วยนักวิจัย
นายวิชาติ	เพชรดี	ผู้ช่วยนักวิจัย

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	i
บทคัดย่อ.....	iii
ABSTRACT.....	v
รายนามคณะผู้วิจัย.....	vii
สารบัญ.....	ix
สารบัญตาราง.....	xi
สารบัญภาพ.....	xvii
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 วิธีการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.6 แผนการดำเนินการวิจัย.....	9
บทที่ 2 กรอบแนวคิดและทฤษฎี	11
2.1 แนวคิดในการปรับโครงสร้างหนี้	11
2.2 แนวคิดทางด้านการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....	15

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 การเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างศาลล้มละลายกลาง กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	19
3.1 กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง.....	19
3.2 กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	25
3.3 การเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง กับสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อส่งเสริม การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	38
บทที่ 4 ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	41
4.1 ศาลล้มละลายกลาง.....	41
4.2 สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้.....	56
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์	81
5.1 ข้อมูลทั่วไป.....	81
5.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้.....	99
5.3 ผลการประเมินประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้.....	121
5.4 แนวทางการพัฒนาการปรับโครงสร้างหนี้.....	128
5.5 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ ปรับโครงสร้างหนี้.....	133
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	137
6.1 บทสรุป.....	137
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	141
เอกสารอ้างอิง	143
ภาคผนวก	147
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2542.....	149

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ข	หลักเกณฑ์ในการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)....	193
ภาคผนวก ค	แบบสอบถาม.....	213
ภาคผนวก ง	กรอบแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ แบบเจาะลึก.....	277
ภาคผนวก จ	ผลการวิเคราะห์.....	281
ภาคผนวก ฉ	ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ แบบเจาะลึก.....	299

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1.1	จำนวนประชากรทั้งหมดของการวิจัย.....	5
1.2	ขนาดตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ จำแนกตาม ประเภทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้และภูมิภาค.....	6
1.3	แผนการดำเนินการวิจัยในแต่ละไตรมาส.....	10
3.1	ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก.....	31
3.2	การเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	39
4.1	ผลการดำเนินงานของศาลล้มละลายกลางพิจารณาเฉพาะคดีฟื้นฟูกิจการ.....	50
4.2	ผลการพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง.....	51
4.3	จำนวนแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.4 ผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	64
4.5 ผลการทำงานปรับโครงสร้างหนี้ของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.).....	69
4.6 จำนวนลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	71
4.7 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ จำแนกตามประเภทธุรกิจ.....	73
4.8 วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ.....	77
5.1 ขนาดตัวอย่างธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ที่ เก็บรวบรวมได้ จำแนกตามประเภทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและภูมิภาค.....	82
5.2 จำนวนธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตามประเภทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประเภทบริษัท.....	83
5.3 จำนวนธุรกิจในสามประเภทหลัก จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ.....	84
5.4 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามขนาดของ เงินลงทุนเริ่มต้น.....	85
5.5 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) และผู้ประกอบการวิชาชีพจำแนก ตามจำนวนพนักงาน.....	86
5.6 จำนวนลูกหนี้ศาลล้มละลายกลาง ลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้สถาบัน การเงิน จำแนกตามประเภทธุรกิจ.....	87
5.7 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามมูลค่าหนี้ทั้งหมด.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.8 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามจำนวนเจ้าหนี้ ทั้งหมด.....	90
5.9 จำนวนเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้สถาบันการเงิน จำแนกตามจำนวนลูกหนี้ ทั้งหมด.....	91
5.10 จำนวนงานของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ ในกรณีที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	92
5.11 จำนวนผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตาม ลักษณะการคิดค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนเพื่อเสนอต่อศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	93
5.12 จำนวนลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่องและเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตามสาเหตุ.....	94
5.13 เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตามลำดับความสำคัญ.....	95
5.14 สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างธุรกิจเจ้าหนี้ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตามลำดับความสำคัญ.....	95
5.15 บทบาทในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง.....	96
5.16 จำนวนเจ้าหนี้สถาบันการเงินที่ปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้สำเร็จ จำแนกตามช่วงร้อยละของงานที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ.....	97
5.17 ลักษณะการเจรจาตกลงระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ก่อนเข้าสู่กระบวนการ ปรับโครงสร้างหนี้.....	98
5.18 ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจ ลูกหนี้.....	98
5.19 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางและ สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.20 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้.....	101
5.21 ลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ จำแนกตามมูลค่าหนี้.....	103
5.22 ระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	104
5.23 ระยะเวลาเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	106
5.24 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้แต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้กับ ศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	107
5.25 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้.....	110
5.26 ลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาในการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจ ที่เป็นลูกหนี้ จำแนกตามมูลค่าหนี้.....	111
5.27 ระยะเวลาเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนก ตามกลุ่มตัวอย่าง.....	114
5.28 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้แต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้ กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	115
5.29 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้กับ ศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามมูลค่าหนี้ของลูกหนี้.....	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.30 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ กับศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....	121
5.31 ความพอใจเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....	123
5.32 ความพอใจเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของ กลุ่มตัวอย่าง.....	125
5.33 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความพอใจต่อกระบวนการ ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของ กลุ่มตัวอย่าง.....	127
5.34 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับ โครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	136
ตารางผนวกที่	หน้า
1 จำนวนเจ้าหนี้ของกลุ่มตัวอย่างลูกหนี้จำแนกตามประเภทธุรกิจของเจ้าหนี้.....	283
2 จำนวนลูกหนี้ของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหนี้ จำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้.....	287
3 ค่าใช้จ่ายและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ในการเข้าปรับ โครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง.....	291
4 ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้ ในกระบวนการทางศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามมูลค่าหนี้ของลูกหนี้.....	292

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่	หน้า
5	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่ม ตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท.....293
6	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่ม ตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท.....293
7	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของ กลุ่มตัวอย่างเจ้าหนี้การค้า.....294
8	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่ม ตัวอย่างเจ้าหนี้สถาบันการเงิน.....294
9	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่ม ตัวอย่างผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้.....295
10	ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้ใน กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามมูลค่าหนี้ของลูกหนี้.....296
11	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มี มูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท.....297
12	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจ ลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท.....297

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่	หน้า
13	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหนี้สถาบันการเงิน.....298
14	ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้.....298
15	ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึกจากศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้.....301

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	แนวคิดการปรับโครงสร้างหนี้.....13
3.1	ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง.....20
3.2	ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่.....33
3.3	ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก.....36
4.1	ผลการพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง.....52
4.2	จำนวนแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง.....53

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.3 ผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ ของ สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	65
4.4 ผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง-รายย่อย ของ สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.).....	66
4.5 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ จำแนกตามประเภท ธุรกิจ.....	74
4.6 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง-ย่อยของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ จำแนกตาม ประเภทธุรกิจ.....	75

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

นับแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากอย่างรวดเร็ว ระบบสถาบันการเงินมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากขึ้นและมีผลประกอบการขาดทุนเกือบทั่วไป ทำให้ต้องมีการปิดสถาบันการเงิน ทั้งที่เป็นบริษัทเงินทุน 56 แห่ง และธนาคารพาณิชย์อีก 3 ถึง 4 แห่ง ระบบการเงินก็ยังมีปัญหามากขึ้นเมื่อผู้ประกอบการขาดเงินทุนหมุนเวียน เพราะบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ที่ให้การสนับสนุนทางการเงินถูกสั่งปิดกิจการ ส่วนสถาบันการเงินที่เหลืออยู่ก็ต้องตั้งสำรองหนี้สูญตามกฎหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้ธนาคารขาดสภาพคล่องต้องเพิ่มทุนขึ้นอีก ในขณะที่ภาวะการเงินทั่วไปก็ขาดเงินหมุนเวียน เมื่อธนาคารเพิ่มทุนได้มาแล้วก็มีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น โดยเกรงว่าจะเกิดปัญหาหนี้เสียอีกจึงไม่ค่อยมีการปล่อยสินเชื่อเท่าใดนัก

สาเหตุของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แบ่งเป็น 2 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 ทำให้ธุรกิจที่กู้เงินมาจากต่างประเทศประสบปัญหามูลค่าหนี้ปรับตัวสูงขึ้นมาก และปัจจัยภายใน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้ประกอบการจำนวนมากขยายกิจการโดยการกู้ยืมเงินมาลงทุนในธุรกิจที่ไม่ถนัดและไม่มีความชำนาญ หรือนำเงินมาใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น กู้เงินระยะสั้นมาใช้ในการลงทุนระยะยาว ประกอบกับการขาดกระบวนการติดตามหนี้ที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุให้ลูกหนี้เกิดปัญหาด้านสภาพคล่อง ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ และกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ในระยะเวลาต่อมา ซึ่งการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้เสียดังกล่าว

ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทำให้รัฐบาลต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย ทั้งนี้มาตรการที่สำคัญ คือ การแก้ไขกฎหมายล้มละลาย (พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483) รัฐบาลได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 โดยการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 และฉบับที่ 5 พ.ศ. 2542 เพื่อเปิดโอกาสให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากสภาพการล้มละลายเร็วขึ้น และช่วยให้เจ้าหนี้ทั้งหลายได้รับชำระหนี้ด้วยความเป็นธรรม พร้อมกับการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 เพื่อให้การพิจารณาคดีล้มละลายโดยเฉพาะคดีฟื้นฟูกิจการที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจและระบบเศรษฐกิจของประเทศได้รับการพิจารณาที่ดีด้วยวิธีพิจารณาความโดยเฉพาะและพิจารณาพิพากษาคดีโดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ อันจะทำให้คดีล้มละลายได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติในทางธุรกิจ

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ขอให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมบริษัทเงินทุนและสมาคมธนาคารต่างชาติ ช่วยกันกำหนดกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และช่วยแก้ปัญหาหนี้เสียในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยประกอบด้วยคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ให้ความสนับสนุน คณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจจึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ขึ้นดำเนินการนี้โดยเฉพาะและมีชื่อว่าโครงการ คปน. (The Corporate Debt Restructuring Advisory Committee: CDRAC)

จากการที่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้มีทั้งในศาลและนอกศาลทำให้ผู้ประกอบการมีโอกาสเลือกกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ว่าจะใช้แนวทางใดอันจะมีประโยชน์ต่อกิจการนั้นมากที่สุด อีกทั้งการปรับโครงสร้างหนี้แต่ละกรณีก็มีหลักเกณฑ์และผลกระทบที่แตกต่างกัน แต่ก็ล้วนเป็นกระบวนการที่มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยจึงจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการศึกษาวิจัยถึงกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้และผลกระทบของการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งสองวิธีควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการค้า เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผลกระทบของการปรับ

โครงสร้างหนี้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ ไม่ว่าจะเป็นโดยใช้กระบวนการทางศาลล้มละลายกลางหรือสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายล้มละลายและระบบวิธีพิจารณาในศาลล้มละลายกลางอย่างไรจึงจะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงหลักการและแนวความคิดต่างๆ ที่จะนำมาสนับสนุนและพัฒนากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ในการเข้ามามีส่วนช่วยแก้ไขปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ จากกระบวนการของศาลล้มละลายกลาง กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
4. เพื่อศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียของการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างการใช้กระบวนการทางศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
5. เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันเกิดจากการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
6. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและปฏิรูประบบกฎหมายล้มละลาย อันจะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปรับโครงสร้างหนี้ในประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คาดว่าจะประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจทุกฝ่ายในการได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลของการปรับโครงสร้างหนี้ และทราบและเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ

อันเกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้ โดยกระบวนการทางศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อีกทั้งเป็นแนวทางแก่ศาลล้มละลายกลางในการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการวิธีพิจารณาความที่เหมาะสมต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ และเป็นข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนในการปรับโครงสร้างหนี้ และต่อภาครัฐบาลในการปรับปรุงกฎหมาย และจัดตั้งหน่วยงานที่เหมาะสมอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้ของประเทศไทยต่อไป

1.4 วิธีการวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยในส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงแนวทางในการปรับโครงสร้างหนี้และผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งของศาลล้มละลายกลาง และของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ซึ่งข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและในส่วนของการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จะอาศัยข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลาง และ สปน. ซึ่งในการเก็บข้อมูลภาคสนามมีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดจำนวนประชากร

ในขั้นแรกของการวิจัยก่อนทำการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจำเป็นต้องกำหนดขนาดและจำนวนของประชากรก่อน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ประชากรของการศึกษา คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลาง และ สปน. โดยสามารถจำแนกออกได้ทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มลูกหนี้ ทั้งของศาลล้มละลายกลาง และ สปน. (2) กลุ่มเจ้าหนี้ ทั้งที่เป็นเจ้าหนี้สถาบันการเงิน และเจ้าหนี้การค้า และ (3) ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อาทิ นักกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงินหรือทางภาษี เป็นต้น ซึ่งในการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของโครงการวิจัยสามารถสรุปจำนวนประชากรทั้งหมด ได้ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวนประชากรทั้งหมดของการวิจัย

ภาค	ลูกหนี้ของ ศาลฯ ^{1/}	ลูกหนี้ของ สปน. ^{2/}	เจ้าหน้าที่สถาบัน การเงิน	เจ้าหน้าที่ การค้า	ผู้ประกอบการ วิชาชีพ	รวม
กรุงเทพมหานคร	169	29	17	33	111	359
ภาคเหนือ	4	1	-	-	-	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	-	-	2	1	9
ภาคกลาง	36	19	-	6	15	76
ภาคตะวันออก	11	7	-	2	-	20
ภาคตะวันตก	7	1	-	-	2	10
ภาคใต้	8	1	-	-	1	10
รวม	241	58	17	43	130	489

หมายเหตุ: ^{1/} สาระบบความคดีศาลล้มละลายกลาง (คดีดำ)

^{2/} เนื่องจากข้อมูลลูกหนี้ที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. เป็นความลับทางกฎหมาย ดังนั้นข้อมูลจำนวนประชากรจึงเป็นข้อมูลของลูกหนี้เปิดเผยผ่านทางหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2545

ที่มา : ศาลล้มละลายกลาง, 2542 - 2545

2. การสุ่มตัวอย่าง

เมื่อทราบจำนวนประชากรทั้งหมดของการวิจัยแล้ว ในขั้นตอนต่อมาจำเป็นจะต้องกำหนดขนาดตัวอย่างของการวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นสูตรที่ใช้ในการคำนวณจำนวนตัวอย่างจึงเป็นดังนี้ (Taro Yamane อ้างใน บุญธรรม, 2540)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ในที่นี้กำหนดให้เท่ากับ 0.10

เมื่อแทนค่าแล้ว จะได้

$$n = \frac{489}{1 + 489(0.10)^2}$$

$$n = 83.02$$

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวิจัยครั้งนี้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ 83 ตัวอย่าง¹ ในการสุ่มตัวอย่างขั้นตอนต่อไปเป็นการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามลำดับชั้น (stratified sampling) ตามลักษณะของการแบ่งกลุ่มประชากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ และตามลักษณะของการแบ่งตามภูมิภาค โดยอิงวิธีการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (proportional stratified random sampling) ในแต่ละกลุ่มทั้งนี้อยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่ว่าประชากรบางกลุ่มอาจจะไม่เต็มใจให้เข้าสัมภาษณ์ โดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลางตัวอย่างที่ได้ดำเนินการสัมภาษณ์มีทั้งหมด 83 ตัวอย่าง แสดงได้ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ขนาดตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ จำแนกตามประเภทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้และภูมิภาค

ภาค	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของส.ป.น.	เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน	เจ้าหน้าที่การค้า	ผู้ประกอบการวิชาชีพ	รวม
กรุงเทพมหานคร	23	4	2	7	11	47
ภาคเหนือ	2	-	-	-	-	2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	-	-	-	1	7
ภาคกลาง	10	2	-	-	2	14
ภาคตะวันออก	3	2	1	-	-	6
ภาคตะวันตก	2	-	-	-	1	3
ภาคใต้	3	1	-	-	-	4
รวม	49	9	3	7	15	83

¹จากเดิมที่ได้มีการกำหนดขนาดตัวอย่างในแบบเสนอโครงการวิจัย (research proposal) ไว้ทั้งหมด 200 ตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า ขนาดตัวอย่างนั้นถูกกำหนดขึ้นมาโดยที่ไม่ได้มีการกำหนดขนาดตัวอย่างตามหลักการทางสถิติ (เป็นการกำหนดอย่างคร่าวๆ)

3. การออกแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการร่างแบบสอบถามขึ้นมาเพื่อทำการทดสอบแบบสอบถามในเบื้องต้น จำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามสำหรับลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ และแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ จากนั้นได้มีการทดสอบร่างแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 9 ตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกรุงเทพฯ 5 ตัวอย่าง และต่างจังหวัดอีก 4 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ทั้งหมด 4 ตัวอย่าง ประกอบด้วย (1) บริษัท ยูบี-เฮเวิร์ธ (ประเทศไทย) จำกัด (2) บริษัทยูเอ็มไอ-เลาเฟน เครื่องสุขภัณฑ์ จำกัด (3) บริษัท เอกโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) และ (4) บริษัท แอ็ดวานซ์เพ้นท์แอนด์เคมีเคิล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ 5 ตัวอย่าง ประกอบด้วย (1) นักกฎหมายจากบริษัท ฟิลาเฟ็กซ์ แพลนเนอร์ จำกัด (2) ผู้ทำแผนจากบริษัท บางปะอิน แพลนเนอร์ จำกัด และ (3) นักกฎหมาย (4) ผู้ประมาณการงบการเงิน และ (5) ผู้ทำแผนซึ่งไม่ได้ระบุชื่อบริษัท และหลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อให้เกิดความสะดวกในการกรอกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งได้มีการปรับปรุงแบ่งแบบสอบถามออกเป็นทั้งหมด 5 ชุด (ภาคผนวก ก) ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ทั้งที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และ สเปน.

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และ สเปน. และมีการจัดตั้งบริษัทผู้ทำแผนขึ้นมาเพื่อทำแผนปรับโครงสร้างหนี้ของตนเอง หรือดำเนินการทำแผนปรับโครงสร้างหนี้เอง

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับธุรกิจที่เป็นเจ้าหนี้การค้า

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน

ชุดที่ 5 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้

นอกจากการออกแบบสอบถามเพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างต่างๆ แล้ว ในการวิจัยครั้งนี้ มีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (deep interview) ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ ศาลล้มละลายกลาง และของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ด้วย (ภาคผนวก ง) โดยจะสัมภาษณ์ฝ่ายบริหารและปฏิบัติงานของทั้งสอง หน่วยงาน หน่วยงานละ 5 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 10 ตัวอย่าง ดังนี้

ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการของศาลล้มละลายกลาง ประกอบด้วย

1. นายชินนทร์ ไขปัญญา	รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลาง
2. นายสถิตย์ สิทธิลักษณ์	ผู้พิพากษาอาวุโสของศาลล้มละลายกลาง
3. นายกนกจักร์ โพธิ์พร้อม	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะของศาลล้มละลายกลาง
4. นางนุชนางค์ ศิริอัสสกุล	ผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลาง
5. นายชาญชัย ศรีแสงทรัพย์	ผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลาง

ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ประกอบด้วย

1. นายชัชวัญ พิพัฒน์บุรณ์	ผู้บริหาร ทีมปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 1
2. นายวินัย วิเศษวิทย์	ผู้วิเคราะห์ ทีมปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 1
3. นางสุดาวรรณ มหาเดชสุชัย	ผู้วิเคราะห์ ทีมปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 2
4. นายนกุล โกสลาทิพย์	ผู้วิเคราะห์ ทีมปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 2
5. รตอ.พิทยา ทรงสวัสดิ์	หัวหน้านิติกร สายกฎหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย

4. การสำรวจภาคสนาม

จากขนาดตัวอย่างทั้งหมด 252 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานขอเข้าสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างด้วยการส่งจดหมาย พร้อมทั้งแนบใบตอบรับการให้เข้าสัมภาษณ์และแบบสอบถาม จากนั้นจึงติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ แล้วจึงเดินทางเข้าสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลกับคณะกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง และเริ่มดำเนินการสำรวจภาคสนาม ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน

2545 จนถึงวันที่ 2 เมษายน 2546 ใช้เวลาประมาณ 4.5 เดือน จึงจะสามารถเก็บรวบรวมจำนวนตัวอย่างจนได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม 83 ตัวอย่าง ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการของศาลล้มละลายกลางและของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นในวันที่ 13 มีนาคม 2546 และวันที่ 19 มีนาคม 2546 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (qualitative analysis) ซึ่งในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาคือเป็นการทบทวน และวิเคราะห์เปรียบเทียบเอกสารทุกเล่มเท่าที่มีเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมทั้งกลั่นกรองเอาใจความที่สำคัญ เพื่อใช้ในการกล่าวอ้างในการบรรยายความ โดยคัดเลือกเอาถ้อยความที่กระชับชัด และให้ความหมายตรงหรือใกล้เคียงกับประเด็นที่ต้องการมากที่สุด และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ผลของการสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและของ สปน.

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะครอบคลุมทั้งกิจการที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ โดยใช้กระบวนการทางศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติการ

1.6 แผนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครอบคลุมระยะเวลาทั้งสิ้น 9 เดือน โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ช่วงละ 3 เดือน (ไตรมาส) รายละเอียดของกิจกรรม และผลงานที่คาดว่าจะได้ในแต่ละกิจกรรมแสดงในตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 แผนการดำเนินการวิจัยในแต่ละไตรมาส

กิจกรรม	ผลงาน
ไตรมาสที่ 1	
1. รวบรวมหลักการและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้	1. ได้หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งในกระบวนการทางศาลและสพน.
2. ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของศาลล้มละลายกลางกับ สพน. ในการปรับโครงสร้างหนี้	2. ได้ข้อมูลบทบาทของศาลล้มละลายกลางกับ สพน. ในการปรับโครงสร้างหนี้ของประเทศไทย
3. ออกแบบสอบถามและทดสอบแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลภาคสนาม	3. ได้แบบสอบถามและทดสอบแบบสอบถามทั้งในเขตกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดอีก 1 จังหวัด (10 ตัวอย่าง)
ไตรมาสที่ 2	
4. รวบรวมข้อมูลคดีภูมิจากสถาบันองค์กร/หน่วยงานต่างๆ	4. ได้ข้อมูลคดีภูมิเพื่อการวิเคราะห์และประมวลผล
5. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามจากพื้นที่ กรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในแต่ละภาค	5. ได้ข้อมูลปฐมภูมิเพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลจำนวน 83 ตัวอย่าง ^{1/}
6. สัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าพนักงานของรัฐ	6. ได้ข้อมูลปฐมภูมิจากเจ้าพนักงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งระดับบริหารและปฏิบัติการ
ไตรมาสที่ 3	
7. วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล	7. ได้ผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
8. ศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบ ข้อดี – ข้อเสียของการปรับโครงสร้างหนี้โดยกระบวนการทางศาลกับ สพน.	8. ได้ผลการศึกษาผลกระทบ ข้อดี – ข้อเสีย และปัญหาอุปสรรคของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
9. ศึกษากระบวนการกฎหมายล้มละลายและระบบการพิจารณาและพิพากษาคดีในศาลล้มละลายกลาง	9. เสนอแนะระบบการพิจารณาและพิพากษาคดีในศาลล้มละลายกลางที่เหมาะสมได้

หมายเหตุ: ^{1/} สุ่มจากองค์กรธุรกิจ หรือผู้ประกอบการธุรกิจ ในฐานะที่เป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ และผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้

บทที่ 2

กรอบแนวคิดและทฤษฎี

2.1 แนวคิดในการปรับโครงสร้างหนี้

หน่วยธุรกิจ (Firm) หรือผู้ประกอบการมักจะประสบปัญหาความยากลำบากทางการเงิน (Problems of Financial Difficulties) ในกรณีที่กระแสเงินสด (Cash-Flow) ของหน่วยธุรกิจ ณ เวลาหนึ่งอาจมีเงินสด ตั๋วรับเงิน หรือสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอชำระหนี้ ณ เวลาดังกล่าว อันเป็นการขาดสภาพคล่องทางการเงิน หรือกรณีหน่วยธุรกิจมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินเวลาหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่หน่วยธุรกิจต้องดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ทั้งหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับกระแสเงินสดของหน่วยธุรกิจที่เป็นอยู่ โดยทำให้กระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอใช้จ่ายและชำระแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้สถาบันการเงินและที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

ปัญหาความยากลำบากทางการเงินนี้ มีที่ใช้กันในทางการเงิน เศรษฐศาสตร์การเงิน และในทางกฎหมายอย่างแพร่หลายแตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของการอธิบายในศาสตร์แต่ละสาขาโดยมักจะพบถ้อยคำสำนวนดังนี้ คือ “Balance Sheet Insolvency” “Cash-Flow Insolvency” หรือ “Financial Distress” “Economic Failure” หรือ “Economic Distress” “Liquidation” หรือ “Reorganization” เป็นต้น (Armour, 2001)

“balance Sheet Insolvency” เป็นแนวความคิดทางบัญชีซึ่งมีความหมายว่ามูลค่าสินทรัพย์ทางบัญชีของหน่วยธุรกิจมีจำนวนน้อยกว่าหนี้สิน ส่วน “cash-flow insolvency” เป็นกรณีที่หน่วยธุรกิจไม่มีความสามารถในการชำระหนี้เมื่อหนี้สินเหล่านั้นถึงกำหนดชำระ หรืออีกนัยหนึ่งหน่วยธุรกิจอาจมีกระแสเงินสดไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สินในช่วงเวลาสั้นๆ ทั้งที่ความจริงทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจมีมากกว่าหนี้สิน เพียงแต่หน่วยธุรกิจนั้นขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราวเท่านั้น ส่วน “financial distress” นั้น นักเศรษฐศาสตร์

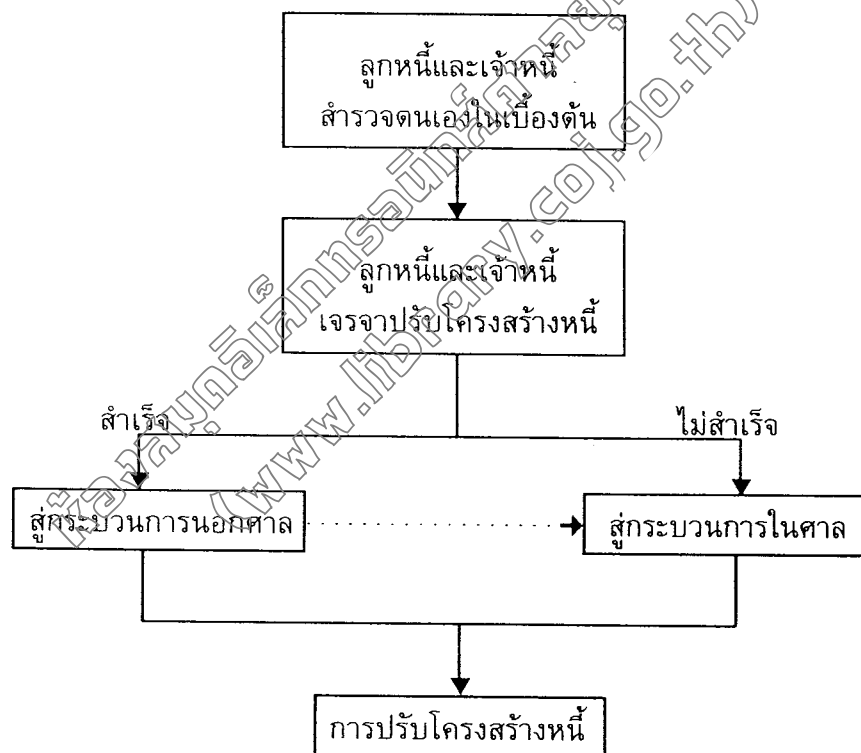
การเงินมักนำไปอ้างอิงในสภาวะการณ์ที่หน่วยธุรกิจมีความยากลำบากในการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย เป็นต้นว่าในสภาวะการณ์ของหน่วยธุรกิจที่ตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ บางครั้งจึงมีการนำไปใช้ในความหมายเดียวกันกับ “cash-flow insolvency” ในขณะที่ “financial distress” นี้มีความหมายกว้างขวางกว่า “balance sheet insolvency” คือ ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของการชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายภายใต้หนี้สินที่ค้างชำระและสภาพของทรัพย์สินที่รวบรวมได้ “economic distress” ใช้สื่อในความหมายที่ว่าหน่วยธุรกิจนั้น ปิดกิจการไปแล้ว ส่วน “liquidation” ใช้ในความหมายที่อ้างอิงเกี่ยวกับการแปลงสินทรัพย์ของหน่วยธุรกิจเป็นเงินสดด้วยการขายสินทรัพย์ และ “reorganization” มักจะอ้างอิงถึงในกรณีหน่วยธุรกิจมีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเงินเมื่อหน่วยธุรกิจประสบกับปัญหาความยากลำบากทางการเงิน

เมื่อเกิดปัญหาความยากลำบากทางการเงิน หน่วยธุรกิจมักจะแก้ปัญหาโดยวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ ได้แก่ กระบวนการเกี่ยวกับการขยายกำหนดเวลาชำระหนี้ (ยืดกำหนดเวลาชำระหนี้) ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ลดจำนวนหนี้เงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือลดจำนวนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยพักชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้น แปลงหนี้สินให้เป็นทุน สรรหาผู้ร่วมทุนรายใหม่ (corporate financial) แลกเปลี่ยนทรัพย์สินกับบุคคลอื่น เป็นต้น การปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าวในบางกรณีมักจะมีการเปลี่ยนแปลงหนี้สินให้เป็นทุนด้วย ดังนั้นจึงเป็นทั้งการปรับโครงสร้างหนี้และโครงสร้างทุน อีกทั้งการปรับโครงสร้างหนี้มักจะเกี่ยวข้องกับการเงินถือได้ว่าเป็นการปรับโครงสร้างทางการเงินด้วย

การปรับโครงสร้างหนี้มีแนวคิดหลักในการแก้ไขปัญหาคือ 2 วิธี คือ การปรับโครงสร้างหนี้ในศาลกับการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล ซึ่งในการพิจารณาว่าจะเลือกปรับโครงสร้างหนี้ด้วยกระบวนการใดนั้น ขึ้นอยู่กับผลจากการที่ทั้งฝ่ายลูกหนี้และเจ้าหนี้สำรวจพิจารณาสถานภาพของตนเองในปัจจุบัน โดยทางฝ่ายลูกหนี้ควรจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารทำการวิเคราะห์ศักยภาพในการทำธุรกิจ ตลอดจนแนวทางในการปรับโครงสร้างหนี้ ส่วนทางฝ่ายเจ้าหนี้ควรเตรียมความพร้อมทั้งระบบฐานข้อมูล ระบบงาน นโยบาย และมาตรการแก้ไขปัญหาคัดเจน และบุคลากรที่มีความพร้อม และผลการเจรจาปรึกษาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ว่ามีการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จหรือไม่ (ภาพที่ 2.1)

ในส่วนของแนวคิดในการปรับโครงสร้างหนี้ในกระบวนการทางศาลและการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล มีแนวคิดดังนี้

1) การปรับโครงสร้างหนี้ในศาล วิธีการอาจมีหลายกระบวนการ กล่าวคือ กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ (rehabilitation procedures) ซึ่งเป็นกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ปรับโครงสร้างทุน หรือปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ และกระบวนการประนอมหนี้ก่อนและหลังล้มละลาย โครงการวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะกรณีกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาลล้มละลายกลางเท่านั้น กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกา จะมีกระบวนการฟื้นฟูกิจการทั้งนอกศาลและในศาล โดยอนุญาตให้ศาลเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ หากเข้าเงื่อนไขที่ศาลจะให้ความเห็นชอบภายใต้มติที่ประชุมเจ้าหนี้เสียงข้างมาก ก่อนที่จะมีการเริ่มต้นกระบวนการพิจารณาฟื้นฟูกิจการในศาล กฎเกณฑ์นี้เรียกว่า “Prepackaged Bankruptcy” จุดประสงค์ ก็คือ เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่าย (costs) และความล่าช้าของกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาล (IMF, 1999)

ภาพที่ 2.1 แนวคิดการปรับโครงสร้างหนี้

ที่มา: ปรับปรุงมาจาก สายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้, 2543ข

สำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลมีข้อดี คือ ลูกหนี้จะได้ประโยชน์จากขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ เกี่ยวกับระยะเวลาในการพักชำระหนี้ (automatic stay) จากเจ้าหนี้ทั้งหลายที่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟู (collective debt) และผูกมัดมิให้ฟ้องร้องหรือบังคับชำระหนี้เอาจากลูกหนี้ในคดีแพ่งหรือฟ้องร้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ส่วนข้อเสียจากกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในศาล คือ ระยะเวลา (time period) ในการปรับโครงสร้างหนี้ในกระบวนการทางศาลจะนานกว่ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล และมีค่าใช้จ่าย (cost) ที่สูงกว่า คือ ต้องมีค่าใช้จ่ายของนักกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งถ้าหากมีการใช้วิธีการเจรจาต่อรองกับเจ้าหนี้รายใหญ่ หรือเจ้าหนี้กลุ่มเสี่ยงข้างมากมาก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการทางศาลก็จะสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้

2) การปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล วิธีการนี้ใช้ในประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีธนาคารแห่งอังกฤษ (Bank of England) เป็นผู้วางแนวทางในการแก้ปัญหาของธนาคารพาณิชย์โดยสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งได้พิจารณาลูกหนี้ของตนที่ประสบปัญหาความยากลำบากทางการเงิน เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของลูกหนี้โดยมีการจัดทำข้อมูลในระหว่างธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งและคู่สัญญาอื่นที่จะมีการทำข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้ วิธีการนี้คือ “London Approach” ต่อมาเมื่อไม่นานมานี้ได้มีเหตุการณ์วิกฤตทางการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งได้มีการนำแนวทางหรือวิธีการดังกล่าวมาขยายกว้างเพื่อส่งเสริมให้มีการปรับโครงสร้างหนี้วิสาหกิจเอกชนนอกศาล โดยผ่านการเจรจาต่อรองกับเจ้าหนี้ทั้งในและต่างประเทศ เช่น ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย การปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลมักจะเป็นข้อตกลงการปรับโครงสร้างหนี้ภาคเอกชน คือ เป็นการประนีประนอมหนี้หรือกำหนดข้อสัญญาที่เจรจาต่อรองโดยส่วนตัวระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ หรือกลุ่มเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมาก การปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลมักจะมีชื่อเรียกว่า “work out” ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหนี้ธนาคารพาณิชย์ โดยเจ้าหนี้ทั่วไป เช่น เจ้าหนี้การค้าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเจรจาต่อรองร่วมกับเจ้าหนี้ธนาคารพาณิชย์และลูกหนี้ (Phillip, 1995) การปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลในโครงการวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือ “สปน.”

ส่วนการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลนั้นมีข้อดี คือ ลูกหนี้สามารถรักษาสถานภาพการเป็นผู้บริหารกิจการของตนเองได้ และการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลนี้เป็นความลับส่วนตัวระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน จึงไม่เกิดเป็นข่าวแพร่หลายต่อสาธารณชนที่จะทำให้ค่านิยม (goodwill) ของลูกหนี้อันมีมูลค่าทางทรัพย์สินลดลง รวมทั้งระยะ

เวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ที่เร็วกว่าและมีค่าใช้จ่ายที่ถูกลงกว่า กล่าวคือ มีเฉพาะค่าใช้จ่ายของที่ปรึกษาทางการเงินเท่านั้น ส่วนข้อเสียของการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล คือ ลูกหนี้จะไม่ได้รับประโยชน์จากการพักชำระหนี้ (stand still) จากเจ้าหนี้ที่ไม่มีส่วนร่วมในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ นอกศาล เป็นต้นว่าเจ้าหนี้การค้าหรือเจ้าหนี้ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน รวมทั้งลูกหนี้ อาจไม่มีความสามารถที่เพียงพอในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งที่กิจการของลูกหนี้ยังมีศักยภาพ เมื่อพิจารณาถึงสภาวะตลาดของธุรกิจลูกหนี้ในขณะที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ หรือในอนาคตอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจัดการกิจการ ลูกหนี้หากมีการปรับโครงสร้างหนี้ในศาล

การปรับโครงสร้างหนี้ในศาลและนอกศาลมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อเปรียบเทียบที่เป็นข้อพิจารณาในการวิจัยโครงการนี้ ก็คือ ต้นทุนค่าใช้จ่ายของนักกฎหมาย นักการเงิน หรือนักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ นักประเมินราคาทรัพย์สิน รวมตลอดถึงค่าธรรมเนียม (professional fees และ administrative costs) ในการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) กับของศาลล้มละลายกลาง และระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเสร็จสิ้นของ สปน. กับของศาลล้มละลายกลาง เพื่อทำการประเมินประสิทธิภาพกับประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ กรณีของ สปน. กับศาลล้มละลายกลางเป็นอย่างไร วิธีการประเมินดังกล่าวเป็นวิธีศึกษาทางเศรษฐศาสตร์วิธีหนึ่งเรียกว่า วิธีศึกษาเชิงประจักษ์ (empirical method)

2.2 แนวคิดทางการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำหรับแนวคิดในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางด้านเศรษฐศาสตร์ มีอยู่หลายแนวคิดด้วยกัน โดยในแต่ละแนวคิดมีมุมมองในการพิจารณาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

ประสิทธิภาพ (efficiency)

1. การประเมินประสิทธิภาพของโครงการต้องคำนึงถึงการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติแล้วสามารถบรรลุผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องพิจารณาว่าใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่าหรือไม่ เช่น ต้องเสียค่าใช้จ่ายน้อยหรือต้องใช้ต้นทุนต่ำ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545)

2. ประสิทธิภาพ หมายถึง การดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การทำงานที่ต้องการให้ได้รับประโยชน์สูงสุด และการที่จะพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็พิจารณาจากผลงาน (ธราธิป, 2544)

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงิน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินธุรกิจด้านการเงิน ซึ่งพิจารณาเฉพาะอัตราส่วนทางการเงิน (อรพินท์, 2536)

4. ประสิทธิภาพ คือ การสามารถสร้างผลสำเร็จออกมาโดยที่ได้ผลงานที่มีคุณค่าสูงกว่าทรัพยากรที่ใช้ไป หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าเป็นอัตราส่วนของรายได้ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด (ธงชัย, 2531)

5. ประสิทธิภาพตามหลักการต้องเปรียบเทียบปัจจัยที่เป็นตัวป้อน(input) ในการผลิตทั้งหมดต่อผลผลิต (output) ที่ได้รับทั้งหมดในรูปของระบบโดยมีกระบวนการผลิต (production process) ขององค์กรเป็นหน่วยกลางในการแปรปัจจัยให้เป็นผลผลิต นอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่าเป็นระดับของผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน (degree of return on investment) (ภรณ์, 2529)

ประสิทธิผล (effectiveness)

1. ประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นในขณะที่พยายามรักษาต้นทุนให้คงที่ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545)

2. ประสิทธิผล หมายถึง การพิจารณาว่าผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงตามความต้องการหรือที่คาดการณ์ไว้ (ธราธิป, 2544)

3. ประสิทธิผล เป็นการพิจารณาว่ากิจกรรมสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ แต่จะไม่พิจารณาถึงทรัพยากรที่ใช้ไปว่ามากน้อยเพียงใด (ธงชัย, 2531)

4. ประสิทธิผล เป็นผล (return) หรือเป้าหมายขององค์กร (ภรณ์, 2529)

5. ประสิทธิผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน โดยวัดจากระดับความพอใจของผู้ที่ให้บริการทางธุรกิจ และผลกำไรสุทธิจากการดำเนินธุรกิจ (อรพินท์, 2536)

2.2.1 นิยามของประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทั้งนี้ในการเลือกพิจารณาประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลก็ย่อมขึ้นอยู่กับว่า ต้องการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเรื่องใด ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์มีทั้ง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของแผนงานโครงการ ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการผลิต หรือการใช้ปัจจัยการผลิต เป็นต้น แต่ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ภายใต้ศาลล้มละลายกลาง และ สเปน. เปรียบเทียบกัน ในที่นี้จึงได้ให้ คำจำกัดความของคำว่า “ประสิทธิภาพ” และ “ประสิทธิผล” ดังนี้

ประสิทธิภาพ เป็นการวัดการปฏิบัติงานตามแผนงานขององค์กรและการ ประเมินผลงานขององค์กร

ประสิทธิผล เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน และเงื่อนไขของความสำเร็จของงาน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2.2 เทคนิควิธีการประเมินและตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในส่วนของเทคนิควิธีการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สามารถแบ่งพิจารณาได้ดังนี้

1. เทคนิคการวัดประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการขององค์กรตามขั้นตอนใน กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ประกอบด้วย การวัดงาน การวัดต้นทุนต่อหน่วย และ การวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน

1.1 การวัดงาน เป็นการวัดปริมาณงานต่อหน่วยเวลาของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ต่อชั่วโมง ต่อวัน ต่อสัปดาห์ เป็นต้น และนำมาเปรียบเทียบกับปริมาณงานต่อหน่วย เวลามาตรฐาน อย่างเช่น ภายในระยะเวลา 1 ปี ศาลล้มละลายกลางควรที่จะสะสางคดี หรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ได้ 100 คดี แต่ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาทาง ศาลล้มละลายกลางสามารถสะสางคดี หรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ได้เพียง 80 คดี ซึ่งหมายความว่าศาลล้มละลายกลางสามารถทำงานได้ร้อยละ 80 ของมาตรฐาน

1.2 การวัดต้นทุนต่อหน่วย เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปริมาณงานและจำนวนเงินที่ทำให้เกิดปริมาณงานนั้นโดยคิดเป็นต่อหน่วย ซึ่งอาจพิจารณาจากต้นทุนทั้งหมดภายในระยะเวลาหนึ่งเปรียบเทียบกับปริมาณงานทั้งหมดในช่วงเวลาเดียวกันนั้น

1.3 การวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน เป็นการพิจารณาหลังจากการวัดงานและการวัดต้นทุนต่อหน่วย ว่าผลผลิตหรือผลงานที่ผลิตออกมาได้นั้นได้ใช้เวลามาตรฐานหรือไม่ หรือมีการประหยัดเวลาหรือไม่ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงการประหยัดของค่าใช้จ่าย โดยจะพิจารณาผลรวมของค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อผลผลิตที่ออกมาเพื่อให้ทราบว่าเป็นค่าใช้จ่ายมาตรฐานหรือไม่ นั่นคือ ผลผลิตที่ผลิตออกมาสูงสุด โดยมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งกล่าวโดยหลักการย่อมถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายมาตรฐาน หรือค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ

2. เทคนิคการวัดประสิทธิผลของกระบวนการจัดการขององค์กร ประกอบด้วย การวัดความสำเร็จของงาน และการพิจารณาเงื่อนไขความสำเร็จของงาน

2.1 ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน เป็นการพิจารณาว่างานที่ทำสำเร็จบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งตัวชี้วัดความสำเร็จของงานนี้มีอยู่ 2 ประเภท ก็คือ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ซึ่งแสดงออกมาเป็นตัวเลขชัดเจน เช่น จำนวนคดีที่สะสางเสร็จ เป็นต้น และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ซึ่งไม่ได้แสดงออกมาเป็นตัวเลข เช่น ความพอใจของเจ้าหน้าที่และลูกหน้ที่ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นต้น

2.2 เงื่อนไขความสำเร็จของงาน เป็นปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้นหน่วยงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเงื่อนไขความสำเร็จของงานมีทั้งที่สามารถควบคุมได้ ทั้งนี้เนื่องจากอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาหรือภายใต้การควบคุม และเงื่อนไขความสำเร็จของงานที่ไม่สามารถควบคุมได้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้นอกจากจะประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และ สเปน. แล้ว ยังพิจารณารวมถึงผลกระทบจากผลลัพธ์ (outcomes) ที่เกิดจากกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ต่อสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งผลในระยะสั้น (immediate effects) และผลกระทบในระยะยาว (long-term impacts)

บทที่ 3

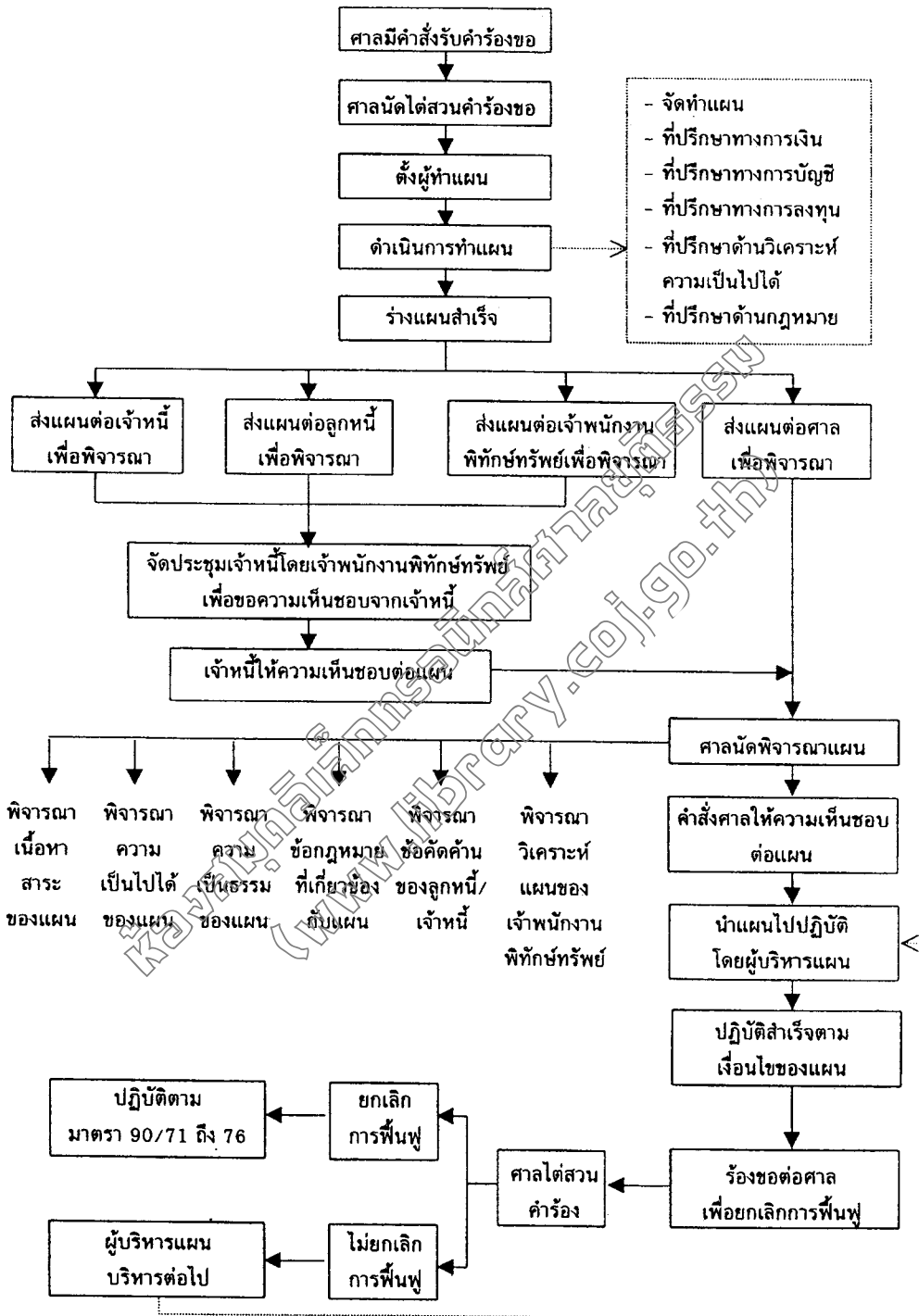
การเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่าง ศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้เป็นกระบวนการที่เจ้าหนี้และลูกหนี้ร่วมกันแก้ไขปัญหาภาระหนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และเจ้าหนี้มีโอกาสดำเนินการหนี้คืนสูงสุด ซึ่งกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลาง หรือกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) เป็นทางเลือกที่เจ้าหนี้และลูกหนี้สามารถเลือกเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ และทั้งสององค์กรดังกล่าวมีกระบวนการและขั้นตอนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง

กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาลเริ่มมีการบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในหมวด 3/1 พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 และ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 เพื่อให้โอกาสลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราวมีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการได้ และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 8 บัญญัติว่า เมื่อศาลล้มละลายเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นรับคดีล้มละลายซึ่งรวมถึงคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้พิจารณาพิพากษาอีก โดยศาลล้มละลายกลางเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2542² และในระหว่างศาลล้มละลายภาคยังไม่ได้มีการจัดตั้งขึ้น ศาลล้มละลายกลางยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลายทั่วราชอาณาจักรตาม มาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 และมีกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 หมวด 3/1 มาตรา 90/1 ถึงมาตรา 90/90 ดังต่อไปนี้ (ภาพที่ 3.1)

²พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการศาลล้มละลายกลาง พ.ศ. 2542 มาตรา 3

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง

3.1.1 การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

คณะบุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอตามมาตรา 90/4 ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อศาล ลูกหนี้ดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลซึ่งศาลยังมิได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และศาลหรือนายทะเบียนยังมิได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลหรือมีการเลิกกันด้วยเหตุอื่นแล้ว (มาตรา 90/5) และผู้ยื่นคำร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาล 1,000 บาท และวางเงินประกันค่าใช้จ่ายต่อศาลจำนวน 50,000 บาท หากต่อมาค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่เพียงพอ ศาลอาจมีคำสั่งให้วางเงินเพิ่มได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 90/7) คำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ดังกล่าว ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลอนุญาต แต่ถ้าศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้ (มาตรา 90/8)

3.1.2 การพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้วให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วน และให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลาที่ไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ห่างกันไม่เกิน 7 วัน และให้ส่งสำเนาคำร้องขอให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย และผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่า 7 วัน และให้ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวน ไม่น้อยกว่า 3 วัน (มาตรา 90/9) ในวันไต่สวนคำร้องขอให้ศาลดำเนินการไต่สวนติดต่อกันไป โดยไม่ต้องเลื่อนหรือพิจารณาจนกว่าจะเสร็จการไต่สวนและมีคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีเหตุสุดวิสัย (มาตรา 90/11)

3.1.3 การพิจารณาตั้งผู้ทำแผน

กรณีศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว แต่เห็นว่าบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอเป็นผู้ทำแผนไม่สมควรเป็นผู้ทำแผน หรือ (ลูกหนี้/เจ้าหนี้) ผู้คัดค้านเสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้โดยเร็วที่สุด เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานผลการประชุมดังกล่าวทุกครั้งต่อศาลภายใน 3 วัน นับแต่วันประชุม (มาตรา 90/17 วรรคหนึ่ง และวรรคหก)

3.1.4 การประชุมเจ้าหนี้เพื่อเลือกผู้ทำแผน

ในการเรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณากำหนดวันเวลาและสถานที่ประชุมในหนังสือพิมพ์รายวันล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน และต้องแจ้งไปยังลูกหนี้ เจ้าหนี้ตามบัญชีรายชื่อที่เสนอศาล และเจ้าหนี้คนอื่นเท่าที่ทราบด้วย (มาตรา 90/18) ถ้าที่ประชุมไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเพื่อเลือกผู้ทำแผนอีกครั้งหนึ่งได้ เว้นแต่ศาลเห็นสมควรมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ แต่ศาลไม่เห็นชอบด้วย ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้อีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งเจ้าหนี้หรือลูกหนี้เสนอชื่อเป็นผู้ทำแผน (มาตรา 90/17 วรรคสาม และวรรคสี่)

3.1.5 คำสั่งตั้งผู้ทำแผน

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ทำแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ และผู้บริหารชั่วคราวโดยไม่ชักช้า และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำการโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษา และหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ และแจ้งคำสั่งไปยังนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน (มาตรา 90/24)

3.1.6 การยื่นคำขอรับชำระหนี้

เจ้าหนี้ซึ่งมูลคำหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ จะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน (มาตรา 90/26 มาตรา 90/27) และเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน ต้องขอตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนด 14 วัน นับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ (มาตรา 90/29) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้แล้ว ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายในกำหนด 14 วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา 90/32)

3.1.7 คำชี้แจงกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

ภายในเวลา 7 วัน นับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ผู้บริหารของลูกหนี้ยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อผู้ทำแผน และกำหนดเวลาดังกล่าวหากผู้ทำแผนเห็นสมควรอาจขยายให้ได้ไม่เกิน 30 วัน (มาตรา 90/34)

3.1.8 กำหนดเวลาส่งแผน

ภายในกำหนดเวลา 3 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ทำแผนส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กำหนดเวลาดังกล่าวศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 เดือน (มาตรา 90/43) กรณีมีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้บุคคลดังกล่าวส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนด 45 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งศาล กำหนดเวลาดังกล่าวศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 15 วัน (มาตรา 90/54)

3.1.9 การนัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน

เมื่อได้รับแผนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนโดยเร็วที่สุด การเรียกประชุมเจ้าหนี้ดังกล่าวให้แจ้งเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ทำแผนทราบกับให้โฆษณากำหนดการประชุมในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 10 วัน (มาตรา 90/44) ในวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจให้เลื่อนการประชุมเจ้าหนี้ได้ โดยแจ้งกำหนดวันเวลานัดประชุมใหม่ต่อที่ประชุม และถือว่าเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนซึ่งไม่มาประชุมทราบนัดแล้ว (มาตรา 90/44 วรรคท้าย) ซึ่งการเลื่อนการประชุมเจ้าหนี้ให้กระทำได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจพิจารณากิจการต่างๆ ให้เสร็จสิ้นไปได้ในวันนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปในวันทำการถัดไป (มาตรา 90/47)
- 2) ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติให้เลื่อนการพิจารณาแผนได้เนื่องจากผู้ทำแผนไม่มาประชุม และไม่มีการขอแก้ไขแผน (มาตรา 90/44 วรรคท้าย)

3) ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม (มาตรา 90/48 วรรคสอง)

4) กรณีมีการขอแก้ไขแผนในสาระสำคัญ และผู้ทำแผน ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้ซึ่งมีจำนวนหนี้รวมกันไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมขอให้เลื่อนการพิจารณาแผน (มาตรา 90/49)

5) กรณีที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติให้แก้ไขแผน แต่ผู้ทำแผนไม่ยินยอมให้แก้ไข แล้วที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติพิเศษยอมรับแผนของผู้ทำแผน และลงมติให้เลือกผู้ทำแผนคนใหม่ แต่ไม่มีลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้ผู้ใดเสนอชื่อผู้ทำแผนคนใหม่ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมเจ้าหนี้เพื่อเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 3 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน (มาตรา 90/51 วรรคท้าย)

3.1.10 การขอแก้ไขแผน

เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน อาจขอแก้ไขแผนได้ โดยต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วัน (มาตรา 90/45)

3.1.11 การพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแผน

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนต่อศาล โดยเร็ว และให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาแผนเป็นการด่วน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาแจ้งให้ผู้ทำแผน ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน (มาตรา 90/56) เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้บริหารแผนและผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า (มาตรา 90/59) และให้ผู้บริหารแผนรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกกรอบ 3 เดือน ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด (มาตรา 90/66)

3.1.12 ระยะเวลาดำเนินการตามแผน

ระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี (มาตรา 90/42 (9))
เว้นแต่กรณีต่อไปนี้

1) เพื่อให้การฟื้นฟูกิจการสำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้บริหารแผนขอแก้ไขแผนโดยขอขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี หรือเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการใกล้จะสำเร็จแล้ว ผู้บริหารแผนขอขยายระยะเวลาต่อไปอีกตามควรแก่กรณี โดยที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติพิเศษให้แก้ไขแผนได้ และศาลเห็นชอบด้วย (มาตรา 90/63 วรรคสอง)

2) ถ้าระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงแล้ว และเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการใกล้จะแล้วเสร็จ ให้ศาลขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปได้อีกตามควรแก่กรณี (มาตรา 90/70)

3.2 กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

สืบเนื่องจากประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจของเอกชน ทำให้ฐานะและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ในระบบสถาบันการเงินลดน้อยลง ก่อให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) จำนวนมากในระบบสถาบันการเงิน และการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภาคเอกชนดังกล่าว เพื่อให้กิจการของลูกหนี้สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้และมีความสามารถชำระหนี้คืนสถาบันการเงินได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2541 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองหนี้สูญของสถาบันการเงิน ต่อมาวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2541 ได้ออกประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินพึงปฏิบัติในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้³ และต่อมาคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541 ในการประชุมครั้งที่ 1/2541 ให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ขึ้น เพื่อส่งเสริมการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างภาคเอกชน

³หนังสือที่ ธปท.ง.(ว) 1837/2541 เรื่องหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

และสถาบันการเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์และปัญหาในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น โดยให้ยกเลิกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2541 และออกประกาศหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2542⁴ และต่อมาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2542 คปน. โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกข้อบังคับจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ซึ่งถือเป็นหน่วยงานของธนาคารแห่งประเทศไทยขึ้น เพื่อทำหน้าที่ติดตามการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในรายละเอียด โดย สปน. มีวัตถุประสงค์ให้ลูกหนี้และสถาบันการเงินทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยเน้นให้ความสำคัญกับการปรับปรุงโครงสร้างกิจการของลูกหนี้มากกว่าการปรับโครงสร้างทางการเงินเท่านั้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินกิจการต่อไปของลูกหนี้ และสถาบันการเงินมีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด

การเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินภายใต้การควบคุมดูแลของ คปน. และ สปน. จะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน ฉบับลงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2542

(ข) หลักการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (Framework for Corporate Debt Restructuring in Thailand-Bangkok Framework) โดย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมบริษัทเงินทุน และสมาคมธนาคารต่างชาติ ซึ่งประธานสมาคมฝ่ายเจ้าหนี้และลูกหนี้ทั้ง 5 สมาคม ได้ลงนามรับรองหลักการข้างต้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2541 หลักการดังกล่าวข้างต้นตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เพื่อช่วยให้ลูกหนี้ที่ทำการปรับโครงสร้างหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ด้วยดี โดยหลักการในการปรับโครงสร้างหนี้มีทั้งหมด 19 หลักการ ประกอบด้วย

หลักการที่ 1 การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กิจการทุกขั้นตอนควรมุ่งให้มีการปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ มากกว่าปรับโครงสร้างทางการเงินเท่านั้น เพื่อให้ลูกหนี้มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่อไป

⁴หนังสือที่ ธปท.ง.(ว) 2112/2542 เรื่องหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน

หลักการที่ 2 มุ่งให้ความสำคัญในการฟื้นฟูแก้ไขหนี้ที่มีปัญหาเพื่อให้กลับมามีสถานะเป็นหนี้ที่สามารถชำระหนี้ได้โดยครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

หลักการที่ 3 การปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการดำเนินการอย่างทันทั่วทั้ง

หลักการที่ 4 หากฝ่ายบริหารของลูกหนี้ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้ตั้งแต่การประชุมร่วมกันครั้งแรกระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้เป็นต้นไป และให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ทุกครั้ง เจ้าหนี้ก็จะสามารถตกลงกัน “หยุดกระทำการ” ในช่วงระยะเวลาตามที่จะได้กำหนดไว้ ซึ่งอาจจะขยายเวลาออกไปได้ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายมีเวลาได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ และตัดสินใจอย่างรอบคอบ

หลักการที่ 5 มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงของเจ้าหนี้และลูกหนี้จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างสำคัญตลอดกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

หลักการที่ 6 สถาบันที่เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้ และบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากสถาบันดังกล่าว ต้องได้รับการแต่งตั้งในระยะเริ่มแรกของการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อจัดการและประสานงานเรื่องต่างๆ ทั้งหมดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้

หลักการที่ 7 ในกรณีการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายราย ควรจะมีการตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้โดยมีตัวแทนจากกลุ่มเจ้าหนี้ที่มีผลประโยชน์หลากหลายต่างกัน

หลักการที่ 8 การตัดสินใจในการปรับโครงสร้างหนี้ควรกระทำโดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ครบถ้วนและสมบูรณ์และได้ผ่านการตรวจสอบแล้ว เพื่อให้การปรับโครงสร้างหนี้เป็นไปอย่างโปร่งใส

หลักการที่ 9 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งนักบัญชี ทนายความ และที่ปรึกษา บุคคลดังกล่าวควรมีความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับประเทศไทย ความชำนาญพิเศษ และทรัพยากรต่างๆ เพียงพอที่จะทุ่มเทให้กับงานได้

หลักการที่ 10 แม้จะเป็นประเพณีปฏิบัติตามปกติที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาด้านวิชาชีพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายของสถาบันที่เป็นแกนนำ และคณะกรรมการเจ้าหนี้ แต่เจ้าหนี้ซึ่งผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการปรับโครงสร้างหนี้ ก็มีความรับผิดชอบทางวิชาชีพที่จะช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายดังกล่าว

หลักการที่ 11 ควรมีการรายงานความคืบหน้าของการปรับโครงสร้างหนี้ให้กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ทราบเป็นระยะๆ เพื่อให้มีการทบทวนกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการปรับโครงสร้างหนี้

หลักการที่ 12 บทบาทของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับโครงสร้างหนี้

หลักการที่ 13 ให้สิทธิเหนือหลักประกันของเจ้าหนี้ในปัจจุบันคงมีอยู่ต่อไป

หลักการที่ 14 เจ้าหนี้ที่ให้สินเชื่อใหม่แก่ลูกหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้นจากยอดคงค้าง ณ วันที่หยุดกระทำการนี้โดยมีเงื่อนไขและข้อตกลงที่เป็นธรรมเพื่อช่วยให้ลูกหนี้ดำเนินกิจการต่อไปได้ควรได้รับสิทธิชำระหนี้ในลำดับก่อนเจ้าหนี้อื่น ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับปริมาณสิทธิเหนือหลักประกัน และข้อตกลงระหว่างเจ้าหนี้ด้วย

หลักการที่ 15 ผู้ให้กู้ควรดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจากการให้กู้ ซึ่งจะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ต้องการ โดยควรให้ความสำคัญแก่หลักประกัน และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการที่ลูกหนี้มีความสามารถในการทำกำไรดีขึ้นมากกว่ามุ้งที่จะกำหนดอัตราดอกเบี้ยและเรียกค่าธรรมเนียมในการปรับโครงสร้างหนี้ในอัตราที่สูง

หลักการที่ 16 ในบางสถานการณ์เจ้าหนี้บางรายอาจขายหนี้ของตัวเองให้กับบุคคลอื่นได้ แต่ทั้งนี้เจ้าหนี้ดังกล่าว ควรถือเป็นความรับผิดชอบด้านวิชาชีพที่จะดูแลมิให้เจ้าหนี้รายใหม่ที่ซื้อหนี้ไปกระทำการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อการปรับโครงสร้างหนี้

หลักการที่ 17 ความเสียหายที่เกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้ควรจะเฉลี่ยในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างยุติธรรม โดยคำนึงถึงลำดับการได้รับชำระหนี้ก่อนหลังตามกฎหมาย

หลักการที่ 18 เจ้าหนี้แต่ละรายยังคงสามารถบังคับใช้สิทธิของตนได้โดยอิสระบนพื้นฐานของผลประโยชน์ที่ได้เสียของตน แต่เจ้าหนี้ควรพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลกระทบของการบังคับใช้สิทธิที่จะมีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อเจ้าหนี้รายอื่นและลูกหนี้ที่มีศักยภาพในการปรับโครงสร้างหนี้

หลักการที่ 19 การยกเว้นหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักการ หรือยกเลิกการข้อยกเว้นข้อใดข้างต้นในการปรับโครงสร้างหนี้รายใดอาจกระทำได้ โดยได้รับความยินยอมจากเจ้าหนี้ทั้งหมดที่เข้าร่วมในการปรับโครงสร้างหนี้

ระยะเวลาในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ของแต่ละขั้นตอน สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งใช้เวลาประมาณ 5 เดือน ส่วนลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ใช้เวลาประมาณ 3 เดือน ซึ่งอาจปรับลดหรือขยายเวลาได้ตามทุกฝ่ายเห็นชอบด้วย

ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่ มีขั้นตอนและระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ ดังต่อไปนี้ (ภาพที่ 3.2)

1. ให้มีการเรียกประชุมลูกหนี้ เจ้าหนี้ และทุกฝ่ายที่มีส่วนได้เสีย โดยลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ซึ่งเริ่มต้นเมื่อใดก็ได้
2. การประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ให้แต่งตั้งกรรมการเจ้าหนี้และธนาคารที่เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้ และกำหนดกรอบเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ โดยต้องดำเนินการภายใน 7 วัน นับจากระยะเวลาตามข้อ 1
3. ให้เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้และธนาคารที่เป็นแกนนำภายใน 15 วัน นับจากระยะเวลาตามข้อ 2
4. ในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้งลูกหนี้จะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม โดยให้มีการดำเนินการประชุมอย่างต่อเนื่อง
5. ภายในกำหนด 7 วัน นับจากระยะเวลาตามข้อ 2 ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ ซึ่งได้แก่กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้ ต้องส่งมอบเอกสารและให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 สิทธิทรัพย์สิน และความรับผิดชอบที่ลูกหนี้มีต่อบุคคลที่สาม

5.2 ทรรศนะที่ลูกหนี้นำไปวางเป็นหลักประกันนี้ต่อเจ้าหนี้ รวมทั้งวันที่ก่อให้เกิดเป็นหลักประกันดังกล่าว

5.3 ทรรศนะของบุคคลภายนอกที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้

5.4 การถือหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นของลูกหนี้

5.5 ชื่อและที่อยู่ของบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้

5.6 ชื่อและที่อยู่ของบรรดาลูกหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้

5.7 รายละเอียดของทรรศนะรวมทั้งการชำระเงินต่างๆ ที่ลูกหนี้จะได้รับในอนาคต

5.8 หนังสือยินยอมให้บรรดาเจ้าหนี้มีสิทธิเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของลูกหนี้ต่อเจ้าหนี้ด้วยกัน

6. ภายในกำหนด 7 วัน นับจากระยะเวลาตามข้อ 2 ให้มีการแต่งตั้งนักบัญชีอิสระและ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ ตามที่เจ้าหนี้ได้ร้องขอ โดยขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน

7. ภายในกำหนด 2 เดือน นับจากระยะเวลาตามข้อ 2 (ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน 1 เดือน) ลูกหนี้ต้องส่งมอบข้อมูลทั้งหมดที่เจ้าหนี้หรือนักบัญชีเห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับการเตรียมแผน

8. ภายในกำหนด 3 เดือน นับจากระยะเวลาตามข้อ 2 (ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน 2 เดือน) ให้คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และนักบัญชีอิสระยื่นแผน

9. ภายในกำหนด 10 วัน นับจากระยะเวลาตามข้อ 8 ให้มีการประชุมเจ้าหนี้พิจารณาแผน

10. เจ้าหนี้มีสิทธิเสนอแก้ไขแผนได้ภายในกำหนด 7 วัน นับจากระยะเวลาตามข้อ 8

11. ถ้าหากการพิจารณาแผนไม่เสร็จก็ให้เลื่อนการประชุมไปประชุมในวันทำการถัดไป นับจากระยะเวลาตามข้อ 9

12. การประชุมเจ้าหนี้ครั้งใหม่ในกรณีที่มีการขอให้เลื่อนประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาการแก้ไขแผน ต้องจัดให้มีการประชุมเจ้าหนี้ดังกล่าวภายในกำหนด 10 วันนับจากการเลื่อนการประชุมเจ้าหนี้

13. การตัดสินใจว่าจะปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล หรือยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 หรือขอเลิกกิจการ ให้พิจารณาตัดสินใจโดยเจ้าหนี้ตามข้อ 9 หรือ 12 ภายในกำหนด 12 เดือน นับจากระยะเวลาตามข้อ 2

ส่วนในการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก มีขั้นตอนและระยะเวลาปรับโครงสร้างหนี้ ดังตารางที่ 3.1 หรือสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 3.3

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม
การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

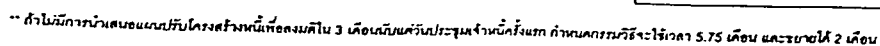
ขั้นตอน	กำหนดเวลา
1. สถาบันสมาชิก ² ส่งบันทึกข้อตกลงกำหนดระยะเวลาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อให้ลูกหนี้ลงนาม โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ	ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ คปน. ได้แจ้งชื่อลูกหนี้ที่ผ่านความเห็นชอบต่อสถาบันสมาชิก
2. ลูกหนี้ลงนาม และส่งกลับบันทึกข้อตกลงกำหนดระยะเวลาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พร้อมกับเอกสาร ข้อมูลต่างๆ ตามที่ระบุในเอกสารแนบท้าย ก. ให้กับสถาบันสมาชิก	ภายใน 45 วันนับแต่วันที่ คปน. ได้แจ้งชื่อลูกหนี้ที่ผ่านความเห็นชอบต่อสถาบันสมาชิก
3.1 ถ้าลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 2 ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้สถาบันสมาชิกใช้สิทธิในการดำเนินคดีกับลูกหนี้	ภายใน 160 วันนับแต่วันที่ คปน. ได้แจ้งชื่อลูกหนี้ที่ผ่านความเห็นชอบต่อสถาบันสมาชิก
3.2 ถ้าลูกหนี้ลงนาม และส่งกลับบันทึกข้อตกลงและเอกสารข้อมูลตามขั้นตอนที่ 2 ให้สถาบันสมาชิกดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมเจรจากับลูกหนี้ เพื่อหาข้อสรุปเพื่อนำเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติให้แล้วเสร็จ	
4. ในกรณีที่สถาบันสมาชิกและลูกหนี้มีเหตุผลอันสมควรและไม่สามารถเจรจาข้อสรุปได้ให้ทั้งสองฝ่ายร่วมกันยื่นคำร้องพร้อมเอกสารต่างๆ ต่อ คปน. เพื่อให้ คปน. ดำเนินการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย	ทันทีที่เห็นสมควรแต่ไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ลงนามบันทึกข้อตกลงกำหนดระยะเวลาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามขั้นตอนที่ 2
5.1 สถาบันสมาชิกนำข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนที่ 3.2 หรือข้อสรุปที่ได้จากการไกล่เกลี่ยตามขั้นตอนที่ 4 เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ และแจ้งผลการอนุมัติให้ลูกหนี้ทราบพร้อมกับเงื่อนไขที่ขอเปลี่ยนแปลง(ถ้ามี) เป็นลายลักษณ์อักษร	ภายใน 60 วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ลงนามในบันทึกข้อตกลงตามขั้นตอนที่ 2 หรือภายใน 25 วันนับแต่วันที่สถาบันสมาชิกได้รับแจ้งจาก คปน. ถึงข้อสรุปจากผู้ไกล่เกลี่ย
5.2 หากในระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3.2 สถาบันสมาชิกมีเหตุให้เชื่อได้ว่าลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันสมาชิกขออนุมัติปฏิเสธการร่วมเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และแจ้งให้ลูกหนี้ทราบถึงการปฏิเสธ	ภายใน 60 วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ลงนามบันทึกข้อตกลงตามขั้นตอนที่ 2 และใช้สิทธิในการดำเนินคดี ภายใน 120 วันนับวันที่สถาบันสมาชิกได้แจ้งปฏิเสธต่อลูกหนี้
6.1 ถ้าลูกหนี้ตกลงตามคำอนุมัติในขั้นตอนที่ 5.1 ให้ยกวางและลงนามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้	ตามกำหนดเวลาที่จะตกลงกัน
6.2 ถ้าลูกหนี้ไม่ตกลงตามคำอนุมัติในขั้นตอนที่ 5.1 แต่สถาบันสมาชิกยังเห็นว่าลูกหนี้ยังคงให้ความร่วมมือในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้และสถาบันสมาชิกเจรจาปรับเปลี่ยนข้อสรุปให้แล้วเสร็จเพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติใหม่ โดยหากลูกหนี้และสถาบันสมาชิกไม่อาจหาข้อสรุปใหม่ได้ ลูกหนี้และสถาบันสมาชิกอาจร่วมกันยื่นคำร้องต่อ คปน. เพื่อแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย	ภายใน 10 วัน นับแต่วันที่สถาบันสมาชิกแจ้งผลการอนุมัติให้ลูกหนี้ทราบตามขั้นตอนที่ 5.1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอน	กำหนดเวลา
6.3 ถ้าลูกหนี้ไม่ตกลงตามคำอนุมัติในขั้นตอนที่ 5.1 และมีเหตุให้สถาบันสมาชิกเชื่อว่าลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันสมาชิกใช้สิทธิในการดำเนินคดี	ภายใน 120 วัน นับแต่วันที่สถาบันสมาชิกแจ้งผลการอนุมัติให้ลูกหนี้ทราบตามขั้นตอนที่ 5.1
7. สถาบันสมาชิกนำเสนอข้อสรุปที่ได้จากการเจรจา หรือจากการไกล่เกลี่ยต่อผู้มีอำนาจอนุมัติใหม่ และแจ้งผลการขออนุมัติครั้งใหม่ให้ลูกหนี้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร	ภายใน 25 วัน นับแต่วันที่ได้อ้างสรุปใหม่จากการเจรจา หรือจากการไกล่เกลี่ยตามขั้นตอนที่ 6.2
8.1 ถ้าลูกหนี้ตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามผลการอนุมัติครั้งใหม่ ให้ยกร่างและลงนามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้	ตามกำหนดเวลาที่จะตกลงกัน
8.2 ถ้าลูกหนี้ไม่ตกลงตามคำอนุมัติที่ได้รับแจ้งในขั้นตอนที่ 7 ให้สถาบันสมาชิกใช้สิทธิในการดำเนินคดี	ภายใน 120 วัน นับแต่วันที่สถาบันสมาชิกแจ้งผลการอนุมัติให้ลูกหนี้ทราบตามขั้นตอนที่ 7

หมายเหตุ: ¹สถาบันสมาชิก หมายถึง สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

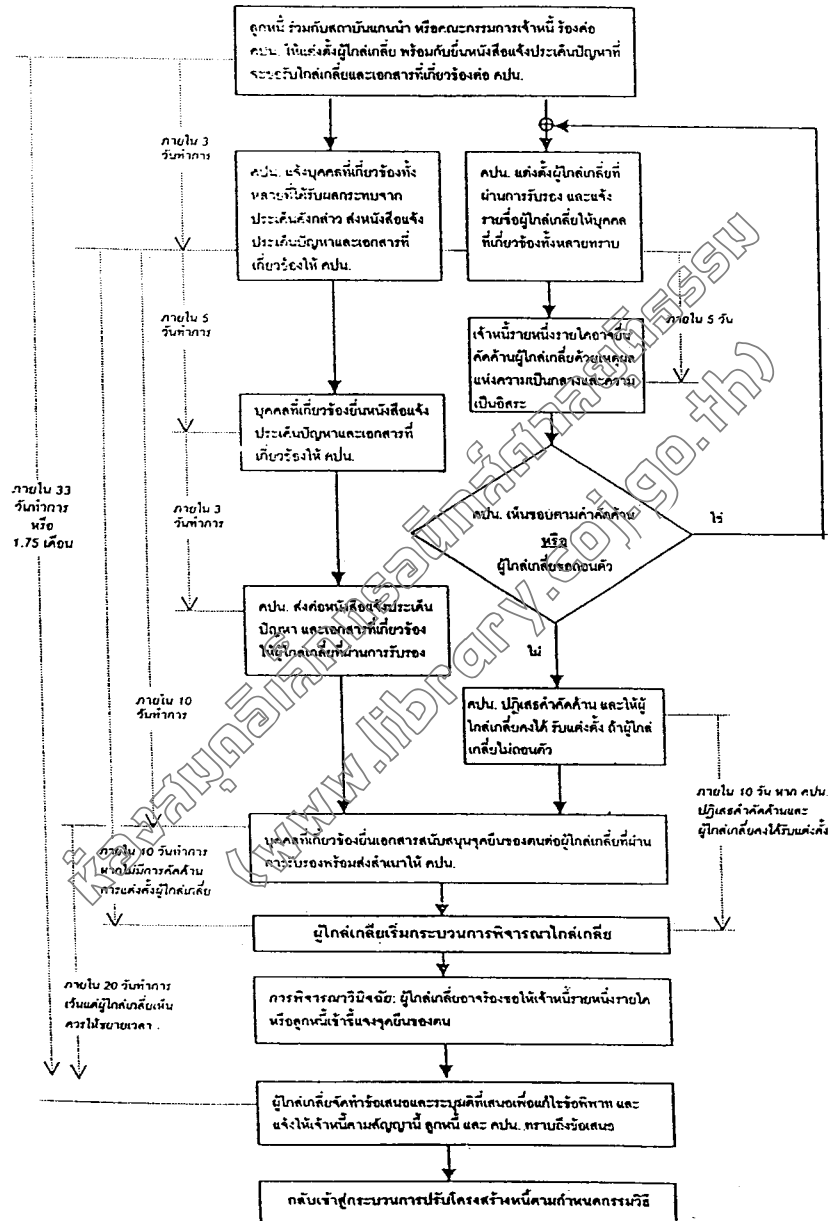
ที่มา: สายการปรับโครงสร้างหนี้, ไม่ปรากฏปีพิมพ์

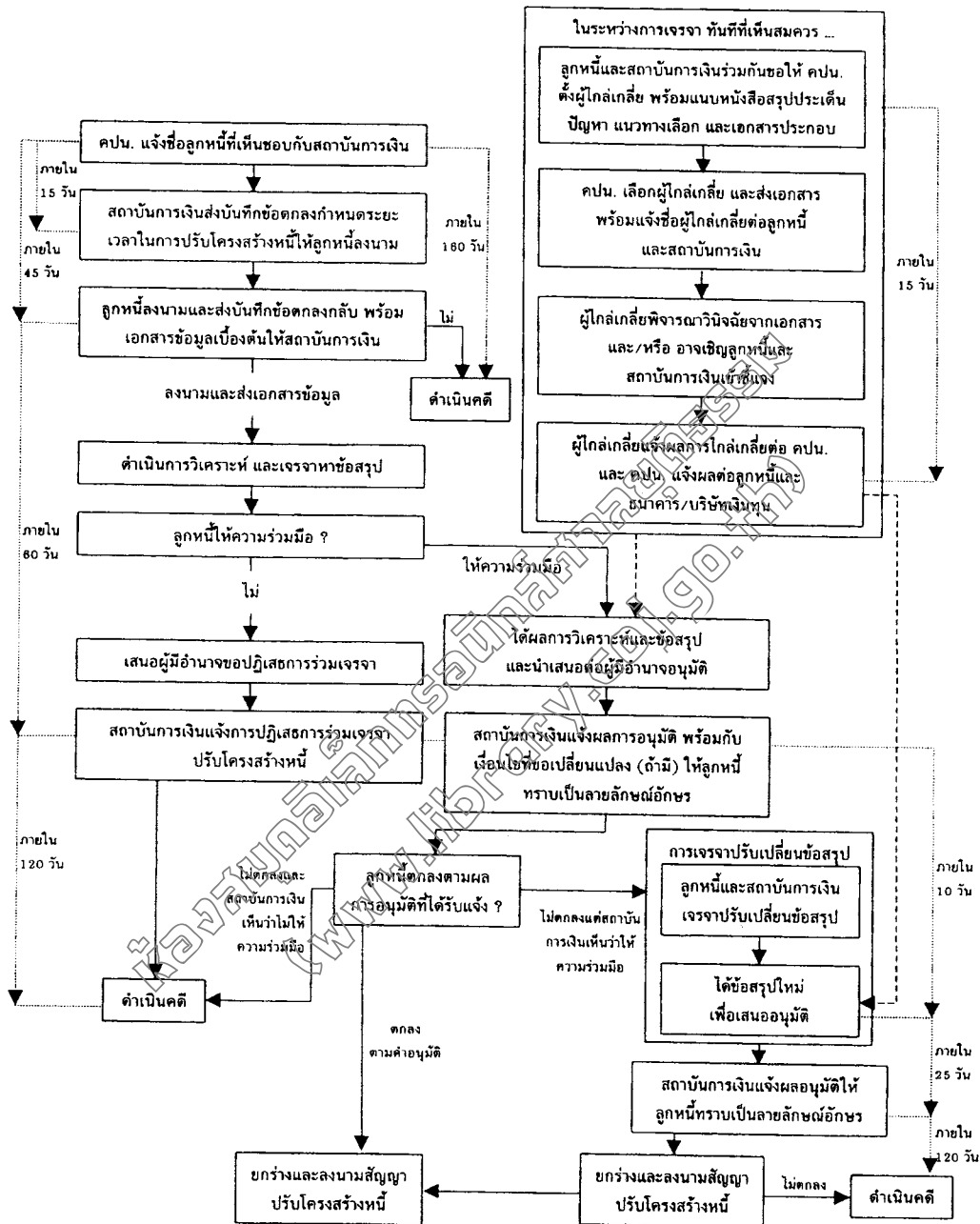
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการ
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่

กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง

ณ ขณะใด ๆ ในระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้...

ภาพที่ 3.2 (ต่อ)

ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการ
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก
ที่มา: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ไม่ปรากฏปีพิมพ์

(ค) สัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ (Debtor-Creditor Agreement on Debt Restructuring Process หรือ DCA) สัญญาระหว่างเจ้าหนี้ (Inter – Creditor Agreement on Restructure Plan Vote and Executive Decision Panel Procedures หรือ ICA) และ บันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยนำหลักการบางส่วนมาจากหลักการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (Bangkok Framework) และ London Approach และสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ ใช้กับการปรับโครงสร้างหนี้ลูกหนี้รายใหญ่ที่มีเจ้าหนี้มากกว่าหนึ่งราย และบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใช้กับลูกหนี้ระดับกลางและรายย่อยที่มีเจ้าหนี้เพียงหนึ่งราย และเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2542 คปท. ได้ให้ความเห็นชอบร่างสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ ซึ่งสมาคมธนาคารไทย สมาคมบริษัทเงินทุน และสมาคมธนาคารต่างชาติได้ร่วมกันจัดทำขึ้น โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ชัดเจนขึ้นเพิ่มเติมจากหลักการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ข้อ (ข) คือ ภายในกำหนด 15 วัน นับจากมีการเรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ต้องลงชื่อในหนังสือเข้าเป็นคู่สัญญา และการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกให้แต่งตั้งกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำ และกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และภายในกำหนด 15 วัน นับจากเจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ ให้เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน โดยเจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทนได้

(ง) มติที่ประชุมของ คปท. เกี่ยวกับกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ สัญญาระหว่างเจ้าหนี้ และบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เช่น มติที่ประชุม คปท. ครั้งที่ 17/2542 เรื่อง การลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มติที่ประชุม คปท. ครั้งที่ 20/2542 เรื่อง กรอบระยะเวลาการประชุมเจ้าหนี้

3.3 การเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

สำหรับในการเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังตารางที่ 3.2 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาในเรื่องของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นว่า กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางจะเป็นการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้คืนให้กับเจ้าหนี้ได้ทั้งหมด ทั้งเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินและเจ้าหนี้การค้า ในขณะที่ สปน. จะเป็นการร่วมกันปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเท่านั้น ส่วนลูกหนี้ที่สามารถเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางจะเป็นลูกหนี้ที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ (มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท) เท่านั้น (บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด) ในขณะที่ สปน. เปิดโอกาสให้ธุรกิจทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สามารถเข้าปรับโครงสร้างหนี้ได้ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นว่า หากเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางจะมีขั้นตอนที่ต้องดำเนินการกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แห่งสำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ซึ่งทำให้ขั้นตอนในการดำเนินการมีความซับซ้อนและยุ่งยากกว่าการเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน.

เมื่อพิจารณาขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างศาลล้มละลายกลางและ สปน. จะเห็นว่า ขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของทั้งสองหน่วยงานมีจำนวนขั้นตอนที่ใกล้เคียง แต่ระยะเวลาในการดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. จะใช้เวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ที่น้อยกว่าของศาลล้มละลายกลาง กล่าวคือ สปน. ใช้เวลาดำเนินการ 3 เดือน สำหรับลูกหนี้ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ส่วนลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่จะใช้เวลาดำเนินการประมาณ 8 เดือน ในขณะที่การดำเนินการของศาลล้มละลายกลางใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 9 เดือน จนถึง 11 เดือน ซึ่งขึ้นอยู่กับขั้นตอนการจัดทำแผนและการแก้ไขแผน ส่วนในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นว่า หากเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จะมีค่าใช้จ่ายที่คงที่ 51,000 บาท ซึ่งหากค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่เพียงพอ ศาลอาจมีคำสั่งให้วางเงินเพิ่มได้ตามที่เห็นสมควร ส่วนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จะมีค่าใช้จ่ายเพียงค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมแต่ละครั้งเท่านั้น

ตารางที่ 3.2 การเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง
กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้	ลูกหนี้กับเจ้าหนี้ทั้งหมด	ลูกหนี้กับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน
2. ธุรกิจที่สามารถเข้าปรับโครงสร้างหนี้	ธุรกิจรายใหญ่	ธุรกิจรายเล็ก กลาง และใหญ่
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้	ศาลล้มละลายกลางและ สำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้	สปน.
4. ขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้	10 ขั้นตอน	11 ขั้นตอน
5. ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้	ประมาณ 11 เดือน	ประมาณ 8 เดือน
6. ค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้	ประมาณ 51,000 บาท	ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม

จากตารางที่ 3.2 จะเห็นได้ว่า ในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางเป็นกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้แบบเบ็ดเสร็จ เนื่องจากเมื่อลูกหนี้เข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางแล้ว ตามกฎหมายจะบังคับให้เจ้าหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้ ทั้งเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงิน เจ้าหนี้ที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน และเจ้าหนี้การค้า ต้องเข้าร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ด้วย ไม่มีสิทธิที่จะฟ้องร้องในคดีแพ่งได้ ในขณะที่การปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. เจ้าหนี้ที่สามารถเข้าร่วมในการปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้จะเป็นเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเท่านั้น ซึ่งเมื่อลูกหนี้เข้าปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. แล้ว เจ้าหนี้การค้ายังมีสิทธิที่จะดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้ในคดีแพ่งได้ และเมื่อพิจารณาจากขนาดของธุรกิจของลูกหนี้ที่สามารถเข้าปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นว่า ลูกหนี้ที่ทำธุรกิจขนาดใหญ่สามารถดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ได้คล่องตัวกว่าลูกหนี้ที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก เนื่องจากสามารถเลือกใช้วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ได้หลายวิธีตามความเหมาะสม อย่างเช่น การแปลงหนี้เป็นทุน การโอนทรัพย์สินเป็นหลักประกันชำระหนี้ การโอนทรัพย์สินที่มีใช้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อการชำระหนี้ หรือการแปลงหนี้ระยะสั้นให้เป็นหนี้ระยะยาว

สำหรับขั้นตอนการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของทั้งสององค์กรดังกล่าว จากการทดสอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางมีขั้นตอนบางขั้นตอนที่ต้องดำเนินการกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แห่งสำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าวค่อนข้างมีความล่าช้าเป็นอย่างมาก

เมื่อพิจารณาระยะเวลาทั้งหมดของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ก็ย่อมเห็นได้ว่า การดำเนินการของศาลล้มละลายกลางมีการใช้เวลามากกว่าการดำเนินการของ สปน. และเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้จะเห็นว่าไม่ว่าจะเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใดธุรกิจที่เป็นลูกหนี้จะต้องทำการเตรียมการหรือเตรียมความพร้อมก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งการเตรียมการทางด้านกฎหมาย บัญชี หรือแผนการลงทุนในอนาคต เป็นต้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานทั้งสอง จะเห็นว่าทางศาลล้มละลายจะคิดค่ายื่นคำร้องและค่าประกัน ซึ่งจะนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการ โดยจะเห็นได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่คงที่ (fixed cost) ในขณะที่ สปน. จะไม่คิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่จะมีเพียงค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ (ในกรณีที่ไปประชุมนอก สปน.) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ผันแปร (variable cost) ในแต่ละราย

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่ากระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลาง กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ถึงแม้ว่าจะมีขั้นตอนและกรอบระยะเวลาดำเนินการที่แตกต่างกัน มีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสององค์กร ถือได้ว่ามีภาระหน้าที่และบทบาทสำคัญในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้งสอง องค์กรดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและรักษา เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

บทที่ 4

ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้

ในบทนี้เป็นการศึกษาถึงผลการดำเนินงานการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) โดยจะพิจารณาในเรื่องของบทบาทการดำเนินงานในการปรับโครงสร้างหนี้ ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้

4.1 ศาลล้มละลายกลาง

การปรับโครงสร้างหนี้ในศาลต้องดำเนินการผ่านทางกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ภายใต้บังคับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2486 หมวด 3/1 มาตรา 90/1 ถึงมาตรา 90/90 และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 1 ถึงมาตรา 28 โดยศาลล้มละลายกลางเริ่มเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2542 และเนื่องจากปัจจุบันยังไม่ได้มีการจัดตั้งศาลล้มละลายภาคขึ้น ศาลล้มละลายกลางจึงยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลายทั่วราชอาณาจักรตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 ซึ่งการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลางมีดังต่อไปนี้

4.1.1 การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลาง

การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ผ่านกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาลล้มละลายกลาง ภายใต้บังคับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 หมวด 3/1 มาตรา 90/1 ถึงมาตรา 90/90 และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 1 ถึงมาตรา 28 มีขั้นตอนการดำเนินการและมาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลาง ดังต่อไปนี้

4.1.1.1 ขั้นตอนการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

1) ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

สำหรับผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการตามมาตรา 90/4 ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

1. เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน ซึ่งมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท
2. ลูกหนี้ซึ่งมีหนี้สินล้นพ้นตัว และเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท
3. ธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามข้อ 2 เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์
4. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในกรณีที่ลูกหนี้ตามข้อ 2 เป็นบริษัทหลักทรัพย์
5. กรมการประกันภัย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามข้อ 2 เป็นบริษัทประกันวินาศภัย หรือบริษัทประกันชีวิต
6. หน่วยงานของรัฐประเภทอื่นๆ ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ตามข้อ 2 ซึ่งเป็นนิติบุคคล โดยประเภทของหน่วยงานของรัฐและลูกหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ในปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว

โดยเจ้าหนี้ของลูกหนี้ตามข้อ 3 ถึงข้อ 6 หรือลูกหนี้ตนเอง จะยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ก็ต่อเมื่อได้รับหนังสือยินยอมจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามข้อ 6 แล้วเท่านั้น

2) ลักษณะของลูกหนี้ที่จะเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ

ลักษณะของลูกหนี้ที่จะเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการจะต้องเป็นลูกหนี้นิติบุคคล ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอน ไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท โดยในขณะที่มีการยื่นคำร้องขอนั้นศาลยังมิได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้เจ็ดขาด หรือนายทะเบียนยังมิได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลหรือมีการเลิกกันด้วยเหตุอื่นแล้ว ทั้งมีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ดังกล่าวได้ (มาตรา 90/3, 90/5)

3) การจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ภายในกำหนดเวลา 3 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษา ผู้ทำแผนมีหน้าที่จัดทำและส่งแผนฟื้นฟูกิจการให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กำหนดเวลาดังกล่าวศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 เดือน (มาตรา 90/43) เมื่อได้รับแผนแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องกำหนดนัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนดังกล่าวโดยเร็วที่สุด (มาตรา 90/44) และเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน อาจขอแก้ไขแผนได้ โดยต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วัน (มาตรา 90/45)

4) การพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแผน

เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนต่อศาลแล้ว ศาลต้องกำหนดวันนัดพิจารณาแผนเป็นการด่วน โดยให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาแจ้งให้ผู้ทำแผน ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน (มาตรา 90/56) ในการพิจารณาแผน ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนก็ต่อเมื่อแผนมีรายการครบถ้วนตาม มาตรา 90/42 ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา 90/42 ตรี คือ สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน⁵ ต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ที่ได้รับการปฏิบัติที่

⁵การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา 90/42 ทวิ แบ่งเจ้าหนี้ออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้แก่ เจ้าหนี้มีประกันที่มีจำนวนหนี้มีประกันไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหนี้ทั้งหมด เจ้าหนี้มีประกันรายย่อย เจ้าหนี้ไม่มีประกัน และเจ้าหนี้ด้อยสิทธิตามมาตรา ๑๓๐ ทวิ

เสียเปรียบในกลุ่มนั้นให้ความยินยอมเป็นหนังสือแล้ว และกรณีมติที่ยอมรับแผนเป็นมติตามมาตรา 90/46 (2) คือ มีมติพิเศษของเจ้าหนี้ทุกกลุ่ม ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนจะต้องเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลายตามมาตรา 130 เว้นแต่เจ้าหนี้จะให้ความยินยอม และเมื่อดำเนินการตามแผนสำเร็จแล้วจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย (มาตรา 90/58) เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้บริหารแผนและผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า (มาตรา 90/59) และให้ผู้บริหารแผนรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกรอบ 3 เดือน ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด (มาตรา 90/66) โดยระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี (มาตรา 90/42 (9)) เว้นแต่กรณีต่อไปนี้

1. เพื่อให้การฟื้นฟูกิจการสำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้บริหารแผนขอแก้ไขแผนโดยขอขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี หรือเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการใกล้จะสำเร็จแล้ว ผู้บริหารแผนขอขยายระยะเวลาดำเนินการต่อไปอีกตามควรแก่กรณี โดยที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติพิเศษให้แก้ไขแผนได้ และศาลเห็นชอบด้วย (มาตรา 90/63 วรรคสอง)

2. ถ้าระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงแล้ว และเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการใกล้จะแล้วเสร็จแล้ว ให้ศาลขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปได้อีกตามควรแก่กรณี (มาตรา 90/70)

4.1.1.2 มาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้ผ่านทางกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาลภายใต้บังคับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 หมวด 3/1 มาตรา 90/1 ถึงมาตรา 90/90 และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 1 ถึงมาตรา 28 มีมาตรการและสภาพบังคับทางกฎหมายอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังต่อไปนี้

1. นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้พิจารณา

จนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน วันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน วันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ จำหน่ายคดี ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้วแต่กรณี กิจการของลูกหนี้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายดังต่อไปนี้ (มาตรา 90/12)

1.1 ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

1.2 ห้ามมิให้นายทะเบียนมีคำสั่งเลิกหรือจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลลูกหนี้ และห้ามมิให้นิติบุคคลนั้นเลิกกันโดยประการอื่น

1.3 ห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 90/4 (6) สั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของลูกหนี้ หรือสั่งให้ลูกหนี้หยุดประกอบกิจการ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

1.4 ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

1.5 ห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ ถ้ามูลแห่งนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ในกรณีมีการบังคับคดีไว้แล้ว ให้งดการบังคับคดีไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

1.6 ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกัน⁶ บังคับชำระหนี้หลักประกัน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

⁶ “เจ้าหนี้มีประกัน” หมายถึง เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำน่า สิทธิยึดหน่วง หรือเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ (มาตรา 6)

1.7 ห้ามมิให้เจ้าหนี้ซึ่งบังคับชำระหนี้ได้เองตามกฎหมาย⁷ ยึดทรัพย์สินหรือขายทรัพย์สินของลูกหนี้

1.8 ห้ามมิให้เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่าที่ยังไม่สิ้นสุดกำหนดเวลาที่ตกลงไว้ สัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นที่มีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาในการโอนกรรมสิทธิ์ ติดตามเอาคืนทรัพย์สินดังกล่าวหรือฟ้องร้องบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้จากสัญญาดังกล่าว ถ้ามีการฟ้องร้องคดีไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการฝ่ายลูกหนี้มีการผิติดชำระหนี้สองคราวติดต่อกัน หรือกระทำความผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ

1.9 ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือกระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

1.10 คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่ให้อยู่อาศัย ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน ทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้พิจารณา ให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามที่เห็นสมควร

1.11 ห้ามมิให้ผู้ประกอบการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ งดให้บริการแก่ลูกหนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการฝ่ายลูกหนี้ไม่ชำระค่าบริการสองคราวติดต่อกัน

2. การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาลทำให้เกิดสภาพบังคับแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายซึ่งมูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ ต้องเข้าร่วมกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เนื่องจากเจ้าหนี้ดังกล่าวจะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามกฎหมาย

⁷ เช่น ตามประมวลกฎหมายรัษฎากร มาตรา 12 ให้อำนาจอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ มีอำนาจสั่งยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับผิดเสียภาษีอากรเพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้างโดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการทางศาลก่อน

ล้มละลายเท่านั้น แม้หนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม โดยจะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนเท่านั้น (มาตรา 90/26, 90/27) ซึ่งหากเจ้าหนี้ดังกล่าวไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ย่อมหมดสิทธิได้รับชำระหนี้ ไม่ว่าการฟื้นฟูกิจการจะสำเร็จตามแผนหรือไม่ เว้นแต่แผนฟื้นฟูกิจการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น ให้ได้รับชำระหนี้ แม้ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ หรือศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว (มาตรา 90/61) ทั้งแผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว ย่อมมีผลผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหลาย ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ (มาตรา 90/60 วรรคหนึ่ง)

3. มติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นมติพิเศษของเจ้าหนี้ทุกกลุ่ม ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ระบุในแผนมีโอกาสได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มากกว่าการเจรจาประนอมหนี้ในระบบศาล นั่นคือ เพียงมติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่ส่วนแห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่มซึ่งได้เข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น และเมื่อนำไปนับรวมกับจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ทุกกลุ่มซึ่งได้เข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน ให้ถือว่าที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว (มาตรา 90/46 ประกอบมาตรา 6)

4. ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 8 บัญญัติว่า เมื่อศาลล้มละลายกลางเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นรับคดีล้มละลายซึ่งรวมถึงคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้พิจารณาพิพากษาอีก คดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จึงได้รับการพิจารณาในศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษโดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายล้มละลายโดยเฉพาะ^๖ ทั้งการพิจารณาคดีฟื้นฟูกิจการสามารถดำเนินไปได้โดยรวดเร็วและเป็นธรรมยิ่งขึ้นกว่าคดีแพ่งทั่วไปเนื่องจากมีมาตรการต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาคดีในศาลล้มละลายดังต่อไปนี้

^๖พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 13 “ผู้พิพากษาในศาลล้มละลายจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการ...ซึ่งมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย” และมาตรา 25 “ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีล้มละลายขึ้นในศาลฎีกาเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายที่อุทธรณ์ ขึ้นมา และให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยเร็ว”

4.1 ศาลล้มละลายกลางต้องนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไปโดยไม่เลื่อนคดีจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้วลวงเสียได้ และหากเป็นการไต่สวนคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ⁹ จะเลื่อนคดีมิได้เว้นแต่กรณีมีเหตุสุดวิสัย และเมื่อเสร็จการพิจารณาคดีแล้วให้รีบทำคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยเร็ว ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/11 วรรคหนึ่ง

4.2 เนื่องจากคดีล้มละลายมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งทั่วไป และผลของคดีย่อมกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมได้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 20 และมาตรา 21 ศาลล้มละลายอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาคดีได้ โดยอัตราค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พัก ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง¹⁰

4.3 การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้รวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวพันกับคดีดังกล่าว ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาได้ภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ทำให้การพิจารณาคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้รวดเร็วยิ่งขึ้นโดยไม่ต้องยื่นอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ก่อน ทั้งมีการกำหนดประเภทคดีที่จะอุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาได้ไว้เพียงคดีบางประเภทเท่านั้น¹¹

4.4 อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 19 เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกาได้ออก

⁹ ตามคำสั่งศาลล้มละลายกลางที่ 11/2542 ข้อ 4.2 เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการไว้พิจารณาแล้วต้องกำหนดวันนัดไต่สวนภายในกำหนดทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ที่ 4 นับถัดจากสัปดาห์ที่ยื่นคำร้องขอ

¹⁰ ปัจจุบันยังไม่มีกรอบระเบียบกระทรวงยุติธรรมดังกล่าว

¹¹ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/79 “ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดี...ฟื้นฟูกิจการ เว้นแต่ (1) คำสั่งยกคำร้องขอ (2) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้... (3) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด (4) คำสั่งอื่นใดที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น...อนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ...”

ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป¹² โดยมีสาระสำคัญเช่น

(1) ในระหว่างศาลล้มละลายภาคยังมิได้เปิดทำการ คู่ความอาจยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลจังหวัด ซึ่งลูกหนี้หรือตัวแทนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขตศาลในขณะยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอ หรือภายในกำหนดหนึ่งปีก่อนนั้นก็ได้ เมื่อศาลล้มละลายกลางได้รับแจ้งแล้วจะรับคดีไว้ได้ส่วน นังพิจารณาและพิพากษาคดีที่ศาลล้มละลายกลาง หรือ ณ ศาลจังหวัดแห่งท้องที่นั้นก็ได้ตามที่เห็นสมควร ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 30 ประกอบข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 ข้อ 4 และข้อ 5

(2) การบันทึกถ้อยคำพยานของศาลล้มละลายปัจจุบันใช้วิธีบันทึกโดยใช้เครื่องมือในการบันทึกภาพและเสียง และศาลล้มละลายกลางไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการถอดความบันทึกดังกล่าวเป็นหนังสืออีก เว้นแต่มีคู่ความยื่นขอหรือคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในประเด็นที่เกี่ยวกับพยานนั้น ตามข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 ข้อ 10 และข้อ 11 ทำให้การพิจารณาคดีเสร็จไปโดยเร็ว

(3) กรณีพยานบุคคลอยู่ต่างประเทศหรือไม่อาจมาศาลล้มละลายได้โดยสะดวก เมื่อคู่ความมีคำขอและศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสืบพยานดังกล่าวนอกศาลได้โดยระบบการประชุมทางจอภาพ (video conference) และให้ถือว่าการสืบพยานดังกล่าวเป็นการเบิกความในห้องพิจารณาของศาลล้มละลายแล้ว ตามข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 ข้อ 17

4.1.2 ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลาง

สำหรับผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง จะพิจารณาเฉพาะคดีฟื้นฟูกิจการเท่านั้น มิได้พิจารณารวมคดีล้มละลายและคดีสาขา¹³ ได้ดังตารางที่ 4.1

¹²ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 48 ง ลงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2542

¹³คดีสาขา เช่น คำร้องคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ (มาตรา 90/32) คำร้องขอเพิกถอนการฉ้อฉล (มาตรา 90/40) และคำร้องคัดค้านหนังสือยืนยันหนี้ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา 90/39)

ตารางที่ 4.1 ผลการดำเนินงานของศาลล้มละลายกลาง พิจารณาเฉพาะคดีพื้นฟูกิจการ

ปี	หน่วย	คดีที่เข้าสู่ศาล ^{1/}	คดีที่ศาลพิจารณา คำร้องแล้วเสร็จ ^{2/}	คดีที่เข้าสู่สำนัก ฟื้นฟูกิจการของ ลูกหนี้	คดีที่แผนผ่าน ^{3/}
2542 ^{4/}	จำนวนคดี มูลค่าหนี้ (ล้านบาท)	25 153,796.90	21 Na	22 ^{5/} 480,100.00	9 70,670.00
2543	จำนวนคดี มูลค่าหนี้ (ล้านบาท)	148 672,012.30	116 Na	134 1,778,561.00	42 1,203,114.00
2544	จำนวนคดี มูลค่าหนี้ (ล้านบาท)	83 367,349.91	111 Na	80 2,659,551.54	73 971,074.00
2545	จำนวนคดี มูลค่าหนี้ (ล้านบาท)	60 144,095.24	61 Na	25 ^{6/} 139,517.00 ^{6/}	27 ^{6/} 149,003.00 ^{6/}

หมายเหตุ: ^{1/} พิจารณาเฉพาะคดีพื้นฟูกิจการที่ฟ้องร้องเข้ามาใหม่

^{2/} หมายถึง คดีที่ศาลล้มละลายกลางตัดสินให้หรือไม่ให้ฟื้นฟูกิจการ หรือคดีที่มีคำร้องขอ

^{3/} หมายถึง แผนที่ผ่านการลงมติในที่ประชุมของเจ้าหนี้ และศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ให้สามารถดำเนินการตามแผนได้

^{4/} ศาลล้มละลายกลางเปิดทำการเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2542

^{5/} รวมคดีที่มาจากศาลแพ่งด้วย (ก่อนมีการตั้งศาลล้มละลายกลาง)

^{6/} ข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน

Na คือ ไม่มีข้อมูล

ที่มา: ศาลล้มละลายกลาง, 2545 และสำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้, 2545

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการพิจารณาคดีของผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลาง สามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 4.2 หรือภาพที่ 4.1 ซึ่งจะเห็นได้ว่า

ในปี พ.ศ. 2542 เมื่อศาลล้มละลายกลางซึ่งเปิดทำการเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ศาลล้มละลายกลางมีคดีพื้นฟูกิจการเข้าใหม่ 25 คดี และผู้พิพากษาสามารถพิจารณาแล้วเสร็จ (มีคำสั่งให้หรือไม่ให้ฟื้นฟูกิจการ) ทั้งหมด 21 คดี คงค้างทั้งหมด 4 คดี และในปี พ.ศ. 2543 ศาลล้มละลายกลางมีจำนวนคดีเข้าใหม่ทั้งหมด 148 คดี หรือเพิ่มขึ้นอย่างมากถึงร้อยละ 492 และผู้พิพากษาสามารถพิจารณาแล้วเสร็จ 116 คดี หรือกล่าวได้ว่าสามารถพิจารณาแล้วเสร็จร้อยละ 76.35 ของจำนวนคดีทั้งหมดในปีนั้น (รวมคดีคงค้างจากปี พ.ศ. 2542) ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 มีคดีเข้าใหม่เพียง 83 คดี และศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้วเสร็จ 111 คดี หรือพิจารณาเสร็จร้อยละ 93.28 ของจำนวนคดีทั้งหมดในปีนั้น และในปี พ.ศ. 2545 มีคดีเข้าใหม่เพียง 60 คดี และศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้วเสร็จ 61 คดี หรือพิจารณาเสร็จร้อยละ 89.71 ของจำนวนคดีทั้งหมดในปีนั้น และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของคดีฟื้นฟูกิจการที่เข้าสู่ศาลล้มละลายกลาง จะเห็นว่า ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาศาลล้มละลายกลางมีคดีเข้าใหม่เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 48.19 ต่อปี และผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลางสามารถพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการแล้วเสร็จในอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.70 ต่อปี

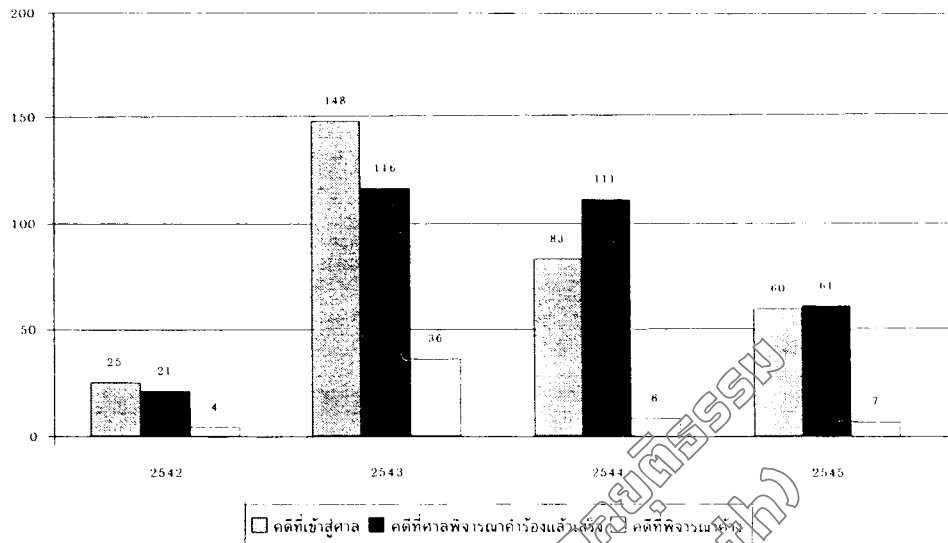
ตารางที่ 4.2 ผลการพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง

ปี	คดีที่เข้าสู่ศาล	คดีที่ศาลพิจารณาคำร้องแล้วเสร็จ	คดีคงค้าง	ความสามารถในการพิจารณาคดี ^{1/} (ร้อยละ)
2542	25	21	4	84.00
2543	148	116	36	76.32
2544	83	111	8	93.28
2545	60	61	7	89.71
อัตราเพิ่มเฉลี่ย (ร้อยละ)	48.19	39.70	9.23	80.62

หมายเหตุ: ^{1/} พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างจำนวนคดีทั้งหมดในแต่ละปี (คดีเข้าใหม่และคดีคงค้าง) กับคดีที่พิจารณาคำร้องแล้วเสร็จ

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.2 จะแสดงให้เห็นถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลาง ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง โดยพิจารณาจากร้อยละของจำนวนงานที่ผู้พิพากษาสะสางเสร็จสิ้น จะพบว่า ผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลางสามารถสะสางพิจารณาคดีเสร็จสิ้น โดยเฉลี่ยร้อยละ 80.62 ต่อปี

ภาพที่ 4.1 ผลการพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูสิทธิการของศาลล้มละลายกลาง

เมื่อพิจารณาผลของการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่เข้าฟื้นฟูสิทธิการกับศาลล้มละลายกลาง สามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 4.3 หรือภาพที่ 4.2 จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2542 ศาลล้มละลายกลางมีคดีฟื้นฟูสิทธิการทั้งหมด 25 คดี และมีคดีที่แผนฟื้นฟูสิทธิการผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลางทั้งหมด 9 คดี หรือร้อยละ 36.00 ในปี พ.ศ. 2543 มีคดีทั้งหมด 148 คดี และมีแผนที่ผ่านทั้งหมดเพียง 42 คดี หรือร้อยละ 28.38 เท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 มีคดีทั้งหมด 91 คดี และมีแผนที่ผ่านเพิ่มขึ้นทั้งหมด 73 คดี หรือร้อยละ 80.22 และในปี พ.ศ. 2545 มีคดีทั้งหมด 67 คดี และมีแผนที่ผ่านเพียง 27 คดี หรือเพียงร้อยละ 40.30 เท่านั้น และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของแผนฟื้นฟูสิทธิการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง พบว่า ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ศาลล้มละลายกลางมีความเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูสิทธิการเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 16.49 ต่อปี หรือจะเห็นว่า จำนวนคดีฟื้นฟูสิทธิการทั้งหมดที่เข้าสู่ศาลล้มละลายกลางมีแผนฟื้นฟูสิทธิการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลางเฉลี่ยเพียงร้อยละ 31.78 เท่านั้น

ตารางที่ 4.3 จำนวนแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง

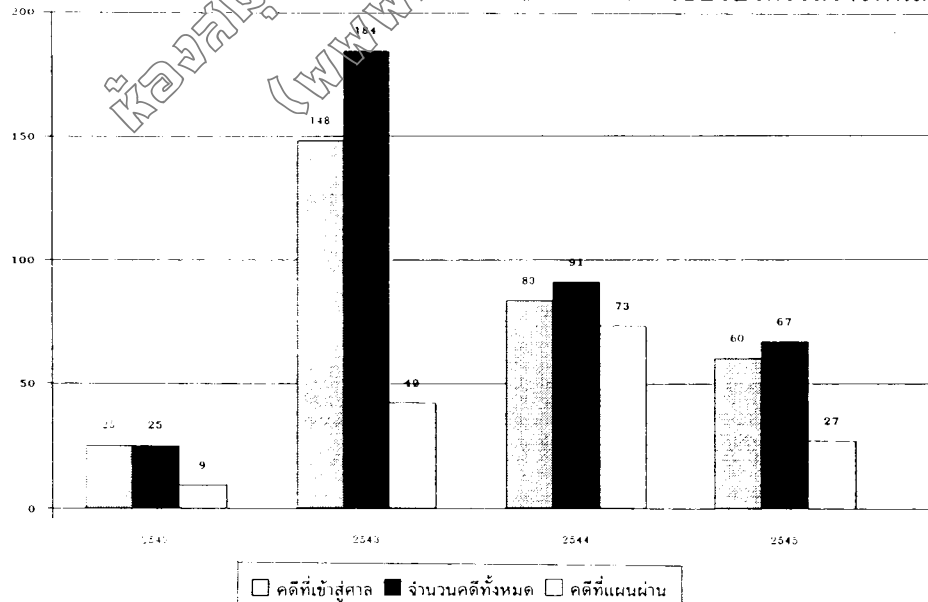
ปี	คดีที่เข้าสู่ศาล	จำนวนคดีทั้งหมด ¹⁾	คดีที่แผนผ่าน	ร้อยละ ²⁾
2542	25	25	9	36.00
2543	148	184	42	22.83
2544	83	91	73	80.22
2545	60	67	27	40.30
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	48.19	51.90	16.49	31.78

หมายเหตุ: ¹⁾ ประกอบด้วยจำนวนคดีที่เข้าใหม่และคดีที่พิจารณาค้างจากในปีก่อนหน้า

²⁾ ร้อยละของจำนวนคดีที่แผนผ่านเปรียบเทียบกับจำนวนคดีทั้งหมด

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.3 จะแสดงให้เห็นถึงตัวชี้วัดความสำเร็จของงานที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง เป็นการพิจารณาจากร้อยละของจำนวนงานหรือแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง หรือกล่าวได้ว่าเป็นจำนวนลูกหนี้ที่สามารถปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางสำเร็จ พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วลูกหนี้ที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางทั้งหมด มีเพียงร้อยละ 31.78 เท่านั้น ที่สามารถดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลางได้ หรือปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ

ภาพที่ 4.2 จำนวนแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง

4.1.3 ปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลล้มละลายกลาง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใต้กระบวนการฟื้นฟูกิจการในศาลแม้มีมาตรการต่าง ๆ ทางกฎหมายสนับสนุน แต่กระบวนการดังกล่าวยังคงมีปัญหาและอุปสรรคบางประการที่สมควรได้รับการแก้ไขดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางด้านศาลล้มละลาย

1.1 ในปัจจุบันนี้ผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลางประกอบด้วยอธิบดีผู้พิพากษา 1 คน รองอธิบดีผู้พิพากษา 2 คน ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ 3 คน ผู้พิพากษา 9 คน และผู้พิพากษาอาวุโส 6 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน และนับตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2545 เป็นต้นมา ศาลล้มละลายกลางซึ่งเป็นศาลชั้นต้นผู้พิพากษาต้องออกนั่งพิจารณาแต่ละคดีครบองค์คณะ 2 คน¹⁴ ในขณะที่ปริมาณคดีล้มละลายนอกเหนือจากคดีฟื้นฟูกิจการยังคงมีอัตราเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับทุกปีนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2545 ทำให้อัตรากำลังผู้พิพากษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้น และการที่ปัจจุบันเพิ่งมีการจัดตั้งศาลล้มละลายเพียงศาลเดียวคือ ศาลล้มละลายกลางซึ่งอยู่ในกรุงเทพฯ ทำให้การพิจารณาคดีในศาลดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อคู่ความในต่างจังหวัดได้ และแม้ผู้พิพากษาศาลดังกล่าวอาจกำหนดให้ออกนั่งพิจารณา ณ ศาลจังหวัดที่คู่ความมีภูมิลำเนาอยู่ได้¹⁵ แต่การนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไป โดยไม่เลือกคดีจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา ณ ศาลจังหวัดย่อมมีอาจทำได้โดยสะดวก

1.2 การพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ กฎหมายล้มละลายบัญญัติจำกัดการใช้ดุลยพินิจของศาลให้ตรวจสอบเพียงบางประเด็นได้แก่ รายการในแผน ข้อเสนอในการชำระหนี้ และสัดส่วนการได้รับชำระหนี้เมื่อดำเนินการตามแผนสำเร็จ (มาตรา 90/58) ทั้งที่ศาลควรมีบทบาทตรวจสอบถึงความได้เปรียบเสียเปรียบโดยไม่เป็นธรรมในระหว่างเจ้าหนี้ต่างกลุ่มกันในแผน¹⁶ และศาลควรมีอำนาจเห็นชอบด้วยแผนโดยกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อความเป็นธรรมได้

¹⁴ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 236 ประกอบบทเฉพาะกาล มาตรา 335 (5)

¹⁵ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 30

¹⁶ เทียบเคียง การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย มาตรา 53 “ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ในกรณีดังต่อไปนี้...

(2) การประนอมหนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั่วไป หรือทำให้เจ้าหนี้ได้เปรียบเสียเปรียบแก่กัน...”

2. ปัญหาทางด้านเจ้าหนี้

2.1 แม้เจ้าหนี้ทั้งหลายเห็นว่าลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงิน หรือไม่อาจชำระหนี้ได้ตามกำหนดแล้ว แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวก็ยังมีอาจยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ เนื่องจากตามกฎหมายล้มละลายปัจจุบันลูกหนี้จะเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ก็ต่อเมื่อลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวแล้วเท่านั้น (มาตรา 90/3, 90/4 (1)) ทำให้ลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการล่าช้า และการดำเนินการตามแผนสำเร็จได้ยากขึ้น

2.2 ในคดีล้มละลายเจ้าหนี้สามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ภายในกำหนดเวลา 2 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และหากเป็นเจ้าหนี้ (ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างประเทศ) ซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขยายเวลาให้อีกได้ไม่เกิน 2 เดือน (มาตรา 91 วรรคหนึ่ง) แต่คดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เจ้าหนี้ทั้งหลายต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาเพียง 1 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน (มาตรา 90/26) ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เจ้าหนี้ทั้งหลายอาจจู่ๆระยะเวลาสั้นลง หรือเจ้าหนี้ซึ่งอยู่ต่างประเทศอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ไม่ทันเวลาได้

3. ปัญหาทางด้านลูกหนี้

3.1 การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ปัจจุบันยังคงจำกัดเฉพาะลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลประเภท บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด เท่านั้น (มาตรา 90/1) นิติบุคคลอื่น เช่น ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน หรือกิจการของบุคคลธรรมดา เช่น ผู้ประกอบธุรกิจประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว หรือเกษตรกร ซึ่งมีได้จดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคล มีอาจเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการในศาลได้ ทั้งลูกหนี้แม้เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ก็ยังถูกข้อจำกัดทางด้านจำนวนหนี้ต้องมีจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาทด้วย (มาตรา 90/3)

3.2 หน้าที่และบทบาทของผู้ทำแผนที่แท้จริงแล้วมิใช่เป็นเพียงผู้จัดทำแผนเท่านั้น เนื่องจากในช่วงเวลานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน อำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร

ของลูกหนี้ ต้องสิ้นสุดลงทันที (มาตรา 90/24) และมีผลทำให้ผู้ทำแผนมีอำนาจบริหารจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ไปโดยปริยายจนถึงวันที่ศาลแจ้งคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนให้ผู้บริหารแผนทราบ จากนั้นสิทธิและอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนจึงตกเป็นของผู้บริหารแผนต่อไป (มาตรา 90/59) อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนดังกล่าวจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และตามกฎหมายล้มละลายผู้ทำแผนในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้อาจเป็นเจ้าหนี้เองก็ได้ (มาตรา 90/6 วรรคสอง) กรณีการบริหารจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการที่ฝ่ายเจ้าหนี้เป็นผู้ทำแผนและผู้บริหารแผน กิจการของลูกหนี้ดังกล่าวจึงอาจมีปัญหาถูกแทรกแซงจากเจ้าหนี้ได้โดยตรง ต่างกับการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลที่ลูกหนี้ยังคงมีอำนาจบริหารกิจการของตนต่อไปได้

3.3 กรณีผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้ค้ำประกันส่วนตัวในมูลค่าหนี้ของลูกหนี้ แม้ลูกหนี้ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 90/12 (4) ห้ามเจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายก็ตาม แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวก็ยังสามารถฟ้องผู้บริหารของลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายได้เนื่องจากไม่มีกฎหมายห้ามไว้ ทำให้การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้มีอุปสรรคได้หากต่อมผู้บริหารของลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือตกเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว

3.4 ไม่มีกฎหมายบัญญัติควบคุมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการทำแผนฟื้นฟูกิจการไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้ภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าวอาจมีจำนวนมากและเป็นอุปสรรคในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ได้

4.2 สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในการปรับโครงสร้างหนี้โดยสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ภายใต้การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเริ่มมีการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541 จะเห็นได้ว่า สปน. มีการดำเนินการทั้งการคัดเลือกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมาย การหามาตรการสนับสนุนเพื่อช่วยในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้ มีดังนี้

4.2.1 การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ในส่วนของการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะมีแนวทางหลักๆ เพื่อที่จะฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยจะพิจารณาคัดเลือกธุรกิจลูกหนี้ที่มีศักยภาพพอที่จะสามารถดำเนินการต่อได้มาทำการปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมทั้งออกมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้ธุรกิจลูกหนี้เข้ามาทำการปรับโครงสร้างหนี้

4.2.1.1 การคัดเลือกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมาย

ในการดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะมีการคัดเลือกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายโดยคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) แล้วจากนั้นจึงมีการเรียกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเข้ามาปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. โดยลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของ คปน. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ตามสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ (Debtor-Creditor Agreement: DCA) และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ (Inter-Creditor Agreement: ICA) และ (2) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง - รายย่อยตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (Simplified Agreement: SA) ซึ่งลูกหนี้ทั้งสองกลุ่มนี้สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยการที่สถาบันการเงินเจ้าหนี้เสนอรายชื่อลูกหนี้เพื่อขอเข้ากระบวนการ หรือ คปน. เป็นผู้คัดเลือกลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการหรือลูกหนี้ขอเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ คปน. เอง ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.4)

1) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA

สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541 ซึ่งในระยะแรกนี้ คปน. ได้อนุมัติรายชื่อลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามกระบวนการของสัญญา DCA/ICA จำนวนทั้งหมด 351 ราย ซึ่งมีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 676,742 ล้านบาท ซึ่งเป็นกลุ่มลูกหนี้ที่ผ่านการคัดเลือกมาจากสมาคมเจ้าหนี้และสมาคมลูกหนี้

ในปี พ.ศ. 2542 คปน. ได้อนุมัติรายชื่อลูกหนี้เป้าหมายอีกทั้งหมด 1,343 ราย มีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 1,464,437 ล้านบาท ซึ่งลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ (1) กลุ่มลูกหนี้ที่ คปน. คัดเลือกมาจากลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้รวมมากกว่า 1,000 ล้านบาทขึ้นไป รวมกับรายชื่อที่สมาคมเจ้าหนี้และสมาคมลูกหนี้เสนอเพิ่มเติม และลูกหนี้ที่แสดงความประสงค์ขอเข้าร่วมกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามสัญญา DCA จำนวน 316 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 805,621 ล้านบาท นอกจากนี้มีบริษัทในเครือของลูกหนี้ทั้งสองกลุ่มเพิ่มเข้ามาจำนวน 35 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 17,879 ล้านบาท รวมลูกหนี้ในกลุ่มนี้ทั้งหมด 351 บริษัท มีมูลค่าหนี้รวม 823,500 ล้านบาท และ (2) กลุ่มลูกหนี้ที่ คปน. คัดเลือกมาจากลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้รวมตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป และลูกหนี้ที่แสดงความประสงค์จะเข้าร่วมกระบวนการตามสัญญา DCA/ICA รวมทั้งลูกหนี้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นลูกหนี้เป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่เป็นลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้มากกว่า 1 ราย (ซึ่งควรที่จะปรับโครงสร้างหนี้ตาม DCA/ICA) ซึ่งสามารถรวมลูกหนี้กลุ่มนี้ได้ทั้งหมด 992 ราย มูลค่าหนี้รวมประมาณ 640,937 ล้านบาท

ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 คปน. ได้อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมจากปี พ.ศ. 2542 อีก 1,119 ราย ซึ่งมีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 162,082 ล้านบาท โดยลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในปีนี้อาจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มลูกหนี้ที่ สปน. ขอความร่วมมือให้สถาบันการเงินเจ้าหนี้ส่งรายชื่อลูกหนี้ที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และมีมูลค่าหนี้ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป เพื่อขออนุมัติต่อ คปน.ให้นำลูกหนี้เหล่านี้เข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ โดยลูกหนี้ที่ คปน. อนุมัติให้เป็นลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้มีจำนวน 908 บริษัท มีมูลค่าหนี้รวม 128,012 ล้านบาท และ (2) ลูกหนี้ที่สถาบันต่างๆ ได้เสนอรายชื่อเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ได้แก่ สถาบันการเงินเจ้าหนี้เป็นผู้เสนอชื่อลูกหนี้ที่เป็นบริษัทในเครือ ลูกหนี้ขอเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ คปน. เอง และลูกหนี้เป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีเจ้าหนี้มากกว่า 1 ราย ซึ่งต้องขอเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ตามสัญญา DCA/ICA ซึ่งลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ คปน. ได้อนุมัติมาทั้งหมด 211 ราย รวมมูลค่าหนี้ทั้งหมด 34,070 ล้านบาท

ในปี พ.ศ. 2544 คปน. มิได้มีการคัดเลือกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่เพิ่มเติม ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ทั้งนี้เนื่องจาก คปน. รอดูผลการดำเนินงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์

ไทย (บสท.)¹⁷ โดยลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ คปน. อนุมัติเพิ่มเติมในปีนี้เป็นบริษัทในเครือของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเดิม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมดเพียง 46 ราย ซึ่งมีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 14,015 ล้านบาท

2) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในการคัดเลือกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้มีการดำเนินการ 3 ด้าน คือ (1) ให้สถาบันการเงินเจ้าหนี้เป็นผู้เสนอชื่อลูกหนี้ตามจำนวนที่ได้มีการตกลงกันไว้ (2) คปน. เป็นผู้คัดเลือกลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการ หรือ (3) ลูกหนี้แสดงความประสงค์ขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามบันทึกข้อตกลงฯ โดยลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายนี้ต้องเป็นลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ไทย หรือบริษัทเงินทุน เท่านั้น

ในปี พ.ศ. 2542 สปน. เริ่มให้มีการปรับโครงสร้างหนี้กับธุรกิจรายกลาง-รายย่อย ตั้งแต่เดือนมิถุนายน โดยให้สถาบันการเงินเจ้าหนี้เป็นผู้เสนอชื่อลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการในแต่ละเดือน โดยกำหนดจำนวนลูกหนี้ตามขนาดของสถาบันการเงิน และในเดือนตุลาคม คปน. ได้คัดเลือกลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเข้าสู่กระบวนการเพิ่มเติม โดยพิจารณาคัดเลือกจากลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป และมีเจ้าหนี้เพียงรายเดียว ซึ่งในแต่ละเดือนยังมีลูกหนี้อีกจำนวนหนึ่งที่มีความจำเป็นทางด้านการขอเข้ารับโครงสร้างหนี้ต่อ สปน. ด้วย ซึ่งทำให้ในปี พ.ศ. 2542 คปน. ได้อนุมัติให้ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวนทั้งสิ้น 3,876 ราย มีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 184,087 ล้านบาท

ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 คปน. ได้อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มาจากรายชื่อที่สถาบันการเงินเจ้าหนี้ได้เสนอมาเป็นรายงวด ลูกหนี้ที่ขอเข้าร่วมกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. โดยตรง และรายชื่อลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 50 ล้านบาทขึ้นไป จำนวนทั้งหมด 5,352 ราย มีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 115,270 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งในปีนั้นทาง คปน. รับเฉพาะลูกหนี้ที่สถาบันการเงินร้องขอ และลูกหนี้ที่ขอเข้าร่วมกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ คปน. โดยตรง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 2,784 ราย และมีมูลค่าหนี้รวมทั้งหมด 9,118 ล้านบาท

¹⁷ บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2544 ตาม พ.ร.ก. บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 เพื่อกำหนดหน้าที่แก้ไขปัญหาค้างชำระหนี้ของลูกหนี้โดยมีกฎหมายรองรับ เพื่อให้การบริหารทรัพย์สินด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และปรับปรุงโครงสร้างกิจการให้สำเร็จโดยรวดเร็วและเบ็ดเสร็จ โดยจะโอนทรัพย์สินด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ไปบริหารตามกฎหมายต่อไป

4.2.1.2 มาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ได้หามาตรการสนับสนุนในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เพื่อเป็นการจูงใจและเร่งรัดให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ซึ่งกรมสรรพากร กรมที่ดิน และธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินมาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ซึ่งแต่ละหน่วยงานได้ปรับปรุงและดำเนินมาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังนี้

1) กรมสรรพากร

กรมสรรพากรได้ออกกฎหมายเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งในส่วนของเจ้าหนี้สถาบันการเงิน และเจ้าหนี้อื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน โดยยกเว้นให้สำหรับช่วงเวลา 2 ปี นับแต่ต้นปี พ.ศ. 2541 จนถึงปลายปี พ.ศ. 2542 และต่อมากรมสรรพากรได้มีกฎขยายสิทธิประโยชน์ออกไปจนถึงสิ้นสุดปี พ.ศ. 2545 ตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 399) พ.ศ. 2545 (ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 12ก ลงวันที่ 30 มกราคม 2545)

2) กรมที่ดิน

กรมที่ดิน โดยกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎหมายเพื่อลดหย่อนค่าจดทะเบียน จำนองอสังหาริมทรัพย์และห้องชุด เหลือร้อยละ 0.01 โดยมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2541 ถึงสิ้นปี พ.ศ. 2542 และต่อมาได้ขยายระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์ถึงสิ้นปี พ.ศ. 2544 ซึ่งในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการปรับปรุงมาตรการเพิ่มเติมตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด (ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป

เล่ม 118 ตอนพิเศษ 88ง ลงวันที่ 11 กันยายน 2544) มีผลบังคับจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดขอบเขตการให้สิทธิประโยชน์ในเรื่องดังกล่าวให้กว้างขวางขึ้น จากเดิมที่กำหนดให้เฉพาะการปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์การปรับโครงสร้างหนี้ ของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดที่มีได้ผ่านกระบวนการทางศาลให้รวมถึง ที่ผ่านกระบวนการทางศาลด้วย ซึ่งสิทธิประโยชน์ดังกล่าวนี้ได้มีการขยายระยะเวลาออกไปอีก 1 ปี จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2545 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยจำนวน 4 ฉบับ (ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 118 ตอนพิเศษ 131ง ลง วันที่ 28 ธันวาคม 2544)

3) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้มีการปรับปรุงมาตรฐานด้านกำกับดูแลสถาบันการเงิน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้มาอย่างต่อเนื่อง คือ มีการกำหนดให้สถาบันการเงิน จัดทำนโยบายและขั้นตอนเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน มูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน การอนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นใน บริษัทจำกัดเกินอัตราที่กำหนด อนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อ และเช่าซื้อแบบลิสซิง อนุญาตให้สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์ได้เกินกว่า ระยะเวลาที่กำหนด และการสนับสนุนเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เป็นหนี้เสีย (NPLs) ที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการออก มาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

3.1 การชักจูงความเข้าใจกับสถาบันการเงินถึงแนวปฏิบัติเรื่องการบันทึก รับรูรายได้กรณีลูกหนี้ที่ตัดออกจากบัญชีเป็นสูญแล้วต่อมาสามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ใน ภายหลัง ให้เป็นไปตามแม่บททางการบัญชีที่กำหนดเกณฑ์การบันทึกรับรู้รายได้ในงบกำไร ขาดทุนไว้ว่ากิจการควรจะรับรู้รายได้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต เพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือลดลงของหนี้สิน และเมื่อกิจการสามารถ วัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ ฉะนั้นหากสถาบันการเงิน ด้วยความเห็นชอบของผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินพิจารณาเห็นว่าหนี้สูญที่ปรับปรุง โครงสร้างหนี้ได้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดในแม่บททางการบัญชีที่จะรับรู้รายได้ได้ สถาบันการเงินก็สามารถดำเนินการได้

3.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดให้ครอบคลุมถึงกรณีหุ้นของบริษัทอื่นที่ลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันนี้ของลูกหนี้นำมาตีชำระหนี้หุ้นของผู้ค้ำประกันนี้ของลูกหนี้ที่นำมาตีชำระหนี้ และการถือหุ้นในบริษัท ที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อเข้าถือหุ้นหรือฟื้นฟูบริษัทลูกหนี้ด้วย รวมถึงการลดสัดส่วนการมีหุ้นในบริษัทจำกัดที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องไม่ก่อให้เกิดผลขาดทุนแก่สถาบันการเงินเอง

3.3 ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการประเมินมูลค่าหลักประกัน โดยในกรณีหลักประกันเข้าข่ายต้องใช้ผู้ประเมินราคาอิสระ คณะกรรมการประเมินราคาของสถาบันการเงินไม่สามารถปรับเพิ่มหรือลดราคาประเมินที่ได้รับจากผู้ประเมินราคาอิสระได้เอง แต่สามารถว่าจ้างผู้ประเมินราคาอิสระรายใหม่ แล้วเลือกใช้ราคาใดที่อยู่ในช่วงราคาของผู้ประเมินราคาอิสระทั้งสองรายได้ นอกจากนี้ในกรณีที่หนี้หลักประกันที่ไม่เข้าข่ายต้องใช้ผู้ประเมินราคาอิสระ คณะกรรมการประเมินราคาของสถาบันการเงินจะปรับเพิ่มหรือลดราคาประเมินเองได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ด้วย

3.4 ขยายระยะเวลาโครงการให้ครม.ช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ SMEs สำหรับรายที่เป็น NPLs ที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ และเมื่อได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวทางที่กำหนดแล้ว ให้สถาบันการเงินสามารถจัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นปกติได้ทันที โดยมีอายุโครงการสิ้นสุดในวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2545 ออกไปอีก 2 ปี โดยให้สิ้นสุดในวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2547

3.5 ขยายระยะเวลาในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อหรือให้เช่าแบบลีสซิ่งสำหรับทรัพย์สินที่ธนาคารได้รับโอนมาตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่งเดิมกำหนดให้สิ้นสุดเพียงสิ้นปี พ.ศ. 2544 ออกไปอีก 1 ปี จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2545

4.2.2 ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ในส่วนของการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อ

ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) นี้จะแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย (1) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของ คปน. ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ (2) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของ คปน. ที่สถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล และ (3) วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 4.4

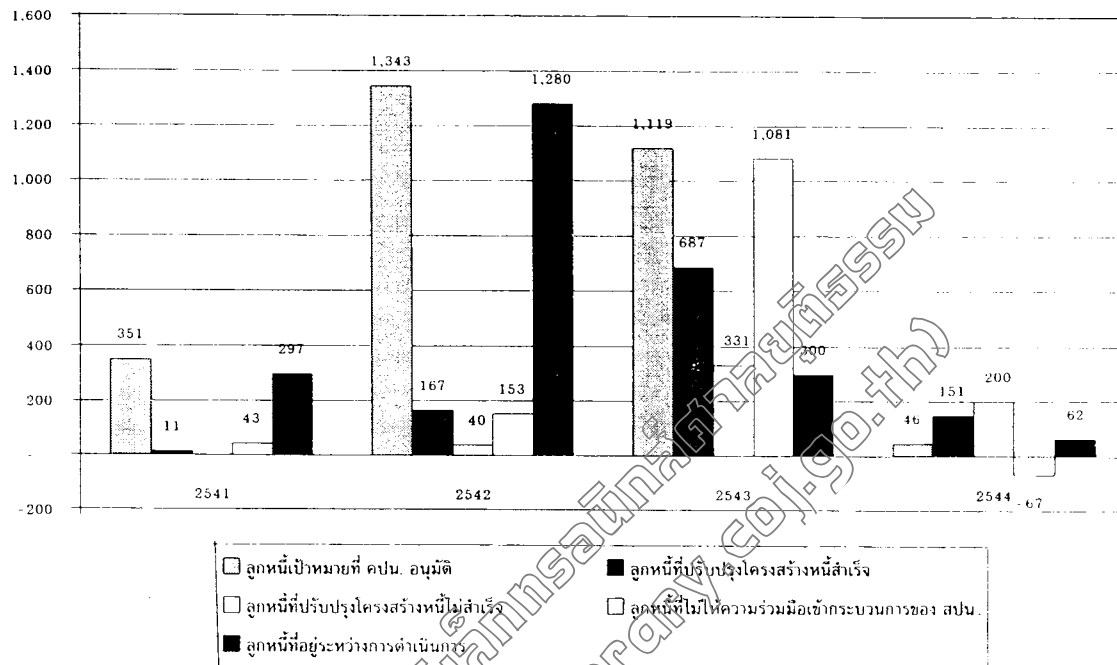
4.2.2.1 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของ คปน. ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ

สำหรับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ คปน. อนุมัติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ถึง 2544 นั้น จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่า ผลสำเร็จในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น มาตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 จนถึง พ.ศ. 2543 ส่วนในปี พ.ศ. 2544 ถึงแม้จะมีผลการปรับโครงสร้างหนี้ของธุรกิจที่สำเร็จจะลดลง ทั้งนี้เนื่องจากในปีนี้ คปน. ได้ลดการอนุมัติรายชื่อลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายลง ส่วนผลการปรับโครงสร้างหนี้ของธุรกิจที่เป็นลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA และลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มีดังนี้

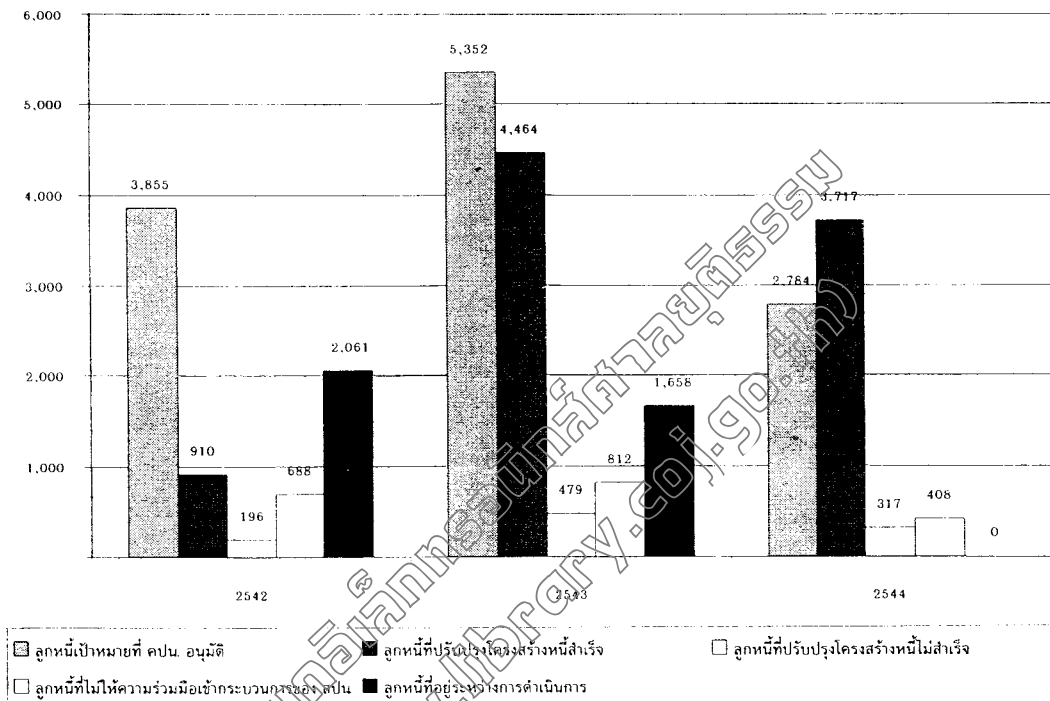
ตารางที่ 4.4 ผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

รายการ	หน่วย	2541	2542	2543	2544
1. ลูกหนี้เป้าหมายที่ คปน. อนุมัติ					
- ลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่	ราย	351	1,343	1,119	46
	ล้านบาท	676,742	1,464,437	162,082	14,015
- ลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย	ราย	-	3,855	5,352	2,784
	ล้านบาท	-	183,559	115,270	9,118
รวม	ราย	351	5,198	6,471	2,830
	ล้านบาท	676,742	1,647,996	277,352	23,133
2. ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ					
- ลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่	ราย	11	167	687	151
	ล้านบาท	47,737	447,782	547,484	102,873
- ลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย	ราย	-	910	4,464	3,717
	ล้านบาท	-	16,324	96,036	17,077
รวม	ราย	11	1,077	5,151	3,868
	ล้านบาท	47,737	464,106	643,520	119,950
3. ลูกหนี้ที่สถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล					
- ลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่					
(1) ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ ราย		-	40	331	200
- ลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย	ล้านบาท	-	48,577	256,738	9,380
	ราย	-	196	479	317
	ล้านบาท	-	4,050	56,415	11,958
รวม	ราย	-	236	810	517
	ล้านบาท	-	52,627	313,153	21,338
(2) ลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือเข้ากระบวนการของ สปน.					
- ลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่	ราย	43	153	1,081	-67
	ล้านบาท	73,582	301,413	363,788	-46,820
- ลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย	ราย	-	688	812	408
	ล้านบาท	-	73,918	15,316	16,853
รวม	ราย	43	841	1,893	341
	ล้านบาท	73,582	375,331	379,113	-29,976

หมายเหตุ: การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย เริ่มในเดือนมิถุนายน 2542
ที่มา: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, 2542 – 2544

ภาพที่ 4.3 ผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ภาพที่ 4.4 ผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง-รายย่อย
ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

1) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA

ในปี พ.ศ. 2541 คปน. อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA ทั้งหมด 351 ราย ปรากฏว่า คปน. สามารถปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จเพียง 11 รายเท่านั้น มีมูลค่าหนี้รวม 676,742 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 คปน. ได้อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นอีก 1,343 ราย ซึ่งในปีนี้ คปน. ได้ปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จเพิ่มขึ้นอีก 167 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 447,782 ล้านบาท ส่วนในปี พ.ศ. 2543 คปน. อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น 1,119 ราย โดยในปีนี้ คปน. ปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากถึง 687 ราย ซึ่งมีมูลค่าหนี้รวม 547,484 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2544 ซึ่ง คปน. ได้อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพียง 46 ราย ซึ่ง คปน. สามารถปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จทั้งหมด 151 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 102,873 ล้านบาท (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.3)

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำงานของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ดังตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2541 คปน. สามารถดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งในส่วนที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ไม่สำเร็จ และถูกสถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล เนื่องจากไม่ให้ความร่วมมือกับ คปน. ร้อยละ 15.38 และก็มี การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 21.95 ร้อยละ 87.49 และร้อยละ 82.08 ในปี พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 ตามลำดับ และโดยรวมแล้ว คปน. มีการดำเนินการเสร็จสิ้นร้อยละ 15.10 ต่อปี และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จในแต่ละปีกับจำนวนลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ คปน. อนุมัติ ในแต่ละปี จะเห็นได้ว่า สัดส่วนของจำนวนลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จในปีแรกของ สปน. มีเพียงร้อยละ 3.13 เท่านั้น และก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด โดยในปี พ.ศ. 2544 มีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จทั้งหมดร้อยละ 43.64 ซึ่งอัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปีของจำนวนลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จมีเพียงร้อยละ 3.70 ต่อปี เท่านั้น (ตารางที่ 4.6)

เมื่อพิจารณาตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2542 ลูกหนี้ที่อยู่ในธุรกิจอุตสาหกรรมสามารถปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จมากที่สุด รองลงมา เป็นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจการสาธารณสุข โดยลำดับ ส่วนในปี พ.ศ. 2543 ลูกหนี้ในภาคอุตสาหกรรมยังคงสามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จมากที่สุด รองลงมา เป็นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจการพาณิชย์ ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2544 ลูกหนี้ในภาคอุตสาหกรรมก็ยังคงสามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้สำเร็จมากที่สุด รองลงมา เป็นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจการบริการ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.5)

2) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในส่วนของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พบว่า ในปี พ.ศ. 2542 คปน. อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 3,855 ราย ซึ่ง คปน. สามารถปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จทั้งหมด 910 ราย ซึ่งมีมูลค่าหนี้รวม 16,324 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 คปน. อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นอีก 5,352 ราย โดยในปีนี้ คปน. ปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากถึง 4,464 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 96,036 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2544 ซึ่ง คปน. ได้อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 2,784 ราย ซึ่ง คปน. สามารถปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จทั้งหมด 3,717 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 17,077 ล้านบาท (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.4)

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำงานของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ในการปรับโครงสร้างหนี้ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง-รายย่อย จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2542 คปน. ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง-รายย่อย เสร็จสิ้นทั้งหมดร้อยละ 46.54 และก็มี การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้เสร็จสิ้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 77.63 และร้อยละ 100.00 ในปี พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้ว คปน. มีการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้เสร็จสิ้นมากถึงร้อยละ 48.59 ต่อปี และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จในแต่ละปีกับจำนวนลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ คปน. อนุมัติในแต่ละปี จะเห็นได้ว่า สัดส่วนของจำนวนลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จในปี พ.ศ. 2542 มีทั้งหมดร้อยละ 23.61 และก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งในปี พ.ศ. 2544 มีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จทั้งหมดร้อยละ 83.68 โดยอัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปีของจำนวนลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อยที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ เท่ากับ ร้อยละ 26.12 ต่อปี (ตารางที่ 4.6)

เมื่อพิจารณาตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2542 ลูกหนี้ที่อยู่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์สามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จมากที่สุด รองลงมาเป็นธุรกิจอุตสาหกรรม และธุรกิจการพาณิชย์ ตามลำดับ ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 ลูกหนี้ในภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงสามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จมากที่สุด รองลงมาเป็นธุรกิจการพาณิชย์ และธุรกิจบริการ ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2544 ลูกหนี้ในภาคอุตสาหกรรมสามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้สำเร็จมากที่สุด รองลงมาเป็นธุรกิจการพาณิชย์ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.6)

ตารางที่ 4.5 ผลการทำงานปรับโครงสร้างหนี้ของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุง
โครงสร้างหนี้ (คปน.)

ปี	ลูกหนี้เป้าหมาย	ลูกหนี้ทั้งหมด ^{1/}	ลูกหนี้ผ่าน กระบวนการ ^{2/}	ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ร้อยละ ^{3/}
ลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่					
2541	351	351	54	297	15.38
2542	1,343	1,640	360	1,280	21.95
2543	1,119	2,399	2,099	300	87.49
2544	46	346	284	62	82.08
อัตราเพิ่มเฉลี่ย (ร้อยละ)	1,012.22	790.39	119.33	729.54	15.10
ลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย					
2541	-	-	-	-	-
2542	3,855	3,855	1,794	2,061	46.54
2543	5,352	7,413	5,755	1,658	77.63
2544	2,784	4,442	4,442	0	100.00
อัตราเพิ่มเฉลี่ย (ร้อยละ)	4,540.26	4,681.90	2,274.77	2,061.00	48.59
ลูกหนี้เป้าหมายทั้งหมด					
2541	351	315	54	297	17.14
2542	5198	5495	2154	3341	39.20
2543	6471	9812	7854	1958	80.04
2544	2830	4788	4726	62	98.71
อัตราเพิ่มเฉลี่ย (ร้อยละ)	909.47	809.00	158.70	1,291.76	19.62

หมายเหตุ: ^{1/} จำนวนลูกหนี้ทั้งหมด เท่ากับ จำนวนลูกหนี้เป้าหมายที่ คปน. อนุมัติ รวมกับ
ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินการจากปีก่อนหน้า

^{2/} จำนวนลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการ คือ ผลรวมของจำนวนลูกหนี้เป้าหมายที่ปรับ
โครงสร้างหนี้สำเร็จ และลูกหนี้ที่สถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล

^{3/} ร้อยละของจำนวนลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการเปรียบเทียบกับจำนวนลูกหนี้ทั้งหมด

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.5 จะแสดงให้เห็นถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของ คปน. ในการดำเนินงานกับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. โดยพิจารณาจากร้อยละของจำนวนลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ไม่สำเร็จ และถูกสถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล เนื่องจากไม่ให้ความร่วมมือกับ คปน. กับจำนวนลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดในแต่ละปี ซึ่งพบว่า คปน. สามารถดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่เสร็จสิ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 15.10 ต่อปี และดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายกลาง-รายย่อย เสร็จสิ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 48.59 ต่อปี ส่วนความสามารถในการปฏิบัติงานของ คปน. ในการดำเนินงานกับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด พบว่า สามารถดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเสร็จสิ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 19.62 ต่อปี

ตารางที่ 4.6 จำนวนลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ปี	ลูกหนี้เป้าหมาย	ลูกหนี้ทั้งหมด ^{1/}	ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ	ร้อยละ ^{2/}
ลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่				
2541	351	351	11	3.13
2542	1,343	1,640	167	10.18
2543	1,119	2,399	687	28.64
2544	46	346	151	43.64
อัตราเพิ่มเติม (ร้อยละ)	1,012.22	790.39	29.24	3.70
ลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย				
2541	-	-	-	-
2542	3,855	3,855	910	23.61
2543	5,352	7,413	4,464	60.22
2544	2,784	4,442	3,717	83.68
อัตราเพิ่มเติม (ร้อยละ)	4,540.26	4,681.90	1,222.95	26.12
ลูกหนี้เป้าหมายทั้งหมด				
2541	351	315	11	3.49
2542	5,198	5,495	1,077	19.60
2543	6,471	9,812	5,151	52.50
2544	2,830	4,788	3,868	80.79
อัตราเพิ่มเติม (ร้อยละ)	909.47	809.00	39.41	4.87

หมายเหตุ : ^{1/}จำนวนลูกหนี้ทั้งหมด เท่ากับ จำนวนลูกหนี้เป้าหมายที่ คปน. อนุมัติ รวมกับ ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินการจากปีก่อนหน้า

^{2/}ร้อยละของจำนวนลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จเปรียบเทียบกับ จำนวนลูกหนี้ทั้งหมด

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.6 จะแสดงให้เห็นถึงตัวชี้วัดความสำเร็จของงานที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ทั้งในการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่และรายกลาง-รายย่อย โดยพิจารณาจากร้อยละของลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จเมื่อเทียบกับลูกหนี้เป้าหมายทั้งหมดที่เข้าสู่กระบวนการของ สปน. ซึ่งจะเห็นได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่สามารถปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จเพียงร้อยละ 3.70 เท่านั้น ในขณะที่กลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อยสามารถปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จได้มากกว่ากลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่ คือ ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จร้อยละ 26.12 สำหรับภาพรวมของผลความสำเร็จของการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว สปน. ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กลุ่มลูกหนี้เป้าหมายสำเร็จเพียงร้อยละ 4.87 ต่อปี เท่านั้น

4.2.2.2 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของ คปน. ที่สถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล

ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายของ คปน. ที่สถาบันการเงินนำเข้าสู่กระบวนการทางศาล จะเห็นได้ว่ามีมาจาก 2 สาเหตุหลัก คือ ลูกหนี้เข้าทำการปรับโครงสร้างหนี้แล้วไม่ประสบผลสำเร็จในการทำสัญญา DCA/ICA หรือบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือเข้าสู่กระบวนการของ สปน. โดยสามารถจำแนกเป็นลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA และลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มีดังนี้

1) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA

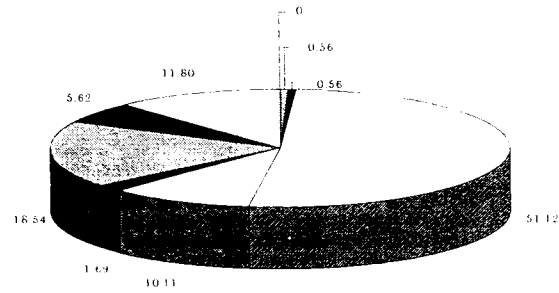
ในปี พ.ศ. 2541 คปน. อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามสัญญา DCA/ICA ทั้งหมด 351 ราย ปรากฏว่า มีลูกหนี้ทั้งหมด 43 ราย มูลค่าหนี้รวม 73,582 ล้านบาท ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ จึงถูกสถาบันทางเงินดำเนินการทางศาล ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 คปน. ได้อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นอีก 1,343 ราย ซึ่งมีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จทั้งหมด 40 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 48,577 ล้านบาท และมีลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด 153 ราย มูลค่าหนี้รวม 301,413 ล้านบาท ส่วนในปี พ.ศ. 2543 มีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จมากถึง 331 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 256,738 ล้านบาท และมีลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด 1,081 ราย มูลค่าหนี้รวม 363,788 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2544 มีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จเพียง 200 ราย มูลค่าหนี้รวม 9,380 ล้านบาท และมีลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ลดลงจากปี พ.ศ. 2543 ทั้งหมด 67 ราย ซึ่งทำให้มีมูลค่าหนี้รวมลดลง 46,820 ล้านบาท (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.7 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุง
โครงสร้างหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

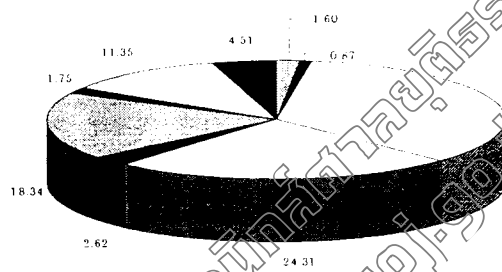
ประเภทธุรกิจ	หน่วย	รายใหญ่			รายกลาง รายย่อย			รวมทั้งสิ้น		
		2542	2543	2544	2542	2543	2544	2542	2543	2544
1. การเกษตร ประมง ป่าไม้	ราย	1	11	2	31	266	377	32	277	379
		(0.56)	(1.60)	(1.32)	(3.41)	(5.96)	(10.14)	(2.94)	(5.38)	(9.80)
	ล้านบาท	2,989	1,113	1,917	172	3,023	760	3,161	4,136	2,677
		(0.60)	(0.20)	(1.86)	(1.05)	(3.15)	(4.45)	(0.62)	(0.64)	(2.23)
2. การเหมืองแร่และ ขุดหิน	ราย	1	6	6	1	24	54	2	30	60
		(0.56)	(0.87)	(3.97)	(0.11)	(0.54)	(1.45)	(0.18)	(0.58)	(1.55)
	ล้านบาท	3,555	3,035	1,103	3	489	308	3,558	3,524	1,411
		(0.72)	(0.55)	(1.07)	(0.02)	(0.51)	(1.80)	(0.70)	(0.55)	(1.18)
3. การอุตสาหกรรม	ราย	91	238	53	142	578	437	233	816	490
		(51.12)	(34.64)	(35.10)	(15.60)	(12.95)	(11.76)	(21.42)	(15.84)	(12.67)
	ล้านบาท	286,140	277,309	46,334	3,917	15,014	4,001	290,057	292,323	50,335
		(57.75)	(50.65)	(45.04)	(24.00)	(15.63)	(23.43)	(56.67)	(45.43)	(41.96)
4. การพาณิชย์	ราย	18	167	30	218	1,187	950	236	1,354	980
		(10.11)	(24.31)	(19.87)	(23.96)	(26.59)	(25.56)	(21.69)	(26.29)	(25.34)
	ล้านบาท	11,208	74,924	10,467	3,162	18,905	3,884	14,370	93,829	14,351
		(2.26)	(13.69)	(10.17)	(19.37)	(19.69)	(22.74)	(2.81)	(14.58)	(11.96)
5. การธนาคารและ ธุรกิจการเงิน	ราย	3	18	5	7	27	11	10	45	16
		(1.69)	(2.62)	(3.31)	(0.77)	(0.60)	(0.30)	(0.92)	(0.87)	(0.41)
	ล้านบาท	5,865	7,739	3,946	1,023	2,651	371	6,888	10,390	4,317
		(1.18)	(1.41)	(3.84)	(6.27)	(2.76)	(2.17)	(1.35)	(1.61)	(3.60)
6. อสังหาริมทรัพย์	ราย	33	126	23	112	641	346	145	767	369
		(18.54)	(18.34)	(15.23)	(12.31)	(14.36)	(9.31)	(13.33)	(14.89)	(9.54)
	ล้านบาท	81,929	89,331	15,949	4,991	33,183	3,473	86,920	122,514	19,422
		(16.53)	(16.32)	(15.50)	(30.57)	(34.55)	(20.34)	(16.98)	(19.04)	(16.19)
7. การสาธารณูปโภค	ราย	10	12	5	12	99	128	22	111	133
		(5.62)	(1.75)	(3.31)	(1.32)	(2.22)	(3.44)	(2.02)	(2.15)	(3.44)
	ล้านบาท	74,905	28,770	9,593	70	1,892	409	74,975	30,662	10,002
		(15.12)	(5.25)	(9.33)	(0.43)	(1.97)	(2.40)	(14.65)	(4.76)	(8.34)
8. การบริการ	ราย	21	78	16	99	484	462	120	562	478
		(11.80)	(11.35)	(10.60)	(10.88)	(10.84)	(12.43)	(11.03)	(10.91)	(12.36)
	ล้านบาท	28,928	59,021	12,390	2,209	17,029	2,802	31,137	76,050	15,192
		(5.84)	(10.78)	(12.04)	(13.53)	(17.73)	(16.41)	(6.08)	(11.82)	(12.67)
9. การอุปโภคบริโภค ส่วนบุคคล	ราย	-	31	11	288	1,158	952	288	1,189	963
		(-)	(4.51)	(7.28)	(31.65)	(25.94)	(25.61)	(26.47)	(23.08)	(24.90)
	ล้านบาท	-	6,242	1,174	777	3,850	1,069	777	10,092	2,243
		(-)	(1.14)	(1.14)	(4.76)	(4.01)	(6.26)	(0.15)	(1.57)	(1.87)
รวมทั้งหมด	ราย	178	687	151	910	4,464	3,717	1,088	5,151	3,868
		(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)
	ล้านบาท	495,519	547,484	102,873	16,324	96,036	17,077	511,843	643,520	119,950
		(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: ข้อมูลในปี พ.ศ. 2542 เป็นข้อมูลที่รวมข้อมูลปี พ.ศ. 2541 ด้วย
ที่มา : สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, 2544

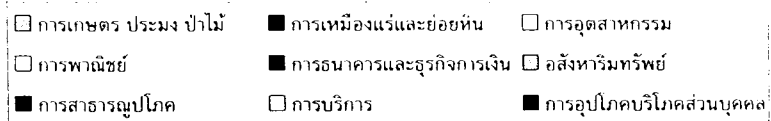
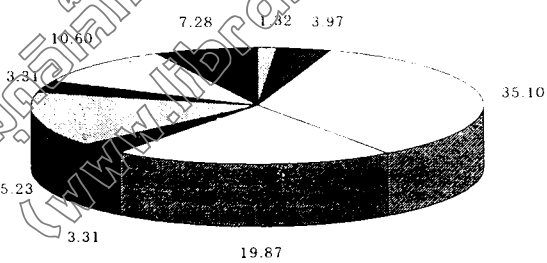
ปี พ.ศ. 2542

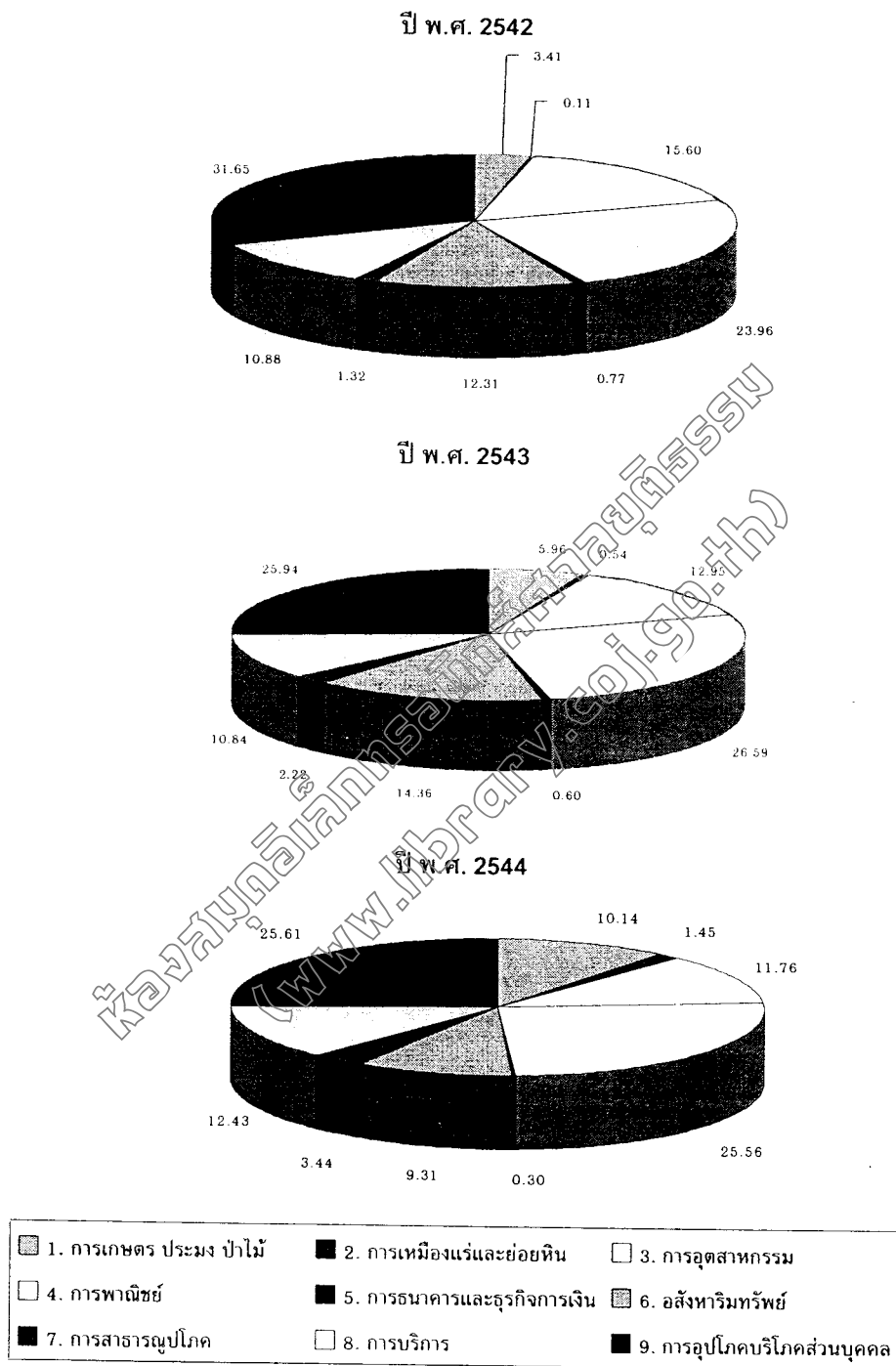
ปี พ.ศ. 2543

ปี พ.ศ. 2544

ภาพที่ 4.5 ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ภาพที่ 4.6 ลูกหม่อนเป้าหมายรายกลาง-ย่อยของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

2) ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สำหรับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พบว่า ในปี พ.ศ. 2542 คปน. อนุมัติลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 3,855 ราย ซึ่งมีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จทั้งหมด 196 ราย มูลค่าหนี้รวม 4,050 ล้านบาท และมีลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้มากถึง 688 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 73,918 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 มีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จทั้งหมด 479 ราย มูลค่าหนี้รวม 56,415 ล้านบาท และมีลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด 812 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 15,316 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2544 มีลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จทั้งหมด 317 ราย มูลค่าหนี้รวม 11,958 ล้านบาท และมีลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด 408 ราย มีมูลค่าหนี้รวม 16,853 ล้านบาท (ตารางที่ 4.4)

4.2.2.3 วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมาย

กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ทั้งการทำสัญญา DCA/ICA สำหรับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ และบันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายกลาง-รายย่อย เริ่มมีผลตั้งแต่ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายได้ทยอยลงนามผูกพันในสัญญาหรือบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2542 เป็นต้นมา โดยลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่ให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูลแก่เจ้าหนี้ และมีแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่สมเหตุสมผล ซึ่งทำให้เจ้าหนี้ส่วนใหญ่ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 75 ของมูลค่าหนี้ และมากกว่าร้อยละ 50 ของบรรดาสถาบันการเงินเจ้าหนี้ ให้ความเห็นชอบแผน หรือลูกหนี้ยินยอมมีส่วนร่วมกับเจ้าหนี้ในการมีส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และที่สำคัญธุรกิจของลูกหนี้มีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานต่อไป ทำให้มีผู้ถือหุ้นใหม่ให้ความสนับสนุนเพิ่มเติม เป็นต้น

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ที่มีเจ้าหนี้หลายราย จะมีความซับซ้อนมากกว่าลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายย่อยซึ่งมีเจ้าหนี้เพียงรายเดียว โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หลายวิธีร่วมกัน วิธีการที่มักจะใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้มากที่สุด คือ การขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไป โดยมีสัดส่วนของมูลค่าหนี้ประมาณร้อยละ 39 ถึงร้อยละ 41 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด โดยเฉลี่ยแล้วจะมีการขยายระยะ

เวลาออกไปประมาณ 8 ปี รองลงมา คือ การให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้นหรือดอกเบี้ย และการลดอัตราดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

นอกจากวิธีการข้างต้นแล้ว ยังคงมีการใช้วิธีการอื่นในการปรับโครงสร้างหนี้ อย่างเช่น การลดเงินต้นและหรือดอกเบี้ยค้างรับ การตีโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ การแปลงหนี้เป็นทุน การทำสัญญาประนีประนอมยอมความ การลดการผ่อนชำระหนี้ลง หรือวิธีการอื่นๆ ทั้งนี้ เจื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกค้าที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้วในแต่ละรายนั้น จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น โครงสร้างในการบริหารงานของลูกค้า สถานภาพทางธุรกิจ และโอกาสในการประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาของธุรกิจลูกค้านี้เป็นต้น

ตารางที่ 4.8 วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกค้าที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	หน่วย : ร้อยละ		
	2542	2543	2544
1. ขยายระยะเวลาชำระหนี้	41	41	39
2. ให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้นหรือดอกเบี้ย	20	21	24
3. ลดอัตราดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้	22	20	17
4. ลดเงินต้นและหรือดอกเบี้ยค้างรับ	6	6	9
5. ตีโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้	6	5	6
6. แปลงหนี้เป็นทุน	3	4	3
7. อื่นๆ เช่น ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ	2	3	2
ลดการผ่อนชำระหนี้ลง ผ่อนชำระหนี้โดยผู้ค้ำประกัน เป็นต้น			
รวม	100	100	100

หมายเหตุ : ข้อมูลในปี พ.ศ. 2542 เป็นข้อมูลที่รวมข้อมูลปี พ.ศ. 2541 ด้วย
ที่มา : สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, 2544

4.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. อยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ มิได้มีกฎหมายใด ๆ มาบังคับ ดังนั้นความร่วมมือของฝ่ายลูกหนี้และเจ้าหนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้มีการดำเนินการมาเป็นลำดับ โดยเริ่มจากการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การเพิ่มมาตรการสนับสนุนต่างๆ เช่น การลดหย่อนค่าธรรมเนียม และการยกเว้นภาษีที่เกี่ยวข้องรวมถึงการส่งเสริมให้มีการจัดทำสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ (DCA) และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ (ICA) เพื่อสร้างแนวทางและกรอบของเวลาที่ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติและอุปสรรคบางประการที่ยังทำให้การปรับโครงสร้างหนี้ยังล่าช้า ปัญหาดังกล่าวมีดังนี้

1. ปัญหาด้านลูกหนี้ ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ ทำให้ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้เท่าที่ควร เช่น ไม่ยอมให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่เจ้าหนี้ หลีกเลี่ยงการประชุมร่วมกับเจ้าหนี้ หรือในบางครั้งลูกหนี้จะไม่ยอมรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน รวมถึงการที่ลูกหนี้ไม่ยอมรับแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่เจ้าหนี้ลงมติรับแผนแล้ว โดยยังขอต่อรองเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น ต้องการให้เจ้าหนี้ลดมูลค่านี (hair-cut) ให้มากๆ ซึ่งทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ล่าช้าออกไปอีก และปัญหาที่สำคัญที่สุดก็คือสภาพธุรกิจของลูกหนี้เองที่ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

2. ปัญหาทางด้านสถาบันการเงินเจ้าหนี้ ที่มีบุคลากรไม่เพียงพอกับจำนวนลูกหนี้ที่ต้องการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รวมถึงการที่บุคลากรของเจ้าหนี้ยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และในการประชุมเพื่อพิจารณาแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้บางครั้ง สถาบันการเงินเจ้าหนี้ส่งผู้แทนที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจเข้าร่วมประชุม ทำให้ไม่สามารถหาข้อสรุปในการประชุมได้ นอกจากนั้นเจ้าหนี้มักจะกำหนดเงื่อนไขที่เข้มงวดเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ทำให้ไม่สามารถเจรจาตกลงกับลูกหนี้ได้ อย่างไรก็ตาม ทางกำลังพิจารณาออกหลักเกณฑ์มาตรฐานในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. ปัญหาทางด้านที่ปรึกษาทางการเงินที่มีอัตราค่าธรรมเนียมที่ค่อนข้างสูง ก่อให้เกิดภาระกับลูกหนี้เพิ่มมากขึ้น หรือมีบุคลากรจำกัดไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่เกิดขึ้น รวมถึงการที่ที่ปรึกษาทางการเงินยังไม่มีประสบการณ์ ความรู้และความเชี่ยวชาญในธุรกิจงานเฉพาะด้าน รวมถึงในกรณีที่ที่ปรึกษาทางการเงินไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง มักจะมุ่งให้ประโยชน์แก่ผู้ว่าจ้างเป็นสำคัญ

4. ปัญหาเกี่ยวกับสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ ซึ่งบางกรณีเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการของลูกหนี้ เช่น ลูกหนี้จะสามารถก่อหนี้ใหม่ได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากเจ้าหนี้ทุกรายก่อน หรือลูกหนี้จะเลือกปฏิบัติโดยชำระหนี้แก่เจ้าหนี้บางรายไม่ได้ จึงอาจเป็นอุปสรรคทำให้ลูกหนี้ต้องหยุดชำระหนี้กับเจ้าหนี้ทุกรายทั้งที่มีความสามารถชำระหนี้บางส่วนได้อยู่ อย่างไรก็ตาม กรณีดังกล่าวทั้งหมดนี้ สามารถแก้ไขได้โดยจะต้องให้เจ้าหนี้ทุกรายเห็นชอบก่อน โดยเจ้าหนี้ที่ให้สินเชื่อเพิ่มเติมจะได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น หรืออาจจะให้เจ้าหนี้บางรายได้รับชำระหนี้ต่อไป หรือได้รับชำระหนี้ทั้งหมดก็ได้ ถ้าเจ้าหนี้ที่เหลือนยินยอม นอกจากนี้ จะมีปัญหาเกี่ยวกับบางขั้นตอนของสัญญาที่ไม่ระบุระยะเวลา เช่น ระยะเวลาที่จะต้องการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก หลังจากทีลูกหนี้ลงนามใน Debtor Accession แล้ว หรือระยะเวลาที่เจ้าหนี้จะต้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ หากเจ้าหนี้ส่วนใหญ่หรือคณะผู้ชี้ขาดมีมติไม่รับแผนของลูกหนี้ ซึ่งก็ได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วเช่นกัน โดยการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไว้ชัดเจน คือ 10 วันทำการ และ 60 วันทำการ ตามลำดับ

5. การขาดเงินทุนหมุนเวียน สถาบันการเงินมักจะตัดวงเงินที่เป็นเงินทุนหมุนเวียนของลูกหนี้ หากทราบว่าลูกหนี้รายนั้นจะต้องปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้จึงใช้วิธีแยกเจรจากับเจ้าหนี้เป็นรายๆ ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้รายนั้นมักจะมีปัญหาในภายหลัง เพราะกระแสเงินสดมีไม่เพียงพอที่จะชำระให้เจ้าหนี้ทุกราย

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์

ในการศึกษาครั้งนี้ได้สำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลขนาดตัวอย่างทั้งหมด 83 ตัวอย่าง ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยสามารถจำแนกออกได้ทั้งหมด 5 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มลูกหนี้ที่ทำการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จกับศาลล้มละลายกลาง จำนวน 49 ตัวอย่าง¹⁸ ในจำนวนนี้มีอยู่ทั้งหมด 23 ตัวอย่าง ที่เคยเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) (2) กลุ่มลูกหนี้ที่ทำการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำนวน 9 ตัวอย่าง¹⁹ ในจำนวนนี้มีอยู่ 1 ตัวอย่าง ที่เคยเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง (3) กลุ่มเจ้าหนี้การค้า จำนวน 3 ตัวอย่าง (4) เจ้าหนี้สถาบันการเงิน จำนวน 7 ตัวอย่าง และ (5) กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 15 ตัวอย่าง²⁰ ได้ดังตารางที่ 5.1

5.1 ข้อมูลทั่วไป

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม ซึ่งจำแนกตามประเภทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (ตารางที่ 5.1) ถ้านำมาจำแนกตามประเภทบริษัท คือ การจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด และบริษัท (มหาชน) จำกัด แสดงได้ดังตารางที่ 5.2 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัด โดยในกลุ่มลูกหนี้ของ

¹⁸ ในบทนี้จะขอเรียกสั้นๆ ว่า “ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง”

¹⁹ ในบทนี้จะขอเรียกสั้นๆ ว่า “ลูกหนี้ของ สปน.”

²⁰ ในบทนี้จะขอเรียกสั้นๆ ว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพ”

ศาลล้มละลายกลาง เป็นบริษัทจำกัด 38 ราย และเป็นบริษัท (มหาชน) จำกัด 11 ราย หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.55 และร้อยละ 22.45 ตามลำดับ ในกลุ่มลูกหนี้ของ สปน. ซึ่งมีทั้งหมด 9 ราย จำแนกตามประเภทธุรกิจเป็น 5 ราย และ 4 ราย หรือร้อยละ 55.56 และร้อยละ 44.44 ตามลำดับ สำหรับเจ้าหนี้การค้ำทั้งหมด 3 ราย เป็นบริษัทจำกัดทั้งหมด และผู้ประกอบการวิชาชีพ เกือบทั้งหมดเป็นบริษัทจำกัด คือ 14 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 93.33

ตารางที่ 5.1 ขนาดตัวอย่างธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ที่เก็บรวบรวมได้ จำแนกตามประเภทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและภูมิภาค

ภูมิภาค	ประเภทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง					รวม
	ลูกหนี้ของศาลฯ ^{1/}	ลูกหนี้ของสปน. ^{2/}	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน	ผู้ประกอบการวิชาชีพ	
กรุงเทพมหานคร	23	4	2	7	11	47
ภาคเหนือ	2	-	-	-	-	2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	-	-	-	1	7
ภาคกลาง	10	2	-	-	2	14
ภาคตะวันออก	3	2	1	-	-	6
ภาคตะวันตก	2	-	-	-	1	3
ภาคใต้	3	1	-	-	-	4
รวม	49	9	3	7	15	83

หมายเหตุ : ^{1/} คือ ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จที่ศาลล้มละลายกลาง(ศาลล้มละลายกลางมีความเห็นชอบด้วยแผนการปรับโครงสร้างหนี้)

^{2/} คือ ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จที่สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) (ได้ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้)

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 5.2 จำนวนธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตามประเภทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประเภทบริษัท

(หน่วย: ราย)

ประเภทบริษัท	ประเภทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง					รวม
	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน	ผู้ประกอบการวิชาชีพ	
บริษัทจำกัด	38 (77.55)	5 (55.56)	3 (100.00)	4 (57.14)	14 (93.33)	64 (77.10)
บริษัท (มหาชน) จำกัด	11 (22.45)	4 (44.44)	- (-)	3 (42.86)	1 (6.67)	19 (22.90)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)	3 (100.00)	7 (100.00)	15 (100.00)	83 (100.00)

ที่มา : จากการสำรวจ

เมื่อนำกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง กลุ่มลูกหนี้ของ สปน. และกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ มาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 16 - 20 ปี และมากกว่า 20 ปี แสดงได้ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 จำนวนธุรกิจ在三ประเภทหลัก จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

(หน่วย: ราย)

ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.	ผู้ประกอบการวิชาชีพ
1 - 5 ปี	- (-)	- (-)	12 (80.00)
6 - 10 ปี	17 (34.69)	3 (33.33)	3 (20.00)
11 - 15 ปี	13 (26.53)	- (-)	- (-)
16 - 20 ปี	7 (14.29)	3 (33.33)	- (-)
มากกว่า 20 ปี	12 (24.49)	3 (33.34)	- (-)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)	15 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.3 แสดงให้เห็นว่า ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลางและของ สปน. ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 5 ปี โดยในกลุ่มลูกหนี้ของ ศาลล้มละลายกลางส่วนมากดำเนินธุรกิจมาแล้ว 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.69 รองลงมา คือ 11 - 15 ปี มากกว่า 20 ปี และ 16 - 20 ปี ร้อยละ 26.53 ร้อยละ 24.49 และร้อยละ 14.29 ตามลำดับ สำหรับลูกหนี้ของ สปน. มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมาแล้ว 6 - 10 ปี 16 - 20 ปี และมากกว่า 20 ปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.33 ในขณะที่กลุ่ม ผู้ประกอบการวิชาชีพ ทั้งหมดมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี โดย ส่วนมากมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจอยู่ในช่วง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.00 ทั้งนี้เป็น เพราะผู้ประกอบการวิชาชีพ ในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เริ่มดำเนินธุรกิจหลังจากเกิดภาวะวิกฤต ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 และอีกร้อยละ 20.00 เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจมา 6 – 10 ปี โดยผู้ประกอบการวิชาชีพ ในกลุ่มนี้ได้ดำเนินธุรกิจทางด้านการจัดทำระบบบัญชีและการเงิน มาก่อนแล้ว

เมื่อพิจารณาในแง่ของเงินลงทุนเริ่มต้นของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม คือ ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของ สปน. โดยแบ่งช่วงของเงินลงทุนเริ่มตั้งแต่ 1 - 50 ล้านบาท 51 - 100 ล้านบาท 101 - 200 ล้านบาท 201 - 500 ล้านบาท และมากกว่า 500 ล้านบาท แสดงได้ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามขนาดของเงินลงทุนเริ่มต้น

(หน่วย: ราย)

เงินลงทุนเริ่มต้น	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.
1 - 50 ล้านบาท	24 (48.98)	4 (44.44)
51 - 100 ล้านบาท	7 (14.29)	1 (11.12)
101 - 200 ล้านบาท	3 (6.12)	- (-)
201 - 500 ล้านบาท	10 (20.41)	- (-)
มากกว่า 500 ล้านบาท	5 (10.20)	4 (44.44)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.4 พบว่า ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลางส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่เริ่มจากเงินลงทุนเริ่มต้นขนาดเล็ก คือ อยู่ในช่วง 1 - 50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.98 รองลงมา คือ 201 - 500 ล้านบาท 51 - 100 ล้านบาท มากกว่า 500 ล้านบาท และ 101 - 200 ล้านบาท ในสัดส่วนร้อยละ 20.41 ร้อยละ 14.29 ร้อยละ 10.20 และร้อยละ 6.12 ตามลำดับ สำหรับลูกหนี้ของ สปน. จำนวน 9 ราย พบว่า มีเงินลงทุน 1 - 50 ล้านบาท และมากกว่า 500 ล้านบาท ในจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 44.44 และอีกร้อยละ 11.12 มีเงินลงทุนเริ่มต้น 101 - 200 ล้านบาท

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงขนาดของธุรกิจในปัจจุบันได้ดี ก็คือ จำนวนพนักงาน เมื่อนำจำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ลูกหนี้ของ สปน. และผู้ประกอบการวิชาชีพ มาจำแนกตามจำนวนพนักงาน ตั้งแต่ขนาดเล็กสุด คือ ต่ำกว่า 20 คน 20 - 49 คน 50 - 99 คน 100 - 299 คน 300 - 499 คน 500 - 1,000 คน และมากกว่า 1,000 คน แสดงได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) และผู้ประกอบการวิชาชีพจำแนกตามจำนวนพนักงาน

(หน่วย: ราย)

จำนวนพนักงาน	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.	ผู้ประกอบการวิชาชีพ
ต่ำกว่า 20 คน	6 (12.24)	- (-)	11 (73.00)
20 - 49 คน	3 (6.12)	- (-)	- (-)
50 - 99 คน	2 (4.08)	- (-)	- (-)
100 - 299 คน	18 (36.74)	5 (55.56)	- (-)
300 - 499 คน	9 (18.37)	- (-)	1 (7.00)
500 - 1,000 คน	9 (18.37)	1 (11.11)	- (-)
มากกว่า 1,000 คน	2 (4.08)	3 (33.33)	- (-)
ไม่ระบุ	- (-)	- (-)	3 (20.00)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)	15 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.5 จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพ ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 20 คน สูงถึงร้อยละ 73.00 ในขณะที่ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของ สปน. ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง 100 - 299 คน ในจำนวนร้อยละ 36.74 และร้อยละ 55.56

จากการพิจารณาจำนวนธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ลูกหนี้ของ สปน. เจ้าหนี้การค้า และเจ้าหนี้สถาบันการเงิน จำแนกตามประเภทธุรกิจตามคำจำกัดความของ กระทรวงพาณิชย์ เช่น การคมนาคมขนส่ง อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง หรืออุตสาหกรรม เป็นต้น แสดงได้ดังตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 จำนวนลูกหนี้ศาลล้มละลายกลาง ลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้สถาบันการเงิน จำแนกตามประเภทธุรกิจ

(หน่วย: ราย)

ประเภทธุรกิจ	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน
การคมนาคมขนส่ง	5 (10.20)	- (-)	- (-)	- (-)
เครื่องจักรกล โลหะ	1 (2.04)	- (-)	- (-)	- (-)
ธนาคารและสถาบันการเงิน	- (-)	- (-)	- (-)	7 (100.00)
นำเข้า ส่งออกสินค้า	2 (4.08)	1 (11.11)	- (-)	- (-)
บริการ	4 (8.16)	- (-)	- (-)	- (-)
ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	2 (4.08)	2 (22.22)	- (-)	- (-)
สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย	7 (14.30)	- (-)	- (-)	- (-)
สื่อสารและโทรคมนาคม	1 (2.04)	- (-)	- (-)	- (-)
อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง	14 (28.57)	3 (33.33)	- (-)	- (-)
อุตสาหกรรม	11 (22.45)	5 (55.56)	2 (66.70)	- (-)
อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ในครัวเรือน	1 (2.04)	- (-)	- (-)	- (-)
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	2 (4.08)	- (-)	1 (33.30)	- (-)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)	3 (100.00)	7 (100.00)

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลางที่ประกอบธุรกิจประเภทอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง อุตสาหกรรม และสิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย มีมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ในสัดส่วนร้อยละ 28.57 ร้อยละ 22.45 และร้อยละ 14.30 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มลูกหนี้ของ สปน. ที่มีมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง และผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ในสัดส่วนร้อยละ 55.56 ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 22.22 ตามลำดับ กลุ่มเจ้าหนี้การค้าส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม ในสัดส่วนร้อยละ 66.70 ส่วนเจ้าหนี้สถาบันการเงินทั้งหมดอยู่ในกลุ่มธนาคารและสถาบันการเงิน

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความยากง่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ประการหนึ่ง ก็คือ มูลค่าหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของ สปน. ซึ่งจำแนกตามมูลค่าหนี้ตั้งแต่ต่ำสุด คือ น้อยกว่า 100 ล้านบาท จนถึงมูลค่าสูงสุด คือ มากกว่า 5,000 ล้านบาท ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 9 ช่วง แสดงได้ดังตารางที่ 5.7 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลางที่มีมูลค่าหนี้ทั้งหมดต่ำกว่า 100 ล้านบาท มีเพียง 1 ราย หรือร้อยละ 2.04 โดยส่วนมากจะมีมูลค่าหนี้อยู่ในช่วง 1,001 - 1,500 ล้านบาท 501 - 1,000 ล้านบาท และ มากกว่า 5,000 ล้านบาท ในสัดส่วนร้อยละ 24.49 ร้อยละ 18.37 และร้อยละ 16.33 ตามลำดับ ในขณะที่ลูกหนี้ของ สปน. จำนวน 9 ราย จะกระจายอยู่ในมูลค่าหนี้ 7 ช่วง โดยจะมีมูลค่าหนี้ทั้งหมด 501 - 1,000 ล้านบาท และ 2,001 - 3,000 ล้านบาท ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 22.22

ตารางที่ 5.7 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามมูลค่าหนี้ทั้งหมด

(หน่วย: ราย)

มูลค่าหนี้ทั้งหมด	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.
น้อยกว่า 100 ล้านบาท	1 (2.04)	- (-)
101 - 500 ล้านบาท	6 (12.24)	1 (11.12)
501 - 1,000 ล้านบาท	9 (18.37)	2 (22.22)
1,001 - 1,500 ล้านบาท	12 (24.49)	1 (11.11)
1,501 - 2,000 ล้านบาท	7 (14.29)	- (-)
2,001 - 3,000 ล้านบาท	3 (6.12)	2 (22.22)
3,001 - 4,000 ล้านบาท	2 (4.08)	1 (11.11)
4,001 - 5,000 ล้านบาท	1 (2.04)	1 (11.11)
มากกว่า 5,000 ล้านบาท	8 (16.33)	1 (11.11)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

จำนวนเจ้าหนี้ทั้งหมดจัดเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่บ่งบอกถึงความยากง่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ จากกลุ่มลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของ สปน. เมื่อนำมาจำแนกตามจำนวนเจ้าหนี้ทั้งหมด ตั้งแต่ช่วงต่ำสุด คือ น้อยกว่า 20 ราย จนถึงช่วงสูงสุด คือ มากกว่า 100 ราย แสดงได้ดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8 จำนวนลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และลูกหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามจำนวนเจ้าหนี้ทั้งหมด

(หน่วย: ราย)

จำนวน	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.
น้อยกว่า 20 ราย	21 (42.86)	9 (100.00)
21 - 40 ราย	10 (20.41)	- (-)
41 - 60 ราย	3 (6.12)	- (-)
61 - 80 ราย	2 (4.08)	- (-)
81 - 100 ราย	1 (2.04)	- (-)
มากกว่า 100 ราย	12 (24.49)	- (-)
รวม	49 (100.00)	9 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.8 แสดงให้เห็นว่า ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลางมีจำนวนเจ้าหนี้ทั้งหมดอยู่ในทุกช่วงที่กำหนดไว้ โดยอยู่ในช่วงน้อยกว่า 20 ราย มากที่สุดถึงร้อยละ 42.86 รองลงมา มีจำนวนเจ้าหนี้ทั้งหมดมากกว่า 100 ราย และอยู่ในช่วง 21 – 40 ราย ในสัดส่วนร้อยละ 24.49 และร้อยละ 20.41 ตามลำดับ ในขณะที่ลูกหนี้ของ สปน. ทั้งหมด 9 ราย มีจำนวนเจ้าหนีน้อยกว่า 20 ราย และเมื่อพิจารณาจากตารางผนวกที่ 1 ซึ่งจะแสดงจำนวนเจ้าหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้ ซึ่งมีการจำแนกตามประเภทธุรกิจของเจ้าหนี้ จะเห็นได้ว่า ลูกหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ส่วนมากเป็นลูกหนี้ของธนาคารและสถาบันการเงิน โดยส่วนใหญ่จะมีเจ้าหนี้ธนาคารและสถาบันการเงินน้อยกว่า 10 แห่ง และอยู่ในช่วง 11 – 20 แห่ง ในสัดส่วนร้อยละ 71.40 และร้อยละ 16.30 ตามลำดับ รองลงมาเป็นกลุ่มเจ้าหนี้ที่ประกอบธุรกิจจอสั่งหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง การบริการธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง เครื่องจักรโลหะ และนำเข้า ส่งออกสินค้า ตามลำดับ

ในทางตรงกันข้ามถ้าหากพิจารณาจำนวนเจ้าหนี้ซึ่งมีสองประเภท คือ เจ้าหนี้การค้า และเจ้าหนี้สถาบันการเงิน แล้วจำแนกตามจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดตั้งแต่ช่วงต่ำสุด คือ น้อยกว่า 20 ราย และช่วงสูงสุด คือ มากกว่า 100 ราย แสดงได้ดังตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 จำนวนเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้สถาบันการเงิน จำแนกตามจำนวนลูกหนี้ทั้งหมด

(หน่วย: ราย)

จำนวนลูกหนี้	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน
น้อยกว่า 20 ราย	3 (100.00)	3 (42.80)
21 - 40 ราย	- (-)	1 (14.30)
มากกว่า 100 ราย	- (-)	1 (14.30)
ไม่ระบุ	- (-)	2 (28.60)
รวม	3 (100.00)	7 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนลูกหนี้ทั้งหมด น้อยกว่า 20 ราย โดยเจ้าหนี้การค้าทั้ง 3 ราย มีจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดน้อยกว่า 20 ราย ส่วนเจ้าหนี้สถาบันการเงินที่มีจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดน้อยกว่า 20 ราย มีมากถึงร้อยละ 42.80 และที่มีลูกหนี้ทั้งหมดอยู่ในช่วง 21 – 40 ราย และมากกว่า 100 ราย ในสัดส่วนร้อยละ 14.30 เท่ากัน และมีอีกร้อยละ 28.60 ที่ไม่สามารถระบุจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดได้ และเมื่อพิจารณาจากตารางผนวกที่ 2 ซึ่งจะแสดงจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ ซึ่งมีการจำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า เจ้าหนี้การค้าส่วนมากมีลูกหนี้ ที่ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ในสัดส่วนร้อยละ 66.67 ส่วนเจ้าหนี้สถาบันการเงินส่วนมากมีลูกหนี้ที่ประกอบธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม และอุตสาหกรรม มากที่สุดถึงร้อยละ 85.80 เท่ากัน รองลงมาเป็นธุรกิจการบริการ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ในสัดส่วนร้อยละ 71.50 ที่เท่ากัน

5.1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้

ในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการหรือแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหมด 15 ราย พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ ทั้ง 15 ราย เคยจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการเพื่อเสนอต่อศาลล้มละลายกลาง และมีเพียง 7 ราย ที่เคยจัดทำแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จากตารางที่ 5.10 จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ ทั้ง 15 แห่งนี้ มีจำนวนคดีทั้งหมดที่เคยทำกับศาลล้มละลายกลางเฉลี่ย 10.73 คดี และมีจำนวนคดีที่ทำสำเร็จเฉลี่ย 5.33 คดี หรือคิดเป็นร้อยละ 49.67 และโดยเฉลี่ยแล้วผู้ประกอบวิชาชีพ แต่ละรายจะมีจำนวนงานทั้งหมดอยู่ในช่วง 1 – 5 คดี ในขณะที่ผู้ประกอบวิชาชีพ ที่เคยทำแผนกับ สปน. ทั้ง 7 แห่ง มีจำนวนงานทั้งหมดเฉลี่ย 10.01 คดี และมีจำนวนงานที่ทำสำเร็จเฉลี่ยเพียง 3.67 คดี หรือคิดเป็นร้อยละ 36.66 เท่านั้น และโดยเฉลี่ยแล้วผู้ประกอบวิชาชีพ แต่ละราย จะมีจำนวนงานทั้งหมดที่ทำกับ สปน. อยู่ในช่วง 1 – 5 งาน และช่วง 6 – 10 งาน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 5.10 จำนวนงานของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ ในกรณี ที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

	ศาลล้มละลายกลาง		สปน.	
	ทั้งหมด	สำเร็จ	ทั้งหมด ^{1/}	สำเร็จ
ค่าเฉลี่ย	10.73	5.33	10.01	3.67
ค่าต่ำสุด	0	1	0	1
ค่าสูงสุด	100	20	95	18
จำนวนแผน ^{2/}				
1 - 5	12	10	3	2
6 - 10	2	1	2	2
11 - 20	1	1	-	-
21 - 50	-	-	1	1
มากกว่า 50	-	-	1	1
รวม	15	12	7	6

หมายเหตุ: ^{1/} ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 15 ตัวอย่าง มีอยู่ 7 ตัวอย่าง ที่เคยจัดทำแผนปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับ สปน.

^{2/} จำนวนผู้ประกอบวิชาชีพ ที่รับงานในการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตามจำนวนแผน ที่มา : จากการสำรวจ

การคิดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ ใน การจัดทำแผนเพื่อเสนอต่อศาลล้มละลายกลาง และ สปน. สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 5.11 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ ส่วนใหญ่จะคิดค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือนหรือรายชั่วโมง ตามภาระงาน โดยในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพที่จัดทำแผนเพื่อเสนอต่อศาลล้มละลายกลาง ที่มีการคิดค่าใช้จ่ายด้วยวิธีการดังกล่าวมีมากถึงร้อยละ 63.60 และมีที่คิดค่าใช้จ่ายแบบคงที่ และคิดเป็นร้อยละของมูลค่าหนี้ที่ลดลง ในจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 18.20 และมี ผู้ประกอบวิชาชีพ อีก 4 ราย ที่เป็นบริษัทในเครือเดียวกันกับบริษัทลูกหนี้ จึงไม่มีการคิด ค่าใช้จ่ายกับบริษัทลูกหนี้แต่อย่างใด ส่วนในกรณีที่จัดทำแผนเพื่อเสนอต่อ สปน. นั้น มีผู้ประกอบวิชาชีพ จำนวนร้อยละ 71.00 ที่คิดค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือนหรือรายชั่วโมง การทำงาน และอีกร้อยละ 29.00 ที่คิดค่าใช้จ่ายแบบคงที่

ตารางที่ 5.11 จำนวนผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ จำแนกตาม ลักษณะการคิดค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนเพื่อเสนอต่อศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ลักษณะ	ศาลล้มละลายกลาง		สปน.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คิดค่าใช้จ่ายแบบคงที่	2	18.20	2	29.00
คิดเป็นร้อยละของมูลค่าหนี้ที่ลดลง	2	18.20	-	-
คิดค่าใช้จ่ายในลักษณะอื่นๆ เช่น คิดเป็นค่าใช้จ่าย รายเดือน รายชั่วโมง เป็นต้น	7	63.60	5	71.00
รวม	11 ^{1/}	100.00	7	100.00

หมายเหตุ: ^{1/} ไม่รวมตัวอย่างผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ ที่เป็นบริษัทในเครือเดียวกับบริษัทลูกหนี้ และไม่คิดค่าใช้จ่ายกับบริษัทลูกหนี้ จำนวน 4 ตัวอย่าง

ที่มา : จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องและจำเป็นต้องเข้าสู่ กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จากตารางที่ 5.12 จะเห็นได้ว่า สาเหตุหลักที่ทำให้ลูกหนี้ขาด สภาพคล่องและเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ คือ การปรับใช้อัตราค่าเงินบาทแบบ ลอยตัว รองลงมา คือ ผลกระทบต่อเนื่องจากการที่สถาบันการเงินหลายแห่งถูกปิดกิจการ และมีสถาบันการเงินบางแห่งไม่ปล่อยวงเงินกู้เพิ่มเติม ส่วนสาเหตุที่มีความสำคัญน้อยที่สุด คือ ประเด็นที่ว่าความต้องการสินค้าในตลาดลดลง

ตารางที่ 5.12 จำนวนลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่องและเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
จำแนกตามสาเหตุ

สาเหตุ	จำนวน ^{1/}	ร้อยละ
การใช้อัตราค่าเงินบาทแบบลอยตัว	44	75.86
สถาบันการเงินถูกปิดกิจการ/ไม่ปล่อยเงินกู้	22	37.93
การบริหารงานภายในหน่วยธุรกิจไม่มีประสิทธิภาพ	12	20.69
การลงทุนในต้นทุนคงที่สูงเกินไป	12	20.69
ความต้องการสินค้าในตลาดลดลง	10	17.24
อื่นๆ เช่น การผลิตของบริษัทยังไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น	22	37.93
รวม	58	100.00

หมายเหตุ: ^{1/} สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการให้กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้จัดลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ จากตารางที่ 5.13 จะเห็นได้ว่า เหตุผลสำคัญอันดับที่ 1 ที่ลูกหนี้ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้คือ ต้องการชำระหนี้ ส่วนเหตุผลที่ลูกหนี้ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 และ 3 คือ การร่วมมือกับเจ้าหนี้เพื่อฟื้นฟูกิจการของตนเอง นอกจากนี้เหตุผลที่ลูกหนี้ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 แต่ด้วยคะแนนที่รองลงไปคือ เห็นว่าธุรกิจของตนเองขาดสภาพคล่อง และการร่วมมือกับเจ้าหนี้เพื่อฟื้นฟูกิจการตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากทางด้านเจ้าหนี้ ซึ่งจัดลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ได้ดังตารางที่ 5.14 ซึ่งจะเห็นได้ว่า เหตุผลสำคัญอันดับที่ 1 ที่เจ้าหนี้ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ คือ ต้องการได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ ส่วนเหตุผลอันดับที่ 2 และ 3 คือ ต้องการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ นอกจากนั้นยังมีเจ้าหนี้เป็นส่วนน้อยที่เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้โดยไม่สมัครใจ

ตารางที่ 5.13 เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
จำแนกตามลำดับความสำคัญ

เหตุผล	ลำดับความสำคัญ ^{1/}		
	1	2	3
ต้องการชำระหนี้	28 (48.30)	8 (13.80)	2 (3.40)
เห็นว่าธุรกิจขาดสภาพคล่อง	15 (25.90)	6 (10.30)	1 (1.70)
ร่วมมือกับเจ้าหนี้เข้าฟื้นฟูกิจการ	11 (19.00)	20 (34.50)	3 (5.20)
เจ้าหนี้ร้องขอ	3 (5.20)	3 (5.20)	- (-)
ถูกบังคับให้เข้าฟื้นฟูกิจการ	3 (5.20)	- (-)	- (-)
ถูกเจ้าหนี้ฟ้องล้มละลาย	3 (5.20)	1 (1.70)	2 (3.40)
อื่นๆ เช่น ต้องการดำเนินธุรกิจต่อ เป็นต้น	5 (8.60)	- (-)	- (-)

หมายเหตุ: ^{1/} การคิดร้อยละคิดจากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 58 ตัวอย่าง
ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 5.14 สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างธุรกิจเจ้าหนี้ต้องการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
จำแนกตามลำดับความสำคัญ

เหตุผล	ลำดับความสำคัญ ^{1/}		
	1	2	3
ต้องการได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้คืน	10 (100.00)	- (-)	- (-)
เข้ากระบวนการโดยความจำเป็น (ไม่สมัครใจ)	1 (10.00)	1 (10.00)	1 (10.00)
ต้องการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้	1 (10.00)	7 (70.00)	10 (100.00)

หมายเหตุ: ^{1/} การคิดร้อยละคิดจากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 10 ตัวอย่าง
ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ก็จะมีบทบาทในกระบวนการได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ซึ่งจากตารางที่ 5.15 จะเห็นว่า ลูกหนี้ส่วนมากมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน รองลงมา คือ การเป็นผู้จัดทำแผน และการเป็นผู้บริหารแผนตามลำดับ โดยมีลูกหนี้เป็นส่วนน้อยที่จะเป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้ แสดงให้เห็นถึงสถานะของผู้เป็นลูกหนี้ที่จะเป็นฝ่ายถูกเรียกร้องให้กระทำ (passive) และความสามารถของลูกหนี้ที่สามารถปรับตัวทำงานในบทบาทต่างๆ ได้ในเวลาเดียวกันเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจของตนเอง ในขณะที่เจ้าหนี้ส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ ส่วนบทบาทที่รองลงมา คือ การที่เจ้าหนี้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการเจ้าหนี้ เป็นเจ้าหนี้ผู้ยื่นขอชำระหนี้ และแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้ ตามลำดับโดยบทบาทที่เจ้าหนี้เป็นน้อยที่สุด ก็คือ การเป็นผู้บริหารแผนของลูกหนี้

ตารางที่ 5.15 บทบาทในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

บทบาท	จำนวน ¹⁾	ร้อยละ
ธุรกิจลูกหนี้		
เป็นผู้ประสานงาน	39	67.24
เป็นผู้ทำแผน	33	56.90
เป็นผู้บริหารแผน	25	43.10
เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้	6	10.34
อื่นๆ เช่น ทำทุกบทบาทในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นต้น	4	6.90
รวม	58	100.00
ธุรกิจเจ้าหนี้		
เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์	8	80.00
คณะกรรมการเจ้าหนี้	7	70.00
เจ้าหนี้ผู้ยื่นขอชำระหนี้	7	70.00
ผู้ทำแผน	3	30.00
ผู้บริหารแผน	1	10.00
แกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้	7	70.00
รวม	10	100.00

หมายเหตุ: ¹⁾ สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผลการปรับโครงสร้างหนี้ที่สำเร็จของสถาบันการเงินจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินทั้งหมด 7 แห่ง ดังตารางที่ 5.16 จะเห็นได้ว่าสถาบันการเงินส่วนมากไม่สามารถระบุจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดที่ทำการปรับโครงสร้างหนี้และลูกหนี้ที่ทำการปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จได้ สำหรับสถาบันการเงินที่สามารถระบุจำนวนลูกหนี้ที่ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ได้ พบว่า มีสถาบันการเงินที่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จกับศาลล้มละลายกลาง ในช่วงร้อยละ 51 - 60 ร้อยละ 71 - 80 และร้อยละ 90 - 100 ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 14.29 ส่วนสถาบันการเงินที่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จกับ สปน. ในช่วงร้อยละ 90 - 100 และร้อยละ 41 - 50 อยู่ในสัดส่วนร้อยละ 50.00 และร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.16 จำนวนเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินที่ปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้สำเร็จ จำแนกตามช่วงร้อยละของงานที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ

ร้อยละ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.	หน่วยงานอื่นๆ "
ไม่สำเร็จ	-	-	1
41 - 50	-	1	-
51 - 60	1	-	-
61 - 70	-	-	-
71 - 80	1	-	-
81 - 90	-	-	1
90 - 100	1	2	-
ไม่ระบุ	4	4	5
รวม	7	7	7

หมายเหตุ: " หน่วยงานอื่นๆ เช่น บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) หรือปรับโครงสร้างหนี้กับสถาบันการเงิน เป็นต้น

ที่มา : จากการสำรวจ

ในการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้และเจ้าหนี้อาจจะมีการเจรจาตกลงกันมาก่อนในลักษณะต่างๆ ดังตารางที่ 5.17 ซึ่งพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วลูกหนี้จะมีการเจรจาตกลงกันมาก่อนกับเจ้าหนี้เป็นบางส่วน ในสัดส่วนร้อยละ 52.94 ซึ่งส่วนมากจะเป็นการเจรจาตกลงกันกับเจ้าหนี้รายใหญ่ หรือเจ้าหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากที่สุดก่อนหลังตามลำดับของมูลค่าหนี้รองลงมา คือ สามารถตกลงกับเจ้าหนี้ทั้งหมดของตนเองได้ก่อนเข้ามาสู่กระบวนการ

ปรับโครงสร้างหนี้ ในจำนวนร้อยละ 41.18 ซึ่งส่วนมากจะเป็นลูกหนี้ที่มีจำนวนเจ้าหนี้ไม่มากนัก นอกจากนั้นยังมีลูกหนี้เป็นส่วนน้อยที่ไม่มีการเจรจาตกลงกับเจ้าหนี้มาก่อนเข้าสู่กระบวนการในสัดส่วนร้อยละ 5.88 เท่านั้น

ตารางที่ 5.17 ลักษณะการเจรจาตกลงระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ก่อนเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

ลักษณะการเจรจาตกลง	จำนวน	ร้อยละ
ตกลงกันมาก่อน	28	41.18
ตกลงกันบางส่วน	36	52.94
ไม่ได้ตกลงกันเลย	4	5.88
รวม ¹⁾	68	100.00

หมายเหตุ : ¹⁾ ไม่รวมกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน 15 ตัวอย่าง

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการสอบถามถึงระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างหนี้หรือแผนฟื้นฟูกิจการของกลุ่มธุรกิจลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลางและของ สปน. ได้ดังตารางที่ 5.18 พบว่า มีจำนวนตัวอย่างที่ยังคงอยู่ในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้อยู่ร้อยละ 6.90 ส่วนลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้มาแล้ว ส่วนมากอยู่ในช่วงการดำเนินการตามแผนในปีที่ 2 ถึงร้อยละ 39.70 รองลงมาเป็นอยู่ในช่วงการดำเนินการตามแผนในปีที่ 1 ในสัดส่วนร้อยละ 36.20 และมีจำนวนตัวอย่างที่ดำเนินการตามแผนอยู่ในช่วงปีที่ 3 ในสัดส่วนร้อยละ 17.20

ตารางที่ 5.18 ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ระหว่างกระบวนการ	4	6.90
0.01-1.00 ปี	21	36.20
1.01-2.00 ปี	23	39.70
2.01-3.00 ปี	10	17.20
รวม	58	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

5.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

ในส่วนของการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของ ศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะเป็นการพิจารณาถึงปัจจัยที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะพิจารณา เฉพาะปัจจัยทางด้านค่าใช้จ่าย (cost) และเวลา (time) โดยจะวัดออกมาในลักษณะ ของต้นทุนต่อหน่วย หรือกล่าวคือ จะพิจารณาจากต้นทุนเฉลี่ย (average cost) และระยะ เวลาเฉลี่ย (average time) เมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ นอกจากนั้น จะพิจารณาจากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึก ของทั้งสอง หน่วยงานด้วย

5.2.1 ศาลล้มละลายกลาง

5.2.1.1 ค่าใช้จ่าย

จากตารางที่ 5.19 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ทั้งที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า และมากกว่า 1,000 ล้านบาท จะต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับทางศาลล้มละลายกลางที่เท่ากัน คือ ต้องเสียค่ายื่นคำร้องและค่าประกันที่เท่ากัน เท่ากับ 1,000 บาท และ 50,000 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กลุ่มตัวอย่างที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่น้อยกว่ากลุ่มที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับ 37,500.00 บาท และ 65,666.67 บาท ตามลำดับ โดยรวมแล้วจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มี มูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท จะมีค่าใช้จ่ายในศาลล้มละลายกลางที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่าง ธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท ร้อยละ 31.83

ส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าที่ปรึกษาในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ โดยเฉลี่ย แล้วกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท จะเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ล้านบาท ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ย เท่ากับ 49.11 ล้านบาท หรือมากกว่าประมาณ 10 เท่า ซึ่งค่าที่ปรึกษาในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ ของลูกหนี้ส่วนมากจะเป็นค่าที่ปรึกษาทางการเงิน รองลงมาเป็นค่าที่ปรึกษาด้านกฎหมาย และค่าที่ปรึกษาทางด้านบัญชี ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายในการแก้ไขแผน จะเห็นได้ว่า

ช่วงของค่าใช้จ่ายในการแก้ไขแผนค่อนข้างจะกว้างมาก โดยกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการแก้ไขแผนเฉลี่ย เท่ากับ 5,350.00 บาท และกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้นี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการแก้ไขแผนเฉลี่ย เท่ากับ 352,000.00 บาท

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้นี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท จะมีค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมดที่มากกว่ากลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ประมาณ 10 เท่า กล่าวคือ กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้นี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท จะมีค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้เฉลี่ยทั้งหมด 49.19 ล้านบาท ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้เฉลี่ยทั้งหมด 4.66 ล้านบาท เท่านั้น

ตารางที่ 5.19 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	ศาลล้มละลายกลาง		สปน.	
	(1)	(2)	(1)	(2)
ค่าใช้จ่ายของศาล (หน่วย: บาท)				
ค่ายื่นคำร้อง	1,000.00	1,000.00		
ค่าประกัน	50,000.00	50,000.00		
ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	37,500.00	65,666.67		
ค่าที่ปรึกษาทั้งหมด (หน่วย : ล้านบาท)	4.60	49.11	1.50	9.08
ค่าที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	0.68	16.94	0.98	4.02
ค่าที่ปรึกษาทางด้านบัญชี	2.04	6.65	8.17	5.90
ค่าที่ปรึกษาทางการเงิน	2.04	51.44	1.01	5.80
ค่าที่ปรึกษาทางการลงทุน	-	1.50	-	2.25
ค่าที่ปรึกษาทางการเจรจาต่อรอง	20.00	0.20	-	3.53
ค่าที่ปรึกษาอื่นๆ	2.46	9.13	2.80	1.55
ค่าใช้จ่ายในการแก้ไขแผน (หน่วย : บาท)	5,350.00	352,000.00	-	-
รวมทั้งหมดเฉลี่ย (หน่วย : ล้านบาท)	4.66	49.19	1.55	8.68

หมายเหตุ : (1) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท

(2) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้นี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท

ที่มา : ตารางผนวกที่ 3

เมื่อพิจารณาค่าที่ปรึกษาในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามประเภทของธุรกิจ จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท พบว่า กลุ่มลูกหนี้ที่ประกอบธุรกิจสิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย มีค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนที่สูงสุดถึง 4.22 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้า และอุตสาหกรรม มีค่าใช้จ่ายที่เท่ากัน คือ 3.50 ล้านบาท ส่วนลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท พบว่า กลุ่มลูกหนี้ที่ประกอบธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคมมีค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างที่ปรึกษาในการจัดทำแผนมากที่สุดถึง 954 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มลูกหนี้ที่ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง มีค่าทำแผนเฉลี่ย เท่ากับ 166.99 ล้านบาท (ตารางที่ 5.20)

ตารางที่ 5.20 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้

ประเภท ธุรกิจ ^ข	จำนวน ทั้งหมด ^ย		ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (บาท)				ค่าที่ปรึกษาทั้งหมด (ล้านบาท)				ระยะเวลาทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้ (วัน)			
	(1) (2)		(1) (2)		(1) (2)		(1) (2)		(1) (2)		(1) (2)		(1) (2)	
	จำนวน	จำนวน	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย
1	3	2	3	46,666.7	2	35,000	3	3.21	2	6.03	3	349.33	2	380.50
2	0	1	-	-	Na	Na	-	-	1	44.00	-	-	1	270.00
3	1	1	Na	Na	Na	Na	1	3.50	1	1.00	1	330.00	Na	Na
4	1	3	Na	Na	2	70,000	1	1.00	3	14.09	1	225.00	3	424.00
5	1	1	1	20,000	Na	Na	1	1.50	1	48.00	1	275.00	1	291.00
6	6	1	1	30,000	Na	Na	6	4.22	1	12.00	6	225.50	1	130.00
7	0	1	-	-	Na	Na	-	-	1	954.00	-	-	1	253.00
8	2	10	1	35,000	6	94,166.7	2	1.80	10	166.99	2	284.50	10	294.40
9	1	11	Na	Na	4	40,000	1	3.50	11	36.93	1	180.00	7	251.71
10	0	1	-	-	Na	Na	-	-	1	2.00	-	-	1	134.00
11	0	2	-	-	1	50,000	-	-	2	8.60	-	-	1	210.00

หมายเหตุ : ^ข ประเภทธุรกิจที่ 1 หมายถึง การคมนาคมขนส่ง 2 หมายถึง เครื่องจักร โลหะ 3 หมายถึง นำเข้า ส่งออกสินค้า 4 หมายถึง บริการ 5 หมายถึง ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม 6 หมายถึง สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย 7 หมายถึง สื่อสารและโทรคมนาคม 8 หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง 9 หมายถึง อุตสาหกรรม 10 หมายถึง อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ในครัวเรือน และ 11 หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

- ^{2/} (1) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวน 16 ตัวอย่าง)
(2) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวน 34 ตัวอย่าง)

Na คือ ไม่ระบุ

ที่มา : จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า การจ่ายค่าที่ปรึกษาทางด้านการเงินของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะจ่ายเป็นงวดๆ รองลงมาเป็นการจ่ายครั้งเดียวเมื่องานเสร็จสิ้น และการจ่ายเป็นรายเดือน ตามลำดับ ส่วนการจ่ายค่าที่ปรึกษาทางด้านการกฎหมายของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะจ่ายเป็นงวดๆ เช่นกัน รองลงมาเป็นการจ่ายเป็นรายเดือน และการจ่ายครั้งเดียวเมื่องานเสร็จสิ้น ตามลำดับ (ตารางที่ 5.21)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coi.go.th)

ตารางที่ 5.21 ลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง
ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ จำแนกตามมูลค่านี

	น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท		มากกว่า 1,000 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าที่ปรึกษากฎหมาย				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	3	11.54
จ่ายเป็นงวดๆ	7	87.50	13	50.00
จ่ายเป็นรายเดือน	1	12.50	4	15.38
อื่นๆ	-	-	2	7.70
ไม่ระบุ	-	-	4	15.38
ค่าที่ปรึกษาบัญชี				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	1	50.00	1	25.00
จ่ายเป็นงวดๆ	-	-	1	25.00
จ่ายเป็นรายเดือน	1	50.00	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	2	50.00
ค่าที่ปรึกษาการเงิน				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	6	33.33
จ่ายเป็นงวดๆ	7	87.50	7	38.89
จ่ายเป็นรายเดือน	1	12.50	2	11.11
อื่นๆ	-	-	2	11.11
ไม่ระบุ	-	-	1	5.56
ค่าที่ปรึกษาการลงทุน				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	1	50.00
จ่ายเป็นงวดๆ	-	-	-	-
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	1	50.00
ค่าที่ปรึกษาการเจรจาต่อรอง				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	-	-
จ่ายเป็นงวดๆ	-	-	-	-
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	1	100.00
ไม่ระบุ	-	-	-	-

ที่มา: จากการสำรวจ

5.2.1.2 ระยะเวลา

ในส่วนของการประเมินประสิทธิภาพของการปรับโครงสร้างหนี้ เมื่อพิจารณาจากระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการดำเนินการ จากตารางที่ 5.22 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เป็นลูกหนี้และกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ มีระยะเวลาเฉลี่ยที่อยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 261.31 ถึง 297.21 วัน ส่วนกลุ่มเจ้าหนี้การค้าที่มีระยะเวลาเฉลี่ยที่น้อยที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องจากในช่วงการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มเจ้าหนี้การค้าจะมีส่วนร่วมในกระบวนการค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกับกับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน ส่วนระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้โดยรวมเฉลี่ยแล้ว เท่ากับ 230.21 วัน

ตารางที่ 5.22 ระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

	หน่วย: วัน	
	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
กลุ่มธุรกิจลูกหนี้		
- มีมูลค่าน้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	261.31	243.60
- มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	286.68	299.00
กลุ่มธุรกิจเจ้าหนี้การค้า	134.00	-
กลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงิน	171.25	207.75
กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้	297.82	254.00
เฉลี่ย	230.21	251.09

ที่มา : ตารางผนวกที่ 5 - 9 และ 11 - 14

เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ที่ประกอบธุรกิจการคมนาคมขนส่ง มีการใช้ระยะเวลามากที่สุดถึง 349.33 วัน รองลงมาเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้า และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ซึ่งใช้ระยะเวลานานถึง 330.00 วัน และ 284.50 วัน ตามลำดับ ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท

พบว่า กลุ่มที่ประกอบธุรกิจบริการ มีการใช้ระยะเวลามากที่สุดถึง 424.00 วัน รองลงมาเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจการคมนาคมขนส่ง ซึ่งใช้ระยะเวลา 380.50 วัน นอกจากนั้นจะเห็นว่ากลุ่มที่ประกอบธุรกิจสิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย และธุรกิจอุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ในครัวเรือน มีการใช้ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ที่น้อยมากเพียง 130.00 วัน และ 134.00 วัน ตามลำดับ (ตารางที่ 5.20)

เมื่อพิจารณาระยะเวลาเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะเห็นได้ว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มสามารถดำเนินการในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางได้เร็วกว่าระยะเวลามาตรฐาน และเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน จะเห็นได้ว่า ในขั้นตอนที่ 4 ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ขั้นตอนที่ 5 เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ขั้นตอนที่ 7 เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ และขั้นตอนที่ 9 ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนมากมีการดำเนินการที่ช้ากว่าระยะเวลามาตรฐาน ส่วนขั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนที่ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ซึ่งตามระยะเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้สูงสุด 5 เดือน หรือ 150 วัน กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มสามารถปฏิบัติได้เสร็จสิ้นก่อนระยะเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้ (ตารางที่ 5.23)

ตารางที่ 5.23 ระยะเวลาเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลาย
กลาง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

หน่วย: วัน

ขั้นตอน	ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้				เจ้าหนี้การค้า		เจ้าหนี้		ผู้ประกอบการวิชาชีพ		
	ระยะเวลา < 1,000 ล้านบาท		> 1,000 ล้านบาท				สถาบันการเงิน				
	มาตรฐาน		(N = 34)		(N = 3)		(N = 7)		(N = 15)		
	จำนวน ¹	เฉลี่ย	จำนวน ¹	เฉลี่ย	จำนวน ¹	เฉลี่ย	จำนวน ¹	เฉลี่ย	จำนวน ¹	เฉลี่ย	
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ขั้นตอนที่ 2	30	14	28.43	21	33.14	-	-	3	40.00	9	38.56
ขั้นตอนที่ 3	30	11	30.55	12	42.17	-	-	1	45.00	7	34.29
ขั้นตอนที่ 4	30	6	52.33	12	45.58	-	-	-	-	4	56.25
ขั้นตอนที่ 5	30	15	44.73	17	44.47	-	-	3	30.00	9	38.89
ขั้นตอนที่ 6	150	14	129.79	20	128.20	1	120.00	2	135.00	10	140.80
ขั้นตอนที่ 7	30	10	53.90	17	64.12	-	-	2	30.00	10	43.90
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 9	30	7	22.57	19	30.58	1	14.00	3	33.33	6	44.50
ขั้นตอน											
การแก้ไขแผน	-	4	45.00	13	38.85	-	-	-	-	-	-
ระยะเวลารวม	330	16	261.31	28	286.68	1	134.00	4	171.25	11	297.82

หมายเหตุ: ¹ หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระยะเวลาในขั้นตอนนั้นๆ

ที่มา : ตารางผนวกที่ 5 - 9

ส่วนในเรื่องของความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มส่วนมากมีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมแล้ว (ตารางที่ 5.24) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าระยะเวลาดำเนินการที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมส่วนมากจะเห็นว่าระยะเวลาดำเนินการที่กำหนดไว้นานเกินไป ควรมีการดำเนินการให้เร็วกว่านี้ อย่างเช่น กลุ่มธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท เห็นว่าระยะเวลาที่การทำแผนที่เหมาะสมควรเป็น 100 วัน หรือระยะเวลาที่ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ควรเร็วประมาณ 14 วัน เท่านั้น เป็นต้น (ตารางผนวกที่ 5 – 9)

ตารางที่ 5.24 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้แต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

หน่วย: ร้อยละ

ขั้นตอน	ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ < 1,000 ล้านบาท (N = 16)		ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ > 1,000 ล้านบาท (N = 34)		เจ้าหนี้การค้า (N = 3)		เจ้าหนี้สถาบันการเงิน (N = 7)		ผู้ประกอบการวิชาชีพ (N = 15)	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 2	93.75	6.25	87.10	12.90	100.00	-	66.67	33.33	78.57	21.43
ขั้นตอนที่ 3	93.33	6.67	92.59	7.41	100.00	-	50.00	50.00	83.33	16.67
ขั้นตอนที่ 4	92.86	7.14	91.30	8.70	100.00	-	-	-	85.71	14.29
ขั้นตอนที่ 5	86.67	13.33	71.43	28.57	100.00	-	100.00	-	85.71	14.29
ขั้นตอนที่ 6	93.75	6.25	82.14	17.86	100.00	-	66.67	33.33	100.00	-
ขั้นตอนที่ 7	93.75	6.25	92.00	8.00	100.00	-	100.00	-	100.00	-
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 9	86.67	13.33	88.46	11.54	100.00	-	50.00	50.00	66.67	33.33
ขั้นตอนการแก้ไขแผน	100.00	-	83.33	16.67	-	-	-	-	-	-

ที่มา: ตารางผนวกที่ 5 – 9

5.2.1.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึก

จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ ในตารางผนวกที่ 15 สามารถสรุปประเด็นของปัจจัยที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ได้ทั้งหมด 4 ประเด็น ประกอบด้วย (1) ความเหมาะสมของผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (2) ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ (3) ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ และ (4) ความเหมาะสมของขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ดังนี้

1) ความเหมาะสมของผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของศาลล้มละลายกลาง ในวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2546 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางที่สำคัญมีอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้พิพากษายกยในศาลล้มละลายกลาง ซึ่งในปัจจุบันนี้ผู้พิพากษายกยในศาลล้มละลายกลางถือได้ว่ายังใหม่อยู่สำหรับการพิจารณาคดีฟื้นฟูกิจการ และยังไม่มีความเชี่ยวชาญทางด้านธุรกิจที่มากพอ และกลุ่มเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แห่งสำนักฟื้นฟูกิจการ ซึ่งเป็นคนละหน่วยงานกับศาลล้มละลายกลาง ซึ่งในทางปฏิบัติในการปรับโครงสร้างหนี้จะเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน และทางศาลล้มละลายกลางก็ไม่สามารถเข้าไปเร่งรัดการทำงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ เนื่องจากเป็นคนละหน่วยงาน นอกจากนั้นคณะทำงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็มีจำนวนที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณงานที่เข้ามาด้วย

2) ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้

จากตารางผนวกที่ 15 จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมแล้ว แต่มีความล่าช้าในการดำเนินการเกิดขึ้นจากผู้ที่มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ อย่างเช่น ในช่วงที่ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ แล้วมีเจ้าหนี้คัดค้านการยื่นคำร้องก็จะทำให้การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้เริ่มต้นช้าลง หรือความล่าช้าจากการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของผู้ทำแผน เป็นต้น

3) ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ จากการสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการส่วนมากเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายให้กับทางศาลล้มละลายกลาง คือ ค่ายื่นคำร้อง และค่าประกัน มีความเหมาะสมแล้ว แต่ค่าใช้จ่ายในการทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้หรือค่าที่ปรึกษาต่างๆ นั้นไม่เหมาะสม มีราคาที่สูงเกินไป และเป็นภาระที่เพิ่มขึ้นของลูกหนี้ด้วย

4) ความเหมาะสมของขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง

ในส่วนของความเหมาะสมของขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง นั้น จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ พบว่า มีความไม่เหมาะสมในขั้นตอนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจสอบมูลค่าหนี้ที่เจ้าหนี้ยื่นคำร้องมา กับมูลค่าหนี้ที่ลูกหนี้แจ้งมา ซึ่งมีความล่าช้ามาก นอกจากนั้นในขั้นตอนที่ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการได้ส่วน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ทางศาลล้มละลายกลางควรจะมีการรวมขั้นตอนการแต่งตั้งผู้ทำแผนเข้าไว้ด้วยกัน หรือให้มีการประชุมกันระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้เพื่อเลือกผู้ทำแผนก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการแล้วมีการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการพร้อมกับผลการเลือกผู้ทำแผน

5.2.2 สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

5.2.2.1 ค่าใช้จ่าย

จากตารางที่ 5.19 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้ กับ สปน. จะมีเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าที่ปรึกษาในการทำแผนปรับปรุงโครงสร้างหนี้เท่านั้น เนื่องจากหลักการในการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) คือ ต้องการช่วยเหลือธุรกิจลูกหนี้และเจ้าหนี้สถาบันการเงิน โดยการดำเนินการจะ ไม่มีการคิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น สำหรับค่าที่ปรึกษาของกลุ่มธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย เท่ากับ 1.55 ล้านบาท ส่วนกลุ่มธุรกิจลูกหนี้ ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย เท่ากับ 8.68 ล้านบาท หรือมีค่าใช้จ่าย ที่มากกว่าประมาณ 6 เท่า โดยค่าที่ปรึกษาส่วนมากเป็นค่าที่ปรึกษาทางด้านบัญชีและการเงิน และก็มีบางธุรกิจที่มีการจ้างที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายด้วย

ตารางที่ 5.25 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกค้า

ประเภท ธุรกิจ ^{1/}	จำนวน ทั้งหมด ^{2/}		ค่าที่ปรึกษาทั้งหมด (ล้านบาท)				ระยะเวลาทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้ (วัน)			
	(1)	(2)	(1)		(2)		(1)		(2)	
	จำนวน	จำนวน	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย	ระบุ	ค่าเฉลี่ย
1	2	2	2	0.84	2	0.58	Na	Na	Na	Na
2	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
3	2	0	1	1.70	-	-	Na	Na	-	-
4	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	1	3.90	Na	Na	1	229.00	1	229.00
6	1	1	1	1.00	Na	Na	1	229.00	Na	Na
7	0	1	-	-	Na	Na	-	-	1	142.00
8	2	7	2	2.40	7	12.12	1	302.00	5	432.20
9	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
10	0	1	-	-	1	1.50	-	-	1	253.00
11	0	2	-	-	2	8.60	-	-	1	210.00

หมายเหตุ: ^{1/} ประเภทธุรกิจที่ 1 หมายถึง การคมนาคมขนส่ง 2 หมายถึง เครื่องจักรโลหะ 3 หมายถึง น้ำมันฯ ส่งออกสินค้า 4 หมายถึง บริการ 5 หมายถึง ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม 6 หมายถึง สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย 7 หมายถึง สื่อสารและโทรคมนาคม 8 หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้างและออกแบบตกแต่ง 9 หมายถึง อุตสาหกรรม 10 หมายถึง อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ในครัวเรือน และ 11 หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

^{2/} (1) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวน 16 ตัวอย่าง)
(2) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวน 34 ตัวอย่าง)

Na คือ ไม่ระบุ

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.25 เมื่อพิจารณาค่าที่ปรึกษาในการจัดทำแผนปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ตามประเภทของธุรกิจ พบว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าน้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ที่ประกอบธุรกิจผลิตภัณฑอาหารและเครื่องดื่ม มีค่าที่ปรึกษาที่มากที่สุดถึง 3.90 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ซึ่งมีค่าที่ปรึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 ล้านบาท ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ที่ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่งมีค่าที่ปรึกษาที่มากที่สุดถึง 12.12 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งมีค่าที่ปรึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 8.50 ล้านบาท

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มลูกหนี้ส่วนมากมีลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาทางการเงิน บัญชี หรือทางด้านกฎหมาย เป็นครั้งเดียวเมื่องานเสร็จสิ้น รองลงมาเป็นการจ่ายเป็นงวดๆ และการจ่ายเป็นรายเดือน ตามลำดับ (ตารางที่ 5.26)

ตารางที่ 5.26 ลักษณะการจ่ายค่าที่ปรึกษาในการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ จำแนกตามมูลค่านี้อย่างคร่าวๆ

	น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท		มากกว่า 1,000 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าที่ปรึกษากฎหมาย				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	1	50.00	7	63.64
จ่ายเป็นงวดๆ	1	50.00	3	27.27
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	1	9.09
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-
ค่าที่ปรึกษาบัญชี				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	3	60.00
จ่ายเป็นงวดๆ	1	100.00	2	40.00
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-

ตารางที่ 5.26 (ต่อ)

	น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท		มากกว่า 1,000 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าที่ปรึกษาการเงิน				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	6	50.00
จ่ายเป็นงวดๆ	3	60.00	4	33.33
จ่ายเป็นรายเดือน	2	40.00	2	16.67
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-
ค่าที่ปรึกษาการลงทุน				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	1	50.00
จ่ายเป็นงวดๆ	-	-	-	-
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	1	50.00
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-
ค่าที่ปรึกษาการเจรจาต่อรอง				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	1	50.00
จ่ายเป็นงวดๆ	-	-	-	-
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	1	50.00
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ				
จ่ายครั้งเดียวเมื่อเสร็จงาน	-	-	-	-
จ่ายเป็นงวดๆ	2	100.00	2	100.00
จ่ายเป็นรายเดือน	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-

ที่มา: จากการสำรวจ

5.2.2.2 ระยะเวลา

ในส่วนของผลการประเมินประสิทธิภาพของการปรับโครงสร้างหนี้ เมื่อพิจารณาจากระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ จากตารางที่ 5.22 จะเห็นได้ว่า

กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่นานที่สุดถึง 299.00 วัน รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท และกลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงิน ซึ่งมีระยะเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 254.00 วัน 243.60 วัน และ 207.75 วัน ตามลำดับ ส่วนระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้โดยรวมเฉลี่ยแล้ว เท่ากับ 251.09 วัน

เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท ที่ประกอบธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม มีการใช้ระยะเวลามากที่สุดถึง 302.00 วัน รองลงมาเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ซึ่งใช้ระยะเวลาเฉลี่ย เท่ากับ 265.50 วัน ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท พบว่า กลุ่มที่ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ใช้ระยะเวลามากที่สุดถึง 432.20 วัน รองลงมาเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ใช้ระยะเวลา 253.00 วัน นอกจากนั้นจะเห็นว่า กลุ่มที่ประกอบธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม มีการใช้ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ที่น้อยมากเพียง 142.00 วัน (ตารางที่ 5.25)

เมื่อพิจารณาระยะเวลาเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ กับ สปน. ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะเห็นได้ว่า โดยภาพรวมแล้วกลุ่มธุรกิจลูกหนี้และผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้มีการดำเนินการในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ที่ล่าช้ากว่าระยะเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงินส่วนมากสามารถปฏิบัติได้ทันระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนจะเห็นว่า ในขั้นตอนที่ 8 ซึ่งคณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ และหนังสือยินยอมของลูกหนี้ มีความล่าช้าเป็นอย่างมาก โดยกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มสามารถปฏิบัติได้เสร็จประมาณ 120 วัน หรือ 4 เดือน ซึ่งล่าช้ามาประมาณ 1 เดือน (ตารางที่ 5.27)

ส่วนในเรื่องของความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มส่วนมากมีความคิดเห็นว่ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมแล้ว (ตารางที่ 5.28) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมส่วนมากจะเห็นว่าระยะเวลาที่

กำหนดไว้น้อยเกินไป ควรมีการขยายระยะเวลาให้มากกว่านี้ เช่น กลุ่มธุรกิจที่เป็นลูกหนี้
ทั้งที่มีมูลค่านี้น้อยกว่าและมากกว่า 1,000 ล้านบาท เห็นว่าระยะเวลาในชั้นตอนที่ 8 ควร
ขยายเป็น 180 วัน จากเดิมที่กำหนดไว้เพียง 90 วัน เท่านั้น เป็นต้น (ตารางผนวกที่
11-14)

ตารางที่ 5.27 ระยะเวลาเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงาน
คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตาม
กลุ่มตัวอย่าง

หน่วย: วัน

ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ลูกหนี้มีมูลค่านี้น้อยกว่า < 1,000 ล้านบาท (N = 9)		ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ > 1,000 ล้านบาท (N = 23)		เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน (N = 7)		ผู้ประกอบการวิชาชีพ (N = 15)	
		จำนวน ^{1/} เฉลี่ย		จำนวน ^{1/} เฉลี่ย		จำนวน ^{1/} เฉลี่ย		จำนวน ^{1/} เฉลี่ย	
		จำนวน ^{1/}	เฉลี่ย	จำนวน ^{1/}	เฉลี่ย	จำนวน ^{1/}	เฉลี่ย	จำนวน ^{1/}	เฉลี่ย
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 2	15	4	15.00	9	11.78	3	15.00	3	10.33
ขั้นตอนที่ 3	15	4	15.00	8	25.00	3	20.00	3	36.67
ขั้นตอนที่ 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 5	7	4	7.00	7	10.29	3	12.33	2	7.00
ขั้นตอนที่ 6	7	5	8.60	7	10.00	3	9.67	4	16.00
ขั้นตอนที่ 7	60	5	54.00	6	55.00	3	65.00	3	70.00
ขั้นตอนที่ 8	90	5	120.00	8	108.75	3	95.00	4	112.50
ขั้นตอนที่ 9	10	4	10.00	6	12.50	3	15.00	4	12.50
ขั้นตอนที่ 10	15	4	15.00	7	14.57	3	15.00	4	14.25
ขั้นตอนที่ 11	10	5	11.40	6	11.17	3	10.00	3	10.00
ทั้งหมด	229	5	243.60	13	299.00	4	207.75	4	254.00

หมายเหตุ: ^{1/} หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระยะเวลาในขั้นตอนนั้นๆ
ที่มา: ตารางผนวกที่ 11-14

ตารางที่ 5.28 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้แต่ละขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้
กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)
จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

หน่วย: ร้อยละ

ขั้นตอน	ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ < 1,000 ล้านบาท (N = 16)		ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ > 1,000 ล้านบาท (N = 34)		เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน (N = 7)		ผู้ประกอบการวิชาชีพ (N = 15)	
	ไม่ เหมาะสม		ไม่ เหมาะสม		ไม่ เหมาะสม		ไม่ เหมาะสม	
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 2	71.43	28.57	76.92	23.08	100.00	-	100.00	-
ขั้นตอนที่ 3	66.67	33.33	66.67	33.33	75.00	25.00	60.00	40.00
ขั้นตอนที่ 4	-	-	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 5	57.14	42.86	66.67	33.33	75.00	25.00	100.00	-
ขั้นตอนที่ 6	71.43	28.57	58.82	41.18	75.00	25.00	83.33	16.67
ขั้นตอนที่ 7	71.43	28.57	76.92	23.08	100.00	-	83.33	16.67
ขั้นตอนที่ 8	57.14	42.86	66.67	33.33	100.00	-	83.33	16.67
ขั้นตอนที่ 9	66.67	33.33	72.73	27.27	50.00	50.00	66.67	33.33
ขั้นตอนที่ 10	66.67	33.33	66.67	33.33	100.00	-	83.33	16.67
ขั้นตอนที่ 11	57.14	42.86	66.67	33.33	100.00	-	100.00	-

ที่มา: ตารางผนวกที่ 11-14

5.2.2.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึก

สำหรับผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ สปน. ก็สามารถสรุปประเด็นของปัจจัยที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ได้ทั้งหมด 4 ประเด็นเช่นกัน จากตารางผนวกที่ 15 ซึ่งประกอบด้วย (1) ความเหมาะสมของผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (2) ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ (3) ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ และ (4) ความเหมาะสมของขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ดังนี้

1) ความเหมาะสมของผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ สปน. ในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2546 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ที่สำคัญมีอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินกับกลุ่มลูกหนี้ ซึ่งในกลุ่มเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินก็มีความเหมาะสมแล้วเนื่องจากมีการให้ความร่วมมือกับ สปน. เป็นอย่างดี แต่ในการเข้าประชุมกับ สปน. แต่ละครั้งส่วนมากจะส่งตัวแทนที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจมาเข้าร่วมประชุมทำให้เกิดความล่าช้าในการตัดสินใจ ส่วนในกลุ่มลูกหนี้ ลูกหนี้ส่วนมากจะใช้เวลาในการเลือกที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อทำแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่นานเกินไป จึงทำให้ระยะเวลารวมในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ต้องขยายระยะเวลาออกไป

2) ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้

โดยรวมแล้วจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ สปน. ทั้งหมดจะกล่าวว่า ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรอบการปรับโครงสร้างหนี้มีความเหมาะสมอยู่แล้ว แต่การดำเนินการจะใช้ระยะเวลามากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของธุรกิจที่เข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ นอกจากนั้นจำนวนเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินที่เข้ามาดูแลในเรื่องของการปรับโครงสร้างหนี้ก็มีจำนวนไม่มาก จึงทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนจะมีภาระงานเป็นจำนวนมาก ทำให้การดำเนินงานมีความล่าช้าเกิดขึ้นด้วย

3) ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ สปน. ส่วนมากกล่าวว่าในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จะไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นค่าที่ปรึกษาทางการเงินที่ลูกหนี้จะต้องจ้างมาเพื่อทำแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินจะยอมรับที่ปรึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้ลูกหนี้มีภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นมาก ซึ่งหากเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินยอมให้ลูกหนี้ทำแผนเองหรือให้จ้างที่ปรึกษากายในประเทศก็ย่อมสามารถช่วยลดภาระให้ลูกหนี้ได้อีก

4) ความเหมาะสมของขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. นั้น ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนแต่ละขั้นตอนไว้แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้สามารถรပ်ขั้นตอนในการเจรจาบางขั้นตอนได้ เนื่องจากกรอบระยะเวลาและขั้นตอนเป็นการกำหนดขึ้นมาเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ถ้าหากทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้มีการตกลงเจรจาก่อนที่จะมาทำการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. แล้ว เมื่อมาเข้าสู่กระบวนการของ สปน. ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ก็สามารถลงนามในสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้เลย ซึ่งจะใช้เวลาในการปรับโครงสร้างหนี้ประมาณ 1 เดือนเท่านั้น

5.2.3 การเปรียบเทียบผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

ในส่วนของการเปรียบเทียบผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (mean) ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด (total cost) และระยะเวลารวมทั้งหมด (total time) ในการปรับโครงสร้างหนี้โดยพิจารณาจากค่าสถิติ t (t-statistic) ซึ่งค่าสถิติ t มีวิธีการคำนวณดังสูตรต่อไปนี้ (เรวัต, 2543)

$$\text{ค่าสถิติ } t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

โดยที่	$\bar{x}_1$	คือ ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่พิจารณาของศาลล้มละลายกลาง
	$\bar{x}_2$	คือ ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่พิจารณาของ สปน.
	s_1	คือ ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่พิจารณาของศาลล้มละลายกลาง
	s_2	คือ ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่พิจารณาของ สปน.
	n_1	คือ จำนวนตัวอย่างที่ระบุปัจจัยที่พิจารณาของศาลล้มละลายกลาง
	n_2	คือ จำนวนตัวอย่างที่ระบุปัจจัยที่พิจารณาของ สปน.

สมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ คือ

H_0 = ค่าเฉลี่ยทั้งสองค่าไม่มีความแตกต่างกัน

H_a = ค่าเฉลี่ยทั้งสองค่ามีความแตกต่างกัน

5.2.3.1 ค่าใช้จ่าย

จากตารางที่ 5.29 ซึ่งเป็นผลการทดสอบทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ซึ่งผลการศึกษา พบว่า กลุ่มลูกหนี้ทั้งหมดที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำนวน 50 ตัวอย่าง มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมด 34.26 ล้านบาท ในขณะที่กลุ่มลูกหนี้ทั้งหมดที่ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จำนวน 29 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 32 ตัวอย่าง มีอยู่ 4 ตัวอย่างที่ไม่ระบุค่าใช้จ่าย) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมดเพียง 6.47 ล้านบาท ซึ่งค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้กับทั้งสองหน่วยงานนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

เมื่อพิจารณาจำแนกค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ตามมูลค่านีของธุรกิจลูกหนี้ จะพบว่า ในกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมด 4.66 ล้านบาท ส่วนที่ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมด 1.56 ล้านบาท ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้นี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท ที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมด 49.20 ล้านบาท ส่วนกลุ่มที่ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมด 8.68 ล้านบาท ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ตารางที่ 5.29 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้กับ
ศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุง
โครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามมูลค่าหนี้ของลูกค้า

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.	df	t-statistic	Probability
น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวนตัวอย่าง)	4.66 16	1.56 9	19	1.9677	0.0324**
มากกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวนตัวอย่าง)	49.20 34	8.68 20	34	1.3878	0.0871*
ทั้งหมด (จำนวนตัวอย่าง)	34.26 50	6.47 29	51	1.4166	0.0813*

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ที่มา : จากการคำนวณ

5.2.3.2 ระยะเวลา

ในตารางที่ 5.30 เป็นผลการทดสอบทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยของระยะเวลาทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ซึ่งผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำนวน 60 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 72 ตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนตัวอย่าง 12 ตัวอย่าง ที่ไม่ระบุระยะเวลา และไม่พิจารณารวมเข้าในการค่าอีก 3 ตัวอย่าง) ใช้ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้เฉลี่ย 271.72 วัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จำนวน 27 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 46 ตัวอย่าง มีอยู่ 19 ตัวอย่าง ที่ไม่ระบุระยะเวลา) ใช้ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้เฉลี่ย 267.67 วัน ซึ่งค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้กับทั้งสองหน่วยงานนี้ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท ใช้ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง โดยเฉลี่ยเท่ากับ 261.31 วัน และที่ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ใช้ระยะเวลาเฉลี่ย เท่ากับ 229.00 วัน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ในขณะที่กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง เท่ากับ 286.68 วัน และกลุ่มที่ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 302.50 วัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ส่วนเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินมีระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง โดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับ 171.25 วัน และมีระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. เท่ากับ 207.75 วัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ในขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ ใช้ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง เท่ากับ 297.82 วัน และใช้ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. เท่ากับ 254.00 วัน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 5.30 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.	df	t - statistic	Probability
ลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้					
-น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวนตัวอย่าง)	261.31 16	229.00 5	15	1.9679	0.0339**
-มากกว่า 1,000 ล้านบาท (จำนวนตัวอย่าง)	286.68 28	302.50 14	23	-0.2640	0.3971
เจ้าหนี้สถาบันการเงิน (จำนวนตัวอย่าง)	171.25 4	207.75 4	6	-0.5563	0.2991
ผู้ประกอบการวิชาชีพ (จำนวนตัวอย่าง)	297.82 11	254.00 4	12	2.0744	0.0301
ทั้งหมด (จำนวนตัวอย่าง)	271.72 60	267.67 27	45	0.1253	0.4504**

หมายเหตุ : **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา : จากการคำนวณ

5.3 ผลการประเมินประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับการประเมินประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะพิจารณาจากระดับความพอใจ (preference level) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อขั้นตอนในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้แต่ละขั้นตอน โดยจะมีการแบ่งระดับความพอใจออกเป็น 6 ช่วง สำหรับค่าอันตรภาคของแต่ละชั้นสามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{จำนวนชั้นทั้งหมด}}{\text{จำนวนชั้นทั้งหมด} - 1}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อแทนค่าจะได้ ค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{6}{6 - 1} \\ &= 0.83 \end{aligned}$$

ดังนั้น ระดับความพอใจทั้งหมด 6 ช่วง ประกอบด้วย (1) ไม่มีความพอใจเลย มีค่าความพอใจเฉลี่ยตั้งแต่ 0.01 – 0.83 (2) มีความพอใจน้อยที่สุด มีค่าความพอใจเฉลี่ยตั้งแต่ 0.84 – 1.67 (3) มีความพอใจน้อย มีค่าความพอใจเฉลี่ยตั้งแต่ 1.68 – 2.50 (4) มีความพอใจปานกลาง มีค่าความพอใจเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.33 (5) มีความพอใจมาก มีค่าความพอใจเฉลี่ยตั้งแต่ 3.34 – 4.16 และ (6) มีความพอใจมากที่สุด มีค่าความพอใจเฉลี่ยตั้งแต่ 4.17 – 5.00

นอกจากนั้นจะพิจารณาจากความพอใจและความสอดคล้องของผลการดำเนินงานกับหลักการที่หน่วยงานได้ตั้งไว้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของทั้งสองหน่วยงาน

5.3.1 ศาลล้มละลายกลาง

5.3.1.1 ระดับความพอใจ

เมื่อพิจารณาระดับความพอใจของกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มลูกหนี้ทั้งที่มีมูลค่าน้อยกว่าและมากกว่า 1,000 ล้านบาท กลุ่มเจ้าหนี้การค้า และกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ มีระดับความพอใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางในระดับที่มาก ในขณะที่กลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงินมีระดับความพอใจในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน จะเห็นว่ากลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าน้อยกว่า 1,000 ล้านบาท มีความพอใจในขั้นตอนที่ 5 ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เจ้าหนี้นียื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ในขณะที่กลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงินกลับมีความพอใจในขั้นตอนดังกล่าวในระดับที่มาก (ตารางที่ 5.31)

ตารางที่ 5.31 ความพอใจเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอน	ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ < 1,000 ล้านบาท (N = 16)		ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ > 1,000 ล้านบาท (N = 34)		เจ้าหนี้การค้า (N = 3)		เจ้าหนี้สถาบันการเงิน (N = 7)		ผู้ประกอบการวิชาชีพ (N = 15)	
	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย
ขั้นตอนที่ 1	3.81	มาก	4.03	มาก	4.00	มาก	3.17	ปานกลาง	4.09	มาก
ขั้นตอนที่ 2	3.88	มาก	4.06	มาก	4.00	มาก	3.17	ปานกลาง	3.69	มาก
ขั้นตอนที่ 3	3.44	มาก	3.87	มาก	4.00	มาก	2.67	ปานกลาง	3.69	มาก
ขั้นตอนที่ 4	3.75	มาก	4.06	มาก	4.00	มาก	3.17	ปานกลาง	3.85	มาก
ขั้นตอนที่ 5	3.13	ปานกลาง	3.28	มาก	4.00	มาก	3.50	มาก	3.62	มาก
ขั้นตอนที่ 6	3.56	มาก	3.55	มาก	4.00	มาก	3.17	ปานกลาง	3.50	มาก
ขั้นตอนที่ 7	3.56	มาก	3.62	มาก	4.00	มาก	3.00	ปานกลาง	3.83	มาก
ขั้นตอนที่ 8	3.69	มาก	3.93	มาก	4.00	มาก	3.50	มาก	3.67	มาก
ขั้นตอนที่ 9	3.40	มาก	3.64	มาก	4.00	มาก	3.17	ปานกลาง	3.75	มาก
ขั้นตอน										
การแก้ไขแผน	3.40	มาก	4.18	มาก	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	3.66	มาก	3.88	มาก	4.00	มาก	3.17	ปานกลาง	3.76	มาก

ที่มา: ตารางผนวกที่ 5-9

5.3.1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึก

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของศาลล้มละลายกลาง พบว่าผู้บริหารส่วนมากมีความพอใจกับผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือหน่วยธุรกิจลูกหนี้ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ ไม่ต้องอยู่ในสภาพล้มละลาย และก็มีผู้บริหารบางท่านยังไม่พอใจกับผลงานการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง เนื่องจากหากพิจารณาจำนวนของคดีที่ฟื้นฟูกิจการเปรียบเทียบกับจำนวนคดีล้มละลาย จะเห็นได้ว่า จำนวนของคดีที่ฟื้นฟูกิจการมีจำนวนที่น้อยมาก นอกจากนั้นเมื่อศาลล้มละลายกลาง ได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว จะให้ลูกหนี้ดำเนินการตามแผน ซึ่งในช่วงการดำเนินการตามแผนนี้ทางศาลล้มละลายกลางมิได้มีการติดตามประเมินผลของการดำเนินการแต่อย่างใด สำหรับผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง

เมื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องกับหลักการที่ตั้งไว้ จะเห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ว่าผลที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับหลักการที่ตั้งไว้ เพราะได้ช่วยเหลือธุรกิจลูกหนี้ให้สามารถ ดำเนินกิจการได้ มีการจ้างงานต่อไป และลดผลกระทบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ก็มี บางท่านที่เห็นว่าผลการดำเนินการไม่สอดคล้องกับหลักการที่ตั้งไว้เพราะเมื่อการปรับ โครงสร้างหนี้เสร็จสิ้นแล้วก็มีบางกิจการกลายเป็นกิจการของเจ้าหนี้ไป เนื่องจาก ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธุรกิจลูกหนี้จะถูกแปลงไปเป็นเจ้าหนี้แทน

5.3.2 สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

5.3.2.1 ระดับความพอใจ

สำหรับระดับความพอใจของกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท และกลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงิน มีระดับความพอใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท และกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง กับการปรับโครงสร้างหนี้ มีระดับความพอใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ในระดับที่มาก (ตารางที่ 5.32)

ตารางที่ 5.32 ความพอใจเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอน	ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ < 1,000 ล้านบาท (N = 16)		ลูกหนี้มีมูลค่าหนี้ > 1,000 ล้านบาท (N = 34)		เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน (N = 7)		ผู้ประกอบการวิชาชีพ (N = 15)	
	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย	คะแนน	ความหมาย
ขั้นตอนที่ 1	3.43	มาก	3.53	มาก	3.43	มาก	4.00	มาก
ขั้นตอนที่ 2	3.43	มาก	3.57	มาก	3.29	ปานกลาง	4.00	มาก
ขั้นตอนที่ 3	3.29	มาก	3.35	มาก	3.43	มาก	4.00	มาก
ขั้นตอนที่ 4	2.71	ปานกลาง	3.20	ปานกลาง	2.71	ปานกลาง	3.20	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 5	3.57	มาก	3.50	มาก	2.86	ปานกลาง	2.80	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 6	3.43	มาก	3.16	ปานกลาง	3.29	ปานกลาง	3.33	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 7	3.57	มาก	3.26	ปานกลาง	3.29	ปานกลาง	2.67	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 8	3.71	มาก	3.39	มาก	3.14	ปานกลาง	4.00	มาก
ขั้นตอนที่ 9	2.71	ปานกลาง	2.56	ปานกลาง	3.14	ปานกลาง	3.33	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 10	2.71	ปานกลาง	2.76	ปานกลาง	3.00	ปานกลาง	3.67	มาก
ขั้นตอนที่ 11	2.57	ปานกลาง	2.82	ปานกลาง	3.29	ปานกลาง	4.00	มาก
เฉลี่ย	3.27	ปานกลาง	3.19	มาก	3.17	ปานกลาง	3.55	มาก

ที่มา: ตารางผนวกที่ 11-14

5.3.2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึก

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ สปน. พบว่า โดยรวมแล้วผู้บริหารมีความพอใจกับผลการดำเนินงาน เนื่องจากสามารถปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จมากกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยเคยให้ผู้เชี่ยวชาญทำการวิเคราะห์ความพอใจ โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มธุรกิจที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จำนวน 10 ราย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความพอใจกับการดำเนินงานของ สปน. นอกจากนั้นทาง สปน. ได้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปี โดยรวบรวมจากกลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ของธุรกิจลูกหนี้ ส่วนความสอดคล้องของผลการดำเนินงานกับหลักการที่ได้ตั้งไว้ พบว่า ผลการดำเนินการของ สปน. ได้ช่วยลดการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) ได้ และลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

5.3.3 การเปรียบเทียบผลการประเมินประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับการเปรียบเทียบผลการประเมินประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (mean) ของระดับความพอใจ (preference level) ในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยพิจารณาจากค่าสถิติ t (t-statistic)

ในตารางที่ 5.33 เป็นผลการทดสอบทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความพอใจในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ซึ่งผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง จำนวน 68 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 72 ตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนตัวอย่าง 4 ตัวอย่าง ที่ไม่ระบุระดับความพอใจ และไม่พิจารณารวมเข้าในการคำนวณอีก 3 ตัวอย่าง) มีระดับความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.75 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จำนวน 42 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 46 ตัวอย่าง มีอยู่ 4 ตัวอย่าง ที่ไม่ระบุระดับความพอใจ) มีระดับความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.25 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับความพอใจเฉลี่ยของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับทั้งสองหน่วยงานนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

เมื่อพิจารณาระดับความพอใจในการปรับโครงสร้างหนี้จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในกลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ที่เคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง มีระดับความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.67 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. มีระดับความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างทางสถิติแล้ว ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยทั้งสองค่านี้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ในขณะที่กลุ่มลูกหนี้ที่มีมูลค่านี้นี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท ที่เคยมีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง มีระดับความพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคย

มีประสบการณ์ปรับโครงสร้างหนี้กับ สเปน. มีระดับความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.20 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งค่าเฉลี่ยทั้งสองค่านี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินมีระดับความพอใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและของ สเปน. ที่เท่ากัน คือ ค่าเท่ากับ 3.17 หรือมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ มีระดับความพอใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และ สเปน. ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.77 และ 3.50 ตามลำดับ หรือมีความพอใจอยู่ในระดับมาก และไม่มีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ตารางที่ 5.33 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความพอใจต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.	df	t-statistic	Probability
ลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้					
-น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	3.67	3.27	16	1.0661	0.1511
(จำนวนตัวอย่าง)	16	7			
-มากกว่า 1,000 ล้านบาท	3.88	3.20	39	3.7571	0.0003***
(จำนวนตัวอย่าง)	32	22			
เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน	3.17	3.17	11	-0.0064	0.4975
(จำนวนตัวอย่าง)	6	7			
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	3.77	3.50	8	0.6981	0.2524
(จำนวนตัวอย่าง)	13	6			
ทั้งหมด	3.75	3.25	90	3.6065	0.0003***
(จำนวนตัวอย่าง)	68	42			

หมายเหตุ: *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณ

5.4 แนวทางการพัฒนาการปรับโครงสร้างหนี้

ในส่วนของแนวทางในการพัฒนาการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลาง และของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะพิจารณาจากปัญหาและอุปสรรคจากกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ที่ได้จากการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มลูกหนี้ กลุ่มเจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้สถาบันการเงิน หรือกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ รวมทั้งจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการในกระบวนการของทั้งสองหน่วยงาน ดังนี้

5.4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้

5.4.1.1 ศาลล้มละลายกลาง

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง สามารถสรุปตามขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในกระบวนการของศาลล้มละลายกลาง พบว่า การเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้จะมีลูกหนี้บางรายที่เข้ามาในกระบวนการอย่างไม่สุจริตใจ เนื่องจากต้องการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อมิให้มีการฟ้องร้องในคดีแพ่งหรือคดีล้มละลายจากเจ้าหนี้รายต่าง ๆ ซึ่งลูกหนี้ที่การเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการเหล่านี้ส่วนมากจะไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้อย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูลกับผู้ทำแผน หรือกับเจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ รวมทั้งเป็นการทำให้บุคลากรของศาลล้มละลายกลางต้องเสียเวลาในการต้องเข้าร่วมพิจารณาคดี

ขั้นตอนที่ 2 การพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

ประเด็นปัญหาหลักในการพิจารณาคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ นั่นก็คือ เรื่องคุณสมบัติของลูกหนี้ที่จะขอยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการจะต้องเป็นลูกหนี้ที่หนี้สินล้นพ้นตัว กล่าวคือ จะต้องมียุทธศาสตร์มากกว่าทรัพย์สิน ซึ่งในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จะเป็นการยากมากเนื่องจากภาระของลูกหนี้ ณ สภาพเช่นนี้จะลำบากในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นอย่างมาก แต่ถ้าหากลูกหนี้มีสถานภาพที่ขาดสภาพคล่อง กล่าวคือ ยังคงมีทรัพย์สินคงที่อยู่ แต่สภาพคล่องทางการเงินของธุรกิจมีการขาดทุน ซึ่งถ้าหากลูกหนี้เข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ ในขณะที่ขาดสภาพคล่องอยู่ ก็ย่อมสามารถทำให้การปรับโครงสร้างหนี้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และสัมฤทธิ์ผลได้ง่ายขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน

หลังจากที่ศาลล้มละลายกลางพิจารณารับคำร้องขอแล้ว ในขั้นตอนของการนัดไต่สวนนั้น ศาลล้มละลายกลางควรนัดไต่สวนโดยเร็วที่สุด และควรให้พิจารณาเลือกผู้ทำแผนไปพร้อมกัน ถ้ามีการคัดค้านว่าผู้ทำแผนไม่เหมาะสม ควรให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือผู้คัดค้านเสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว เป็นประโยชน์ทั้งทางเจ้าหนี้และลูกหนี้

ขั้นตอนที่ 5 เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ

ในคดีฟื้นฟูกิจการนั้น เจ้าหนี้ที่ต้องการขอชำระหนี้จากลูกหนี้จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ภายในกำหนดระยะเวลา 1 เดือน นับจากวันที่มีการลงโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน (มาตรา 90/26 และมาตรา 90/27) ซึ่งในทางปฏิบัติจะมีปัญหาที่เจ้าหนี้ไม่สามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ทัน เนื่องจากระยะเวลาที่กำหนดสั้นเกินไป หรือเจ้าหนี้ไม่สามารถติดตามดูประกาศโฆษณาจากหนังสือพิมพ์ได้ครบทุกฉบับ นอกจากนั้นยังมีปัญหาในเรื่องของการตรวจสอบมูลค่าหนี้ที่เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระ ซึ่งมีมูลค่าหนี้ที่ไม่ตรงกับที่ลูกหนี้แจ้ง และเนื่องจากบุคลากรของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินงานไม่ทันระยะเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 9 ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน

เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนการปรับโครงสร้างหนี้แล้วนั้น ซึ่งในขั้นตอนของการดำเนินการออกเอกสารต่างๆ มีความล่าช้ามาก เนื่องจากในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ตามแผนนั้น ลูกหนี้จำเป็นต้องรอให้มีการดำเนินการทางด้านเอกสารให้เสร็จสิ้นก่อน ซึ่งทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ก็มีความเห็นว่าในขั้นตอนของการดำเนินการในการจัดทำเอกสารต่างๆ เหล่านี้ควรมีการจัดทำให้รวดเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ธุรกิจทั้งของลูกหนี้และเจ้าหนี้

นอกจากปัญหาต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ยังมีปัญหาที่เกิดจากตัวบทกฎหมายเอง โดยในการลงมติรับหรือไม่รับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้นั้น เจ้าหนีรายย่อยส่วนมากจะเสียเปรียบเจ้าหนี้รายใหญ่ เนื่องจากเจ้าหนี้รายใหญ่จะเป็นเจ้าหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ในสัดส่วนที่มากและมีหลักทรัพย์ประกัน ดังนั้นในการทำแผนลูกหนี้มักจะพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่เจ้าหนี้รายใหญ่จะได้รับมากกว่าผลประโยชน์ที่เจ้าหนี้รายย่อยจะได้รับ ทั้งนี้หากเจ้าหนี้รายย่อยมีการคัดค้านก็จะมีผลต่อการลงมติเนื่องจากมีมูลค่าหนี้ที่ไม่มากนัก นอกจากนั้นยังมีปัญหาที่เกิดจากตัวผู้พิพากษาด้วย คือ ในคดีฟื้นฟูกิจการซึ่งเป็นคดีที่มีความเชื่อมโยงกับการประกอบธุรกิจ ดังนั้นความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร การจัดการ และทางด้านเศรษฐศาสตร์ ก็เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการของผู้พิพากษา

5.4.12 สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหาที่สำคัญของการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ก็คือ การปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ไม่มีกฎหมายรองรับ หรือไม่มีข้อบังคับใดๆ เป็นกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้โดยอาศัยความสมัครใจของลูกหนี้และความร่วมมือของสถาบันการเงินต่างๆ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้นในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จึงไม่มีข้อบังคับหลังจากที่ลูกหนี้ลงนามในสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ (Debtor-Creditor

Agreement: DCA) หรือเจ้าหนี้สถาบันการเงินลงนามในสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ (Inter-Creditor Agreement: ICA) ว่าลูกหนี้จะปฏิบัติตามแผนหรือไม่ก็ตาม นอกจากนั้นในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. นี้ สถาบันการเงินจากต่างประเทศที่เป็นเจ้าหนี้ของลูกหนี้ส่วนมาก จะไม่ให้การยอมรับในแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากสถาบันการเงินจากต่างประเทศ เหล่านี้ส่วนมากจะเป็นเจ้าหนี้รายย่อยหรือรายเล็กเมื่อเทียบกับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน ภายในประเทศ

สำหรับความเหมาะสมของลูกหนี้ที่จะเข้ามาทำการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. นั้น หากลูกหนี้มีเจ้าหนี้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหนี้ภาครัฐ ในการปรับโครงสร้างหนี้ กับ สปน. ไม่สามารถห้ามมิให้เจ้าหนี้การค้าเหล่านี้ฟ้องร้องลูกหนี้ได้ ไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย ซึ่งจะทำให้การปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ประสบปัญหาได้ ส่วนบุคลากร ภายในหน่วยงานของ สปน. นั้น ก็มิอยู่เป็นจำนวนมากพอที่จะดูแลลูกหนี้ที่เข้ามา ปรับโครงสร้างหนี้ได้อย่างครบถ้วน และความรู้ความเข้าใจทางด้านการประกอบธุรกิจ ก็มีไม่มากพอที่จะเข้าใจลักษณะของธุรกิจลูกหนี้ที่เข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ได้ทั้งหมด

5.4.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการต่อการปรับโครงสร้างหนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ดังตารางผนวกที่ 15 พบว่า ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ก็คือ ความจริงใจระหว่างลูกหนี้ และเจ้าหนี้ในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา โดยลูกหนี้จะต้องมีความสมัครใจและเต็มใจที่จะปรับโครงสร้างหนี้ ส่วนเจ้าหนี้ก็ต้องให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ด้วยในช่วงที่ลูกหนี้ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้อยู่ ไม่ว่าจะเป็นด้านเงินทุนหมุนเวียน หรือความช่วยเหลือด้านอื่นๆ

ในปัจจุบันนี้มีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปรับโครงสร้างหนี้เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็น ศาลล้มละลายกลาง องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บบส.) สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) หรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงาน

มีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกัน คือ ต้องการแก้ไขปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย และแต่ละหน่วยงานจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยธุรกิจที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจลูกหนี้ เนื่องจากลูกหนี้แต่ละรายจะมีคุณลักษณะ (characteristic) ที่แตกต่างกัน และมีความเหมาะสมในการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ หน่วยงานแต่ละหน่วยงานควรมีการประสานความร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ เช่น การถ่ายทอดความรู้ระหว่างหน่วยงาน การให้คำปรึกษาเฉพาะด้านกับหน่วยงานอื่น เป็นต้น เพื่อช่วยให้การปรับโครงสร้างหนี้หรือการแก้ไขปัญหาระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

การปรับโครงสร้างหนี้ในปัจจุบันนี้จะทำเฉพาะธุรกิจลูกหนี้ที่มีขนาดมูลค่าหนี้มากกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเป็นหน่วยธุรกิจที่มีขนาดกลางจนถึงธุรกิจขนาดใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้กับธุรกิจที่มีขนาดเล็ก ซึ่งทิศทางการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในปัจจุบันนี้ก็จะเริ่มมีการดำเนินการติดต่อประสานงานกับศาลยุติธรรมเพื่อเข้าไปช่วยเหลือปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้รายย่อยหรือรายบุคคลที่ถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรือคดีล้มละลาย ในขณะที่ทิศทางการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ก็ยังไม่มีมีการกำหนดทิศทางในอนาคตอย่างชัดเจน เนื่องจากการดำเนินงานของศาลล้มละลายกลางต้องดำเนินการภายใต้ พรบ. ล้มละลาย พ.ศ. 2542

แนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของศาลล้มละลายกลาง จะเห็นได้ว่า ภายในศาลล้มละลายกลาง ยังไม่มีผู้พิพากษาที่เชี่ยวชาญงานคดีฟื้นฟูกิจการเป็นพิเศษ เนื่องจากศาลล้มละลายกลางเป็นศาลที่เพิ่งมีการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 และควรมีการฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมทางด้านธุรกิจแก่บุคลากรทุกระดับของศาลล้มละลายกลาง นอกจากนี้ในการนั่งบัลลังก์พิจารณาคดีแต่ละคดี ในทางปฏิบัติต้องใช้ผู้พิพากษาพร้อมกันถึง 2 คน ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและบุคลากร ทั้งที่คดีความของศาลล้มละลายกลางมีเป็นจำนวนมากทำให้การพิจารณาคดีเกิดความล่าช้า ดังนั้นควรมีการปรับในดับบทกฎหมายให้ลดจำนวนผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีให้เหลือเพียง 1 คน สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ สปน. ในเรื่องแนวทางการปรับปรุงกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มธุรกิจลูกหนี้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องในกระบวนการ

ปรับโครงสร้างหนี้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ลูกหนี้ที่มีปัญหาขาดสภาพคล่องเข้ามาปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. ก่อนที่จะมีสภาพหนี้สินล้นพ้นตัวจนล้มละลาย ซึ่งทำให้การปรับโครงสร้างหนี้ดำเนินการได้อย่างยากลำบาก นอกจากนั้นควรมีการนำความรู้ทางด้านการปรับโครงสร้างหนี้มาพัฒนาเป็นหลักสูตรหรือวิชาเรียนในระดับอุดมศึกษา

5.5 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

ในส่วนของผลสรุปการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ของศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงตัวชี้วัดประสิทธิภาพ จะประกอบด้วย การวัดงาน การวัดต้นทุนต่อหน่วย และการวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน และตัวชี้วัดประสิทธิผล จะประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน และเงื่อนไขความสำเร็จของงาน (ตารางที่ 5.34)

ในส่วนของตัวชี้วัดประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ (1) การวัดงาน เป็นการพิจารณาปริมาณงานต่อหน่วยเวลาของผู้ปฏิบัติงาน หรือกล่าวได้ว่าเป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาถึงความสามารถในการพิจารณาคดีของผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลาง เปรียบเทียบกับความสามารถในการทำงานของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ของ สปน. ปรากฏว่าผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลางมีความสามารถดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้มากกว่า คปน. ของ สปน. (2) การวัดต้นทุนต่อหน่วย เป็นการพิจารณาต้นทุนที่เกิดขึ้นในการปรับโครงสร้างหนี้ โดยศึกษาจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นกับปริมาณงาน ในการวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและระยะเวลาเฉลี่ยที่เกิดขึ้นในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางมีค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ที่มากกว่าการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ทั้งนี้เนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. มีเพียงค่าใช้จ่ายที่เป็นเพียงค่าที่ปรึกษาทางการเงินเท่านั้น ในขณะที่การปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางมีทั้งค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้กับศาลล้มละลายกลางและค่าจ้างที่ปรึกษาอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือค่าจ้างในการประเมินราคาทรัพย์สิน เป็นต้น ส่วนในเรื่อง

ของระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางกับของ สปน. มีความแตกต่างกันไม่มาก โดยที่ระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. จะนานกว่าการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และ (3) การวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน เป็นการพิจารณาถึงผลของการวัดต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ จากการศึกษาในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นได้ว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ ซึ่งเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางจะสูงกว่าการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม สมควรมีการกำหนดมาตรฐานของค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนขึ้นมา ส่วนในเรื่องของระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างที่ปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางสามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้เร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้ช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการในเรื่องของระยะเวลาที่กำหนดไว้และเวลาที่ใช้จริงในการปรับโครงสร้างหนี้ จะเห็นได้ว่าทุกกลุ่มเห็นว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้และเวลาที่ใช้จริงมีความเหมาะสมแล้ว

สำหรับตัวชี้วัดประสิทธิผลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย (1) ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน เป็นการพิจารณาว่างานที่ทำสำเร็จบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่ หรือกล่าวได้ว่าเป็นการพิจารณาเปรียบเทียบผลสำเร็จของการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างหน่วยงานทั้งสองหน่วยงาน โดยพิจารณาจากผลการปรับโครงสร้างหนี้ในเชิงปริมาณ (quantitative) และเชิงคุณภาพ (qualitative) จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ในการวัดความสำเร็จเชิงปริมาณ จะพิจารณาจากจำนวนงานที่เสร็จสิ้นหรือผลการปรับโครงสร้างหนี้ที่สำเร็จ ซึ่งพบว่า ศาลล้มละลายกลางมีการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สำเร็จมากกว่าของ สปน. ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในช่วงแรก เป็นการดำเนินการโดยขอความร่วมมือกับหน่วยธุรกิจให้เข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ ในขณะที่หน่วยธุรกิจเหล่านี้ยังไม่มีความพร้อมในการเข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความรู้ความเข้าใจในการปรับโครงสร้างหนี้ หรือความเข้าใจที่ตรงกันกับสถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้หรือกับ สปน. เอง จึงทำให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. มีความสำเร็จที่น้อยมาก นอกจากนั้นการดำเนินการของ สปน. ยังไม่มีการรับรองทางกฎหมายใดๆ ส่วนในการวัดความสำเร็จเชิงคุณภาพ เป็นการพิจารณาจากความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของทั้งสองหน่วยงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพอใจ

ในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางในระดับที่มาก และมีความพอใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจของทั้งสองหน่วยงานนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และ (2) เจือ้นไขของความสำเร็จของการปรับโครงสร้างหนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของทั้งสองหน่วยงาน พบว่า ปัจจัยหลักที่ทำให้การปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ก็คือ ความจริงใจและความสมัครใจของลูกค้าหนี้และเจ้าหนี้ในการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ และสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ตารางที่ 5.34 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ		
1. การวัดงาน		
- ความสามารถในการทำงาน (ร้อยละ)	80.62	19.62
2. การวัดต้นทุนต่อหน่วย		
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (ล้านบาท)	34.26	6.47
- ลูกหนี้ที่มีมูลหนี้ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	4.66	1.55
- ลูกหนี้ที่มีมูลหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท	49.19	8.68
- ระยะเวลา (วัน)	230.21	251.09
- ลูกหนี้ที่มีมูลหนี้ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	261.31	243.60
- ลูกหนี้ที่มีมูลหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท	286.68	299.00
- เจ้าหนี้การค้า	134.00	-
- เจ้าหนี้สถาบันการเงิน	171.25	207.75
- ผู้ประกอบวิชาชีพ	297.82	254.00
3. การวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน		
- ค่าใช้จ่ายมาตรฐาน (ล้านบาท)	ไม่ได้วิเคราะห์	ไม่ได้วิเคราะห์
- ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม
- ระยะเวลามาตรฐาน (วัน)	330	229
- ความเหมาะสมของระยะเวลา	เหมาะสม	เหมาะสม
ตัวชี้วัดประสิทธิผล		
1. ความสำเร็จของงาน		
- จำนวนงานที่เสร็จสิ้น (ร้อยละ)	31.78	4.87
- ระดับความพอใจ	มาก	ปานกลาง
- ลูกหนี้ที่มีมูลหนี้ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	มาก	ปานกลาง
- ลูกหนี้ที่มีมูลหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท	มาก	ปานกลาง
- เจ้าหนี้สถาบันการเงิน	ปานกลาง	ปานกลาง
- ผู้ประกอบวิชาชีพ	มาก	มาก
2. เจือนไขความสำเร็จของงาน		
- ความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ	ความจริงใจ สภาวะเศรษฐกิจโดยรวม	ความสมัครใจ สภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เกิดขึ้นและมีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศไทย หลังจากวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 ทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องทางการเงินหรือมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้เสียดังกล่าว

จากแนวคิดที่กระชวนการปรับโครงสร้างหนี้ อาจจะเป็นการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลหรือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลก็ได้ เป็นทางเลือกที่เจ้าหนี้และลูกหนี้สามารถเลือกเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และเจ้าหนี้มีโอกาสดำเนินการหนี้คืนสูงสุด รัฐบาลใช้มาตรการทางกฎหมาย โดยการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายกลางและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 และศาลล้มละลายกลางเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ซึ่งกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในศาล การวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะกรณีกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในศาลล้มละลายกลางเท่านั้น ส่วนการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาลรัฐบาลขอให้คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ให้ความสนับสนุน โดย กรอ. มีมติให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ขึ้น และต่อมา คปน. โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกข้อบังคับจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นหน่วยงานของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ขึ้น เมื่อต้นปี พ.ศ. 2544 เพื่อแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้โดยมีกฎหมายรองรับ ซึ่งการปรับโครงสร้างหนี้ในศาลในการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือ สปน.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ เพื่อ (1) ศึกษาถึงบทบาทของศาลล้มละลายกลางและสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ในการเข้ามามีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ โดยใช้กระบวนการทางศาลกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (3) เพื่อศึกษาถึงหลักการและแนวความคิดต่างๆ ที่จะนำมาสนับสนุนและพัฒนากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในประเทศไทย (4) เพื่อศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียของการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างการใช้กระบวนการทางศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และ (5) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและปฏิรูประบบกฎหมายล้มละลาย อันจะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปรับโครงสร้างหนี้ในประเทศไทย โดยเน้นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกรณีศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยข้อมูลทุติยภูมิรวบรวมจากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อมูลปฐมภูมิเก็บจากการสำรวจภาคสนามใช้แบบสอบถาม 5 ชุด กับกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มลูกหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลางและ สปน. (2) กลุ่มเจ้าหนี้ ทั้งเจ้าหนี้สถาบันการเงิน ไม่ใช่สถาบันการเงิน และเจ้าหนี้การค้า และ (3) ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อาทิ นักกฎหมาย ผู้ทำแผน หรือนักบัญชี เป็นต้น จำนวน 83 ตัวอย่าง จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากขนาดประชากรทั้งหมดของการวิจัย 489 ราย ซึ่งกระจายตัวอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย รวมถึงการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการของทั้งศาลล้มละลายกลางและ สปน. ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย หน่วยงานละ 5 คน รวมทั้งหมด 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาครอบคลุมแนวคิด ทางเลือก และผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งของศาลล้มละลายกลางและ สปน. และส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้ข้อมูลปฐมภูมิ โดยเน้นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งของศาลล้มละลายกลางและ สปน.

กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางและของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และผลกระทบ จึงเท่ากับเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้เลือกกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ที่จะมีประโยชน์ต่อกิจการของตนมากที่สุด จากการเปรียบเทียบกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางกับ สปน. ในด้านต่างๆ 6 ด้าน พบว่า (1) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ซึ่งประกอบด้วย ลูกหนี้กับเจ้าหนี้ทั้งหมดทั้งที่เป็นเจ้าหนี้สถาบันการเงินและเจ้าหนี้การค้า ในขณะที่ สปน. มีผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ลูกหนี้กับเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเท่านั้น (2) ขนาดของธุรกิจ ธุรกิจที่สามารถเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางจะจำกัดเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่ (มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท) เท่านั้น ในขณะที่ สปน. นั้นสามารถเข้าปรับโครงสร้างหนี้ได้ทั้ง ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ (3) หน่วยงานที่รับผิดชอบในกระบวนการทางศาลล้มละลายกลาง นอกเหนือจากศาลล้มละลายกลางแล้ว ยังมีขั้นตอนที่ต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แห่งสำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ด้วย ซึ่งทำให้ขั้นตอนในการดำเนินการมีความซับซ้อนและยุ่งยากกว่าการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน. (4) ในเรื่องของขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และ สปน. ซึ่งมีจำนวนขั้นตอนของการปรับโครงสร้างหนี้ที่ใกล้เคียงกัน (5) ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางใช้เวลาประมาณ 9 ถึง 11 เดือน ในขณะที่ สปน. ใช้เวลาดำเนินการ 3 ถึง 7 เดือน และ (6) ค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางมีค่าใช้จ่ายที่คงที่ 51,000 บาท ส่วน สปน. เป็นเพียงค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมแต่ละครั้งเท่านั้น

ผลการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ที่ผ่านมาของทั้งศาลล้มละลายกลางและ สปน. ในกรณีของศาลล้มละลายกลาง ผลปรากฏว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2545 มีคดีฟื้นฟูกิจการเข้าใหม่เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 48.19 ต่อปี และมีเพียงร้อยละ 31.78 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่แผนฟื้นฟูกิจการผ่านความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง หรือปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญมาจาก 3 ด้าน กล่าวคือ (1) ด้านศาลล้มละลายกลาง ซึ่งมีอัตรากำลังผู้พิพากษาไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้น และการออกนั่งพิจารณา ณ ศาลจังหวัด อีกทั้งกฎหมายล้มละลายบัญญัติจำกัดการใช้ดุลยพินิจของศาลในการพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ (2) ด้านเจ้าหนี้ การเข้าฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต้องล่าช้า เนื่องจากเจ้าหนี้มีอายุนำคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้จนกว่าลูกหนี้จะมีหนี้สินล้นพ้นตัวแล้วเท่านั้น

และในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้อาจพบในทางปฏิบัติว่าเจ้าหนี้นี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไม่ทันภายในกำหนดเวลา 1 เดือน หรือจำระยะเวลาสืบสนกันกับคดีล้มละลายได้ และ (3) ด้านลูกหนี้ การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ยังคงจำกัดเฉพาะธุรกิจลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าสิบล้านบาทเท่านั้น ลูกหนี้อาจถูกแทรกแซงจากเจ้าหนี้ได้โดยตรง หากการบริหารจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการที่ฝ่ายเจ้าหนี้เป็นผู้ทำแผนและผู้บริหารแผน นอกจากนี้ผู้บริหารของลูกหนี้อาจถูกเจ้าหนี้ฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายได้ เนื่องจากเป็นผู้ค้ำประกันส่วนตัวในมูลค่าหนี้ของลูกหนี้ อีกทั้งลูกหนี้ยังต้องเป็นผู้แบกรับภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการทำแผนฟื้นฟูกิจการ

ส่วนในกรณีของ สปน. พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2544 คปน. สามารถดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายรายใหญ่ และรายกลาง-รายย่อย เสร็จสิ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 15.10 ต่อปี และร้อยละ 48.59 ต่อปี ตามลำดับ แต่การปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จในกระบวนการของ สปน. โดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.70 ต่อปี ในกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายใหญ่ และร้อยละ 26.12 ต่อปี ในกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายรายกลาง-รายย่อย สำหรับภาพรวมของการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในกลุ่มลูกหนี้เป้าหมายทั้งหมด มีผลสำเร็จเพียงร้อยละ 4.87 ต่อปีเท่านั้น เนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้อยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ มิได้มีกฎหมายใดๆ มาบังคับ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การปรับโครงสร้างหนี้เกิดความล่าช้าได้ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งในส่วน of ลูกหนี้และเจ้าหนี้ อัตราคงที่ปรึกษาทางการเงินค่อนข้างสูง ปัญหาเกี่ยวกับสัญญา ระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ ตลอดจนการขาดเงินทุนหมุนเวียนของลูกหนี้

สำหรับผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ในส่วนของตัวชี้วัดประสิทธิภาพ 3 ประการ ซึ่งประกอบด้วย (1) การวัดงาน พบว่า ผู้พิพากษาของศาลล้มละลายกลางสามารถดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ได้โดยเฉลี่ยร้อยละ 80.62 ต่อปี ในขณะที่ คปน. ของ สปน. สามารถทำงานเสร็จสิ้นร้อยละ 19.62 ต่อปี (2) การวัดต้นทุนต่อหน่วย พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และ สปน. เท่ากับ 34.26 ล้านบาท และ 6.47 ล้านบาท ตามลำดับ โดยที่ระยะเวลาเฉลี่ยในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง และ สปน. เท่ากับ 230.21 วัน และ 251.09 วัน ตามลำดับ และ (3) การวัดค่าใช้จ่ายมาตรฐาน พบว่า ค่าใช้จ่ายที่

เกิดขึ้นในการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลางนั้นไม่เหมาะสม แต่กับ สปน. นั้นเหมาะสมแล้ว ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้มีความเหมาะสมทั้งกับ กระบวนการของศาลล้มละลายกลาง และ สปน.

สำหรับตัวชี้วัดประสิทธิผล 2 ประการ ซึ่งประกอบด้วย (1) ความสำเร็จของงาน พบว่า ความสำเร็จของการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง และ สปน. โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 31.78 ต่อปี และร้อยละ 4.87 ต่อปี ตามลำดับ รวมถึงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลางอยู่ในระดับมาก และของ สปน. อยู่ในระดับปานกลาง และ (2) เงื่อนไขของความสำเร็จของการปรับโครงสร้างหนี้ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญ คือ ความจริงใจและความสมัครใจของลูกหนี้และ เจ้าหนี้ในการเข้าปรับโครงสร้างหนี้ และสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลควรเร่งรัดการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม เพื่อสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการปรับโครงสร้างหนี้ของประเทศไทย
2. รัฐบาลควรรณรงค์สร้างและปลูกฝังสำนึก และทัศนคติต่อการคิดดี ทำดี ในการประกอบอาชีพให้เกิดขึ้นกับประชาชนคนไทย โดยจริงจังและจริงใจที่จะร่วมมือกันแก้ปัญหาหนี้เสียของประเทศชาติ
3. รัฐบาลควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และทำความเข้าใจกับลูกหนี้ เจ้าหนี้ และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ตลอดจนบทบาท อำนาจ และหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ปรับปรุง พรบ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในส่วนที่ขาดความเหมาะสมและเป็นอุปสรรค

ขีดขวงการพิจารณาดีความ และการปฏิบัติงานของศาลล้มละลายกลาง ทั้งในเรื่องของ จำนวนมูลค่าหนี้ขึ้นต่ำและสถานภาพทางการเงินของลูกหนี้ที่สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ (ให้ลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราวเข้าฟื้นฟูกิจการได้) เรื่องของ คุณสมบัติในการพิจารณาดีของผู้พิพากษา และเรื่องความชัดเจนในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน

5. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งของศาลล้มละลายกลางและของ สเปน. ในระยะสั้นควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มพูนทักษะความรู้ในการทำงานในด้านต่างๆ ภายในหน่วยงาน และส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับหน่วยงาน ภายนอก ด้านการเงิน การบัญชี หรือการจัดการองค์กรของหน่วยธุรกิจ เป็นต้น เพื่อให้ การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ส่วนในระยะยาวควรผลักดันให้ สถาบันอุดมศึกษาทำการบรรจุรายวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ไว้ในหลักสูตรด้วย

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

เอกสารอ้างอิง

- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2540. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานการศึกษา, ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2531. หลักการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ธราธิป พวงจันทร์หอม. 2544. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของท่าเรือรัฐวิสาหกิจและท่าเรือเอกชน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภรณ์ มหามนต์. 2529. การประเมินประสิทธิผลขององค์การ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- รังสิมา พานิชกุล. 2544. การวิเคราะห์การดำเนินงานของบริษัทที่อยู่ภายใต้แผนการฟื้นฟูกิจการ: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรวัตร ธรรมาภิรมย์. 2543. เศรษฐสถิติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้. 2545. รายงานประจำปีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 2544. กรุงเทพฯ: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- _____. 2544. รายงานประจำปีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 2543. กรุงเทพฯ: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารแห่งประเทศไทย.

- ____. 2543ก. รายงานประจำปีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 2542. กรุงเทพฯ: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ____. 2543ข. ลูกหนี้ได้อะไรจากสัญญาระหว่างเจ้าหนี้ สัญญาระหว่างลูกหนี้-เจ้าหนี้ ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้. กรุงเทพฯ: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ____. 2543ค. สิทธิประโยชน์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้. กรุงเทพฯ: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ____. ม.ป.ป. พบปะ เจรจา หรือกัน บันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ใช้สำหรับลูกหนี้ขนาดกลาง ขนาดย่อย). กรุงเทพฯ: สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารแห่งประเทศไทย. (แผ่นพับ)
- อรพินท์ สุขสวัสดิ์. 2536. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้านการเงินและประสิทธิผล การดำเนินงานของสหกรณ์เกษตรหนองจอก จำกัด. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Armour, John. 2001. The Law and Economics of Corporate Insolvency: A Review ESRC, Centre for Business Research, University of Cambridge, Working Paper No. 197, March 2001. Available: <http://www.cbr.cam.AC.uk>.
- Barry, E. Adler. 1996. Bankruptcy and Risk Allocation, cited in Corporate Bankruptcy: Economic and Legal Perspectives. edited by Jagdeep S. Bhandari and Lawrence A. Weiss. Cambridge University Press.
- International Monetary Fund, Legal Department. 1999. Orderly & Effective Insolvency Procedures. Available: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/orderly/index.htm>.

Michelle, J. White. 1996. The Corporate Bankruptcy Decision, cited in Corporate Bankruptcy: Economics and Legal Perspectives. edited by Jagdeep S. Bhandari and Lawrence A. Weiss. Cambridge University Press.

Philip, R. Wood. 1995. Principles of International Insolvency. London: Sweet & Maxwell.

คลังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ศาลฎีกา
(www.library.coj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ภาคผนวก

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.librarycoj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ภาคผนวก ก
พระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ. 2542

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ส่วนที่ ๑

บทนิยาม

มาตรา ๙๐/๑ ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งเป็นลูกหนี้ และหมายความรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในนิติบุคคลอื่นซึ่งเป็นลูกหนี้ทำนองเดียวกับผู้ถือหุ้น

“ผู้ทำแผน” หมายความว่า ผู้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารแผน” หมายความว่า ผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารของลูกหนี้” หมายความว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจดำเนินกิจการของลูกหนี้ผู้นั้นในเวลาที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารชั่วคราว” หมายความว่า ผู้บริหารของลูกหนี้หรือบุคคลอื่นที่ศาลสั่งให้มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวในระหว่างที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีผู้ทำแผน

ส่วนที่ ๒

การขอและการให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๕๐/๒ เจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๐/๔ อาจร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ไม่ว่าลูกหนี้จะถูกฟ้องให้ล้มละลายแล้วหรือไม่

กระบวนการพิจารณาส่วนใดที่มีได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐/๓ เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวและเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียว หรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้บุคคลตามมาตรา ๕๐/๔ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการได้

มาตรา ๕๐/๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๕ บุคคลซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหนี้ซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกันและมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท

(๒) ลูกหนี้ซึ่งมีลักษณะตามมาตรา ๕๐/๓

(๓) ธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๓ เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

(๔) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๓ เป็นบริษัทหลักทรัพย์

(๕) กรมการประกันภัย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๓ เป็นบริษัทประกันวินาศภัยหรือบริษัทประกันชีวิต

(๖) หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคล หน่วยงานของรัฐและลูกหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เจ้าหนี้ของลูกหนี้ตาม (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือลูกหนี้ตัวเอง จะยื่นคำร้องขอตาม มาตรา ๙๐/๓ ด้วยตนเองได้เมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือ หน่วยงานของรัฐตาม (๖) แล้วแต่กรณี

การขอความยินยอม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงาน ตามวรรคสองประกาศกำหนด

เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตาม (๖) แล้วแต่กรณี ได้รับคำขอ ความยินยอม ให้หน่วยงานนั้นแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่ว่า วันที่ได้รับคำขอ ในกรณีที่ไม่ให้ความยินยอมให้แจ้งเหตุผลโดยย่อ และให้ผู้ขอมีสิทธิ ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลหน่วยงานนั้นภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ ได้รับ อุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙๐/๕ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ จะยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของ ลูกหนี้ไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
- (๒) ศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลที่เป็น ลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ต้องเลิกกันด้วย เหตุผลอื่น ทั้งนี้ไม่ว่าการชำระบัญชีของนิติบุคคลดังกล่าวจะเสร็จแล้วหรือไม่

มาตรา ๙๐/๖ คำร้องขอของบุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึง

- (๑) ความมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้
- (๒) รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนทีลูกหนี้เป็นหนี้อยู่รวมกัน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท
- (๓) เหตุอันสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

- (๔) ชื่อและคุณสมบัติของผู้ทำแผน
- (๕) หนังสือยินยอมของผู้ทำแผน

ผู้ทำแผนอาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคล เจ้าหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้ก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอ จะต้องแนบรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบมาพร้อมคำร้องขอ

ถ้าลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอ จะต้องแนบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมคำร้องขอ

มาตรา ๙๐/๗ ในการร้องขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลหนึ่งพันบาท และต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายที่ผู้ร้องขอต้องรับผิดชอบในการขอฟื้นฟูกิจการไว้ต่อศาลเป็นจำนวนห้าหมื่นบาทในขณะยื่นคำร้องขอ หากค่าใช้จ่ายนั้นไม่เพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอวางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันเพิ่มตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลยังไม่มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการให้ถือว่าผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอ แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายและธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือกรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓ ซึ่งได้ให้ความยินยอมตามมาตรา ๙๐/๔ แล้วแต่กรณี เพื่อแต่งตั้งเจ้าหนี้อื่นหรือลูกหนี้หรือผู้ให้ความยินยอมเป็นผู้ร้องขอแทนต่อไปโดยเร็วที่สุด ถ้าไม่มีผู้ร้องขอแทนหรือมีแต่ไม่วางเงินประกันดังกล่าวภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันดังกล่าวตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ในกรณีที่เจ้าหนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี เป็นผู้ร้องขอ ให้ผู้ทำแผนชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากทรัพย์สินของลูกหนี้คืนให้แก่ผู้ร้องขอภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้วโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อฟื้นฟูกิจการ ให้ถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี มีฐานะเช่นเดียวกับเจ้าหนี้

มาตรา ๙๐/๘ ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณา หรือศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องขอ ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายและลูกหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๙๐/๙ เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการได้ส่วนเป็นการด่วนและให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลานัดได้ส่วนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับไม่น้อยกว่าสองครั้งห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายเท่าที่ทราบและแก่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้ส่งให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันนัดได้ส่วนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ถ้าเจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอ ให้ผู้ร้องขอนำส่งสำเนาคำร้องขอให้ลูกหนี้ทราบก่อนวันนัดได้ส่วนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้ลูกหนี้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้ทั้งหลายต่อศาลก่อนวันนัดได้ส่วนด้วย

ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดได้ส่วนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีที่เป็นการคัดค้านผู้ทำแผน ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้จะเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยหรือไม่ก็ได้ การเสนอชื่อผู้ทำแผนต้องเสนอหนังสือยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทำแผนด้วย

ในกรณีที่ลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว ให้ผู้ร้องขอนำส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๙๐/๑๐ ในการไต่สวนคำร้องขอ ศาลต้องไต่สวนเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๓ ถ้าได้ความจริงและมีเหตุอันสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการ ทั้งผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอโดยสุจริตให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ มิฉะนั้นให้มีคำสั่งยกคำร้องขอ

ในกรณีที่ไม่มีผู้คัดค้านคำร้องขอ ถ้าศาลเห็นสมควรจะงดการไต่สวนและมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๑ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนคำร้องขอติดต่อกันไป โดยไม่ต้องเลื่อนจนกว่าจะเสร็จการไต่สวนและมีคำสั่ง เว้นแต่กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย

ให้ผู้ร้องขอและผู้คัดค้านมาศาลในวันนัดไต่สวนทุกนัด ฝ่ายใดมีหน้าที่นำสืบในนัดใด ให้เตรียมพยานหลักฐานมาให้พร้อม ถ้าผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มาหรือไม่เตรียมพยานหลักฐานมา ให้ถือว่าไม่ติดใจร้องขอหรือคัดค้าน หรือไม่ติดใจนำสืบพยานหลักฐานอีกต่อไป แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ที่มีหน้าที่นำสืบมีคำขอว่าไม่อาจนำพยานหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีมาศาลในนัดใด เพราะมีความจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้เกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ถ้าศาลเห็นสมควร ศาลจะสั่งให้เลื่อนการสืบพยานหลักฐานนั้นไปก็ได้ แต่ให้สั่งเลื่อนได้เพียงครั้งเดียว

ในกรณีที่ผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มีหน้าที่นำสืบในนัดใด เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วจะไม่มาศาลในนัดนั้นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิถามค้านพยานที่นำสืบในนัดนั้น

ในกรณีที่ผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มาศาลในนัดใด ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตจากศาลหรือไม่ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบกระบวนการพิจารณาของศาลในนัดนั้นแล้ว

มาตรา ๙๐/๑๒ ภายใต้งบับมาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดี

หรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้
เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็น
ลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคัดดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

(๒) ห้ามมิให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกหรือจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลที่เป็น
ลูกหนี้และห้ามมิให้นิติบุคคลนั้นเลิกกันโดยประการอื่น

(๓) ห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖)
แล้วแต่กรณีสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของลูกหนี้หรือสั่งให้ลูกหนี้หยุดประกอบ
กิจการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอ
ข้อพิพาทที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูล
แห่งหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็น
คดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว
ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๕) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ ถ้ามูลแห่งหนี้
ตามคำพิพากษานั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ในกรณีที่ได้นำดำเนินการ
บังคับคดีไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการบังคับคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็น
อย่างอื่น หรือการบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะทราบว่าได้มี
การยื่นคำร้องขอ หรือการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสร็จ
ก่อนวันดังกล่าว

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้เป็นของเสียหาย หรือถ้าห่วงงำไว้จะเป็น
การเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงาน
บังคับคดีขายได้โดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร แล้วให้หักเงินไว้ ถ้าศาลมีคำสั่ง
เห็นชอบด้วยแผนก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมอบเงินนั้นแก่ผู้บริหารแผนนำไปใช้จ่ายได้ ถ้าศาล
มีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ
ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา แต่ถ้าศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
ของลูกหนี้เด็ดขาดและยังเหลือเงินอยู่ ให้ส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต่อไป

(๖) ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้เอาหลักทรัพย์อื่นที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๗) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ซึ่งบังคับชำระหนี้ได้เองตามกฎหมาย ยึดทรัพย์สินหรือขาย ทรัพย์สินของลูกหนี้

(๘) ห้ามมิให้เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นที่มีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาในการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสัญญาเช่าที่ยังไม่สิ้นสุดกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้หรือของบุคคลอื่นที่อาศัยสิทธิของลูกหนี้ รวมตลอดจน ฟ้องร้องบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้ซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าว ถ้ามีการฟ้องคดี ดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลลงการพิจารณาคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ผิดนัด ไม่ชำระค่าเช่าซื้อ ราคา ค่าตอบแทนการใช้ทรัพย์สิน หรือค่าเช่าตามสัญญา สองคราวติดต่อกัน หรือกระทำความผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ

(๙) ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือกระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตาม ปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๑๐) คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่ให้อยู่อาศัย ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน ทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลคำสั่ง รับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณานั้น ให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้ หรือ แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ถ้าต่อมาศาลนั้นมีคำสั่ง ยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ ให้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวดังกล่าวตาม ที่เห็นสมควรต่อไป

(๑๑) ห้ามมิให้ผู้ประกอบการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ งดให้ บริการแก่ลูกหนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือหลังจากวันที่ศาลมี คำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ไม่ชำระค่าบริการที่เกิดขึ้นหลังจาก วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการสองคราวติดต่อกัน

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ห้ามผู้ประกอบการสาธารณูปโภคที่จะมีคำร้องให้ศาล
ที่รับคำร้องขอมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้องตามที่ศาลเห็นสมควร

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหรือคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ขัดหรือแย้ง
กับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่งไม่มีผลผูกพันลูกหนี้

การออกคำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง
หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ การทำนิติกรรม หรือการชำระหนี้ใด ๆ
ที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่ง การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๙๐/๑๓ เจ้าหนี้และบุคคลซึ่งถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๙๐/๑๒ อาจยื่นคำร้อง
ต่อศาลที่รับคำร้องขอเพื่อให้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิของตน
ตามมาตรา ๙๐/๑๒ ได้ หากการจำกัดสิทธิของผู้ร้องนั้น

- (๑) ไม่มีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูกิจการ หรือ
- (๒) มิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินการพิจารณาเป็นการด่วน หากปรากฏ
เหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้อง และ
หากเป็นกรณีตาม (๒) ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เจ้าหนี้มีประกันได้รับ
ความคุ้มครองอย่างเพียงพอก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๔ การดำเนินการดังต่อไปนี้ถือเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้
มีประกันอย่างเพียงพอแล้ว

- (๑) มีการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้มีประกันในจำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของ
ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๖)
เพราะเหตุของการจำกัดสิทธินั้น
- (๒) มีการให้หลักประกันแก่เจ้าหนี้มีประกันเพื่อชดเชยหลักประกันเดิมใน
จำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการ
จำกัดสิทธิตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๖) เพราะเหตุการจำกัดสิทธินั้น หรือ

(๓) มีการดำเนินการอื่นใดที่เจ้าหนี้มีประกันนั้นยินยอม หรือที่ศาลเห็นว่าจะทำให้เจ้าหนี้มีประกันสามารถได้รับชำระหนี้ของตนตามมูลค่าของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน ในเวลาที่มีการยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการพร้อมดอกเบี้ยและผลประโยชน์ตามสัญญา เมื่อการดำเนินการตามความในหมวดนี้สิ้นสุดลง

มาตรา ๙๐/๑๕ ถ้าอายุความหรือระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา และการบังคับคดี หรือระยะเวลาเกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการที่ถูกห้ามมิให้ดำเนินการหรือถูกงดไว้ตามมาตรา ๙๐/๑๒ ครบกำหนดก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้หรือพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้ หรือจะครบกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันดังกล่าว ให้อายุความหรือระยะเวลานั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว แล้วแต่กรณี แต่ถ้าอายุความหรือระยะเวลานั้นตามกฎหมายมีน้อยกว่าหนึ่งปี ก็ให้นำอายุความหรือระยะเวลาดังกล่าวนั้นมาใช้แทนกำหนดเวลาหนึ่งปีดังกล่าว

ส่วนที่ ๓

การตั้งผู้ทำแผน

มาตรา ๙๐/๑๖ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ของการฟื้นฟูกิจการ รัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนและการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทำแผน และผู้บริหารแผนก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๗ ในการพิจารณาดังผู้ทำแผน ถ้าลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ผู้คัดค้านไม่ได้เสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย เมื่อศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอเป็นผู้ทำแผนก็ได้ ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอไม่สมควรเป็นผู้ทำแผนก็ดี หรือลูกหนี้เจ้าหนี้ผู้คัดค้านเสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยก็ดี ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินเรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุดเพื่อพิจารณาเลือกว่าบุคคลใดสมควรเป็นผู้ทำแผน

ในกรณีที่ลูกหนี้มิได้เสนอผู้ทำแผน มติเลือกผู้ทำแผนต้องเป็นมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมากซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น แต่ในกรณีที่ลูกหนี้เสนอผู้ทำแผนด้วย ให้ผู้ทำแผนที่ลูกหนี้เสนอเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่จะมีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น กำหนดให้บุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผน ในการลงมติดังมาตราบนี้ ให้เจ้าหนี้มีประกันออกเสียงได้เต็มตามจำนวนหนี้

ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ และศาลเห็นชอบด้วย ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน หากศาลไม่เห็นชอบด้วย ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งเจ้าหนี้หรือลูกหนี้เสนอชื่อเป็นผู้ทำแผน

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนอีกครั้งหนึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่เห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้

ในการประชุมเจ้าหนี้ในวรรคสามหรือวรรคสี่ ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่ในกรณีที่มิได้มีเหตุผลอันสมควรที่จะไม่ตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผนหรือที่ประชุมไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานผลของการประชุมเจ้าหนี้ที่พิจารณาเลือกผู้ทำแผนทุกครั้งต่อศาลภายในสามวันนับแต่วันประชุม เพื่อให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งต่อไป

การเสนอชื่อผู้ทำแผนต่อที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องเสนอหนังสือยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทำแผนด้วย

มาตรา ๙๐/๑๘ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบด้วย

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ และให้มีรายงานการประชุมลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๙๐/๑๙ ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้งให้ลูกหนี้ไปศาล ไปประชุมและตอบคำถามของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของตน ในกรณีเช่นนี้ลูกหนี้จะเสนอความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดต่อศาลหรือที่ประชุมก็ได้

เมื่อลูกหนี้ร้องขอ ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตให้ลูกหนี้ไม่ต้องไปศาลหรือไม่ไปประชุมเจ้าหนี้ในนัดใดก็ได้ แล้วแต่กรณี

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราว ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ในระหว่างที่บุคคลเหล่านี้ยังคงมีหน้าที่ตามตำแหน่งดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๒๐ ในกรณีที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของผู้บริหารของลูกหนี้สิ้นสุดลง ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน ในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว

ในการกำกับดูแลนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกำหนดอำนาจหน้าที่ รวมทั้งสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชี เรื่องการเงินหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการจัดการกิจการและทรัพย์สินหรือจะสั่งให้กระทำหรือมิให้กระทำการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ขึ้นทำหน้าที่ก็ได้ ถ้าศาลไม่มีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวไปตามวรรคหนึ่ง

ให้ศาลแจ้งคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและคำสั่งตั้งหรือให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนและแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๔๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน ให้บรรดาสหิตตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ระงับลง เว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล และให้สิทธิดังกล่าวตกแก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราวและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยอนุโลม

เมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ผู้บริหารของลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี โดยเร็วที่สุด เพื่อการนี้ให้ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียกให้ผู้ครอบครองส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารข้างต้นแก่ตนได้ด้วย

ให้ผู้บริหารชั่วคราวที่ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากอำนาจหน้าที่มีหน้าที่ตามความในวรรคสามด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๒๒ เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนต้องเป็นเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ และลูกหนี้ได้ก่อนนิติสัมพันธ์ดังกล่าวนั้นขึ้นก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม โดยเจ้าหนี้ได้แสดงความประสงค์จะเข้าประชุมตามแบบพิมพ์ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด และแสดงหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้จนเป็นที่พอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม

เจ้าหนี้และลูกหนี้จะขอตรวจหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ได้

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเองหรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

มาตรา ๙๐/๒๓ ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่มาประชุมว่าจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้รายใดหรือไม่ ถ้ามีผู้คัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้รายใด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามผู้คัดค้าน เจ้าหนี้ผู้ถูกคัดค้าน และลูกหนี้เกี่ยวกับเรื่องที่คัดค้าน ถ้าบุคคลดังกล่าวมาประชุมแล้วมีคำสั่งให้เจ้าหนี้รายนั้นออกเสียงในจำนวนหนี้ได้หรือไม่เท่าใด

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด โดยให้มีผลเฉพาะให้เจ้าหนี้มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่เท่านั้น แต่ไม่มีผลให้หมดเลือกผู้ทำแผนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลเปลี่ยนแปลงไปหรือกระทบถึงสิทธิในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้

มาตรา ๙๐/๒๔ ถ้าศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้ทำแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ และผู้บริหารชั่วคราวโดยไม่ชักช้า อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนให้เริ่มตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้บริหารของลูกหนี้ หรือผู้บริหารชั่วคราวสิ้นสุดลง

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้วให้นำความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม กับให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบ

ในคำโฆษณาและหนังสือแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามแบบพิมพ์ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๙๐/๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๔๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ เมื่อศาลมีคำสั่ง

ตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ และบรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ ยกเว้นสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลตกแก่ผู้ทำแผน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มาใช้บังคับแก่ผู้ทำแผนโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๒๖ เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในส่วนนี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้วแต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งสำเนาคำขอรับชำระหนี้ให้ผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า

* บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๙๐/๔๑ หรือเพราะผู้บริหารแผนไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๙๐/๔๑ ทวิ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับหนี้เดิม หรือค่าเสียหายได้ แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดีให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๑ วรรคสอง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๘ และบทบัญญัติในหมวด ๘ ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยเรื่องค่าธรรมเนียมมาใช้บังคับเกี่ยวกับการขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๒๗ เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

มาตรา ๙๐/๒๖ วรรคสอง แก้ไขโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไล่เบี้ยในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

หนี้ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้บริหารชั่วคราวก่อขึ้น หนี้ที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๘) หรือ (๑๑) และหนี้ภาษีอากรหรือหนี้อื่นอันมีลักษณะเดียวกันซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวจะต้องมีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนก่อนวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้าผู้ทำแผนจะปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้จะต้องปฏิเสธเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ภายในสิบสี่วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือของเจ้าหนี้ มิฉะนั้น ถือว่ายอมรับสิทธิของเจ้าหนี้ตามที่ขอมา ถ้าเจ้าหนี้มิได้มีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนหรือผู้ทำแผนมีหนังสือปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น เจ้าหนี้นั้นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนหรือวันที่เจ้าหนี้ได้รับคำปฏิเสธนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๐/๒๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๑๒ (๖) มาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ เจ้าหนี้มีประกันจะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ได้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้ทำแผนตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๙๐/๒๙ เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนอาจขอตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ แต่ต้องกระทำภายในกำหนดสิบสี่วันนับตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้

มาตรา ๙๐/๓๐ คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนไม่ได้แย้ง ให้เจ้าหนี้รายนั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เต็มจำนวนหนี้ตามที่ระบุไว้ในคำขอรับชำระหนี้ ถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนโดยด่วนแล้วมีคำสั่งว่าจะให้เจ้าหนี้รายนั้นออกเสียงในจำนวนหนี้ได้หรือไม่เท่าใด และให้นำความในมาตรา ๙๐/๒๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

* มาตรา ๙๐/๓๑ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณหนี้ที่ใช้ในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าหนี้ได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศให้คิดเป็นเงินตราไทยในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราประจำวันของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๙๐/๓๒ คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือทำแผนไม่ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

การคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๐/๓๓ ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการเป็นหนี้ลูกหนี้ ในเวลาที่มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เจ้าหนี้ผู้นั้นอาจใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๕

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๓๔ ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ผู้บริหารของลูกหนี้ยื่นคำชี้แจงตามมาตรา ๙๐/๓๕ เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ที่ตนรับรองแล้วตามแบบพิมพ์ต่อผู้ทำแผน

* มาตรา ๙๐/๓๑ แก้ไขโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๒)

เมื่อผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอขยายระยะเวลาก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น โดยมีเหตุอันควร ผู้ทำแผนอาจขยายระยะเวลาให้อีกได้ตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสามสิบวัน

ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ไม่ทำหรือไม่สามารถทำคำชี้แจงได้ ให้ผู้ทำแผนเป็นผู้ทำแทน และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็นโดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๓๕ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้จะต้องแสดง โดยชัดแจ้งถึงรายการต่อไปนี้ ณ วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้พิจารณา

- (๑) กิจการของลูกหนี้
- (๒) สินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันต่าง ๆ ที่ลูกหนี้มีต่อบุคคลภายนอก
- (๓) ทรัพย์สินที่ได้ให้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้นเป็นประกัน
- (๔) ทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่อยู่ในความยึดถือของลูกหนี้
- (๕) การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคลหรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนอื่น
- (๖) ชื่อ อาชีพและที่อยู่โดยละเอียดของเจ้าหนี้ทั้งหลาย
- (๗) ชื่อ อาชีพและที่อยู่โดยละเอียดของผู้เป็นลูกหนี้ของลูกหนี้
- (๘) รายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะตกแก่ลูกหนี้ในภายหลัง
- (๙) ข้อมูลอื่นตามที่ผู้ทำแผนเห็นสมควรให้แจ้งเพิ่มเติม

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นหลักฐานอันถูกต้องที่ใช้ยันลูกหนี้ได้

มาตรา ๙๐/๓๖ ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องทำคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อผู้ทำแผนตามมาตรา ๙๐/๓๕ ในช่วงเวลาที่ตนมีอำนาจบริหารกิจการชั่วคราวและให้นำมาตรา ๙๐/๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๓๗ ในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการทำแผนและการบริหารแผน ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวอาจขอให้ศาลออกหมายเรียกผู้เป็น

หรือเคยเป็นผู้บริหารของลูกหนี้ ลูกจ้างของลูกหนี้ ผู้สอบบัญชีของลูกหนี้ ผู้บริหารชั่วคราว หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งได้ความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือเห็นว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ มาพบตนเพื่อสอบถามหรือขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้นๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือหรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาให้ตนก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการทำแผนและการบริหารแผน ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จะออกหมายเรียกบุคคลตามวรรคหนึ่งมาไต่สวนหรือสอบสวนเอง หรือสั่งให้บุคคลนั้นๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานก็ได้

บุคคลใดจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมาซึ่งไว้นักกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๐/๓๘ เมื่อผู้ทำแผน ผู้บริหารแผนหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ตนได้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๙๐/๓๙ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ และบุคคลนั้นไม่ได้รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ให้ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนแจ้งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อดำเนินการ

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลดังกล่าวให้ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินตามที่ได้แจ้งไป และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ตามที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้แจ้งต่อผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนและบุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้เท่าใด ให้แจ้งเป็นหนังสือยืนยันไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบนั้น และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะคัดค้านประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่ได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันนั้นคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ศาลพิจารณา ถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ให้มีคำบังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้ปฏิเสธต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอ โดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนั้นได้

ส่วนที่ ๖

การเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว

มาตรา ๙๐/๔๐ การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

ถ้านิติกรรมที่ขอเพิกถอนการฉ้อฉลนั้นเกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสนาหา หรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทน

น้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลามงนอกแต่การนั้น
รู้อยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

* มาตรา ๙๐/๔๑ เมื่อปรากฏว่ามีการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ ซึ่งลูกหนี้
ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำ ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการยื่นคำร้องขอและ
ภายหลังนั้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ผู้ทำแผน
ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลโดยทำเป็นคำร้อง ในการนี้
ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอน
หรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการยื่นคำร้องขอ
และภายหลังนั้น

การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามมาตรานี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคล
ภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีการยื่นคำร้องขอ

** มาตรา ๙๐/๔๑ ทวิ ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันที่ผู้บริหารแผนทราบ
คำสั่งเห็นชอบด้วยแผนของศาล ในผู้บริหารแผนมีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้
หรือสิทธิตามสัญญาที่มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน

เจ้าหนี้หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำของผู้บริหารแผนตาม
มาตรานี้ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่
วันที่ได้ทราบการกระทำนั้น ศาลมีอำนาจสั่งยินยอม กลับ หรือแก้ไข หรือสั่งประการใด
ตามที่เห็นสมควร

บุคคลใดได้รับความเสียหายตามมาตรานี้ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ
สำหรับค่าเสียหายได้

* มาตรา ๙๐/๔๑ แก้ไขโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒
(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๔ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

** มาตรา ๙๐/๔๑ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒
(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๔ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

ส่วนที่ ๗

การประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ

* มาตรา ๙๐/๔๒ ในแผนให้มีรายการต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

- (๑) เหตุผลที่ทำให้มีการฟื้นฟูกิจการ
- (๒) รายละเอียดแห่งสินทรัพย์ หนี้สินและภาระผูกพันต่างๆ ของลูกหนี้ในขณะ
ที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ
- (๓) หลักการและวิธีการฟื้นฟูกิจการ
 - (ก) ขั้นตอนของการฟื้นฟูกิจการ
 - (ข) การชำระหนี้ การยึดกำหนดเวลาชำระหนี้ การลดจำนวนหนี้ลง และการจัดกลุ่มเจ้าหนี้
 - (ค) การลดทุนและเพิ่มทุน
 - (ง) การก่อหนี้และระดมเงินทุน รวมตลอดถึงแหล่งของเงินทุนและเงื่อนไขแห่งหนี้สินและเงินทุนดังกล่าว
 - (จ) การจัดการและการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้
 - (ฉ) เงื่อนไขการจ่ายเงินปันผลและประโยชน์อื่นใด
- (๔) การไต่ถามหลักประกันในกรณีที่มีเจ้าหนี้มีประกันและความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน
- (๕) แนวทางแก้ปัญหาในกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราวระหว่างการปฏิบัติตามแผน
- (๖) วิธีปฏิบัติในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือโอนหนี้
- (๗) ชื่อ คุณสมบัติ หนังสือยินยอมของผู้บริหารแผน และคำตอบแทน โดยนำความในมาตรา ๙๐/๖ วรรคสอง มาใช้บังคับเกี่ยวกับผู้บริหารแผนโดยอนุโลม
- (๘) การแต่งตั้งและการพ้นตำแหน่งของผู้บริหารแผน
- (๙) ระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินห้าปี
- (๑๐) การไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา ในกรณีที่ทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือสิทธิตามสัญญามีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้

* มาตรา ๙๐/๔๒ แก้ไขโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๔ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๒)

มีให้นำมาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๑๘ มาตรา ๑๑๔๕ มาตรา ๑๒๒๐ ถึงมาตรา ๑๒๒๘ มาตรา ๑๒๓๘ ถึงมาตรา ๑๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๔ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๖ ถึงมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับแก่แผนตามมาตรานี้

*มาตรา ๙๐/๔๒ ทวิ การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๒ (๓) (ข) ให้จัดดังต่อไปนี้

- (๑) เจ้าหนี้มีประกันแต่ละรายที่มีจำนวนหนี้มีประกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของจำนวนหนี้ทั้งหมดที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ให้จัดเป็นรายละกลุ่ม
- (๒) เจ้าหนี้มีประกันที่ไม่ได้จัดกลุ่มไว้ใน (๑) ให้จัดเป็นหนึ่งกลุ่ม
- (๓) เจ้าหนี้ไม่มีประกัน อาจจัดได้เป็นหลายกลุ่ม โดยให้เจ้าหนี้ไม่มีประกันที่มีสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่มีสาระสำคัญเหมือนกันหรือทำนองเดียวกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- (๔) เจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ ทวิ ให้จัดเป็นหนึ่งกลุ่ม

เจ้าหนี้รายใดเห็นว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ไม่ได้เป็นไปตามวรรคหนึ่งอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รู้ถึงการจัดกลุ่มและศาลอาจมีคำสั่งให้จัดกลุ่มเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว ศาลพิจารณามาตรานี้ให้เป็นที่สุด

*มาตรา ๙๐/๔๒ ตริ สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ผู้ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

มาตรา ๙๐/๔๓ ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ทำแผนส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ พร้อมด้วยสำเนาจำนวนอันเพียงพอ เพื่อส่งให้แก่เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงและลูกหนี้

*มาตรา ๙๐/๔๒ ทวิ และมาตรา ๙๐/๔๒ ตริ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๖ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน

มาตรา ๙๐/๔๔ เมื่อได้รับแผนพร้อมด้วยสำเนาจากผู้ทำแผนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดประชุมเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาลงมติว่าจะยอมรับแผนหรือไม่หรือจะแก้ไขอย่างไร โดยให้ส่งสำเนาแผนและแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียง ลูกหนี้ และผู้ทำแผน กับให้โฆษณากำหนดการประชุมดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ทำแผนมาประชุมไม่ได้เพราะมีเหตุผลพิเศษ ให้แจ้งขอเลื่อนการประชุมต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยทำให้แจ้งล่วงหน้าไม่ได้

ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามที่ประชุมเจ้าหนี้ว่าจะให้เลื่อนการพิจารณาแผนไปหรือไม่ ถ้าที่ประชุมมีมติให้เลื่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการพิจารณาแผนได้ตามที่เห็นสมควร โดยแจ้งกำหนดวันเวลานัดประชุมใหม่ต่อที่ประชุม และให้ถือว่าเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนซึ่งไม่ได้มาประชุมได้ทราบนัดแล้ว

มาตรา ๙๐/๔๕ เจ้าหนี้ ลูกหนี้หรือผู้ทำแผนอาจขอแก้ไขแผน โดยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน

ในกรณีที่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เป็นผู้ขอต้องส่งสำเนาคำขอแก้ไขแผนให้ผู้ทำแผนทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวันด้วย

ผู้ขอแก้ไขแผนโดยขอเปลี่ยนตัวผู้บริหารแผนต้องส่งหนังสือยินยอมของผู้ที่จะให้เป็นผู้บริหารแผนไปพร้อมกับคำขอแก้ไขแผนด้วย

*มาตรา ๙๐/๔๖ มติยอมรับแผนต้องเป็นมติพิเศษของ

*มาตรา ๙๐/๔๖ แก้ไขโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๖ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

- (๑) ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม หรือ
- (๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

ในการนับจำนวนหนี้ ให้ถือว่าเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ ได้มาประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนในมติดังยอมรับแผนนั้นด้วย

* มาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ เจ้าหนี้ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนตามมาตรา ๙๐/๔๖ แล้ว

- (๑) เจ้าหนี้ที่ได้รับข้อเสนอจากผู้ทำแผนให้ได้รับชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยและจะได้รับชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และเจ้าหนี้เหล่านั้นยังคงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิมต่อไป โดยให้ถือเสมือนว่าลูกหนี้ไม่เคยตกเป็นผู้ผิดนัดเลย
- (๒) เจ้าหนี้ที่ได้รับข้อเสนอจากผู้ทำแผนให้ได้รับชำระหนี้ตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิม
- (๓) เจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๓๑ ทวิ

มาตรา ๙๐/๔๗ ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้าที่ประชุมไม่อาจพิจารณากิจการต่างๆ ให้เสร็จสิ้นไปได้ในวันนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปในวันทำการถัดไป โดยนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

** มาตรา ๙๐/๔๘ ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้ามีการขอแก้ไขแผนให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติว่าจะให้แก้ไขตามคำขอนั้นและข้อที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่ก่อน ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติให้แก้ไขและผู้ทำแผนมาประชุม ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถาม

* มาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๖ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

** มาตรา ๙๐/๔๘ แก้ไขโดยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๗ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

ผู้ทำแผนว่ายอมให้แก้ไขแผนตามมติหรือไม่ เมื่อผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนแล้ว จึงให้ที่ประชุมเจ้านี้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่

ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้านี้ลงมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปเพื่อสอบถามผู้ทำแผนว่ายอมให้แก้ไขแผนตามมตินั้นหรือไม่ แล้วดำเนินการต่อไปตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม่มี การขอแก้ไขแผนหรือผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนแล้ว ถ้าที่ประชุมเจ้านี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนดังกล่าวก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้านี้ไปประชุมก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลโดยไม่ชักช้า

เมื่อศาลได้รับรายงาน ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วน และแจ้งวันเวลานัดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้านี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้านี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลฟังได้ความตามวรรคสาม ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แต่ถ้าเป็นกรณีลูกหนี้ได้ถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายไว้ก่อนแล้ว และศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้ยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเสีย แล้วให้ดำเนินคดีล้มละลายที่ได้ให้ถึงการพิจารณาไว้นั้นต่อไป

มาตรา ๙๐/๔๙ ในกรณีที่มีการขอแก้ไขแผนในสาระสำคัญ เมื่อผู้ทำแผน ลูกหนี้ หรือเจ้านี้คนเดียวหรือหลายคนซึ่งมีจำนวนหนึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้านี้ ซึ่งได้เข้าประชุมขอให้เลื่อนการพิจารณาแผนไป เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจให้เลื่อนการพิจารณาแผนได้ตามที่เห็นสมควร โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๐ ในการประชุมเจ้านี้ครั้งที่ต้องเลื่อนมาเพราะผู้ทำแผนไม่มาประชุมตามมาตรา ๙๐/๔๔ หรือมาตรา ๙๐/๔๘ วรรคสอง ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุมอีกหรือมาแต่ไม่อาจแสดงให้เป็นที่พอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่ามีเหตุผลพิเศษหรือมีเหตุสุดวิสัยจึงมาประชุมไม่ได้หรือแจ้งล่วงหน้าก่อนวันประชุมครั้งก่อนไม่ได้ แล้วแต่กรณี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าสมควรให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือไม่

ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๕๑ เกี่ยวกับการเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

* ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติไม่ให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ไม่ว่าจะมีการขอแก้ไขแผนหรือไม่ ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุมอีกให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาแล้วลงมติตามมาตรา ๙๐/๕๖ ว่าจะยอมรับแผนหรือแผนที่มีการแก้ไชนั้นหรือไม่ ถ้าผู้ทำแผนมาประชุมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการประชุมเจ้าหนี้ต่อไป ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๕๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

** มาตรา ๙๐/๕๑ ในกรณีที่ผู้ทำแผนไม่ยอมให้แก้ไขแผนตามที่ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติให้แก้ไขไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๕๖ ยอมรับแผนของผู้ทำแผนให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามที่ประชุมเจ้าหนี้ว่าจะให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือไม่ ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติให้มีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ในวันนั้น

เจ้าหนี้ที่มาประชุมหรือลูกหนี้ไม่มีสิทธิเสนอชื่อผู้ทำแผนคนใหม่โดยต้องแสดงหนังสือยินยอมของผู้ถูกเสนอชื่อด้วย

ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้ทำแผนตามความในวรรคสองให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปเพื่อเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามวันแต่ไม่เกินเจ็ดวัน โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๕๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๒ ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ได้ ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผนคนใหม่ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๗ วรรคสอง และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติไม่ให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติ

* มาตรา ๙๐/๕๐ วรรคสอง แก้ไขโดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๘ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

** มาตรา ๙๐/๕๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๘ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

เลือกผู้ทำแผนคนใหม่ได้ หรือศาลมีเหตุผลอันสมควรที่จะไม่ให้มีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ตามมติที่ประชุมเจ้าหนี้ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานขอให้ศาล มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดโดยเร็วในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๓ เมื่อศาลตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนคนใหม่ และผู้ทำแผนคนเดิมเริ่มและสิ้นสุดในวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้น แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผนคนเดิมและผู้ทำแผนคนใหม่โดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งศาล ให้ผู้ทำแผนคนเดิมส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจกรรมของลูกหนี้แก่ผู้ทำแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษาและใน หนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังบรรดาเจ้าหนี้ ที่มีสิทธิออกเสียงและนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้แจ้งไปยังผู้มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้เพื่อทราบด้วย

*มาตรา ๙๐/๕๔ ภายในกำหนดเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งศาลให้ผู้ทำ แผนคนใหม่ส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อนัดประชุมเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคหนึ่ง ต่อไป

กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนดังกล่าว ถ้าไม่มีการขอแก้ไขแผน ให้ เสนอแผนนั้นต่อที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับหรือไม่

ถ้ามีการขอแก้ไขแผน ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติว่าจะให้แก้ไขตามคำขอนั้น และข้อ ที่เกี่ยวเนื่องกันก่อน หากไม่มีมติให้แก้ไข ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่ เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

*มาตรา ๙๐/๕๔ แก้ไขโดยมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๘ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

ถ้ามีมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่ ถ้าไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนดังกล่าว ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้ามีมติให้แก้ไขแผนและผู้ทำแผนมาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามความยินยอมของผู้ทำแผนก่อน เมื่อผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนตามมติแล้ว จึงให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่ กรณีที่ผู้ทำแผนไม่ยอมให้แก้ไขแผนตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่ ถ้าไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนดังกล่าว ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่ผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขเพียงบางส่วน หรือแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนของผู้ทำแผนคนใหม่ หรือแผนที่มีการแก้ไขก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหนี้ไปประชุมก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลโดยไม่ชักช้า และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๕ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๔๗ และมาตรา ๙๐/๔๙ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแผนที่เสนอใหม่โดยอนุโลม

* มาตรา ๙๐/๕๕ ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนที่ประชุมเจ้าหนี้อาจลงมติดังคณะกรรมการเจ้าหนี้แทนเจ้าหนี้ทั้งหลายในการสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานตามแผนได้

คณะกรรมการเจ้าหนี้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินเจ็ดคน โดยเลือกจากเจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ เจ้าหนี้คนหนึ่งจะมีผู้แทนเป็นกรรมการเจ้าหนี้เกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้

* มาตรา ๙๐/๕๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๓๙ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

ส่วนที่ ๘

การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๕๖ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนต่อศาลโดยเร็วเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งว่าจะเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลกำหนดวันพิจารณาแผนเป็นการด่วน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ผู้ทำแผน ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๙๐/๕๗ ในการพิจารณาแผน ให้ศาลพิจารณาคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และผู้ทำแผนรวมทั้งข้อคัดค้านของลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงตามมาตรา ๙๐/๓๐ ซึ่งไม่ได้ลงมติยอมรับแผน

*มาตรา ๙๐/๕๘ ให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่า

- (๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๔๒
- (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา ๙๐/๔๒ ตี และในกรณีที่มติดียอมรับแผนเป็นมติดำเนินการตามมาตรา ๙๐/๔๖ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะให้ความยินยอม และ
- (๓) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย

ในกรณีที่แผนมีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๔๒ ให้ศาลสอบถามผู้ทำแผน ถ้าศาลเห็นว่ารายการในแผนที่ขาดไปนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้ถือว่าแผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๔๒

ถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

*มาตรา ๙๐/๕๘ แก้ไขโดยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๓๕ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

มาตรา ๙๐/๕๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๔๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้บริหารแผนและผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า ให้บรรดาสีทธิและอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนตกเป็นของผู้บริหารแผนตั้งแต่ผู้บริหารแผนได้ทราบคำสั่งศาล

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ศาลแจ้งคำสั่งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณีด้วย และห้ามมิให้ผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นมีคำสั่งใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับแผนที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

ส่วนที่ ๙

การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๖๐ แผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว ผู้กมดเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙๐/๒๗

คำสั่งของศาลซึ่งเห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้ หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ในหนี้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และไม่มีผลให้บุคคลเช่นนั้นต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ก่อขึ้นตามแผนตั้งแต่วันดังกล่าว เว้นแต่บุคคลเช่นนั้นจะยินยอมโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย

มาตรา ๙๐/๖๑ เจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการผู้ใดไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙๐/๒๖ หรือมาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เจ้าหนี้ผู้นั้นยอมหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ไม่ว่าการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จะเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือไม่ เว้นแต่

- (๑) แผนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือ
- (๒) ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๖๒ เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในหนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามแผนดังต่อไปนี้

- (๑) หนี้ซึ่งผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวก่อตั้งขึ้น
- (๒) หนี้ภาษีอากร และ
- (๓) หนี้อย่างอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องชำระ เช่น เงินสมทบ กองทุนเงินทดแทน เป็นต้น

มาตรา ๙๐/๖๓ เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ถ้ามีความจำเป็นต้องแก้ไขแผนเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการสำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้บริหารแผนอาจเสนอขอแก้ไขแผน ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๐/๕๔ มาตรา ๙๐/๕๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๖ มาตรา ๙๐/๕๗ มาตรา ๙๐/๕๘ มาตรา ๙๐/๕๙ มาตรา ๙๐/๕๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๐/๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ห้ามมิให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ขอแก้ไขข้อเสนอขอแก้ไขแผนนั้น เว้นแต่ผู้บริหารแผนจะยินยอมด้วย

การแก้ไขแผนโดยขอขยายกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้ทำได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่ในกรณีเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ผู้บริหารแผนจะขอขยายเวลาต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้

* ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับข้อเสนอขอแก้ไขแผนตามวรรคหนึ่งหรือศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยข้อเสนอขอแก้ไขแผนดังกล่าว ให้ผู้บริหารแผนบริหารกิจการของลูกหนี้ต่อไปตามแผนเดิม

* มาตรา ๙๐/๖๓ วรรคสาม แก้ไขโดยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๔๐ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

มาตรา ๙๐/๖๔ ผู้บริหารแผนอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ทำข้อบังคับของลูกหนี้ขึ้นใหม่ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิของลูกหนี้ตามแนวทางที่กำหนดในแผนหรือแผนที่แก้ไข

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๖๕ ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ดาย
- (๒) นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารแผนเลิกกัน
- (๓) ศาลอนุญาตให้ลาออก
- (๔) ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๖) พ้นจากตำแหน่งตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผน
- (๗) เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงหรือเมื่อได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน
- (๘) ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๐/๖๗

มาตรา ๙๐/๖๖ ให้ผู้บริหารแผนจัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกรอบสามเดือนตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

มาตรา ๙๐/๖๗ ในกรณีที่ผู้บริหารแผนไม่ดำเนินการตามแผน หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือขาดคุณสมบัติของผู้บริหารแผนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีเหตุอื่นที่ไม่สมควรเป็นผู้บริหารแผนต่อไป เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือคณะกรรมการเจ้าหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรก็ได้

* มาตรา ๙๐/๖๘ เมื่อผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและยังมีกิจการตามแผนที่จะต้องดำเนินต่อไป ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด

* เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้สองครั้งแล้ว แต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นการด่วน และต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

เมื่อศาลได้พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และลูกหนี้แล้ว ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผนหรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐/๕๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๙๐/๕๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๐/๕๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๖๙ ในกรณีที่มีเหตุทำให้ผู้บริหารแผนทำหน้าที่ไม่ได้เป็นการชั่วคราวหรือในระหว่างที่ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและศาลยังมิได้มีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้บริหารแผนชั่วคราวจนกว่าเหตุเช่นว่านั้นสิ้นสุดลงในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนชั่วคราวได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผนชั่วคราว

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนชั่วคราวให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

* มาตรา ๙๐/๖๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แก้ไขโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๔๐ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๒)

มาตรา ๙๐/๗๐ ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้วให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณาหากได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ในกรณีที่ยังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผนก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้าในระหว่างนั้นระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงแล้ว แต่เป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ศาลจะขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้ มิฉะนั้นให้ศาลดำเนินการต่อไปตามวรรคสอง

เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี รายงานให้ศาลทราบภายในสิบสี่วันนับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วน และแจ้งวันเวลานัดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

นับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงจนกระทั่งศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามวรรคสอง ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี คงมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๙๐/๗๑ เมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แต่ผู้บริหารของลูกหนี้ยังไม่ได้เข้าไปจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี มีอำนาจจัดการเพื่อรักษาประโยชน์ของลูกหนี้ตามสมควรแก่พฤติการณ์จนกว่าผู้บริหารของลูกหนี้จะเข้าจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าตำแหน่งผู้บริหารของลูกหนี้ว่างอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ หรือดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ในกรณีที่ต้องมีการประชุมเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมดังกล่าว และให้ถือว่าเป็นการประชุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ส่วนที่ ๑๐

การยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ และการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๗๒ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอให้ศาลประกาศคำสั่งดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วนเพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้ศาลแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๗๓ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี และผู้บริหารของลูกหนี้โดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ต้องส่งมอบทรัพย์สินดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แล้วแต่กรณี ในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วนเพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔(๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๗๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของผู้บริหารของลูกหนี้ และให้ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๙๐/๗๕ คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการมีผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ เว้นแต่หนี้ซึ่งเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการจะได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้ว และให้มีผลดังนี้

(๑) ผู้บริหารของลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป

(๒) ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

(๓) ค่าตอบแทนของผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราวและหนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ยกเว้นหนี้ละเมิดเป็นหนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้โดยให้อยู่ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิลำดับที่ ๑ ตามมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๙๐/๗๖ คำสั่งศาลที่ให้อำนาจร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวได้กระทำไปแล้ว ก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้น

ส่วนที่ ๑๑

การขอรับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

มาตรา ๙๐/๗๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามมาตรา ๙๐/๔๘ มาตรา ๙๐/๕๐ มาตรา ๙๐/๕๒ มาตรา ๙๐/๕๔ มาตรา ๙๐/๕๘ มาตรา ๙๐/๖๘ และมาตรา ๙๐/๗๐ ให้ถือว่าวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาเป็นวันที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย และให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ รวมทั้งเจ้าหนี้ในหนี้อื่นที่อาจขอรับชำระหนี้ได้จากมูลหนี้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แล้วให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๐๘

หนี้ค่าตอบแทนของผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราว และหนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ รวมถึงหนี้ซึ่งลูกหนี้ก่อขึ้นโดยชอบตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มิให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๙๔ (๒)

หนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว ก่อขึ้นตามแผนเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้จัดอยู่ในลำดับเดียวกับค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ (๒)

หนี้จำนวนใดที่เจ้าหนี้ตามวรรคหนึ่งได้ชำระค่าธรรมเนียมคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการแล้ว เจ้าหนี้ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายสำหรับหนี้จำนวนนั้นอีก

ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกแต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งหรือหลายคนทำหน้าที่เป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๙๐/๗๘ คำสั่งของศาลที่ให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในมาตรา ๙๐/๔๘ มาตรา ๙๐/๕๐ มาตรา ๙๐/๕๒ มาตรา ๙๐/๕๔ มาตรา ๙๐/๕๘ มาตรา ๙๐/๖๘ และมาตรา ๙๐/๗๐ ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำโดยสุจริตและเป็นไปตามแผนแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้น และมีผลให้หนี้ที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระในการฟื้นฟูกิจการกลับคืนสู่สถานะดังที่เป็นอยู่เดิม เว้นแต่สภาพแห่งหนี้ในขณะนั้นจะไม่เปิดช่องให้กระทำได้

ส่วนที่ ๑๒

การอุทธรณ์

* มาตรา ๙๐/๗๙ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ เว้นแต่

- (๑) คำสั่งยกคำร้องขอ
- (๒) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (๓) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
- (๔) คำสั่งอื่นใดที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลภาคผู้มีอำนาจ แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีเหตุสมควรเพื่อจะโยนแห่งความยุติธรรมและอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ แต่สำหรับการอนุญาตให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีและมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดคดีนั้นด้วย

ส่วนที่ ๑๓

บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๘๐ ผู้ใดยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๙๐/๓ หรือแบบแสดงความประสงค์จะเข้าประชุมเพื่อเลือกผู้ทำแผนตามมาตรา ๙๐/๒๒ หรือคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๙๐/๒๖ หรือหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนตามมาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม อันเป็นเท็จในสาระสำคัญซึ่งอาจทำให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๑ ผู้ใดให้ถ้อยคำหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือวัตถุพยานอันเป็นเท็จในสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หรือการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

* มาตรา ๙๐/๗๙ วรรคสอง ยกเลิกโดยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๔๐ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒)

มาตรา ๙๐/๘๒ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๓ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ออกมาตามความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๐/๑๙ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๒๔ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๓๔ มาตรา ๙๐/๓๖ มาตรา ๙๐/๕๓ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๙ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๖๘ วรรคสี่ มาตรา ๙๐/๗๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๐/๗๓ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๔ ผู้บริหารของลูกหนี้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ชี้แจงข้อความอันเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๒) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่าผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมากล่าวอ้างเพื่อเลือกผู้ทำแผนหรือขอรับชำระหนี้ตามแผน

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่าผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอให้ชำระหนี้ตามมาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม หรือมาตรา ๙๐/๖๒

(๔) ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๖ วรรคสี่ หรือมาตรา ๙๐/๙ วรรคสอง หรือยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓๕ อันเป็นเท็จในสาระสำคัญ ซึ่งอาจทำให้เจ้าหนี้เสียหาย

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๕ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหนี้ หรือผู้อื่น โดยมุ่งหมายที่จะได้รับการสนับสนุนหรือการยอมรับของเจ้าหนี้ในการเลือก

ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนหรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๖ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะให้ตนเองหรือเจ้าหน้าที่อื่นสนับสนุนหรือไม่คัดค้านในการเลือก ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนหรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๗ ผู้ใดล่วงรู้กิจการหรือข้อมูลใดๆ ของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟู เนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในหมวด ๓/๑ นี้ อันเป็นกิจการหรือ ข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำ ไปเปิดเผยด้วยประการใดๆ นอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการ ตามหมวด ๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้ง ปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๘ ผู้ใดเป็นผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผน ข้าราชการ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามบทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ โดยมีมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามความในหมวด ๓/๑ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือกระทำการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับ ความผิดนั้นๆ ด้วย

มาตรา ๙๐/๙๐ ให้ลูกหนี้และเจ้าหน้าที่เป็นผู้เสียหายในความผิดตามความใน หมวด ๓/๑ ด้วย

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ภาคผนวก ข

หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
ของสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
(สปน.)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน

หลักเกณฑ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการเบื้องต้นที่สถาบันการเงินพึงปฏิบัติในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยสนับสนุนให้สถาบันการเงินมีการกำหนดนโยบายวิธีการและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มีการวิเคราะห์และจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบอย่างเพียงพอ และถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากลทั้งในด้านวิธีการบัญชีการจัดชั้นลูกหนี้และการกันเงินสำรองที่เกี่ยวข้อง และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2541 เป็นต้นไป

1. วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าหนี้ที่มีปัญหา เพื่อให้สถาบันการเงินมีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินกิจการต่อไปทั้งของลูกค้าหนี้และสถาบันการเงิน โดยเฉพาะลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาการชำระหนี้เนื่องจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ แต่ยังมีแนวโน้มที่จะดำเนินการชำระหนี้ต่อไปได้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องระมัดระวังมิให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงการจัดชั้นลูกหนี้และการกันเงินสำรอง หรือหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การระงับรั่วรัยได้

2. ขอบเขตของ “การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา”

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ในที่นี้ หมายถึง กรณีที่มีสถาบันการเงินจะมีความสูญเสียเกิดขึ้นบางส่วน เนื่องจาก

2.1 การยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งลูกหนี้ปกติทั่วไปจะไม่มี การผ่อนปรนเงื่อนไขดังกล่าว ได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน หรือ การลดดอกเบี้ยที่ค้างชำระ เป็นต้น ไม่ว่าจะมีการขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไป หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้การผ่อนปรนดังกล่าวมีผลทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับชำระหนี้ในอนาคตต่ำกว่ามูลค่าทั้งสิ้นตามบัญชี

2.2 การรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือรับทุนที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน (debt-equity swap) ของลูกหนี้เพื่อชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยที่ราคายุติธรรม (fair value) ของสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือทุนดังกล่าว ต่ำกว่ามูลค่าหนี้ทั้งสิ้นตามบัญชี

การลดอัตราดอกเบี้ยให้แก่ลูกหนี้ตามภาวะตลาด หรือเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกหนี้หรือการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป โดยมีการตกลงให้มีระยะเวลาปลอดหนี้โดยลูกหนี้ยังคงจ่ายชำระดอกเบี้ยในอัตราที่ระบุไว้สัญญาเดิม และสถาบันการเงินวิเคราะห์แล้วคาดว่าจะได้รับชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยคืนครบถ้วนตามสัญญาการให้กู้ยืม จะไม่ถือว่าเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

3. การกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สถาบันการเงินจะต้องดำเนินการ ดังนี้

3.1 นโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินจะต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน โดยผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการดังกล่าว

3.2 นโยบายและมาตรการที่กำหนดจะต้องครอบคลุมแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้งกระบวนการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางในการวิเคราะห์และคัดเลือกลูกหนี้ การติดตามดูแล การรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายทางด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

3.3 สถาบันการเงินจะต้องกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การอนุมัติ การรายงาน และการติดตามดูแลที่ชัดเจนและแผนการปฏิบัติ (action plan) ในขั้นตอนต่างๆ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องจัดตั้งกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปรับปรุง

โครงสร้างหนี้ที่เป็นอิสระจากเจ้าหนี้ที่สินเชื่อที่ดูแลลูกหนี้รายนั้น เป็นผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานตามกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรืออาจให้สถาบันการเงินอื่น หรือบุคคลที่สามที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นผู้ทำหน้าที่นั้นก็ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องได้รับมอบหมายอำนาจในการต่อรองแทนในนามของสถาบันการเงินนั้นด้วย

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้ที่สถาบันการเงิน กรรมการ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ หรือผู้บริหารของสถาบันการเงินนั้น เข้าข่ายมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง โดยมีพฤติกรรมให้บุคคลอื่นถือหุ้นไว้แทนตนในลักษณะของตัวแทนโดยตรงหรือโดยปริยายหรือตัวแทนชัด หรือเป็นตัวการซึ่งไม่เปิดเผยชื่อ เป็นการสร้างบริษัทเครือข่ายหรือควบคุมหรือผูกขาดการบริหารงานของบริษัทจำกัดดังกล่าวในการประกอบกิจการอื่นทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม จะต้องกำหนดให้สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามซึ่งไม่มีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องใดๆ กับสถาบันการเงินและลูกหนี้เป็นผู้ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ฐานะและสามารถในการจ่ายชำระหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามจะต้องเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเงินหรือการดำเนินงาน หรือเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน หรือธุรกิจการให้คำปรึกษาทางการเงิน หรือเป็นบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินจากต่างประเทศขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียง มีความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ

ในกรณีสถาบันการเงินเข้าไปมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องเนื่องจากการเข้าไปแก้ไขปัญหาลูกหนี้ของลูกหนี้นั้น ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังจากที่มีหลักเกณฑ์นี้มีผลบังคับใช้สถาบันการเงินไม่ต้องกำหนดให้มีสถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สาม เป็นผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ก็ได้

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการจัดทำเอกสารประกอบ

ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์และการจัดทำเอกสารเมื่อมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ควรมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ลูกหนี้และเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังนี้

(1) สาเหตุที่มีหนี้ปัญหาและเหตุผลที่มีการจ่ายชำระดอกเบี้ย และ/หรือต้นเงินล่าช้ากว่ากำหนด

(2) ความรุนแรงของปัญหาและมีความเสี่ยงทางการเงินของลูกหนี้ โดยพิจารณาจากงบการเงิน งบกระแสเงินสด และการประมาณการทางการเงิน รวมทั้งการประเมินสถานการณ์ทางการตลาด ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับฐานะและการดำเนินงานของลูกหนี้

(3) การคาดการณ์เกี่ยวกับการรับชำระหนี้คืนเต็มจำนวนทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ในกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และกรณีที่ไม่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รวมทั้งการจัดทำอัตราส่วนทางการเงินต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงฐานะและการดำเนินงานของลูกหนี้

(4) การประเมินคุณภาพการบริหารของลูกหนี้ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพขององค์กรการ ในกรณีที่จำเป็นอาจต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ เช่น การเปลี่ยนโครงสร้างผู้ถือหุ้น กรรมการผู้บริหาร การจัดระบบการบริหารใหม่ การส่งผู้ที่มีประสบการณ์ในแต่ละด้านเข้าไปช่วยบริหารงานเป็นต้น กรณีลูกหนี้บุคคลธรรมดา ควรจะกำหนดให้มีการเรียกหลักประกันเพิ่มเติม หรือกำหนดให้การค้ำประกันจากบุคคลที่เชื่อถือได้เพิ่มเติม

(5) ความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(6) การประเมินมูลค่าหลักประกัน (ถ้ามี) ตามหลักเกณฑ์การประเมินค่าหลักประกันของสถาบันการเงินที่มีธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(7) แนวคิดหรือสมมติฐานเกี่ยวกับการประมาณการกระแสเงินสด ซึ่งควรตั้งอยู่บนความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้

(8) การพิจารณา ข้อสรุป และการอนุมัติเกี่ยวกับเงื่อนไขผ่อนปรนที่ควรให้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน การลดดอกเบี้ยที่ลูกหนี้

ค้างชำระ และการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เป็นต้น ทั้งนี้เงื่อนไขดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับอายุโครงการของลูกหนี้ (economic life) หรือระยะเวลาการให้บริการของโครงการลูกหนี้ รวมทั้งสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และช่วยทำให้ฐานะการเงินของลูกหนี้ดีขึ้นจนมีความสามารถจ่ายชำระหนี้คืนภายใต้เงื่อนไขที่มีการปรับปรุงใหม่ได้ตลอดไป

(9) จัดทำตารางแสดงการชำระหนี้คืนหลังการปรับปรุงเงื่อนไขการชำระหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถชำระหนี้ของลูกหนี้

(10) รายละเอียดเงื่อนไขทางการเงินต่างๆ เช่น การห้ามจ่ายเงินปันผล การลดทุน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นเดิมรับภาระในส่วนนี้ก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การให้เพิ่มทุน การสงวนสิทธิสำหรับการปรับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นตามความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้ เป็นต้น

(11) จัดทำเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ครบถ้วน และมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

(12) กรณีมีการให้กู้ยืมเงินเพิ่มเติมภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องระบุดูประสงคของการใช้เม็ดเงินใหม่อย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องไม่ใช่การนำเม็ดเงินใหม่ที่กู้เพิ่มมาใช้เพื่อชำระหนี้เดิม

4.2 ขั้นตอนการติดตามผลหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

จะต้องจัดให้มีระบบการติดตามลูกหนี้ภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจว่าลูกหนี้จะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาใหม่ได้ เช่น

(1) กำหนดให้มีการจัดทำรายงานความคืบหน้าเสนอผู้บริหารอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยรายงานนี้จะต้องแสดงถึงพัฒนาการล่าสุด แผนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และแนวโน้มที่ได้รับชำระหนี้คืนในที่สุด

(2) กำหนดให้ลูกหนี้จัดส่งงบการเงินและทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ เพื่อติดตามฐานะและการดำเนินงานของลูกหนี้ได้อย่างต่อเนื่องโดยตลอด รวมทั้ง

กำหนดให้ลูกหนี้ต้องรายงานผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินต่างๆ เช่น การห้ามจ่าย เงินปันผล การลดทุน การเพิ่มทุน เป็นต้น

(3) กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ที่ไม่สามารถจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาหรือไม่ ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

5. วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

5.1 วิธีปฏิบัติทางบัญชีนี้ ในช่วงแรกให้ถือปฏิบัติสำหรับลูกหนี้ประเภทธุรกิจ (Corporate Loans) ที่มีราคาตามบัญชีรวมดอกเบี้ยค้างรับตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป และนับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป ให้ถือปฏิบัติสำหรับลูกหนี้ดังกล่าว ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป ดังนี้

(1) ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาโดยยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ ให้แก่ลูกหนี้ ให้สถาบันการเงินบันทึกส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการคำนวณราคาตามบัญชี ใหม่ของลูกหนี้คงค้าง ตามลำดับวิธีต่อไปนี้

ก) คำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับตามเงื่อนไขใหม่ในการชำระหนี้ที่เป็นผลมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยใช้อัตราส่วนลดที่ระบุอยู่ใน (4)

ข) ให้ใช้ราคาตลาดของลูกหนี้ หากลูกหนี้มีการซื้อขายในตลาด และสามารถทราบราคาซื้อขายได้ เช่น ราคาประมูลจากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน เป็นต้น

ค) ให้ใช้ราคายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่เป็นประกันซึ่งประเมินขึ้นตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ในกรณีที่หลักทรัพย์นั้นจะเป็นที่มาของกระแสเงินสดรับจากการชำระหนี้

เมื่อราคาตามบัญชีใหม่ที่คำนวณได้ต่ำกว่าราคาตามบัญชีเดิมรวมดอกเบี้ยค้างรับของลูกหนี้คงค้าง สถาบันการเงินจะต้องบันทึกส่วนสูญเสียทั้งหมดในงบกำไรขาดทุน

สำหรับงวดนั้นในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นให้สถาบันการเงินคำนึงถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้แต่เดิมด้วย ทั้งนี้ ยกเว้นลูกหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก่อนสิ้นปี พ.ศ. 2543 ให้ถือปฏิบัติตามข้อ 6.2

(2) กรณีที่สถาบันการเงินรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ให้สถาบันการเงินตัดจำหน่ายยอดลูกหนี้ให้หมดไป และบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาด้วยราคายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นให้บันทึกในงบกำไรขาดทุนทันทีที่มีการรับโอน โดยให้คำนึงถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้แต่เดิมด้วย

กรณีรับชำระหนี้บางส่วนโดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ก็ให้ปฏิบัติตาม (2) ก่อนแล้วจึงปฏิบัติตาม (1) สำหรับหนี้ส่วนที่เหลือ

(3) ในการประมาณการเกี่ยวกับกระแสเงินสดที่จะได้รับจากปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องดำเนินการโดยมีสมมติฐานที่สมเหตุสมผลและหลักฐานมีน้ำหนักเชื่อถือได้ รวมทั้งจะต้องพิจารณาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดอย่างครบถ้วน เพื่อให้การประเมินกระแสเงินสดในอนาคตใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

ทั้งนี้ในการประมาณการกระแสเงินสดข้างต้น ไม่ให้สถาบันการเงินนำกระแสเงินสดที่ยังไม่มีความแน่นอนว่าจะได้รับ ได้แก่ เงินต้นหรือสิทธิในการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยหากกิจการของลูกหนี้ฟื้นตัวขึ้น หรือสิทธิในการแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพ เป็นต้น มารวมในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด

(4) อัตราส่วนลดที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับ ให้สถาบันการเงินใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective rate) ที่มาจากสัญญาเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ก) ในกรณีอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเดิมเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวหรือไม่คงที่ เช่น $MLR+2\%$ ให้สถาบันการเงินใช้อัตราดอกเบี้ยที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เป็นอัตรา

ส่วนลดอย่างไรก็ตาม หากวิธีการดังกล่าวจะเป็นภาระในการคำนวณส่วนสูญเสียและปรับปรุงเงินสำรองอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทุกครั้งไป สถาบันการเงินอาจจะใช้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ณ วันที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือ ณ วันที่หนี้ถูกจัดชั้น เป็นอัตราคงที่เพื่อใช้เป็นอัตราส่วนลด ก็ได้ แต่เมื่อเลือกใช้วิธีการใดแล้ว จะต้องใช้ตลอดไป โดยสม่ำเสมอกับลูกหนี้ที่มีลักษณะเดียวกัน

ข) ในกรณีที่สถาบันการเงินให้กู้ยืมระยะสั้น โดยไม่สอดคล้องกับโครงสร้างธุรกิจของลูกหนี้ สถาบันการเงินควรจะปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ให้สอดคล้องกับโครงสร้างของธุรกิจลูกหนี้ และอาจให้อัตราดอกเบี้ยระยะยาวแทนอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นตามสัญญากู้ยืมเดิมเป็นอัตราที่ใช้คิดส่วนลด ก็ได้ แต่เมื่อเลือกใช้วิธีการใดแล้วจะต้องใช้ตลอดไป โดยสม่ำเสมอกับลูกหนี้ที่มีลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยระยะยาวนั้นควรจะเหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และเป็นอัตราที่สถาบันการเงินนั้นได้ให้แก่ลูกหนีรายอื่นที่กู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ให้กู้ยืมด้วยโดยจะต้องมีหลักฐานเอกสารอ้างอิงที่มาของอัตราดอกเบี้ยนั้นด้วย

(5) สถาบันการเงินจะต้องประเมินคุณภาพหนี้ของลูกหนี้อย่างน้อยทุกไตรมาส หลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หากสถาบันการเงินพบว่าจำนวนและวันถึงกำหนดของกระแสเงินสดรวมทั้งอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ หรือราคาตลาดของลูกหนี้หรือราคายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่เป็นประกันแตกต่างไปอย่างมีนัยสำคัญจากที่บันทึกไว้เดิม ให้สถาบันการเงินประเมินราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้ โดยใช้หลักการตามที่กล่าวมาแล้วใน (1) - (4) การปรับปรุงราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้ ให้สถาบันการเงินปรับปรุงกับบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงนี้ต้องไม่ทำให้ราคาตามบัญชีที่บันทึกไว้เดิมหรือเงินกองทุนในลูกหนี้ (จำนวนที่สถาบันการเงินจ่ายเพื่อให้ได้ลูกหนี้มาครอง กรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้ที่ซื้อมา) เพิ่มสูงขึ้น

เพื่อให้สถาบันการเงินมีระยะเวลาปรับตัว ในช่วงแรกของการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก่อนสิ้นปี พ.ศ. 2543 นี้ สถาบันการเงินอาจใช้ราคายุติธรรมของหลักประกันเพื่อคำนวณส่วนสูญเสียแทนการใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับก็ได้

5.2 สำหรับลูกหนี้ที่มีราคาตามบัญชีต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในข้อ 5.1 วรรคแรก สถาบันการเงินอาจถือปฏิบัติตามวิธีการอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ 5.1 ได้ แต่จะต้องระบุนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วย

5.3 ลูกหนี้ประเภทอุปโภคบริโภคที่มีปัญหาที่ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เช่น ลูกหนี้บัตรเครดิต ลูกหนี้เช่าซื้อ และลูกหนี้สินเชื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น สถาบันการเงินอาจประเมินส่วนสูญเสียเป็นกลุ่มรวมกัน โดยใช้วิธีสถิติ หรืออาจถือปฏิบัติตามวิธีที่กล่าวในข้อ 5.1 ก็ได้

6. การจัดชั้น การเปลี่ยนสถานะการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง

6.1 เมื่อได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติดังนี้

(1) รับรู้อย่างได้ตามเกณฑ์เงินสด (ทั้งรายได้ดอกเบี้ยและรายได้อื่นทุกประเภท ที่จะได้รับในอนาคต)

(2) เปลี่ยนสถานะการจัดชั้นของลูกหนี้ ในกรณีลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสงสัยจะสูญ หรือสูญ ให้จัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน ส่วนลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน หรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ ให้คงการจัดชั้นเช่นเดิมต่อไป

(3) เมื่อลูกหนี้ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระเงินตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า สถาบันการเงินจึงจะสามารถบันทึกบัญชีรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิได้ใหม่และเปลี่ยนเป็นลูกหนี้จัดชั้นปกติ

(4) ในกรณีที่สถาบันการเงินให้ลูกหนี้กู้ยืมเงินเพิ่มเพื่อการฟื้นฟูกิจการ หากเงินให้สินเชื่อใหม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามหนังสือที่ ธปท.ง(ว) 1399/2541 และ 1400/2541 ลงวันที่ 16 เมษายน 2541 เรื่องการให้กู้ยืมจำนวนใหม่แก่ลูกหนี้ที่จัดชั้นแล้ว สถาบันการเงินไม่ต้องจัดชั้นเงินให้สินเชื่อส่วนนี้

6.2 การกันเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1) การกันเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียสุทธิที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สามารถทยอยกันสำรองได้ เฉพาะสำหรับลูกหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก่อนสิ้นปี พ.ศ. 2543 เท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกันสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้น ดังนี้

- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งหลังของปี พ.ศ. 2541 ให้กันเงินสำรองไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง

- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งแรกของปี พ.ศ. 2542 ให้กันเงินสำรองไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง

- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งหลังของปี พ.ศ. 2542 ให้กันเงินสำรองไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง

- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งแรกของปี พ.ศ. 2543 ให้กันเงินสำรองไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง

- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งหลังของปี พ.ศ. 2543 ให้กันเงินสำรองให้ครบถ้วน

(2) หากระยะเวลาของสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สั้นกว่าระยะเวลาของการทยอยกันเงินสำรองข้างต้น สถาบันการเงินจะสามารถทยอยกันเงินสำรองได้ไม่เกินระยะเวลาที่เหลือของสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(3) ในระหว่างช่วงการติดตามผลการปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก่อนเปลี่ยนสถานะเป็นหนี้ปกติ สถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองอย่างต่ำตามเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่กรณีที่เงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองตามเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว และสถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียให้ครบถ้วนภายหลังจากการเปลี่ยนสถานะเป็นหนี้ปกติแล้วด้วย

(4) ในกรณีที่สถาบันการเงินได้กัณเงินสำรองของเงินให้สินเชือทั้งสินไว้แล้วมากกว่าจำนวนเงินที่ต้องทยอยกันเงินสำรองในแต่ละงวด สถาบันการเงินจะต้องคงจำนวนเงินกันสำรองดังกล่าวไว้ในบัญชีต่อไปจนกว่าจะกันเงินสำรองได้ครบถ้วนแล้ว หรือจะไม่สามารถยกเลิกรายการเงินกันสำรองไว้แล้วกลับมาเป็นรายได้ จนกว่าสถาบันการเงินสามารถกันเงินสำรองได้ครบถ้วนเต็มร้อยละ 100 ของเงินสำรองของลูกหนี้และสินทรัพย์จัดชั้นทุกประเภทที่ต้องกันทั้งสินแล้ว

6.3 ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระหนี้ใหม่ ให้นับระยะเวลาการค้างชำระรวมกับระยะเวลาการค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แล้วจัดชั้นตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามระยะเวลาค้างชำระที่กำหนด เช่น ถ้าค้างชำระรวมกันเกิน 3 เดือน จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นต้น และกันเงินสำรองตามระดับการจัดชั้นดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากคุณภาพหนี้ของลูกหนี้เสื่อมลงกว่าเดิมก่อนที่จะมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องจัดชั้นในระดับที่ต่ำลงกว่าเดิมหรือสอดคล้องกับระดับการจัดชั้นที่แท้จริงด้วย

7. การสั่งการของผู้ตรวจสอบ

ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายใด อาจมีเจตนาเพื่อชะลอปัญหาการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง หรือหลีกเลี่ยงการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ รวมทั้งมิได้มีการจัดทำเอกสารและการวิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการชำระหนี้อย่างถูกต้อง หรือเป็นที่สังเกตเห็นได้โดยชัดเจนว่าลูกหนี้จะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ หรือมีการดำเนินการใดๆ ที่ไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณาสั่งการให้สถาบันการเงินเปลี่ยนสถานะการจัดชั้นของลูกหนี้รายนั้นและให้กันสำรองให้เพียงพอ หรือสั่งให้ระงับการรับรู้รายได้ รวมทั้งให้ยกเลิกการบันทึกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกบัญชีไปแล้วด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินจะต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อ รวมตลอดถึงการทบทวนมูลค่าของหลักประกันดังกล่าวไว้เป็นลายลักษณ์อักษร นโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน และแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ

1. วัตถุประสงค์

หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันนี้ใช้สำหรับ

1.1 การประเมินมูลค่าหลักประกันสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัยจะสูญ เพื่อนำมูลค่าของหลักประกันมาใช้ในการคำนวณเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียดังกล่าว (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2541 เป็นต้นไป

1.2 การคำนวณส่วนสูญเสียดังกล่าวจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา หากสถาบันการเงินเลือกใช้วิธีการคำนวณราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้ โดยใช้ราคายุติธรรม (มูลค่าตลาด) ของหลักทรัพย์ที่เป็นประกัน และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2541 เป็นต้นไป

2. คำนิยาม

ในหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันฉบับนี้ มีคำนิยามที่ใช้เฉพาะดังนี้

“การประเมินมูลค่า” หมายถึง การแสดงความเห็นเกี่ยวกับมูลค่าตลาดของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการประเมินที่เหมาะสมเพื่อประมาณการราคาของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันที่ควรจะสามารถซื้อขายได้ในตลาด โดยเปิดเผยและได้พิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์และสภาวะตลาดแล้ว ทั้งนี้ การประเมินมูลค่าจะต้องจัดทำเป็นรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร

“การประเมินราคา” หมายถึง การประเมินมูลค่าที่กระทำโดยผู้ประเมินราคาอิสระ

“การตีราคา” หมายถึง การประเมินมูลค่าที่สถาบันการเงินอาจเลือกให้ผู้ประเมินราคาอิสระหรือผู้ประเมินราคาภายในของสถาบันการเงินก็ได้

“มูลค่าตลาด” หมายถึง มูลค่าเป็นตัวแทนซึ่งประมาณว่า เป็นราคาของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันที่สามารถใช้ตกลงซื้อขายกันได้ระหว่างผู้เต็มใจขายกับผู้เต็มใจซื้อ ณ วันที่ทำการประเมินราคาหรือทำการตีราคา ภายใต้การซื้อขายปกติที่ผู้ซื้อผู้ขายไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวเนื่องกันโดยได้มีการเสนอขายสินทรัพย์ในระยะเวลาพอสมควร และโดยที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงใจซื้อขายด้วยความรอบรู้อย่างรอบคอบและปราศจากสิ่งจูงใจกดดัน ทั้งนี้ ให้ถือว่าสามารถโอนสิทธิครอบครองตามกฎหมายโดยสมบูรณ์ในสินทรัพย์ได้ มูลค่าตลาดโดยทั่วไปจะไม่คำนึงถึงต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการซื้อ หรือค่าธรรมเนียม หรือภาษีใดๆ

“ผู้ประเมินราคาอิสระ” หมายถึง

(1) นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจให้บริการประเมินราคาสินทรัพย์ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินนั้น และเป็นผู้ประเมินราคาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้เป็นผู้ประเมินราคาเพื่อวัตถุประสงค์สาธารณะ และไม่เป็นผู้ที่เคยถูกธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศยกเลิกรายชื่อที่ธนาคารเห็นชอบให้เป็นผู้ชำนาญการประเมินราคาทรัพย์สินของสถาบันการเงิน

(2) ผู้ประเมินราคาที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

3. เกณฑ์การเลือกใช้ในการประเมินราคาหรือการตีราคา

3.1 ให้สถาบันการเงินทำการประเมินราคาหลักประกัน โดยถือเกณฑ์ตามขนาดของราคาตามบัญชีของลูกหนี้ ดังนี้

(1) ระหว่างปี 2541-2543 ราคาตามบัญชีของลูกหนี้สูงกว่า 25 ล้านบาท สำหรับสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนน้อยกว่า 8,000 ล้านบาท และราคาตามบัญชีของลูกหนี้สูงกว่า 50 ล้านบาท สำหรับสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนตั้งแต่ 8,000 ล้านบาทขึ้นไป

(2) ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นไป ราคาตามบัญชีของลูกหนี้สูงกว่า 10 ล้านบาทสำหรับสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนน้อยกว่า 8,000 ล้านบาท และราคาตามบัญชีของลูกหนี้สูงกว่า 20 ล้านบาท สำหรับสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนตั้งแต่ 8,000 ล้านบาทขึ้นไป

3.2 ให้สถาบันการเงินทำการตีราคาหลักประกันสำหรับราคาตามบัญชีของลูกหนี้ นอกเหนือจากที่กล่าวในข้อ 3.1

4. มาตรฐานการประเมินราคาและการตีราคา

ในการประเมินราคาและการตีราคาจะต้องถือปฏิบัติดังนี้

(1) จะต้องถือปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในวงการวิชาชีพการประเมินราคาสินทรัพย์ ซึ่งในปัจจุบันสามารถใช้มาตรฐานจรรยาบรรณ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย หรือสมาคมนักประเมินราคาอิสระไทยเป็นมาตรฐานอ้างอิงขั้นต่ำได้

(2) ในการตีราคา หากใช้ผู้ประเมินราคาภายในของสถาบันการเงิน นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ 4(1) แล้ว จะต้องถือปฏิบัติตามแนวทางการประเมินราคาหลักประกันของสถาบันการเงินของสมาคมธนาคารไทย และสมาคมบริษัทเงินทุน ตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(3) รายงานการประเมินราคาและการตีราคาต้องมีข้อมูล และการวิเคราะห์ที่เพียงพอต่อการตัดสินใจกำหนดราคา

5. แนวทางการประเมินราคาและการตีราคา

5.1 สถาบันการเงินจะต้องทำการประเมินราคาหรือทำการตีราคาหลักประกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.2 หลักเกณฑ์การประเมินราคา และการตีราคาสำหรับหลักประกันแต่ละประเภท ดังนี้

(1) หลักประกันที่เป็นเงินสด หรือเงินฝากที่สถาบันการเงินผู้ให้กู้ยืม ไม่ต้องการประเมินราคาหรือตีราคา

(2) หลักประกันที่ใกล้เคียงเงินสด ได้แก่ หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด ทั้งหลักทรัพย์ประเภททุนและหลักทรัพย์ประเภทหนี้ ไม่ต้องทำการประเมินราคาตามข้อ 3.1 แต่ให้ทำการตีราคาด้วยราคาตลาด คือ ราคาปิดครั้งสุดท้ายของหลักทรัพย์ประเภทนั้นๆ ที่มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์

(3) หลักทรัพย์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือนอกศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ให้ทำการประเมินราคาหรือทำการตีราคาแล้วแต่ขนาดของราคาตามบัญชีของลูกหนี้ที่กล่าวในข้อ 3 เพื่อให้ได้มูลค่าตลาดตามคำนิยามของมูลค่าตลาดที่กล่าวในข้อ 2 หากไม่สามารถหามูลค่าตลาดได้ ให้ถือตามมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (net worth) ของกิจการที่เป็นผู้ออกหลักทรัพย์นั้น

(4) หลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการพาณิชย์ ให้ใช้วิธีคิดจากต้นทุน (cost approach) หรือวิธีการเปรียบเทียบราคาตลาด (direct sales comparison approach) หรือวิธีพิจารณาจากรายได้ (income approach)

(5) หลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัย ให้ใช้วิธีการเปรียบเทียบราคาตลาด (Direct sales comparison approach)

(6) หลักประกันอื่นนอกจากที่กล่าวในข้อ (1) - (5) ให้ทำการประเมินราคาหรือทำการตีราคา โดยยึดหลักปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย หรือสมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย หรือตามแนวทางการประเมินราคาหลักประกันของสถาบันการเงินของสมาคมธนาคารไทยและสมาคมบริษัทเงินทุนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

6.มูลค่าของหลักประกันที่ใช้ในการคำนวณเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น

ในการคำนวณเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย และสูญ (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของหลักประกันมาหักออกจาก

ยอดคงค้างของลูกหนี้ที่จัดชั้นดังกล่าว ก่อนจะนำยอดคงค้างที่เหลือไปคำนวณเงินสำรองฯ ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดได้ ดังนี้

(1) หลักประกันที่เป็นเงินสด หรือเงินฝากที่สถาบันการเงินนั้นให้นำมาหักได้ ร้อยละ 100

(2) หลักประกันที่ใกล้เคียงเงินสดตามที่กล่าวในข้อ 5.2 (2)ให้นำมาหักได้ไม่เกิน ร้อยละ 95 ของราคาตลาด

(3) หลักประกันที่กล่าวในข้อ 5.2 (3) (4) (5) และ (6) ถ้ามีการประเมินราคาหรือมีการตีราคาคง 6 เดือนให้นำมาหักได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคา หรือการตีราคานั้น หากมีการประเมินราคาหรือมีการตีราคาครั้งหลังสุดไว้นานกว่า 6 เดือนให้นำมาหักได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาหรือการตีราคานั้น

ทั้งนี้มูลค่าของหลักประกันที่นำมาหักได้ในทุกข้อที่กล่าวข้างต้นจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าที่ได้มีการจดจำนำ จำนอง หรือมูลค่าที่สถาบันการเงินมีบุริมสิทธิเหนือหลักประกันนั้น

7. ความเป็นอิสระของผู้ประเมินราคา

7.1 การตีราคาโดยใช้ผู้ประเมินราคาภายในของสถาบันการเงิน ผู้ประเมินราคา ดังกล่าว จะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ การลงทุน และการเรียกชำระหนี้ รวมทั้งจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับลูกหนี้และหลักประกันนั้น

7.2 ในการประเมินราคาและในการตีราคาโดยผู้ประเมินราคาอิสระ ผู้ประเมินราคา ดังกล่าวจะต้องมีการสัญญาจ้างงานกับสถาบันการเงินโดยตรง และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับสถาบันการเงิน ลูกหนี้ และหลักประกัน

7.3 สถาบันการเงินจะต้องจัดให้มีคณะกรรมการอย่างน้อย 3 คน เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาและอนุมัติผู้ประเมินราคาอิสระ รวมทั้งพิจารณาและอนุมัติผลการประเมินราคา

หรือผลการตีราคา ทั้งที่กระทำโดยผู้ประเมินราคาอิสระและผู้ประเมินราคาภายใน ทั้งนี้ กรรมการทุกคนจะต้องให้ความเห็นของตนเป็นลายลักษณ์อักษรประกอบการพิจารณา และอนุมัติดังกล่าว

8. การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย

ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า การประเมินราคาหรือ การตีราคาของสถาบันการเงิน มิได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวข้างต้น หรือมิได้มี การวิเคราะห์ หรือขาดข้อมูล หรือขาดเอกสารหลักฐานสนับสนุนอย่างเพียงพอ ก็อาจ พิจารณาสั่งการให้สถาบันการเงินปรับลดมูลค่าตลาดลงตามความเหมาะสมได้

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลาคุณธรรม
(www.library.coj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับธุรกิจที่อยู่ในฐานะลูกหนี้

แบบสอบถาม

โครงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จัดทำโดย
ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ร่วมกับ ศาลล้มละลายกลาง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ
ปรับโครงสร้างหนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงาน
คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ข้อมูลและความคิดเห็นของท่าน
จึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และการตัดสินใจเชิงนโยบายกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและความคิดเห็น
ตามความเป็นจริง

วันที่...../...../2545 ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ตรวจแบบสอบถาม.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

อยู่ใน [] 1. อำเภอเมือง [] 2. อำเภอ..... []
จังหวัด [] 1 กรุงเทพฯ [] 2 นนทบุรี [] 3 สระบุรี [] 4 ปทุมธานี
[] 5 นครสวรรค์ [] 6 สมุทรสาคร [] 7 สมุทรปราการ [] 8 พระนครศรีอยุธยา
[] 9 นครปฐม [] 10 เพชรบุรี [] 11 ตาก [] 12 กาญจนบุรี
[] 13 ชลบุรี [] 14 ระยอง [] 15 ตรวด [] 16 ฉะเชิงเทรา
[] 17 อุดรดิตถ์ [] 18 เชียงใหม่ [] 19 อุบลราชธานี [] 20 ขอนแก่น
[] 21 นครราชสีมา [] 22 อุตรธานี [] 23 สกลนคร [] 24 สตูล
[] 25 ตรัง [] 26 ภูเก็ต [] 27 ปัตตานี [] 28 สงขลา
[] 29 สุราษฎร์ธานี []

คำถามก่อนสัมภาษณ์

ท่านเคยเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] 0. ศาลล้มละลายกลาง
[] 1. สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)
[] 2. อื่นๆ ระบุ 1).....
[] 3. อื่นๆ ระบุ 2)..... []

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง
- ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ☐ 0. หญิง ☐ 1. ชาย ☐

2. อายุ ปี

- ☐ 0. 20 - 29 ปี ☐ 1. 30 - 39 ปี ☐ 2. 40 - 49 ปี
- ☐ 3. 50 - 59 ปี ☐ 4. 60 ปี ขึ้นไป ☐

3. การศึกษาชั้นสุดท้าย

- ☐ 0. อาชีวศึกษา/พาณิชย์/อนุปริญญา ☐ 1.ปริญญาตรี สาขา
- ☐ 2.ปริญญาโท สาขา ☐ 3.ปริญญาเอก สาขา ☐

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ

- ☐ 0. 10,000 - 50,000 บาท ☐ 1. 50,001 - 100,000 บาท
- ☐ 2. 100,001 - 150,000 บาท ☐ 3. มากกว่า 150,000 บาท ☐

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

6. ชื่อบริษัท

7. ประเภทของบริษัท

- ☐ 0. บริษัทจำกัด ☐ 1. บริษัทมหาชนจำกัด ☐

8. ท่านดำเนินธุรกิจมาเป็นระยะเวลา ปี

9. เงินลงทุนเริ่มแรก (ทุนจดทะเบียน) บาท

10. หน่วยงานของท่านมีพนักงานทั้งหมด คน

11. ก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ธุรกิจของท่านมีจำนวนหนี้ค้างชำระ บาท
(ทั้งที่เป็นเงินต้นและดอกเบี้ย)

12. ท่านทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ (ประเภทของธุรกิจ)

☐ 0. กฎหมาย ทนายความ	☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง
☐ 2. การบัญชี	☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ	☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม	☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน	☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง
☐ 10. ธุรกิจขายตรง	☐ 11. นำเข้า ส่งออก สินค้า
☐ 12. บรรจุภัณฑ์	☐ 13. บริการ
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	☐ 15. พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์
☐ 16. เพอร์เนเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน	☐ 17. ร้านอาหาร
☐ 18. สตูดิโอถ่ายภาพและแต่งงาน	☐ 19. สมัครงและจัดหางาน
☐ 20. สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย	☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง	☐ 23. อุตสาหกรรม
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ในครัวเรือน	☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

13. ธุรกิจของท่านมีเจ้าหน้าที่ที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด ราย เช่น

☐ 0. กฎหมาย ทนายความ ราย	☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง ราย
☐ 2. การบัญชี ราย	☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต .. ราย
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ ราย	☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี ราย
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม ราย	☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง ราย
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน ราย	☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง .. ราย
☐ 10. ธุรกิจขายตรง ราย	☐ 11. นำเข้า ส่งออก สินค้า ราย
☐ 12. บรรจุภัณฑ์ ราย	☐ 13. บริการ ราย
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ราย	☐ 15. พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ราย
☐ 16. เพอร์เนเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน..... ราย	☐ 17. ร้านอาหาร ราย
☐ 18. สตูดิโอถ่ายภาพและแต่งงาน ราย	☐ 19. สมัครงและจัดหางาน ราย
☐ 20. สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย ราย	☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม ราย
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ราย	☐ 23. อุตสาหกรรม ราย
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ในครัวเรือน ราย	☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์..... ราย

[] []

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

14. สาเหตุที่ทำให้ธุรกิจของท่านต้องประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง

.....

.....

.....

.....

.....

15. เพราะเหตุใดท่านจึงได้เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยการเรียงลำดับความสำคัญ)

☐ 0. ต้องการชำระหนี้	☐ 1. เห็นว่าธุรกิจขาดสภาพคล่อง
☐ 2. ร่วมกับเจ้าหนี้ฟื้นฟูกิจการ	☐ 3. เจ้าหนี้ร้องขอ
☐ 4. ถูกบังคับให้เข้าฟื้นฟูกิจการ	☐ 5. ถูกเจ้าหนี้ฟ้องล้มละลาย
☐ 6. อื่น ๆ ระบุ	☐

16. ท่านเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใดบ้าง

(เรียงตามลำดับการเข้าก่อนหลัง โดยที่ 1 คือ หน่วยงานที่เข้าปรับโครงสร้างเป็นหน่วยงานแรก)

☐ ศาลล้มละลายกลาง	
☐ สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)	
☐ อื่น ๆ ระบุ 1)	
☐ อื่น ๆ ระบุ 2)	☐

17. ธุรกิจของท่านประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใด

☐ 0. ศาลล้มละลายกลาง	
☐ 1. สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)	
☐ 2. อื่น ๆ ระบุ	☐

18. เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับ (หน่วยงานที่ท่านประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างหนี้)

.....

.....

.....

.....

เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกไม่เข้าปรับโครงสร้างหนี้กับ

.....

.....

.....

19. ก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ท่านได้มีการตกลงกับเจ้าหนี้ก่อนหรือไม่
- ☐ 0. ตกลงกันมาก่อน ☐ 1. ตกลงกันบางส่วน ☐ 2. ไม่ได้ตกลงกันเลย ☐
20. ท่านมีบทบาทใดบ้างในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 0. เป็นผู้ประสานงาน ☐ 1. เป็นผู้ทำแผน
- ☐ 2. เป็นผู้บริหารแผน ☐ 3. เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้
- ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ☐
21. ในปัจจุบันนี้ท่านดำเนินการฟื้นฟูกิจการมาแล้ว ปี ☐

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

22. ในการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นของ
- ☐ 0. เจ้าหนี้ ☐ 1. ลูกหนี้ ☐
23. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้เสียค่าใช้จ่ายเท่าใด และท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

รายการ	ค่าธรรมเนียม	จ่ายจริง	ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมศาลฯ		ค่าธรรมเนียมทางศาลฯ ที่เหมาะสม
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ค่ายื่นคำร้อง	1,000	-			
ค่าประกัน	50,000				
ค่าใช้จ่ายของ จพท.	-				

24. ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมการก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อะไรบ้าง มีการจ่ายอย่างไร และเมื่อไร

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ลักษณะการจ่าย	ช่วงเวลาที่จ่าย
1) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย			
2) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางบัญชี			
3) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน			
4) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการลงทุน			
5) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการตลาด			
6) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเจรจาต่อรอง			
7) อื่นๆ ระบุ			
.....			
.....			
.....			

25. ใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลาที่ เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	-	-	-	-	-
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 2				
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน					
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 4				
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์					
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ					
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล	-	-	-	-	-
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน					

26. ในการจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ ระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน ท่านมีการแก้ไขแผน.....ครั้ง
27. ในการแก้ไขแผนแต่ละครั้ง ท่านได้เสียค่าใช้จ่ายประมาณ บาท โดยจำแนกเป็น
- 1).....
 - 2).....
 - 3).....
 - 4).....
 - 5).....
28. ในการแก้ไขแผนแต่ละครั้ง ท่านได้ใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลาที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะเวลา		ระยะเวลาที่เหมาะสม (วัน)
			มาตรฐานเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	เจ้าหนี้ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน				
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ				
3	เจ้าหนี้ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะไม่มี)				
4	ดำเนินการแก้ไขแผน				

29. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล						
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ						
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน						
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน						
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ						
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์						
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ						
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล						
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน						
	กรณีมีการแก้ไขแผน						
1	เจ้าหนี้ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน						
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ						
3	เจ้าหนี้ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะไม่มี)						
4	ดำเนินการแก้ไขแผน						

31. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร (ข้อเสนอแนะทั่วไป)

www.kaplan.com

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

32. ในการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นของ
☐ 0. เจ้าหนี้ ☐ 1. ลูกหนี้
☐ 2. ไม่มีค่าใช้จ่าย ☐
33. สำหรับในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในการประชุมแต่ละครั้งท่านมีค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้ง
 ประมาณเท่าใด (บาท)
-
-
-
-
-
-
-
-
34. ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมการก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อะไรบ้าง มีการจ่าย
 อย่างไร และเมื่อไร

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ลักษณะการจ่าย	ช่วงเวลาที่ยจ่าย
1) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย			
2) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางบัญชี			
3) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน			
4) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการลงทุน			
5) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการตลาด			
6) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเจรจาต่อรอง			
7) อื่นๆ ระบุ			
.....			
.....			
.....			

35. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	-	-	-	-	-
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันกานำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	15 วัน จากขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันกานำ	15 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	-		-		-
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้อำนาจโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	2 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยืนยันแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	3 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่น่าเสนอ	10 วัน จากขั้นตอนที่ 8				
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่น่าเสนอแทน	15 วัน จากขั้นตอนที่ 9				
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่น่าเสนอแทน	10 วัน จากขั้นตอนที่ 10				

36. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง						
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้						
3	เจ้าหนี้ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ						
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม						
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำกรของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล						
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน						
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้						
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ						
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน						
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน						

37. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ขั้นตอนที่ควรปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ	
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะขึ้นตามที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยืนยันแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ	
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน	
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน	

38. ในระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้ ท่านได้มีการเข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งหรือไม่

[] 0. ไม่ได้เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ย

[] 1. ได้เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ย

[]

39. สำหรับท่านที่เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง ท่านได้ใช้ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน ขั้นตอนละกี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแกนนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย พร้อมกับยื่น หนังสือแจ้งประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ยและ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สปน.					
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบ จากประเด็นดังกล่าว					
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่ เกี่ยวข้องให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง					
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตน ต่อผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.					
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย					
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจง จุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย					
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและรวมมติที่เสนอเพื่อแก้ไข ข้อพิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญาหนี้ ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอ					
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่น แผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของ ลูกหนี้					

40. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งมากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแกนนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยพร้อมกับยื่นหนังสือแจ้งประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สปน.						
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นดังกล่าว						
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง						
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.						
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย						
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจงจุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย						
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไขข้อพิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญา ลูกหนี้ และ สปน. ทราบนถึงข้อเสนอ						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้						

41. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในการใกล้เคียงข้อขัดแย้งขั้นตอนที่ควรปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแก้หนี้ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย พร้อมกับยื่นหนังสือแจ้ง ประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับ สปน.	
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบจาก ประเด็นดังกล่าว	
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง	
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตนต่อผู้ ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.	
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย	
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจงจุดยืน ของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย	
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไขข้อ พิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญานี้ ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแนะ ปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	

42. ในการพิจารณาใกล้เกลี่ยข้อขัดแย้งระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่ ท่านคิดว่าผลการพิจารณาใกล้เกลี่ยนี้ ท่านได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

Handwriting practice lines with a dotted midline and a dashed midline. The page includes a header with the letters 'K' and 'W' and a small graphic of a house.

43. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร

สงวนลิขสิทธิ์
(www.library.co.th)

คลังหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับธุรกิจที่อยู่ในฐานะลูกหนี้ที่ทำแผนปรับโครงสร้างหนี้ด้วยตนเอง

แบบสอบถาม โครงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จัดทำโดย ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ ศาลล้มละลายกลาง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ข้อมูลและความคิดเห็นของท่านจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และการตัดสินใจเชิงนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นตามความเป็นจริง

วันที่...../...../ 2545 ผู้สัมภาษณ์.....
ผู้ตรวจแบบสอบถาม.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

อยู่ใน [] 1. อำเภอเมือง [] 2. อำเภอ []
จังหวัด [] 1 กรุงเทพฯ [] 2 นนทบุรี [] 3 สระบุรี [] 4 ปทุมธานี
[] 5 นครสวรรค์ [] 6 สมุทรสาคร [] 7 สมุทรปราการ [] 8 พระนครศรีอยุธยา
[] 9 นครปฐม [] 10 เพชรบุรี [] 11 ตาก [] 12 กาญจนบุรี
[] 13 ชลบุรี [] 14 ระยอง [] 15 ตรวาด [] 16 ฉะเชิงเทรา
[] 17 อุดรดิตถ์ [] 18 เชียงใหม่ [] 19 อุบลราชธานี [] 20 ขอนแก่น
[] 21 นครราชสีมา [] 22 อุตรธานี [] 23 สกลนคร [] 24 สตูล
[] 25 ตรัง [] 26 ภูเก็ต [] 27 ปัตตานี [] 28 สงขลา
[] 29 สุราษฎร์ธานี []

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 6 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท (ที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้)
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทผู้จัดทำแผน
ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ในฐานะของบริษัทลูกหนี้)
ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง
ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ 0. หญิง ☐ 1. ชาย ☐

2. อายุ ปี

☐ 0. 20 - 29 ปี ☐ 1. 30 - 39 ปี ☐ 2. 40 - 49 ปี
☐ 3. 50 - 59 ปี ☐ 4. 60 ปี ขึ้นไป ☐

3. การศึกษาชั้นสุดท้าย

☐ 0. อาชีวศึกษา/พาณิชย์/อนุปริญญา ☐ 1.ปริญญาตรี สาขา.....
☐ 2. ปริญญาโท สาขา..... ☐ 3. ปริญญาเอก สาขา..... ☐

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ

☐ 0. 10,000 - 50,000 บาท ☐ 1. 50,001 - 100,000 บาท
☐ 2. 100,001 - 150,000 บาท ☐ 3. มากกว่า 150,000 บาท ☐

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง 1).....
 ในบริษัท (ที่ปรับโครงสร้างหนี้).....
 2).....
 ในบริษัทผู้จัดทำแผน.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท (ที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้)

6. ชื่อบริษัท (ที่เข้าปรับโครงสร้างหนี้).....

7. ประเภทของบริษัท
☐ 0. บริษัทจำกัด ☐ 1. บริษัทมหาชนจำกัด ☐

8. ท่านทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ (ประเภทของธุรกิจ)

☐ 0. กฎหมาย หนายความ ☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง
☐ 2. การบัญชี ☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ ☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม ☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน ☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง
☐ 10. ธุรกิจขายตรง ☐ 11. นำเข้า ส่งออก สินค้า
☐ 12. บรรจุภัณฑ์ ☐ 13. บริการ
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ☐ 15. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

☐ 16. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน	☐ 17. ร้านอาหาร
☐ 18. สตูดิโอถ่ายภาพและแต่งงาน	☐ 19. สมัครงและจัดหางาน
☐ 20. สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย	☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง	☐ 23. อุตสาหกรรม
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ในครัวเรือน	☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ [] []

9. ท่านดำเนินธุรกิจมาเป็นระยะเวลา ปี
10. เงินลงทุนเริ่มแรก (ทุนจดทะเบียน) บาท
11. หน่วยงานของท่านมีพนักงานทั้งหมด คน
12. ก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ธุรกิจของท่านมีจำนวนหนี้ค้างชำระ บาท
(ทั้งที่เป็นเงินต้นและดอกเบี้ย)
13. ธุรกิจของท่านมีเจ้าหนี้ที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด ราย เช่น
☐ 0. กฎหมาย หนี้ความ	☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง
☐ 2. การบัญชี	☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ	☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม	☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน	☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง
☐ 10. ธุรกิจขายตรง	☐ 11. นำเข้า ส่งออก สินค้า
☐ 12. บรรจุภัณฑ์	☐ 13. บริการ
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	☐ 15. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
☐ 16. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน	☐ 17. ร้านอาหาร
☐ 18. สตูดิโอถ่ายภาพและแต่งงาน	☐ 19. สมัครงและจัดหางาน
☐ 20. สิ่งทอเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง	☐ 23. อุตสาหกรรม
และออกแบบตกแต่ง	
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้าและ	☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
เครื่องใช้ในครัวเรือน	[] []

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทผู้จัดทำแผน

14. ชื่อบริษัทผู้จัดทำแผน
15. ประเภทของบริษัท
☐ 0. บริษัทจำกัด	☐ 1. บริษัทมหาชนจำกัด	☐

16. หน่วยงานของท่านมีรูปแบบเป็นแบบ

- ☐ 0. ที่ปรึกษาส่วนบุคคล ☐ 1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ☐ 2. บริษัทจำกัด ☐ 3. บริษัทมหาชน ☐

17. ปัจจุบันท่านทำหน้าที่เกี่ยวกับ

- ☐ 0. กฎหมาย ☐ 1. บัญชี
- ☐ 2. การเงิน ☐ 3. การลงทุน
- ☐ 4. การตลาด ☐ 5. การเจรจาต่อรอง
- ☐ 6. เป็นผู้จัดทำแผน ☐ 7. อื่นๆ (ระบุ)..... ☐

18. บริษัทเริ่มดำเนินการด้านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาตั้งแต่ปี

19. ตั้งแต่เริ่มท่านเริ่มดำเนินการด้านการปรับโครงสร้างหนี้ ท่านทำงานปรับโครงสร้างหนี้มาทั้งหมดกี่คดี และทำงานเสร็จสิ้นมาทั้งหมดกี่คดี

	ศาลล้มละลายกลาง	ส.ป.น.
จำนวนงานทั้งหมด (คดี)		
จำนวนงานที่เสร็จสิ้น (คดี)		

20. ในการปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละคดีของท่าน มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทั้งหมด คน ประกอบด้วย

- ☐ 0. นักกฎหมาย คน ☐ 1. นักบัญชี คน
- ☐ 2. นักการเงิน คน ☐ 3. นักวางแผนการลงทุน คน
- ☐ 4. นักการตลาด คน ☐ 5. นักเจรจาต่อรอง คน
- ☐ 6. อื่นๆ (ระบุ)..... ☐

21. บริษัทผู้จัดทำแผนของท่าน คิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัทหลักของท่านหรือไม่

- ☐ 0. ไม่คิดค่าใช้จ่าย ☐ 1. คิดค่าใช้จ่าย บาท ☐

22. ท่านคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละคดีอย่างไร (ในกรณีปรับโครงสร้างให้บริษัทอื่น)

กรณีที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลาย ☐

- ☐ 0. คิดค่าใช้จ่ายคงที่ บาท/คดี
- ☐ 1. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่าหนี้ของแต่ละคดี ร้อยละ ของมูลค่าหนี้
- ☐ 2. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่าทรัพย์สินของกิจการของแต่ละคดี ร้อยละ ของมูลค่าทรัพย์สินของกิจการ
- ☐ 3. คิดตามสัดส่วนมูลค่าหนี้ อย่างไร

(อย่างเช่น ถ้าหากไม่เกิน 1 ล้านบาท คิด 10,000 บาท หากไม่เกิน 5 ล้านบาท คิด 20,000 บาท เป็นต้น)

- ☐ 4. อื่นๆ ระบุ

กรณีที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน.

[]

[] 0. คิดค่าใช้จ่ายคงที่ บาท/คดี

[] 1. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่านี้อย่างใดของแต่ละคดี ร้อยละ ของมูลค่านี้อย่างใด

[] 2. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่าทรัพย์สินของกิจการของแต่ละคดี ร้อยละ ของมูลค่าทรัพย์สินของกิจการ

[] 3. คิดตามสัดส่วนมูลค่านี้อย่างไร

(อย่างเช่น ถ้าหากไม่เกิน 1 ล้านบาท คิด 10,000 บาท หากไม่เกิน 5 ล้านบาท คิด 20,000 บาท เป็นต้น)

[] 4. อื่นๆ ระบุ

23. เพราะเหตุใดท่านจึงคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังข้อที่ 22

(กรณีของศาลล้มละลายกลาง)

(กรณีของ สปน.)

24. ในการปรับโครงสร้างหนี้แต่ละคดีท่านมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโดยเฉลี่ยประมาณเท่าใด

ค่าใช้จ่าย	เข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ	
	ศาลล้มละลาย	สปน.
รวมประมาณ		
1) ค่าจ้างที่ปรึกษานักกฎหมาย		
2) ค่าจ้างที่ปรึกษานักบัญชี		
3) ค่าจ้างที่ปรึกษานักการเงิน		
4) ค่าธรรมเนียมศาล		
5) ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์		
6) ค่าใช้จ่ายในการประเมินราคาทรัพย์สิน		
7) ผู้บริหารแผน		
8) ค่าใช้จ่ายหน่วยงานอื่นๆ		
9) อื่นๆ ระบุ		
.....		
.....		

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ในฐานะของบริษัทลูกหนี้)

25. สาเหตุที่ทำให้ธุรกิจของท่านต้องประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง

[illegible]

26. เพราะเหตุใดท่านจึงได้เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยการเรียงลำดับความสำคัญ)

- [] 0. ต้องการชำระสะสางหนี้

[] 1. เห็นว่าธุรกิจขาดสภาพคล่อง

[] 2. ร่วมกับเจ้าหน้าที่ฟื้นฟูกิจการ

[] 3. เจ้าหน้าที่ร้องขอ

[] 4. ถูกบังคับให้เข้าฟื้นฟูกิจการ

[] 5. ถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องล้มละลาย

[] 6. อื่นๆ ระบุ

27. ท่านเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างนี้กับหน่วยงานใดบ้าง

(เรียงตามลำดับการเข้าก่อนหลัง โดยที่ 1 คือ หน่วยงานที่เข้าปรับโครงสร้างเป็นหน่วยงานแรก)

- [] ศาลล้มละลายกลาง
- [] สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)
- [] อื่นๆ ระบุ 1).....
- [] อื่นๆ ระบุ 2).....

28. ภารกิจของท่านประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างนี้กับหน่วยงานใด

- [] 0. ศาลล้มละลายกลาง
- [] 1. สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)
- [] 2. อื่นๆระบุ

29. เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกเข้าปรับโครงสร้างนี้กับ (หน่วยงานที่ท่านประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างนี้)

[illegible]

เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกไม่เข้าปรับโครงสร้างนี้กับ

.....

.....

.....

.....

30. ก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ท่านได้มีการตกลงกับเจ้าหนี้ก่อนหรือไม่
☐ 0. ตกลงกันมาก่อน ☐ 1. ตกลงกันบางส่วน
☐ 2. ไม่ได้ตกลงกันเลย []
31. ท่านมีบทบาทใดบ้างในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 0. เป็นผู้ประสานงาน ☐ 1. เป็นผู้ทำแผน
☐ 2. เป็นผู้บริหารแผน ☐ 3. เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้
☐ 4. อื่นๆ ระบุ []
32. ในปัจจุบันนี้ท่านดำเนินการฟื้นฟูกิจการมาแล้ว ปี []

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

33. ในการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นของ
☐ 0. เจ้าหนี้ ☐ 1. ลูกหนี้ []
34. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้เสียค่าใช้จ่ายเท่าใด และท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

รายการ	ค่าธรรมเนียม	จ่ายจริง	ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมศาลฯ		ค่าธรรมเนียมทางศาลฯ ที่เหมาะสม
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ค่ายื่นคำร้อง	1,000				
ค่าประกัน	50,000				
ค่าใช้จ่ายของ จพท.	-				

35. ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมการก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อะไรบ้าง มีการจ่ายอย่างไร และเมื่อไร

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ลักษณะการจ่าย	ช่วงเวลาที่จ่าย
1) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย			
2) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางบัญชี			
3) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน			
4) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการลงทุน			
5) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการตลาด			
6) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเจรจาต่อรอง			
7) อื่นๆ ระบุ			
.....			
.....			

36. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลาที่ เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	-	-	-	-	-
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 2				
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน					
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 4				
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์					
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ					
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล			-	-	-
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน					

37. ในการจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ ระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน ท่านมีการแก้ไขแผน ครั้ง

38. ในการแก้ไขแผนแต่ละครั้ง ท่านได้เสียค่าใช้จ่ายประมาณ บาท โดยจำแนกเป็น

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

39. ในการแก้ไขแผนแต่ละครั้ง ท่านได้ใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะเวลา มาตรฐาน		ระยะเวลาที่ เหมาะสม (วัน)
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	เจ้าหนี้ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน				
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ				
3	เจ้าหนี้ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะไม่มี)				
4	ดำเนินการแก้ไขแผน				

40. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล						
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ						
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน						
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน						
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ						
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์						
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ						
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล						
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน						
	กรณีมีการแก้ไขแผน						
1	เจ้าหนี้ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน						
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ						
3	เจ้าหนี้ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะมี)						
4	ดำเนินการแก้ไขแผน						

41. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ควรที่จะได้รับการปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน	
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ	
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล	
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน	
	กรณีมีการแก้ไขแผน	
1	เจ้าหนี้ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน	
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ	
3	เจ้าหนี้ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะมี)	
4	ดำเนินการแก้ไขแผน	

42. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร (ข้อเสนอแนะทั่วไป)

Copyright © 2011 by Pearson Education, Inc. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from Pearson Education, Inc.

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

43. ในการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นของ

- [] 0. เจ็บหน้าอก [] 1. ลูกหนี
- [] 2. ไม่มีค่าใช้จ่าย []

44. สำหรับในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในการประชุมแต่ละครั้งท่านมีค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้งประมาณเท่าใด (บาท)

[illegible]

45. ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมการก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อะไรบ้าง มีการจ่ายอย่างไร และเมื่อไร

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ลักษณะการจ่าย	ช่วงเวลาที่ย้าย
1) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย			
2) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางบัญชี			
3) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน			
4) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการลงทุน			
5) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการตลาด			
6) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเจรจาต่อรอง			
7) อื่นๆ ระบุ			
.....			
.....			
.....			

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

46. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลาที่วัน และท่านคิดวาระเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดวาระเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	-	-	-	-	-
2	ลูกหนี้ส่งชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	15 วัน จากขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ	15 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	-	-	-	-	-
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้อำนาจโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	2 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	3 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่น่าเสนอ	10 วัน จากขั้นตอนที่ 8				
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่น่าเสนอแทน	15 วัน จากขั้นตอนที่ 9				
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่น่าเสนอแทน	10 วัน จากขั้นตอนที่ 10				

47. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง						
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้						
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ						
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม						
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล						
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน						
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้						
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่มีข้อเสนอ						
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่น่าเสนอแทน						
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน						

48. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ขั้นตอนที่ควรปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ	
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะขึ้นตามที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ	
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน	
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน	

49. ในระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้ ท่านได้มีการเข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งหรือไม่
☐ 0. ไม่ได้เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ย ☐ 1. ได้เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ย ☐

50. สำหรับท่านที่เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง ท่านได้ใช้ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน ขั้นตอนละกี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของ ระยะเวลา		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแกนนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย พร้อมกับยื่น หนังสือแจ้งประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ยและ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สปน.					
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบ จากประเด็นดังกล่าว					
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่ เกี่ยวข้องให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง					
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตน ต่อผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.					
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย					
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจง จุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย					
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไข ข้อพิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญา ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอมติ					
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่น แผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของ ลูกหนี้					

51. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งมากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแกนนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยพร้อมกับยื่นหนังสือแจ้งประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สปน.						
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นดังกล่าว						
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง						
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.						
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย						
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจงจุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย						
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไขข้อพิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญา ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอ						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้						

52. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในการใกล้เคียงข้อขัดแย้งขั้นตอนที่ควรปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันกานน้ำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย พร้อมกับยื่นหนังสือแจ้ง ประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับ สปน.	
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบจาก ประเด็นดังกล่าว	
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง	
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตนต่อผู้ ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.	
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย	
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจงจุดยืน ของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย	
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไขข้อ พินาพ และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญาี้ ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผน ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พร้อมกันหนังสือยินยอมของลูกหนี้	

53. ในการพิจารณาใกล้เกลี่ยข้อขัดแย้งระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่ ท่านคิดว่าผลการพิจารณาใกล้เกลี่ยนี้ ท่านได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

[illegible]

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coi.go.th)

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับธุรกิจที่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้การค้า

แบบสอบถาม

โครงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จัดทำโดย
ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ร่วมกับ ศาลล้มละลายกลาง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ
ปรับโครงสร้างหนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงาน
คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ข้อมูลและความคิดเห็นของท่าน
จึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และการตัดสินใจเชิงนโยบายกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและความคิดเห็น
ตามความเป็นจริง

วันที่...../...../2545 ผู้สัมภาษณ์.....
ผู้ตรวจแบบสอบถาม.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

อยู่ใน [] 1. อำเภอเมือง [] 2. อำเภอ []
จังหวัด [] 1 กรุงเทพมหานคร [] 2 นนทบุรี [] 3 สระบุรี [] 4 ปทุมธานี
[] 5 นครสวรรค์ [] 6 สมุทรสาคร [] 7 สมุทรปราการ [] 8 พระนครศรีอยุธยา
[] 9 นครปฐม [] 10 เพชรบุรี [] 11 ฉะเชิงเทรา [] 12 กาญจนบุรี
[] 13 ชลบุรี [] 14 ระยอง [] 15 ตราด [] 16 ฉะเชิงเทรา
[] 17 อุดรดิตถ์ [] 18 เชียงใหม่ [] 19 อุบลราชธานี [] 20 ขอนแก่น
[] 21 นครราชสีมา [] 22 อุตรดิตถ์ [] 23 สกลนคร [] 24 สตูล
[] 25 ตรัง [] 26 ภูเก็ต [] 27 ปัตตานี [] 28 สงขลา
[] 29 สุราษฎร์ธานี []

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ
ส่วนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ 0. หญิง ☐ 1. ชาย ☐

2. อายุ ปี

☐ 0. 20 - 29 ปี ☐ 1. 30 - 39 ปี ☐ 2. 40 - 49 ปี
☐ 3. 50 - 59 ปี ☐ 4. 60 ปี ขึ้นไป ☐

3. การศึกษาขั้นสุดท้าย

☐ 0. อาชีวศึกษา/พาณิชย์/อนุปริญญา ☐ 1.ปริญญาตรี สาขา.....
☐ 2.ปริญญาโท สาขา..... ☐ 3.ปริญญาเอก สาขา..... ☐

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ

☐ 0. 10,000 - 50,000 บาท ☐ 1. 50,001 - 100,000 บาท
☐ 2. 100,001 - 150,000 บาท ☐ 3. มากกว่า 150,000 บาท ☐

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

6. ชื่อบริษัท

7. ประเภทของบริษัท

☐ 0. บริษัทจำกัด ☐ 1. บริษัทมหาชนจำกัด ☐

8. ท่านทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ (ประเภทของธุรกิจ) (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ 0. ภูมิคุ้มกัน ทนทานความ ☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง
☐ 2. การบัญชี ☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ ☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม ☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน ☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง
☐ 10. ธุรกิจขายตรง ☐ 11. นำเข้า ส่งออก สินค้า
☐ 12. บรรจุภัณฑ์ ☐ 13. บริการ
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ☐ 15. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
☐ 16. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน ☐ 17. ร้านอาหาร
☐ 18. สตูดิโอถ่ายภาพและแต่งงาน ☐ 19. สมัครงและจัดหางาน
☐ 20. สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย ☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง ☐ 23. อุตสาหกรรม
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ในครัวเรือน ☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ☐

9. ธุรกิจของท่านมีลูกหนี้ที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด.....ราย แบ่งออกเป็น
☐ 0. กฎหมาย หมายความ	☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง ราย
☐ 2. การบัญชี	☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ ราย	☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี ราย
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม	☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน	☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง
☐ 10. ธุรกิจขายตรง	☐ 11. นำเข้า ส่งออก สินค้า
☐ 12. บรรจภัณฑ์ ราย	☐ 13. บริการ.....ราย
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	☐ 15. พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ราย
☐ 16. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน..ราย	☐ 17. ร้านอาหาร
☐ 18. สตูดิโอถ่ายภาพและแต่งงาน	☐ 19. สมุดและจัดหางาน
☐ 20. สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย .. ราย	☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม ราย
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง
และออกแบบตกแต่ง ราย	☐ 23. อุตสาหกรรม ราย
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้าและ
เครื่องใช้ในครัวเรือน..... ราย	☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ราย
- []

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

10. เพราะเหตุใดท่านจึงได้เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยการเรียงลำดับความสำคัญ)
☐ 0. ต้องการได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้คืน	☐ 1. เข้ากระบวนการโดยความจำเป็น
(ไม่สมัครใจ)
☐ 2. ต้องการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้	☐ 3. อื่นๆ ระบุ[]
11. ท่านมีบทบาทใดบ้างในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 0. เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์	☐ 1. คณะกรรมการเจ้าหนี้
☐ 2. เจ้าหนี้ผู้ยื่นขอชำระหนี้	☐ 3. เป็นผู้ทำแผน
☐ 4. เป็นผู้บริหารแผน	☐ 5. เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้
☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....	[]
12. ธุรกิจของท่านประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใด
☐ 0. ศาลล้มละลายกลาง	
☐ 1. สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)	
☐ 2. อื่นๆ ระบุ.....	[]
13. เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานดังกล่าว
-
-

14. ก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ท่านได้มีการตกลงกับลูกหนี้ก่อนหรือไม่

☐ 0. ตกลงกันมาก่อน

☐ 1. ตกลงกันบางส่วน

☐ 2. ไม่ได้ตกลงกันเลย

☐

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

15. ในการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นของ

☐ 0. เจ้าหนี้

☐ 1. ลูกหนี้ (ข้ามไปข้อที่ 18)

☐

16. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้เสียค่าใช้จ่ายเท่าใด และท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

รายการ	ค่าธรรมเนียม	จ่ายจริง	ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมศาลฯ		ค่าธรรมเนียมทางศาลฯ ที่เหมาะสม
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ค่ายื่นคำร้อง	1,000	-			
ค่าประกัน	50,000				
ค่าใช้จ่ายของ จพท.	-				

17. ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมการก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ อะไรบ้าง มีการจ่ายอย่างไร และเมื่อไร

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ลักษณะการจ่าย	ช่วงเวลาที่ยจ่าย
1) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย			
2) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางบัญชี			
3) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน			
4) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการลงทุน			
5) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการตลาด			
6) ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเจรจาต่อรอง			
7) อื่นๆ ระบุ			
.....			
.....			
.....			

18. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลาที่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลาที่ เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	-	-	-	-	-
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 2				
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน					
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 4				
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์					
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ					
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล			-	-	-
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน					

19. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล						
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ						
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน						
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน						
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ						
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์						
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ						
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล						
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน						

20. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ควรที่จะได้รับการปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน	
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ	
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล	
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน	

21. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร (ข้อเสนอแนะทั่วไป)

www.kitapokita.com

แบบสอบถามชุดที่ 4 สำหรับเจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน

แบบสอบถาม

โครงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จัดทำโดย
ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ร่วมกับ ศาลล้มละลายกลาง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ข้อมูลและความคิดเห็นของท่านจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และการตัดสินใจเชิงนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นตามความเป็นจริง

วันที่...../...../2545 ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ตรวจแบบสอบถาม.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

อยู่ใน ☐ 1. อำเภอเมือง ☐ 2. อำเภอ..... ☐

จังหวัด ☐ 1 กรุงเทพฯ ☐ 2 นนทบุรี ☐ 3 สระบุรี ☐ 4 ปทุมธานี

☐ 5 นครสวรรค์ ☐ 6 สมุทรสาคร ☐ 7 สมุทรปราการ ☐ 8 พระนครศรีอยุธยา

☐ 9 นครปฐม ☐ 10 เพชรบุรี ☐ 11 ตาก ☐ 12 กาญจนบุรี

☐ 13 ชลบุรี ☐ 14 ระยอง ☐ 15 ตรวด ☐ 16 ฉะเชิงเทรา

☐ 17 อุตรดิตถ์ ☐ 18 เชียงใหม่ ☐ 19 อุบลราชธานี ☐ 20 ขอนแก่น

☐ 21 นครราชสีมา ☐ 22 อุรธานี ☐ 23 สกลนคร ☐ 24 สตูล

☐ 25 ตรัง ☐ 26 ภูเก็ต ☐ 27 ปัตตานี ☐ 28 สงขลา

☐ 29 สุราษฎร์ธานี ☐

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการปรับโครงสร้างหนี้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ 0. หญิง ☐ 1. ชาย ☐

2. อายุ ปี

☐ 0. 20 - 29 ปี ☐ 1. 30 - 39 ปี ☐ 2. 40 - 49 ปี
☐ 3. 50 - 59 ปี ☐ 4. 60 ปี ขึ้นไป ☐

3. การศึกษาขั้นสุดท้าย

☐ 0. อาชีวศึกษา/พาณิชย/อนุปริญญา ☐ 1. ปริญญาตรี สาขา.....
☐ 2. ปริญญาโท สาขา..... ☐ 3. ปริญญาเอก สาขา..... ☐

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ

☐ 0. 10,000 - 50,000 บาท ☐ 1. 50,001 - 100,000 บาท
☐ 2. 100,001 - 150,000 บาท ☐ 3. มากกว่า 150,000 บาท ☐

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการปรับโครงสร้างหนี้

6. ท่านมีลูกหนี้ที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด ราย แบ่งออกเป็น

☐ 0. กฎหมาย ทนายความ ☐ 1. การคมนาคมและขนส่ง ราย
☐ 2. การบัญชี ☐ 3. การประกันภัยและการประกันชีวิต
☐ 4. เครื่องจักรกล โลหะ ราย ☐ 5. เครื่องประดับและอัญมณี..... ราย
☐ 6. เครื่องสำอางและความงาม ☐ 7. โฆษณา ศิลปะและบันเทิง ราย
☐ 8. ธนาคารและสถาบันการเงิน ☐ 9. ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง
☐ 10. ธุรกิจขายตรง ☐ 11.นำเข้า ส่งออก สินค้า ราย
☐ 12. บรรจุภัณฑ์ ราย ☐ 13.บริการ ราย
☐ 14. ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ราย ☐ 15. พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ราย
☐ 16. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน.....ราย ☐ 17. ร้านอาหาร
☐ 18. สตูติโอถ่ายภาพและแต่งจวน ☐ 19. สโมสรและจัดทัวร์
☐ 20. สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย ราย ☐ 21. สื่อสารและโทรคมนาคม ราย
☐ 22. อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง ☐ 23. อุตสาหกรรม ราย
และออกแบบตกแต่ง ราย
☐ 24. อุปกรณ์ไฟฟ้า ☐ 25. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์.....ราย
และเครื่องใช้ในครัวเรือน ราย ☐

7. เพราะเหตุใดท่านจึงได้เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยการเรียงลำดับความสำคัญ)

- [] 0. ต้องการได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้คืน [] 1. เข้ากระบวนการโดยความจำเป็น (ไม่สมัครใจ)
[] 2. ต้องการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ [] 3. อื่นๆ ระบุ..... []

8. ท่านมีบทบาทใดบ้างในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] 0. เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ [] 1. คณะกรรมการเจ้าหนี้
[] 2. เจ้าหนี้ผู้ยื่นขอชำระหนี้ [] 3. เป็นผู้ทำแผน
[] 4. เป็นผู้บริหารแผน [] 5. เป็นแกนนำในการปรับโครงสร้างหนี้
[] 6. อื่นๆ ระบุ..... []

9. ท่านประสบความสำเร็จในการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใด

หน่วยงาน	ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้	
	ทั้งหมด	ที่สำเร็จ
[] 0. ศาลล้มละลายกลาง		
[] 1. สำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้(สปน.)		
[] 2. อื่นๆ ระบุ 1)		
[] 3. อื่นๆ ระบุ 2)		
[] 4. อื่นๆ ระบุ 3)		

10. ก่อนเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ท่านได้มีการตกลงกับลูกหนี้ก่อนหรือไม่

- [] 0. ตกลงกันมาก่อน [] 1. ตกลงกันบางส่วน
[] 2. ไม่ได้ตกลงกันเลย []

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

11. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลาที่ เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	-	-	-	-	-
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 2				
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน					
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 4				
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์					
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ					
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล		-	-	-	-
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน					

12. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง มากน้อยเพียงใด ตามความถี่เห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล						
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ						
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน						
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน						
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ						
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์						
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ						
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล						
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน						

13. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างนี้ควรที่จะได้รับการปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน	
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ	
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล	
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน	

14. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร (ข้อเสนอแนะทั่วไป)

www.IHbrasil.com

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

15. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลาที่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	-	-	-	-	-
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	15 วัน จากขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ	15 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	-		-	-	-
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขั้นตอนที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	2 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	3 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ	10 วัน จากขั้นตอนที่ 8				
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน	15 วัน จากขั้นตอนที่ 9				
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน	10 วัน จากขั้นตอนที่ 10				

16. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของ สปน. มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง						
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้						
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ						
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม						
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล						
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน						
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้						
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ						
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน						
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน						

17. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ขั้นตอนที่ควรปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ	
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้อนุมัติโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่น่าเสนอ	
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่น่าเสนอแทน	
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่น่าเสนอแทน	

18. ในระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้ ท่านเคยมีการเข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งหรือไม่
☐ 0. ไม่เคยเข้ากระบวนการไกล่เกลี่ย ☐ 1. เคยเข้ากระบวนการไกล่เกลี่ย ☐

19. สำหรับท่านที่เข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง ท่านได้ใช้ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน ขั้นตอนละกี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้ (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลา		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันกานนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย พร้อมกับยื่น หนังสือแจ้งประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ยและ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สปน.					
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบ จากประเด็นดังกล่าว					
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่ เกี่ยวข้องให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง					
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตน ต่อผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.					
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย					
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจง จุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย					
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอแนะและบันทึกที่เสนอข้อแก้ไข ข้อพิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญา ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอ					
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่น แผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของ ลูกหนี้					

20. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งมากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแกนนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยพร้อมกับยื่นหนังสือแจ้งประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สปน.						
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นดังกล่าว						
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง						
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.						
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย						
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจงจุดยืนของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย						
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไขข้อพิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญา ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอสืบต่อไป						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้						

21. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งขั้นตอนที่ควรปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ร่วมกับสถาบันแกนนำ หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้ ร้องต่อ สปน. ให้แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย พร้อมกับยื่นหนังสือแจ้ง ประเด็นปัญหาที่จะขอรับการไกล่เกลี่ยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับ สปน.	
2	สปน. แจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ได้รับผลกระทบจาก ประเด็นดังกล่าว	
3	สปน. ส่งหนังสือแจ้งประเด็นปัญหา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง	
4	บุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นเอกสารสนับสนุนจุดยืนของตนต่อผู้ ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการรับรอง พร้อมส่งสำเนาให้ สปน.	
5	ผู้ไกล่เกลี่ยเริ่มกระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย	
6	ในการพิจารณาวินิจฉัย เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เข้าชี้แจงจุดยืน ของตนต่อผู้ไกล่เกลี่ย	
7	ผู้ไกล่เกลี่ยจัดทำข้อเสนอและระบุมติที่เสนอเพื่อแก้ไขข้อ พิพาท และแจ้งให้เจ้าหนี้ตามสัญญาหนี้ ลูกหนี้ และ สปน. ทราบถึงข้อเสนอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้ลอบบัญชีอิสระยื่นแผน ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	

22. ในการพิจารณาใกล้เกลี่ยข้อขัดแย้งระหว่างท่านกับลูกหนี้ ท่านคิดว่าผลการพิจารณาใกล้เกลี่ยนี้ ท่านได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

[illegible]

គោលការណ៍ស្ថាប័ន
 (www.library.coj.go.th)

แบบสอบถามชุดที่ 5 สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้

แบบสอบถาม โครงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ กรณีศึกษาเปรียบเทียบศาลล้มละลายกลางกับสำนักงานคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จัดทำโดย ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ ศาลล้มละลายกลาง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการของศาลล้มละลายกลางกับของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ข้อมูลและความคิดเห็นของท่านจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และการตัดสินใจเชิงนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นตามความเป็นจริง

วันที่...../...../ 2545	ผู้สัมภาษณ์.....
	ผู้ตรวจแบบสอบถาม.....
สถานที่สัมภาษณ์.....	
อยู่ใน	[] 1. อำเภอเมือง [] 2. อำเภอ
จังหวัด	[] 1 กรุงเทพฯ [] 2 นนทบุรี [] 3 สระบุรี [] 4 ปทุมธานี
	[] 5 นครสวรรค์ [] 6 สมุทรสาคร [] 7 สมุทรปราการ [] 8 พระนครศรีอยุธยา
	[] 9 นครปฐม [] 10 เพชรบุรี [] 11 ตาก [] 12 กาญจนบุรี
	[] 13 ชลบุรี [] 14 ระยอง [] 15 ตราด [] 16 ฉะเชิงเทรา
	[] 17 อุดรดิตถ์ [] 18 เชียงใหม่ [] 19 อุบลราชธานี [] 20 ขอนแก่น
	[] 21 นครราชสีมา [] 22 อุดรธานี [] 23 สกลนคร [] 24 สตูล
	[] 25 ตรัง [] 26 ภูเก็ต [] 27 ปัตตานี [] 28 สงขลา
	[] 29 สุราษฎร์ธานี []

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการปรับโครงสร้างหนี้
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง
ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ☐ 0. หญิง ☐ 1. ชาย ☐

2. อายุ ปี

- ☐ 0. 20 - 29 ปี ☐ 1. 30 - 39 ปี ☐ 2. 40 - 49 ปี
☐ 3. 50 - 59 ปี ☐ 4. 60 ปี ขึ้นไป ☐

3. การศึกษาขั้นสุดท้าย

- ☐ 0. อาชีวศึกษา/พาณิชย์/อนุปริญญา ☐ 1.ปริญญาตรี สาขา.....
☐ 2. ปริญญาโท สาขา..... ☐ 3. ปริญญาเอก สาขา..... ☐

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ

- ☐ 0. 10,000 - 50,000 บาท ☐ 1. 50,001 - 100,000 บาท
☐ 2. 100,001 - 150,000 บาท ☐ 3. มากกว่า 150,000 บาท ☐

5. หน่วยงานของท่านมีรูปแบบเป็นแบบ

- ☐ 0. ที่ปรึกษาส่วนบุคคล ☐ 1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
☐ 2. บริษัทจำกัด ☐ 3. บริษัทมหาชน ☐

6. ปัจจุบันท่านทำหน้าที่เกี่ยวกับ

- ☐ 0. กฎหมาย ☐ 1. บัญชี
☐ 2. การเงิน ☐ 3. การลงทุน
☐ 4. การตลาด ☐ 5. การเจรจาต่อรอง
☐ 6. เป็นผู้จัดทำแผน ☐ 7. อื่นๆ (ระบุ)..... ☐

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

7. บริษัทเริ่มดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาตั้งแต่ปี

8. ตั้งแต่ท่านเริ่มดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ท่านทำงานปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาทั้งหมดกี่คดี และทำงานเสร็จสิ้นทั้งหมดกี่คดี

	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
จำนวนงานทั้งหมด (คดี)		
จำนวนงานที่เสร็จสิ้น (คดี)		

9. ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในแต่ละคดีของท่าน มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทั้งหมด คน ประกอบด้วย

- ☐ 0. นักกฎหมาย คน ☐ 1. นักบัญชี คน
☐ 2. นักการเงิน คน ☐ 3. นักวางแผนการลงทุน คน
☐ 4. นักการตลาด คน ☐ 5. นักเจรจาต่อรอง คน
☐ 6. อื่นๆ (ระบุ)..... ☐

10. ท่านคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละคดีอย่างไร

กรณีที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลาย

[]

[] 0. คิดค่าใช้จ่ายคงที่ บาท / คดี

[] 1. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่านี้อย่างไร ร้อยละ ของมูลค่านี้อย่างไร

[] 2. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่าทรัพย์สินของกิจการของคดี ร้อยละ ของมูลค่าทรัพย์สินของกิจการ

[] 3. คิดตามสัดส่วนมูลค่านี้อย่างไร

(อย่างเช่น ถ้าหากไม่เกิน 1 ล้านบาท คิด 10,000 บาท หากไม่เกิน 5 ล้านบาท คิด 20,000 บาท เป็นต้น)

[] 4. อื่นๆ ระบุ

กรณีที่ต้องเข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ สปน.

[]

[] 0. คิดค่าใช้จ่ายคงที่ บาท / คดี

[] 1. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่านี้อย่างไร ร้อยละ ของมูลค่านี้อย่างไร

[] 2. คิดค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนตามมูลค่าทรัพย์สินของกิจการของคดี ร้อยละ ของมูลค่าทรัพย์สินของกิจการ

[] 3. คิดตามสัดส่วนมูลค่านี้อย่างไร

(อย่างเช่น ถ้าหากไม่เกิน 1 ล้านบาท คิด 10,000 บาท หากไม่เกิน 5 ล้านบาท คิด 20,000 บาท เป็นต้น)

[] 4. อื่นๆ ระบุ

11. เพราะเหตุใดท่านจึงคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังข้อที่ 10

(กรณีของศาลล้มละลายกลาง)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(กรณีของ สปน.)

.....

.....

.....

.....

.....

12. ในการปรับโครงสร้างหนี้แต่ละคดีท่านมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโดยเฉลี่ยประมาณเท่าใด

ค่าใช้จ่าย	เข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับ	
	ศาลล้มละลาย	สปน.
รวมประมาณ		
1) ค่าจ้างที่ปรึกษานักกฎหมาย		
2) ค่าจ้างที่ปรึกษานักบัญชี		
3) ค่าจ้างที่ปรึกษานักการเงิน		
4) ค่าธรรมเนียมศาล		
5) ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์		
6) ค่าใช้จ่ายในการประเมินราคาทรัพย์สิน		
7) ค่าผู้บริหารแผน		
8) ค่าใช้จ่ายหน่วยงานอื่นๆ		
9) อื่นๆ ระบุ		
.....		
.....		

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง

13. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลาที่ เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	-	-	-	-	-
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 2				
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน					
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	1 เดือน จาก ขั้นตอนที่ 4				
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์					
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ					
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล	-		-	-	-
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน					

14. ในการแก้ไขแผนแต่ละครั้ง ท่านได้ใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลาที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะเวลา		ระยะเวลาที่เหมาะสม (วัน)
			เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	เจ้าหน้าที่ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน				
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ				
3	เจ้าหน้าที่ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะไม่มี)				
4	ดำเนินการแก้ไขแผน				

15. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล						
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ						
3	เจ้าหน้าที่ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน						
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน						
5	เจ้าหน้าที่ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ						
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์						
7	เจ้าหน้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ						
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล						
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน						
	กรณีมีการแก้ไขแผน						
1	เจ้าหน้าที่ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน						
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ						
3	เจ้าหน้าที่ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะไม่มี)						
4	ดำเนินการแก้ไขแผน						

16. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ควรที่จะได้รับการปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล	
2	ศาลรับคำร้องขอ ดำเนินการไต่สวน และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ	
3	เจ้าหนี้ประชุมและลงมติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน	
4	ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน	
5	เจ้าหนี้ยื่นขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ	
6	ผู้ทำแผนจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และส่งแผนให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	
7	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนและลงมติ	
8	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล	
9	ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน	
	กรณีมีการแก้ไขแผน	
1	เจ้าหนี้ประชุมลงมติให้แก้ไขแผน	
2	ผู้ทำแผนยินยอมแก้ไขแผนตามมติ	
3	เจ้าหนี้ประชุมตั้งผู้ทำแผนใหม่ (อาจจะไม่มี)	
4	ดำเนินการแก้ไขแผน	

17. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของศาลล้มละลายกลาง ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร (ข้อเสนอแนะทั่วไป)

Copyright © 2012 by Kanyasulkajit Co., Ltd.

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.)

18. สำหรับขั้นตอนในการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ในแต่ละขั้นตอน ท่านได้มีการใช้ระยะเวลากี่วัน และท่านคิดว่าระยะเวลาดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

	ขั้นตอน	ระยะเวลา มาตรฐาน	ระยะเวลา ที่ใช้จริง (วัน)	ความเหมาะสมของระยะ เวลามาตรฐาน		ระยะเวลา ที่เหมาะสม (วัน)
				เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	-	-	-	-	-
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันกานำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	15 วัน จากขั้นตอนที่ 1				
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันกานำ	15 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม			-	-	-
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้อนุมัติโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	7 วัน จากขั้นตอนที่ 2				
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	2 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยืนยันแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	3 เดือน จากขั้นตอนที่ 2				
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ	10 วัน จากขั้นตอนที่ 8				
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน	15 วัน จากขั้นตอนที่ 9				
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน	10 วัน จากขั้นตอนที่ 10				

19. ท่านมีความพึงพอใจในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) มากน้อยเพียงใด ตามความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความพึงพอใจ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 และ ต้องปรับปรุง = 0

	ขั้นตอน	ระดับความพึงพอใจ					
		5	4	3	2	1	0
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง						
2	ลูกหนี้ส่งชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้						
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ						
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม						
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล						
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระ/หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้ร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน						
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 5 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ						
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยื่นแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกันหนังสือยินยอมของลูกหนี้						
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่น่าเสนอ						
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่น่าเสนอแทน						
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่น่าเสนอแทน						

20. หากท่านคิดว่าขั้นตอนในกระบวนการปรับโครงสร้างนี้ควรที่จะได้รับการปรับปรุง ท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

	ขั้นตอน	ข้อเสนอแนะ
1	ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง	
2	ลูกหนี้ลงชื่อในหนังสือลูกหนี้เข้าเป็นคู่สัญญา ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ สถาบันแกนนำกำหนดแผนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้	
3	เจ้าหนี้/ลูกหนี้ ยื่นขอรับชำระหนี้เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้สถาบันแกนนำ	
4	ในการประชุมเจ้าหนี้หรือการประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ ตัวแทนลูกหนี้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะต้องเข้าประชุมและต้องตอบคำถามทุกคำถาม	
5	ฝ่ายบริหารของลูกหนี้ (กรรมการหรือพนักงานผู้มีอำนาจกระทำการของลูกหนี้) ต้องส่งมอบเอกสารและข้อมูล	
6	การแต่งตั้งนักบัญชีอิสระหรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมีขึ้นตามที่ได้รับร้องขอโดยเจ้าหนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ได้ตกลงกัน	
7	ลูกหนี้ส่งมอบข้อมูลทั้งหมดตามภาคผนวก 6 และข้อมูลอื่นใดที่เจ้าหนี้หรือผู้สอบบัญชีอิสระร้องขอ	
8	คณะกรรมการเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้สอบบัญชีอิสระยืนยันแผนปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกับหนังสือยินยอมของลูกหนี้	
9	เจ้าหนี้เสนอแก้ไขแผนที่นำเสนอ	
10	เจ้าหนี้ประชุมเพื่อลงมติรับหรือไม่รับแผน เจ้าหนี้ที่ไม่รับแผนอาจจะเสนอแผนที่นำเสนอแทน	
11	ออกเสียงอนุมัติแผนครั้งที่ 2 (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่ออนุมัติแผนที่นำเสนอแทน	

21. ท่านคิดว่าในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

กรอบแนวคำถามในการสัมภาษณ์
ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ แบบเจาะลึก

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

1. ท่านคิดว่าแนวทาง/หลักการ/วิธีการ (ที่สำคัญ) ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานของท่าน* คืออะไร
2. ท่านคิดว่าเหตุผลที่หน่วยธุรกิจเลือกปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานของท่าน คืออะไร
3. ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมี**บทบาท/หน้าที่**ในการปรับโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมหรือไม่
4. ท่านคิดอย่างไรกับการที่มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปรับโครงสร้างหนี้เหมือนกัน และท่านคิดว่าเป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีการประสานความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ ให้เป็นองค์กรเดียวกัน
5. ท่านคิดว่าผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานของท่าน มีความเหมาะสมหรือไม่

ผลการดำเนินงาน

6. จากมุมมองของท่าน ในการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กับหน่วยงานของท่าน
 - 6.1 ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายที่ลูกหนี้ที่จะต้องรับภาระ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (ทั้งค่าใช้จ่ายในการทำแผน และ/หรือ ค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน) และมีแนวทางที่จะลดค่าใช้จ่ายได้อีกหรือไม่
 - 6.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานของท่านมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร [หากไม่เหมาะสม หรือมีการดำเนินงานล่าช้า ความล่าช้านี้เกิดจากฝ่ายใด (ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน หรือความล่าช้าเนื่องจากกระบวนการ) และควรมีการจัดการอย่างไรจึงจะเหมาะสม]
7. ท่านคิดว่า**การปรับโครงสร้างหนี้**ของหน่วยงานของท่าน ขาดขั้นตอนใดหรือมีขั้นตอนใดที่ไม่เหมาะสมบ้าง และส่งผลให้เกิดปัญหาอย่างไร/เพราะอะไร
8. ท่านคิดว่า**ผลการปรับโครงสร้างหนี้**ของหน่วยงานของท่าน สอดคล้องกับหลักการที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร
9. ท่านคิดว่า**ปัจจัย**ใดบ้างที่ทำให้การปรับโครงสร้างหนี้หรือการฟื้นฟูกิจการประสบผลสำเร็จ
10. ท่านมีความ**พอใจ**กับผลงานในการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่
11. หน่วยงานของท่านมีการ**ประเมินหรือติดตาม**ผลการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจที่ผ่านกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้กับท่านหรือไม่ อย่างไร
12. หน่วยธุรกิจที่ปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานของท่านแล้ว ปัจจุบันมี**สภาพ**เป็นอย่างไร ดีขึ้นหรือแย่ลง เพราะเหตุใด

หมายเหตุ * ให้เปลี่ยนเป็นศาลล้มละลายกลาง หรือ สปน. แล้วแต่กรณีเมื่อทำการสัมภาษณ์

13. ท่านคิดว่ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในปัจจุบันนี้ มีความเป็นธรรมหรือไม่ และระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ ใครได้รับความคุ้มครองมากกว่ากัน อย่างไร และเพราะเหตุใดจึงคุ้มครองอีกฝ่ายหนึ่งมากกว่า
14. ในกรณีที่หน่วยธุรกิจทำการปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานของท่านไม่สำเร็จ หน่วยธุรกิจเหล่านั้นเลือกที่จะดำเนินการอย่างไรต่อไป เพื่ออะไร และผลที่ได้รับเป็นอย่างไร
15. ท่านคิดว่าผลของการปรับโครงสร้างหนี้ที่ผ่านมาของหน่วยงานของท่าน สามารถช่วย แก้ไขภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
16. ท่านคิดว่า ทิศทางของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานของท่านที่มีต่อ ระบบเศรษฐกิจโดยรวมในอนาคตจะเป็นอย่างไร
17. ท่านคิดว่าระหว่าง การปรับโครงสร้างหนี้กับ การปรับโครงสร้างกิจการ วิธีการใดที่จะช่วยให้การฟื้นฟูกิจการประสบผลสำเร็จ เพราะเหตุใด

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

18. จากมุมมองของท่าน ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมี จุดอ่อนหรือจุดแข็งใดบ้างในการปรับโครงสร้างหนี้ (ในกรณีของศาลล้มละลายกลางให้ถามเพิ่มถึงจุดอ่อนหรือจุดแข็งของ พรบ.ล้มละลาย)
19. หน่วยงานของท่านประสบ ปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้อย่างไรบ้าง

แนวทางแก้ไข

20. ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านจะต้องมีการ ปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง เพื่อให้การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มสูงขึ้น (ภาพรวมของหน่วยงาน ทั้งเรื่องระยะเวลาและค่าใช้จ่าย)
21. ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านควรวาง กลยุทธ์ป้องกันหรือใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานได้อย่างไรบ้าง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

22. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมในการปรับปรุงกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้หรือไม่ อย่างไร (ขอเป็นภาพรวมของการปรับโครงสร้างหนี้ของระบบเศรษฐกิจทั้งหมด)
23. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อภาครัฐบาลและภาคเอกชนในการป้องกันหรือแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้หรือไม่ อย่างไร (เช่น การออกกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย การกำหนดกรอบนโยบาย)
24. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ๖

ผลการวิเคราะห์

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ตารางผนวกที่ 1 จำนวนเจ้าหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่างลูกหนี้จำแนกตามประเภทธุรกิจของเจ้าหน้าที่

(หน่วย : ราย)

	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.
กฎหมาย ทนายความ		
1-10 ราย	6	-
	(12.20)	(-)
รวม	6	-
	(12.20)	(-)
การคมนาคมและขนส่ง		
1-10 ราย	3	-
	(6.10)	(-)
รวม	3	-
	(6.10)	(-)
การบัญชี		
1-10 ราย	3	-
	(6.10)	(-)
รวม	3	-
	(6.10)	(-)
การประกันภัยและการประกันชีวิต		
1-10 ราย	4	-
	(8.20)	(-)
ไม่ระบุ	1	-
	(2.00)	(-)
รวม	5	-
	(10.20)	(-)
เครื่องจักรกล โลหะ		
1-10 ราย	7	-
	(14.30)	(-)
11-20 ราย	1	-
	(2.00)	(-)
รวม	8	-
	(16.30)	(-)
โฆษณา ศิลปะและบันเทิง		
1-10 ราย	1	-
	(2.00)	(-)
รวม	1	-
	(2.00)	(-)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.
ธนาคารและสถาบันการเงิน		
1-10 ราย	35 (71.40)	4 (44.44)
11-20 ราย	8 (16.30)	5 (55.56)
21-40 ราย	1 (2.00)	- (-)
41-60 ราย	1 (2.00)	- (-)
มากกว่า 100 ราย	1 (2.00)	- (-)
ไม่ระบุ	1 (2.00)	- (-)
รวม	47 (95.70)	9 (100.00)
ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง		
1-10 ราย	7 (14.30)	- (-)
61-80 ราย	1 (2.00)	- (-)
81-100 ราย	2 (4.10)	- (-)
รวม	10 (20.40)	- (-)
นำเข้า ส่งออกสินค้า		
1-10 ราย	7 (14.30)	- (-)
81-100 ราย	1 (2.00)	- (-)
รวม	8 (16.30)	- (-)
บรรจุภัณฑ์		
1-10 ราย	3 (6.10)	- (-)
รวม	3 (6.10)	- (-)

ตารางผนวกที่ ๑ (ต่อ)

	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สป.น.
บริการ		
1-10 ราย	9	-
	(18.40)	(-)
11-20 ราย	2	-
	(4.10)	(-)
รวม	11	-
	(22.50)	(-)
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน		
1-10 ราย	4	-
	(8.20)	(-)
รวม	4	-
	(8.20)	(-)
สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย		
1-10 ราย	1	-
	(2.00)	(-)
รวม	1	-
	(2.00)	(-)
สื่อสารและโทรคมนาคม		
1-10 ราย	5	-
	(10.20)	(-)
21-40 ราย	1	-
	(2.00)	(-)
รวม	7	-
	(12.20)	(-)
อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้างและออกแบบตกแต่ง		
1-10 ราย	9	-
	(18.40)	(-)
11-20 ราย	1	-
	(2.00)	(-)
21-40 ราย	2	-
	(4.10)	(-)
รวม	12	-
	(24.50)	(-)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

	ลูกหนี้ของศาลฯ	ลูกหนี้ของ สปน.
อุตสาหกรรม		
1-10 ราย	2 (4.10)	- (-)
11-20 ราย	2 (4.10)	- (-)
81-100 ราย	1 (2.00)	- (-)
รวม	5 (10.20)	- (-)
อุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ในครัวเรือน		
1-10 ราย	5 (10.20)	- (-)
รวม	5 (10.20)	- (-)
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์		
1-10 ราย	4 (8.20)	- (-)
11-20 ราย	1 (2.00)	- (-)
รวม	5 (10.20)	- (-)
อื่นๆ เช่น สรรพากร ลูกจ้างโครงการ เป็นต้น		
1-10 ราย	10 (20.40)	- (-)
11-20 ราย	4 (8.20)	- (-)
21-40 ราย	2 (4.10)	- (-)
41-60 ราย	1 (2.00)	- (-)
81-100 ราย	7 (14.30)	- (-)
รวม	24 (49.00)	- (-)
รวมทั้งหมด	49 (100.00)	9 (100.00)

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 2 จำนวนลูกหนี้ของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหนี้ จำแนกตามประเภทธุรกิจของลูกหนี้
(หน่วย : ราย)

	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน
การคมนาคมและขนส่ง		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)
เครื่องจักรกล โลหะ		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)
ธนาคารและสถาบันการเงิน		
11-20 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)
ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
81-100 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	4
	(-)	(57.20)
นำเข้า ส่งออก สินค้า		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
81-100 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	4
	(-)	(57.20)

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน
บริการ		
1-10 ราย	-	2
	(-)	(28.60)
61-80 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	5
	(-)	(71.50)
ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม		
1-10 ราย	-	2
	(-)	(28.60)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	4
	(-)	(57.20)
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)
สิ่งทอ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย		
81-100 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

	เจ้าหน้าที่การค้า	เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน
สื่อสารและโทรคมนาคม		
1-10 ราย	-	3
	(-)	(42.90)
11-20 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	6
	(-)	(85.80)
อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และออกแบบตกแต่ง		
1-10 ราย	2	2
	(66.67)	(28.60)
81-100 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	5
	(-)	(71.50)
อุตสาหกรรม		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
11-20 ราย	-	2
	(-)	(28.60)
81-100 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	6
	(-)	(85.80)
อุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ในครัวเรือน		
1-10 ราย	-	1
	(-)	(14.30)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	3
	(-)	(42.90)

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

	เจ้าหนี้การค้า	เจ้าหนี้สถาบันการเงิน
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์		
1-10 ราย	1	3
	(33.33)	(42.90)
ไม่ระบุ	-	2
	(-)	(28.60)
รวม	-	5
	(-)	(71.50)
รวมทั้งหมด	3	7
	(100.00)	(100.00)

ที่มา : จากการสำรวจ

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ตารางผนวกที่ 3 ค่าใช้จ่ายและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ในการเข้าปรับโครงสร้างหนี้กับศาลล้มละลายกลาง

ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ค่ายื่นคำร้อง (จำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง)		
ค่ายื่นคำร้องเฉลี่ย	1,000.00	
ความเหมาะสม		
-เหมาะสม	44	88.00
-ไม่เหมาะสม	2	4.00
-ไม่ระบุ	4	8.00
ค่ายื่นคำร้องที่เหมาะสม (บาท)	5,250.00	
ค่าประกัน (จำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง)		
ค่าประกันเฉลี่ย	50,000.00	
ความเหมาะสม		
-เหมาะสม	44	88.00
-ไม่เหมาะสม	4	8.00
-ไม่ระบุ	2	4.00
ค่าประกันที่เหมาะสม (บาท)	15,000.00	
ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (จำนวนตัวอย่าง 21 ตัวอย่าง) ^{1/}		
ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เฉลี่ย	57,619.05	-
ความเหมาะสม		
-เหมาะสม	33	66.00
-ไม่เหมาะสม	4	8.00
-ไม่ระบุ	13	26.00
ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่เหมาะสม	10,000.00	

หมายเหตุ : ^{1/} มีจำนวนตัวอย่าง 29 ตัวอย่าง ที่ไม่ระบุ

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 4 ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้ ใน
กระบวนการทางศาลล้มละลายกลาง จำแนกตามมูลค่านี้อของลูกหนี้
หน่วย : ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย	น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท		มากกว่า 1,000 ล้านบาท	
	จำนวน	ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ค่าใช้จ่าย
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด				
เฉลี่ย	16	4.60	34	49.11
ต่ำสุด	16	0.90	34	0.40
สูงสุด	16	25.50	34	954.00
ค่าที่ปรึกษากฎหมาย				
เฉลี่ย	9	0.68	28	16.94
ต่ำสุด	9	0.20	28	0.20
สูงสุด	9	1.90	28	313.00
ค่าที่ปรึกษาบัญชี				
เฉลี่ย	2	2.04	4	6.65
ต่ำสุด	2	0.07	4	0.10
สูงสุด	2	4.00	4	25.34
ค่าที่ปรึกษาทางการเงิน				
เฉลี่ย	9	2.04	20	51.44
ต่ำสุด	9	0.65	20	0.10
สูงสุด	9	5.00	20	602.00
ค่าที่ปรึกษาการลงทุน				
เฉลี่ย	0	-	2	1.50
ต่ำสุด	0	-	2	1.00
สูงสุด	0	-	2	2.00
ค่าที่ปรึกษาการเจรจาต่อรอง				
เฉลี่ย	1	20.00	1	0.20
ต่ำสุด	1	20.00	1	0.20
สูงสุด	1	20.00	1	0.20
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ				
เฉลี่ย	10	2.46	15	9.12
ต่ำสุด	10	0.05	15	0.05
สูงสุด	10	8.00	15	40.00
ค่าใช้จ่ายในการแก้ไขแผน				
เฉลี่ย	1	5,350.00	5	352,000.00
ต่ำสุด	1	5,350.00	5	30,000.00
สูงสุด	1	5,350.00	5	850,000.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 5 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท (ตัวอย่างทั้งหมด 16 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ระยะเวลารวม	16	261.31	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	16	3.81
ขั้นตอนที่ 2	14	28.43	16	15	1	-	16	3.88
ขั้นตอนที่ 3	11	30.55	16	14	1	-	16	3.44
ขั้นตอนที่ 4	6	52.33	16	13	1	-	16	3.75
ขั้นตอนที่ 5	15	44.73	16	13	2	-	16	3.13
ขั้นตอนที่ 6	14	129.79	16	15	1	-	16	3.56
ขั้นตอนที่ 7	10	53.90	16	15	1	-	16	3.56
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	16	3.69
ขั้นตอนที่ 9	7	22.57	16	13	2	30	16	3.40
ขั้นตอนการแก้ไขแผน	4	45.00	6	5	-	-	5	3.40

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 6 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท (ตัวอย่างทั้งหมด 34 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ระยะเวลารวม	28	286.68	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	30	4.03
ขั้นตอนที่ 2	21	33.14	34	27	4	14.00	31	4.06
ขั้นตอนที่ 3	12	42.17	34	25	2	-	31	3.87
ขั้นตอนที่ 4	12	45.58	34	21	2	-	32	4.06
ขั้นตอนที่ 5	17	44.47	34	20	8	52.50	32	3.28
ขั้นตอนที่ 6	20	128.20	34	23	5	100.00	31	3.55
ขั้นตอนที่ 7	17	64.12	34	23	2	-	29	3.62
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	28	3.93
ขั้นตอนที่ 9	19	30.58	34	23	3	30	28	3.64
ขั้นตอนการแก้ไขแผน	13	38.85	13	10	2	37.50	11	4.18

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 7 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของ
กลุ่มตัวอย่างเจ้าหนี้การค้า (ตัวอย่างทั้งหมด 3 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่ เหมาะสม	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ระยะเวลารวม	1	134.00	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 2	-	-	3	2	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 3	-	-	3	2	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 4	-	-	3	1	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 5	-	-	3	2	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 6	1	120.00	3	1	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 7	-	-	3	1	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	1	4.00
ขั้นตอนที่ 9	1	14.00	3	1	-	-	1	4.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 8 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่ม
ตัวอย่างเจ้าหนี้สถาบันการเงิน (ตัวอย่างทั้งหมด 7 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่ เหมาะสม	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ระยะเวลารวม	4	171.25	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	6	3.17
ขั้นตอนที่ 2	3	40.00	7	2	1	-	6	3.17
ขั้นตอนที่ 3	1	45.00	7	1	1	-	6	2.67
ขั้นตอนที่ 4	-	-	7	-	-	-	6	3.17
ขั้นตอนที่ 5	3	30.00	7	3	-	-	6	3.50
ขั้นตอนที่ 6	2	135.00	7	2	1	12.00	6	3.17
ขั้นตอนที่ 7	2	30.00	7	3	-	-	6	3.00
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	6	3.50
ขั้นตอนที่ 9	3	33.33	7	2	2	6	6	3.17

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 9 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของศาลล้มละลายกลางของกลุ่ม
ตัวอย่างผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ (ตัวอย่าง
ทั้งหมด 15 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่ เหมาะสม	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ระยะเวลารวม	11	297.82	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	11	4.09
ขั้นตอนที่ 2	9	38.56	15	11	3	25.00	13	3.69
ขั้นตอนที่ 3	7	34.29	15	10	2	15.00	13	3.69
ขั้นตอนที่ 4	4	56.25	15	6	1	15.00	13	3.85
ขั้นตอนที่ 5	9	38.89	15	12	2	60.00	13	3.62
ขั้นตอนที่ 6	10	140.80	15	13	-	-	12	3.50
ขั้นตอนที่ 7	10	43.90	15	12	-	-	12	3.83
ขั้นตอนที่ 8	-	-	-	-	-	-	12	3.67
ขั้นตอนที่ 9	6	44.50	15	6	3	22.33	12	3.75

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 10 ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้ ใน
กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริม
การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) จำแนกตามมูลค่าหนี้ของลูกหนี้

หน่วย : ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย	น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท		มากกว่า 1,000 ล้านบาท	
	จำนวน	ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ค่าใช้จ่าย
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด				
เฉลี่ย	9	1.50	19	9.08
ต่ำสุด	9	0.20	19	0.01
สูงสุด	9	3.90	19	60.00
ค่าที่ปรึกษากฎหมาย				
เฉลี่ย	2	0.98	11	4.02
ต่ำสุด	2	0.80	11	0.30
สูงสุด	2	1.15	11	25.00
ค่าที่ปรึกษาบัญชี				
เฉลี่ย	1	8.17	5	5.90
ต่ำสุด	1	8.17	5	0.35
สูงสุด	1	8.17	5	25.00
ค่าที่ปรึกษาทางการเงิน				
เฉลี่ย	5	1.01	12	5.80
ต่ำสุด	5	0.20	12	0.10
สูงสุด	5	3.00	12	45.96
ค่าที่ปรึกษาการลงทุน				
เฉลี่ย	0	-	2	2.25
ต่ำสุด	0	-	2	1.00
สูงสุด	0	-	2	3.50
ค่าที่ปรึกษาการเจรจาต่อรอง				
เฉลี่ย	0	-	2	3.53
ต่ำสุด	0	-	2	0.15
สูงสุด	0	-	2	6.91
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ				
เฉลี่ย	2	2.80	2	1.55
ต่ำสุด	2	1.70	2	0.10
สูงสุด	2	3.90	2	3.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 11 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท (ตัวอย่างทั้งหมด 9 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ทั้งหมด	5	243.60	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	7	3.43
ขั้นตอนที่ 2	4	15.00	9	5	2	-	7	3.43
ขั้นตอนที่ 3	4	15.00	9	4	2	-	7	3.29
ขั้นตอนที่ 4	-	-	-	-	-	-	7	2.71
ขั้นตอนที่ 5	4	7.00	9	4	3	15.00	7	3.57
ขั้นตอนที่ 6	5	8.60	9	5	2	-	7	3.43
ขั้นตอนที่ 7	5	54.00	9	5	2	-	7	3.57
ขั้นตอนที่ 8	5	120.00	9	4	3	180.00	7	3.71
ขั้นตอนที่ 9	4	10.00	9	4	2	-	7	2.71
ขั้นตอนที่ 10	4	15.00	9	4	2	-	7	2.71
ขั้นตอนที่ 11	5	11.40	9	4	3	15.00	7	2.57

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 12 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจลูกหนี้ที่มีมูลค่าหนี้มากกว่า 1,000 ล้านบาท (ตัวอย่างทั้งหมด 23 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ทั้งหมด	13	299.00	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	19	3.53
ขั้นตอนที่ 2	9	11.78	23	10	3	-	21	3.57
ขั้นตอนที่ 3	8	25.00	23	8	4	60.00	20	3.35
ขั้นตอนที่ 4	-	-	-	-	-	-	20	3.20
ขั้นตอนที่ 5	7	10.29	23	8	4	30.00	20	3.50
ขั้นตอนที่ 6	7	10.00	23	7	5	12.50	19	3.16
ขั้นตอนที่ 7	6	55.00	23	10	3	-	19	3.26
ขั้นตอนที่ 8	8	108.75	23	8	4	180.00	18	3.39
ขั้นตอนที่ 9	6	12.50	23	8	3	-	16	2.56
ขั้นตอนที่ 10	7	14.57	23	8	4	-	17	2.76
ขั้นตอนที่ 11	6	11.17	23	8	4	150.00	17	2.82

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 13 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่าง
เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน (ตัวอย่างทั้งหมด 7 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่ เหมาะสม	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ทั้งหมด	4	207.75	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	7	3.43
ขั้นตอนที่ 2	3	15.00	7	4	0	-	7	3.29
ขั้นตอนที่ 3	3	20.00	7	3	1	-	7	3.43
ขั้นตอนที่ 4	-	-	-	-	-	-	7	2.71
ขั้นตอนที่ 5	3	12.33	7	3	1	15.00	7	2.86
ขั้นตอนที่ 6	3	9.67	7	3	1	15.00	7	3.29
ขั้นตอนที่ 7	3	65.00	7	4	0	-	7	3.29
ขั้นตอนที่ 8	3	95.00	7	4	0	-	7	3.14
ขั้นตอนที่ 9	3	15.00	7	2	2	15.00	7	3.14
ขั้นตอนที่ 10	3	15.00	7	4	0	-	7	3.00
ขั้นตอนที่ 11	3	10.00	7	4	0	-	7	3.29

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 14 ระยะเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยแต่ละขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการ
เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (สปน.) ของกลุ่มตัวอย่าง
ผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ (ตัวอย่างทั้งหมด
7 ราย)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้		ความเหมาะสม			เวลาที่ เหมาะสม	ความพอใจ	
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		จำนวน	เฉลี่ย
ทั้งหมด	4	254.00	-	-	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 1	-	-	-	-	-	-	5	4.00
ขั้นตอนที่ 2	3	10.33	7	5	0	-	5	4.00
ขั้นตอนที่ 3	3	36.67	7	3	2	30.00	5	4.00
ขั้นตอนที่ 4	-	-	-	-	-	-	5	3.20
ขั้นตอนที่ 5	2	7.00	7	5	0	-	5	2.80
ขั้นตอนที่ 6	4	16.00	7	5	1	15.00	6	3.33
ขั้นตอนที่ 7	3	70.00	7	5	1	60.00	6	2.67
ขั้นตอนที่ 8	4	112.50	7	5	1	90.00	6	4.00
ขั้นตอนที่ 9	4	12.50	7	4	2	15.00	6	3.33
ขั้นตอนที่ 10	4	14.25	7	5	1	-	6	3.67
ขั้นตอนที่ 11	3	10.00	7	6	0	-	6	4.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ภาคผนวก ง

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการ
แบบเจาะลึก

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.poj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ตารางผนวกที่ 15 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการแบบเจาะลึกจากศาลล้มละลายกลาง และสำนักงานคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้		
1. หลักการที่สำคัญ	-ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการทางศาลทั้งหมด 9 ขั้นตอน (4) -พยายามช่วยให้ลูกหนี้ได้ฟื้นฟูกิจการ ถ้าหากมีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินธุรกิจต่อไป (3) -พยายามผลักดันให้ทุกๆ ฝ่ายมีความร่วมมือกัน (1) -มีกฎหมายรองรับ ลูกหนี้และเจ้าหนี้ควรมีความจริงใจต่อกันในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา (1)	-มีกระบวนการในการเจรจาตกลงกันตามขั้นตอนต่างๆ (4) -ต้องมีความจริงใจทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา (1) -ต้องมีความสมัครใจทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ (1) -ธุรกิจของลูกหนี้มีความเป็นไปได้ในการดำเนินต่อไป (1) -ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสทั้ง 2 ฝ่าย (1)
2. เหตุผลที่หน่วยธุรกิจเลือกปรับโครงสร้างกับหน่วยงาน	-มีกฎหมายรองรับ สามารถมีผลบังคับตามกฎหมายกับเจ้าหนี้ทุกราย (4) -ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2542 ในมาตรา 90/12 ที่ผู้ยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการกับศาลล้มละลายกลางมีสภาพ automatic stay (2)	-มีการดำเนินการเป็นความลับ (1) -เป็นองค์กรกลางของรัฐ มีความเป็นธรรม (1) -เปิดโอกาสให้มีการเจรจากับเจ้าหนี้สถาบันการเงินเองด้วย (2) -มีการจูงใจ เช่น การลดหย่อนภาษีที่ดิน หรือไม่มีค่าใช้จ่าย เป็นต้น (1) -เป็นหน่วยงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งสามารถควบคุมธนาคารพาณิชย์ได้ (1)
3. ความเหมาะสมของบทบาทหน้าที่	-เหมาะสม (3) -ไม่เหมาะสม เช่น -ศาลล้มละลายกลางไม่สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจช่วยเหลือเจ้าหนี้รายย่อยได้ (2) -ศาลล้มละลายกลางไม่สามารถกำหนดค่าใช้จ่ายขั้นสูงในการทำแผนฟื้นฟูกิจการได้ (2)	-เหมาะสม เพราะ เป็นคนกลางที่สามารถควบคุมเจ้าหนี้สถาบันการเงินได้ (1) -เหมาะสมในวัตถุประสงค์ขององค์กร (2) -ไม่เหมาะสม เพราะ ไม่มีกฎหมายรองรับ (2) -ไม่เหมาะสม เพราะ ไม่มีเจ้าหน้าที่เป็นของตนเองต้องให้พนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย (1)
4. การมีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปรับโครงสร้างหนี้	-ดี เพราะ ลูกหนี้สามารถเลือกได้ว่าจะปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใด ตามความเหมาะสมกับสถานะของลูกหนี้ (1)	-ดี เพราะ ลูกหนี้สามารถเลือกได้ว่าจะปรับโครงสร้างหนี้กับหน่วยงานใด (1) -ดี เพราะ มีเป้าหมายเดียวกัน ทำทุกอย่างเพื่อสนองนโยบายของรัฐ (1)
5. ความเหมาะสมของผู้มีส่วนร่วมในการปรับโครงสร้างหนี้	-มีปัญหาทางด้านเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพราะ อยู่คนละหน่วยงาน การประสานงานค่อนข้างลำบาก (2) -ผู้พิพากษาต้องมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้เป็นอย่างดี (2)	-เหมาะสมแล้ว (4) -ลูกหนี้ใช้เวลาในการเลือกที่ปรึกษาทางการเงินนานเกินไป (1)

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
	-สามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเข้ามามีส่วนร่วมในทางปฏิบัติไม่ได้ใช้ เพราะคู่ความยินยอม (2) -ผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้จำเป็นต้องมีมนุษยธรรมด้วย (1)	
ผลการดำเนินงาน 6.1 - ความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย - แนวทางในการลดค่าใช้จ่าย	-ค่าใช้จ่ายในการทำแผนสูงเกินไป (4) -ค่าใช้จ่ายของทางศาลล้มละลายกลางเหมาะสม (1) -ให้ลูกหนี้ทำแผนเอง เนื่องจากมีความเข้าใจในธุรกิจของตนเองเป็นอย่างดี แต่ต้องได้รับความไว้วางใจจากเจ้าหนี้ด้วย (4) -มีการออกกฎหมายว่าจะต้องวางเงินประกันหลักทรัพย์ในบริษัททำแผนที่ไม่ใช่ลูกหนี้ (1) -ควรให้อำนาจผู้พิพากษาในการใช้ดุลยพินิจในการกำหนดค่าใช้จ่ายขึ้นสูงในการจ้างผู้ทำแผน (1)	-คิดว่าลูกหนี้ค่อนข้างเสียเปรียบ (1) -เหมาะสมแล้ว ลูกหนี้จะทำเองก็ได้ แต่ต้องให้เจ้าหนี้ยอมรับด้วย (1) -ที่ปรับหนี้ต่างประเทศมีราคาสูงมาก แต่เป็นที่ยอมรับจากเจ้าหนี้มากกว่า (2) -การใช้ที่ปรึกษาทางการเงินที่เป็นของคนไทยที่มีประสบการณ์แทน (2) -รัฐบาลไทยน่าจะส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา มีวิชาเลือกสำหรับสาขาคณิตศาสตร์พาณิชยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เพื่อให้มีการผลิตผู้เชี่ยวชาญภายในประเทศเพิ่มขึ้น (1)
6.2 - ความเหมาะสมของระยะเวลา - สาเหตุที่ทำให้เกิดความล่าช้า	-ช้าในช่วงของการทำตามแผน เพราะไม่ได้ระบุระยะเวลาที่แน่ชัด (1) -ความล่าช้าเกิดจากผู้ปฏิบัติงาน ไม่เกี่ยวกับกระบวนการซึ่งตั้งอยู่แล้ว (2) -เหมาะสม เพราะผู้พิพากษามีความเข้าใจในเรื่องของธุรกิจและเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น (2) -ล่าช้าเนื่องจากเจ้าหนี้คัดค้านการขอยื่นฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ (1) -ล่าช้าเนื่องจากการเจรจาระหว่างเจ้าหนี้ในการยอมรับแผน (1) -การทำตามแผนล่าช้า ควรกำหนดให้ศาลฯ มีอำนาจในการบังคับคดีต่อเลยเมื่อลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนทั้งที่สามารถทำได้ ไม่ต้องเริ่มกระบวนการฟื้นฟูใหม่ (1)	-เหมาะสม แต่จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับขนาดของธุรกิจและเจ้าหน้าที่ของเจ้าหนี้สถาบันการเงินมีจำนวนน้อย ซึ่งมีการงานมาก ทำให้ค่อนข้างไม่มีเวลา และควรเจรจากันมาก่อนด้วย (4) -เกิดจากการทำแผนของลูกหนี้ ไม่ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนทำให้ต้องมีการประชุมใหม่ (1) -เกิดจากการที่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ไม่เคยเจรจาตกลงกันมาก่อนเลย (1)
7. ความเหมาะสมของขั้นตอน	-ไม่เหมาะสมในขั้นตอนการฟ้องร้องคำขอรับชำระหนี้ทางเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ตัดสินแล้ว ศาลฎีกาไม่ควรไต่สวนซ้ำอีกเป็นการทำงานซ้ำซ้อน (1) -ในที่ประชุมเจ้าหนี้ควรมีการตกลงกันมาก่อนว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ โดยไม่ต้องรอให้ศาลฯ ไต่สวน (1)	-สปน. ไม่มีกฎหมายรับรอง ทำให้ไม่สามารถควบคุมให้ทำตามขั้นตอนที่กำหนดได้ ซึ่งทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า (1) -ขั้นตอนการทำงานควรรวบรัดขั้นตอนในการเจรจาให้น้อยครั้งลง (1)

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
	-ล่าช้ามากในขั้นตอนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่มีระยะเวลาที่แน่นอน (1) -ศาลต้องมีกฎหมายที่ชัดเจน เกี่ยวกับผู้ค้าประกันที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากลูกหนี้(1) -ช้าในขั้นตอนของการดำเนินงานตามแผน(1)	
8. ความสอดคล้องระหว่างผลการปรับโครงสร้างหนี้กับหลักการ	-สอดคล้อง เพราะทำให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ (4) -ไม่สอดคล้อง เพราะว่า ผลสุดท้ายแล้วกลับไม่ได้ช่วยลูกหนี้ เพราะธุรกิจกลายเป็นของเจ้าหนี้อไป (1)	-สอดคล้อง เพราะ สามารถแก้ปัญหา NPLs ได้ ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ (5)
9. ปัจจัยที่ทำให้การปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ	-ความจริงใจระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ในการให้ความร่วมมือ เพื่อบรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน (5) -สภาพเศรษฐกิจโดยรวม (1)	-ลูกหนี้และเจ้าหนี้ต้องมีความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาาร่วมกัน (4) -ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจ (2) -สปน. ต้องเป็นกลาง เป็นคนกลางไม่เข้าข้างใคร (1) -เจ้าหนี้ต้องให้ความไว้วางใจลูกหนี้ และยอมรับในข้อมูลที่ลูกหนี้ให้ (1)
10. ความพอใจกับผลงาน	-พอใจ เพราะ ผลบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรลูกหนี้ไม่ต้องเป็นบุคคลล้มละลาย (4) -ไม่พอใจ เพราะ จากภาพรวมการทำงานทั้งหมดของศาลล้มละลายกลาง มีธุรกิจที่ออกจากแผนการปรับโครงสร้างหนี้้น้อยมาก (1)	-พอใจ เนื่องจากทำสำเร็จประมาณร้อยละ 50 (2) -ดี บรรลุเป้าหมายในระดับหนึ่ง แต่ไม่มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการไว้ จึงไม่สามารถได้ (3)
11. การประเมินและติดตามผล	-ไม่มีกฏติดตามประเมินผล เพราะไม่มีงบประมาณเรื่องนี้ แต่จะติดตามความคืบหน้าของผลการดำเนินงานรายไตรมาสจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (4)	-มีการให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ตัวอย่างสุ่ม 10 ตัวอย่าง ผล คือ น่าพอใจ (2) -มีรายงานประจำปี รายงานผลการปรับโครงสร้างหนี้ (1) -มีการตามลูกค้านี้เป็นกลุ่มเป้าหมายบ้าง ถ้ามีปัญหาที่จะเรียกเข้ามาคุยกัน (1)
12. สถานภาพของหน่วยธุรกิจที่ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้	-สำเร็จประมาณร้อยละ 70 เพราะเจ้าหนี้และลูกหนี้จริงใจในการแก้ปัญหาร่วมกัน (3) -สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้เรื่อยๆ (2)	-ดีขึ้นโดยภาพรวม (3) -ที่แย่ลงเพราะไม่ปฏิบัติตามสัญญา และมีการเข้ามาใหม่แต่ไม่มากนัก (2) -แผนไม่เป็นไปตามที่ปรึกษาทางการเงินคาดการณ์ไว้โดยเฉพาะรายได้เพราะเศรษฐกิจรวมไม่ดีขึ้น ไม่ใช่ปัญหาทางธุรกิจ (1)

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
13. ความเป็นธรรมระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้	-เจ้าหนี้รายใหญ่และลูกหนี้อาจจะได้เปรียบเจ้าหนี้รายย่อย เพราะมีหลักประกันและมีเสียงข้างมาก (4) -ลูกหนี้ค่อนข้างจะได้เปรียบเจ้าหนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับตอนที่ยังไม่ได้เข้าศาลล้มละลายกลาง (1)	-ได้รับความเป็นธรรมพอๆ กัน (4) -ลูกหนี้ค่อนข้างจะเสียเปรียบ (1)
14. การดำเนินการของหน่วยธุรกิจที่ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ	-ถ้าแผนไม่ผ่าน ก็จะขอยกออกจากกระบวนการฟื้นฟูลูกหนี้ใหม่ (3) -ถ้าแผนผ่านแล้วไม่สามารถดำเนินงานตามแผนได้ แม้ว่าเจ้าหนี้จะยินยอมเต็มที่แล้วก็ตาม ถือว่าไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ต้องทำการพิทักษ์ทรัพย์ (3)	-เข้าสู่กระบวนการทางศาล (5) -เจรจาต่อไป (2)
15. ผลการปรับโครงสร้างหนี้กับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ	-สามารถช่วยเศรษฐกิจของประเทศได้ทั้งระบบ เพราะธุรกิจนั้นมีความเกี่ยวเนื่องกันไป (5) -ช่วยลดปัญหาในการว่างงาน (2)	-เมื่อบริษัทสามารถดำเนินงานต่อไปได้ ทำให้คนมีงานทำมีรายได้ (3) -คิดว่าช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินการต่อไปได้ (2)
16. ทิศทางการปรับโครงสร้างหนี้	-ควรศึกษาจุดบกพร่องเพื่อทำการแก้ไข (1) -ในอนาคตเมื่อเศรษฐกิจดีขึ้น กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ก็จะถูกใช้น้อยลง (1) -ถ้าไม่มีคดีเข้ามาที่ศาลล้มละลายกลาง ก็จะเป็นเครื่องชี้วัดได้อย่างหนึ่งว่าเศรษฐกิจดีขึ้น (2) -ถ้าหน่วยธุรกิจต่างๆ ที่เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ผ่านแล้วสามารถกลับไปดำเนินธุรกิจต่อไปได้สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศก็จะดีขึ้น (1)	-ต่อไปคงไม่มีผลเท่าใดนัก เพราะส่วนใหญ่จะเป็นการปรับโครงสร้างธุรกิจรายย่อย (1) -ถ้างานเสร็จจะต้องยุบ สปน. เพราะไม่ใช่สายงานหลัก (1) -ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นจากลด NPLs (2) -เริ่มดู SME และระดับบุคคล มีการทำงานประสานกับทางศาลยุติธรรม (1)
17. การปรับโครงสร้างหนี้กับการปรับโครงสร้างกิจการ	-ต้องปรับทั้งสองอย่างควบคู่กันไป (5)	-วิธีการที่ดี คือ การปรับโครงสร้างกิจการ เพราะว่าการปรับโครงสร้างหนี้อย่างเดียวช่วยแก้ไขปัญหามิได้ (3) -ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ปัจจุบันของกิจการนั้นๆ ว่าประสบปัญหาใดอยู่ (1)
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน		
18. - จุดอ่อนของหน่วยงาน	-ตัวผู้พิพากษาคอร์มีระบบให้ผู้พิพากษาที่มีความชำนาญอยู่ในศาลฯ ได้นานกว่านี้ (2)	-ไม่มีกฎหมายรองรับ จึงไม่มีอำนาจบังคับอาศัยความสมัครใจอย่างเดียว (3) -จำนวนพนักงานน้อย (1)

ตารางภาคผนวกที่ 15 (ต่อ)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
- จุดแข็งของหน่วยงาน	- จำเป็นต้องเป็นนิติบุคคล และหนี้สินล้นพ้นตัว (1) - เดิม นั้นแผนจะผ่านหรือไม่ขึ้นอยู่กับเจ้าหนี้ที่มีมูลหนี้เกิน 50% ควรแก้ไขโดยดูจำนวนเจ้าหนี้ด้วย เพราะเจ้าหนี้รายย่อยเสียเปรียบมาก (2) - ถ้าลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามแผน ศาลไม่สามารถบังคับคดีให้ดำเนินการต่อได้ตามที่ควร (2) - งบประมาณจากศาลล้มละลายกลางน้อย ต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น (1) - ความเข้าใจของผู้พิพากษาไปในแนวทางเดียวกัน อันเกิดจากการปรึกษาหารือกัน ต่อมาเรื่อยๆ (1) - เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ขอเจ้าหนี้คุยตกลงกันให้อิสระ (1)	- มีผู้บริหารหลายทีมงาน จากหลายหน่วยงาน แต่ละทีมทำงานไม่เหมือนกันมีปัญหาในเรื่องการประสานงาน ไม่มีความคงเส้นคงวาในการทำงาน (1) - ผู้บริหารศาลแห่งประเทศไทยสามารถใช้อำนาจในการขอร้องเจ้าหนี้ได้ (4) - กับความล้มลุกหล่นอย่างดี (1) - เป็นกระบวนการนอกศาลฯ ไม่ต้องกังวลเรื่องของกฎหมาย (1) - มีกรอบเวลาที่แน่นอน สามารถหาข้อยุติได้ว่าจะจบอย่างไร (1) - ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น (1) - สามารถระดมได้ทุกฝ่าย มีคนกลางทำหน้าที่กำหนดเส้นทาง (1)
19. ปัญหาและอุปสรรคในการปรับโครงสร้างหนี้	- มีเจ้าหนี้บางรายไม่จริงจังในการเข้าร่วมกระบวนการมักจะคัดค้านว่าขัดกับรัฐธรรมนูญ ต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ ทำให้เกิดความล่าช้า (1) - บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและชำนาญในเรื่องการฟื้นฟูกิจการโดยเฉพาะ (2) - ขาดบุคลากร (1) - ถูกตัดในเรื่องของผู้เชี่ยวชาญโดยศาลนิติบัญญัติ (1)	- บุคลากรน้อยเกินไป (1) - สถานที่ไม่เพียงพอในการจัดประชุม (1) - ไม่มีอำนาจมีแต่หน้าที่ (2) - หนี้เสียจะลดได้ก็ต่อเมื่อปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จหรือตัดหนี้สูญ (1) - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพยายามปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนเอง เป็นหลัก - การติดต่อกับธนาคารต่างๆ ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือเหมือนผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย (1)
<u>แนวทางการแก้ไข</u> 20. การปรับปรุงแก้ไข	- เรื่องขององค์คณะผู้พิพากษา ต้องนั่งพิจารณาพร้อมกัน 2 คน ตามประมวลกฎหมายรัฐธรรมนูญ ทำให้สิ้นเปลืองเวลาและบุคลากร (1)	- ควรประชาสัมพันธ์ให้รู้จักการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้มากขึ้น (2) - ค่าใช้จ่ายในการประชุมเป็นงบประมาณของธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ลูกหนี้ต้องรับการค่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน (1)

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
	-ควรรักษาบุคลากร (ผู้พิพากษา) ให้อยู่ได้นาน ทำให้เกิดความชำนาญการพิเศษ (1) -ขณะนี้ทางศาลล้มละลายกลาง มีการบันทึกส่วนการได้ส่วนระบบภาพและเสียง แต่ขาดบุคลากรและงบประมาณ ควรให้บริษัทเอกชนเข้ามาปฏิบัติงานไปทำหรืออาจเพิ่มงบประมาณในการจ้างบุคลากร (1) -ข้อมูลต่างๆ ต้องเสนอต่อสื่อต่างๆ เช่น ควรมี web site ขององค์กร (1) -มีการฝึกอบรมบุคลากร โดยเชิญบุคคลภายนอกมาอบรมให้ เพื่อเพิ่มความรู้ของผู้พิพากษาและบุคลากรด้านธุรกิจ (3) -อาจต้องมีการปรับปรุงในตัวบทกฎหมายบ้าง แต่ไม่เกี่ยวกับกระบวนการ (2) -ควรให้ลูกหนี้เป็นผู้ทำแผน (1)	-ให้ สปน. เข้าไปร่วมเจรจาช่วยเหลือในกระบวนการทางศาลล้มละลายกลาง เพื่อให้ทำงานได้เร็วขึ้น (1) -แก้ที่ระดับนโยบาย (1)
21. กลยุทธ์ในการป้องกัน	-การหมุนเวียนผู้พิพากษาที่เข้ามารับตำแหน่งอธิบดีนั้นควรมาจากศาลล้มละลายกลางที่มีความเข้าใจและความชำนาญมากพอ (2) -การพัฒนาบุคลากรของศาลล้มละลายกลางให้มีความรู้ความชำนาญพิเศษในรายละเอียดเป็นอย่างดี (3) -มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูกิจการเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ (1)	-ควรให้มีการนำความรู้ด้านการปรับโครงสร้างหนี้เป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัย (1) -ประชุมร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันในทางปฏิบัติตามกรอบกฎเกณฑ์ (1)
ข้อเสนอแนะ 22. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้	-แก้กฎหมายที่เป็นอุปสรรคในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (2) -เพิ่มงบประมาณในการพัฒนาองค์กรให้มากขึ้น ช่วยให้สามารถบริการประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น (2) -ควรตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญอิสระมาช่วยในแต่ละคดี (1)	-สมาคมลูกหนี้ควรมีบทบาทในการควบคุมลูกหนี้ด้วยตนเอง (1)

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

รายการ	ศาลล้มละลายกลาง	สปน.
23.- ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ - ข้อเสนอแนะต่อภาคเอกชน	- ควรศึกษาข้อบกพร่อง และหาแนวทางแก้ไขอย่างรวดเร็วและจริงใจ เช่น ตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือธุรกิจที่ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน (1) - การออกกฎหมาย ผู้ออกจะต้องมีความจริงใจต่อการออกกฎหมายเพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ต้องไม่ออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของบางกลุ่ม (1) - ไม่ต้องรอให้มีหนี้สินล้มพันตัว น่าจะเข้าฟื้นฟูได้ (1) - ควรเพิ่มอำนาจในการใช้ดุลยพินิจของผู้พิพากษา (2) - ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าใจกระบวนการฟื้นฟูและส่งเสริมให้มีการเพิ่มทุน ส่งผลดีต่อทุกฝ่ายและประเทศชาติ (1)	- แก้ไขกฎหมายในด้านการบังคับคดี (1) - ธนาคารต้องมีหน่วยงานในการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ก่อนเข้าสู่ สปน. (1) - จัดตั้ง บสท. เร็วเกินไป ควรศึกษาปัญหาให้ดีขึ้น เพราะการมีอำนาจมากเกินไป ก็ทำให้ไม่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้ (1) - รัฐบาลตั้งกองทุนไปซื้อหนี้ที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เพราะไม่ค่อยมีความเสี่ยงมาก เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อได้ (1) - ต้องดูความโปร่งใส และความเป็นไปได้ของลูกหนี้ก่อนปล่อยสินเชื่อ (1)
24. ข้อเสนอแนะอื่นๆ	- คู่ความทั้งลูกหนี้เจ้าหนี้ที่เข้ามาศาลล้มละลายกลางต้องมีความสุจริตใจและจริงใจต่อกัน (3)	- ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ต้องเปิดใจกว้างคุยกัน (1)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนตัวอย่างที่กล่าว

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)